

Volumul 2 :

**WHO IS WHO în politica moldovenească sau
de ce nomenclatura nu poate fi în opoziție**

Iurie ROȘCA

DINOZAUURII REGIMULUI SOVIETIC, TARTORII CORUPȚIEI MOLDOVENEȘTI

- ☺ Foștii nomenclaturiști comuniști ca prizonieri ai mișcării democratice și de eliberare națională
- ☺ Cozile de topor ale regimului sovietic – profitori hrăpăreți ai tranziției
- ☺ Mafioții care au furat țara și-au pus măști galbene de opozanți
- ☺ Tigrii jerpeliți ai politicii moldovenești în vizorul Curții de Conturi
- ☺ Cavalerii de azi ai măcăligii explodate = mafioții din fostele guvernări care au privatizat Moldova și ne-au furat banii

PARTIDUL POPULAR CREȘTIN DEMOCRAT
Str. N. Iorga 5, mun. Chișinău, Republica Moldova, MD 2009
E-mail: magic@ppcd.md; <http://ppcd.md>

CUPRINSUL CĂRȚII

- 4..... **Un deputat AMN se scapă cu vorba sau Încă o dată despre 4 aprilie**
- 7..... **Ivan Timofeevici GUȚU.**
Povestea unei cozi de topor așa cum a fost
- 23..... **Anatol ONCEANU.**
Un titirez al comuniștilor din timpul lui Grossu pe post de trepăduș pe lângă Urechean
- 28..... **Alexandru OLEINIC.**
Greierașul și furnica sau despre folosul de a fi privatizator
- 40..... **Alexandru LIPCAN.**
Un salt din lac în puț sau de ce rinocerii nu pot fi tigri
- 44..... **Vasile BALAN.**
O sfârlează în mâna puhavă a lui Urechean
- 46..... **Leonid BUJOR.**
Anticomunismul de carton sau cine sare ca iedul la microfon
- 51..... **Ion PLEȘCA.**
O pereche de nedespărțit sau cum s-a instalat Urechean în jilțul de primar
- 57..... **Serafim URECHEAN, tartorul corupției ca triplu impostor.**
Episodul 1: Un jucător pe piața imobiliarelor
- 62..... **Serafim URECHEAN, tartorul corupției ca triplu impostor.**
Episodul 2, Partea întâi: Cum a ajuns Urechean în mod ilegal primar general al Chișinăului
- 68..... **Serafim URECHEAN, tartorul corupției ca triplu impostor.**
Episodul 2, Partea a doua: Primarul Urechean în vizorul Curții de Conturi sau de ce consider că anume Urechean este cel mai corupt politician din Moldova
- 78..... **Ion GUȚU, Valeriu COSARCIUC, Alexandru OLEINIC.**
Vaca tranziției hrănește milionari de carton
- 84..... **Valeriu COSARCIUC, Ion GUȚU.**
Nelegiuirile a doi foști viceprim-miniștri sau încă o dată despre isprăvile cavalierilor mămăligii explodate

Un deputat AMN se scapă cu vorba sau Încă o dată despre 4 aprilie

La 4 aprilie anul curent, în Parlament s-au iscat din nou controverse pe marginea votului de acum trei ani pentru președintele Voronin. Am ținut să argumentez poziția PPCD luată în acel moment critic. Am fost nevoit să vorbesc într-o atmosferă cuprinsă de vociferări și zgomote produse de exponenții AMN, care încercau astfel să mă împiedice în luarea de cuvânt. Am înțeles nervozitatea și căldura care i-a cuprins pe aceștia. Se cunoaște rolul dezonorant care le-a revenit atunci în tentativa unor forțe din Rusia de a destabiliza situația politică din țară. Amintesc și aici că de la data alegerilor parlamentare din 6 martie până la data alegerii președintelui din 4 aprilie a trecut aproape o lună de zile. Și pentru a înțelege bine sensul votului PPCD pentru Voronin trebuie să pătrundem în profunzime în sensurile evenimentelor legate de acea perioadă tensionată.

Atunci l-am vizat și pe deputatul Anatol Onceanu, fost viceprimar, care în ziua de 4 aprilie 2005 trepăda între sediul BMD și al PPCD, căutând să afle dacă ieșim sau nu în piață la proteste și să ne asigure de susținerea lor în perspectiva demonstrațiilor care ar urma. Iar „Timpul” de joi, 10 aprilie a.c., publică un interviu cu respectivul domn în care acesta caută să se dezvinovățească și să-și albească partidul.

El zice, citez: „Într-adevăr, în calitatea mea de copreședinte al staff-ului electoral al BMD am fost împuternicit să prezint conducerii PPCD proiectul unui Apel către opinia publică internă și internațională. În acel text, erau enumerate, pe capitole, cele mai evidente și flagrante încălcări ale legislației în cadrul scrutinului electoral. Numai BMD avea peste 400 de cazuri documentate în această privință... **CONCLUZIA APELULUI SE REZUMA LA FAPTUL CA TOȚI CONCURENȚII ELECTORALI SĂ NU RECUNOASCĂ REZULTATELE ALEGERILOR** (majusculele ne aparțin – n a)”. Precizez că Onceanu se referă la ziua de luni, 7 martie, care a urmat zilei alegerilor.

Trec peste neadevărul că trimisul lui Urechean, Onceanu, ar fi adus un document consistent cu exemple concludente. Era vorba de o singură pagină pe care era imprimat un text scris stângaci, esența căruia se reducea la nerecunoașterea rezultatelor alegerilor și la revendicarea de a fi convocate noi alegeri. De fapt, textul respectiv mi l-a adus acasă, în dimineața aceleiași zile, Veaceslav Untilă. Iar atunci când i-am zis acestuia că misiunile de monitorizare ale OSCE și ale Consiliului Europei vor ține în aceeași zi o conferință de presă prin care alegerile vor fi recunoscute ca legale și democratice, el mi-a replicat că nu trebuie să ținem cont de ce zic aceștia. Un al doilea element asupra căruia i-am atras atenția lui V. Untilă era faptul că pe lista potențialilor semnatari sunt incluse toate grupurile marginale prorusești ca cele două blocuri „Patria-Rodina”, „Ravnopravie”, socialiștii, partidul lui N. Andronic etc. Și cel de-al treilea motiv de reproș era neglijența lingvistică cu care a fost întocmit textul. Aici V. Untilă mi-a propus ca eu să redactez stilistic textul și să îl pregătesc pentru semnarea cât mai urgentă. Am luat textul și am zis că am nevoie să mă mai gândesc, să mă mai consult cu colegii. Abia după acest episod a intrat în scenă și A. Onceanu, care era mânat de S. Urechean să ne dea ghes ca să obținem semnătura noastră. Înțeleg că participarea celorlalți de pe listă era deja convenită. Dar fără PPCD scenariul nu putea fi realizat din două motive: 1. Numai PPCD era în stare să aducă un număr masiv de protestatari în Piața Marii

Adunări Naționale (și acest adevăr îl știe oricine). 2. Era necesară prezența fizică a lui Iurie Roșca în piață, printre protestatari, pentru că anume acolo era planificat să aibă loc asasinarea lui (acest detaliu cred că nu îl cunoșteau nici V. Untilă, nici A. Onceanu). Pentru că, în mod logic, după lansarea unui document comun de nerecunoaștere a rezultatelor alegerilor, trebuiau să urmeze demonstrațiile de protest.

Să vedem ce zice în continuare în interviu A. Onceanu: „*Roșca a acceptat binevoitor discuția, a studiat proiectul, principala lui obiecție fiind, din start, că nu e binevenit ca documentul să fie semnat de participanți la scrutin ce exprimă interesele rusești, cum ar fi Klimenko cu „Ravnopravie” sau Krâlov cu socialiștii... I-am răspuns că este un proiect și orice formulă e posibilă – ar putea să semneze partidele ce au trecut pragul electoral – adică BMD și PPCD -, deși aceasta ar fi fost o bază prea îngustă de respingere a rezultatelor”.*

Iată că fostul instructor al CC al Partidului Comunist al RSSM, A. Onceanu, s-a lăsat aici cuprins de un scurt acces de sinceritate. E adevărat și faptul că am fost binevoitor (cum altfel, doar deja le întinsesem cursa!) și că am fost surprins de prezența pe acea listă a grupărilor declarat filoruse. (Asta pentru că și BMD era filorus, dar, spre deosebire de aceste grupuri marginale, obediența BMD față de Moscova era una camuflată.)

Am fost binevoitor și nu i-am dat nici un răspuns clar lui A. Onceanu, deoarece în acel moment deja aflasem că alegerile vor fi recunoscute de comunitatea internațională chiar în aceeași zi, astfel protestele stradale devenind lipsite de sens. Mai aflasem și despre asasinarea care mi se pregătea și care urma să fie realizată în mijlocul mulțimii, vina să fie aruncată în spatele președintelui Voronin, care urma să suporte toate consecințele acestei crime, iar acestea se anunțau a fi nu doar juridice și politice. Anume din aceste motive aveam nevoie să câștig timp, să menținem o stare de incertitudine pe parcursul întregii zile de 7 martie, iar seara să deconspirăm scenariul la o conferință de presă. Asta am și făcut.

În continuarea interviului acordat, la întrebarea dacă ar insista asupra ieșirii în stradă, A. Onceanu răspunde astfel:

“– *Spun cu fermitate că, la acel moment (sic!), staff-ul electoral al BMD nu a examinat posibilitatea și nu s-a pregătit pentru vreun fel de acțiune de protest stradal. În timp ce PPCD promisesse în repetate rânduri să treacă la proteste, dacă se încalcă principiile alegerilor corecte. DESIGUR, continuă Onceanu, ÎN DISCUȚIA NOASTRĂ AM ABORDAT ȘI EVENTUALITATEA UNOR ACȚIUNI DE PROTEST PE CARE, LOGIC, LE-AR FI PRESUPUS NERECUNOAȘTEREA ALEGERILOR DE CĂTRE MAJORITATEA FORȚELOR NECOMUNISTE ȘI, MAI ALES, DE CĂTRE ORGANISMELE INTERNAȚIONALE. Dar această temă era secundară. Roșca a spus să-i las materialul, ca să-și consulte colegii, după care, pur și simplu, a dispărut. Nimeni din PPCD nu mai răspundea la telefon... ”.*

Asta era. Propunerea BMD era să nu recunoaștem legalitatea alegerilor, deși se știa că OSCE și CE le va recunoaște, ceea ce s-a și întâmplat în aceeași zi. Doar MAE al Rusiei a criticat alegerile din 2005 din Republica Moldova. Și tot de acolo au sosit observatorii nechemati care urmau să se infiltreze în mulțime și să organizeze destabilizarea situației și asasinarea lui Roșca. V. Pasat cunoaște bine toate detaliile acestui plan. Abia acum A. Onceanu adaugă, ca să îi iasă povestea, că BMD ar fi fost dispus să țină cont de opinia organismelor internaționale. Atunci, însă, ei au încercat să ignoreze aceste instituții.

Să mai cităm din amintirile fruntașului BMD: “...*Între timp misiunea internațională de observare a declarat alegerile ca fiind, în linii mari, în corespundere cu standardele democratice. Iar în seara zilei și Roșca a declarat că recunoaște rezultatele alegerilor. (Acum atenție maximă!) RESPINGEREA UNILATERALĂ A ACESTOR REZULTATE DE CĂTRE BMD DEVENISE LIPSITĂ DE SENS, IAR CONDUCEREA BLOCULUI ȘI-A EXPUS POZIȚIA, DECLARÂND CĂ FRAUDAREA CAMPANIEI A DENATURAT REZULTATELE ALEGERILOR, CĂ NU VA ORGANIZA PROTESTE STRADALE ȘI CĂ VA MERGE LA ALEGERI ANTICIPATE BLOCÂND ALEGEREA PREȘEDINTELUI ÎN PARLAMENT.*” De aici reiese clar că poziția misiunii OSCE și a CE a încurcat planurile BMD puse la cale împreună cu rușii, iar renunțarea la proteste stradale a fost determinată de poziția PPCD, formulată în seara zilei de 7 martie în cadrul conferinței de presă, care a fost succedată de cea a lui Urechean. Am putea să ne întrebăm aici de ce BMD nu a recurs la proteste stradale, luându-se de mână cu toți interfrontiștii și rusofilii din grupările marginale, făcând

abstracție de poziția PPCD? Acum e clar de ce. Pentru că fără PPCD provocarea nu putea fi realizată.

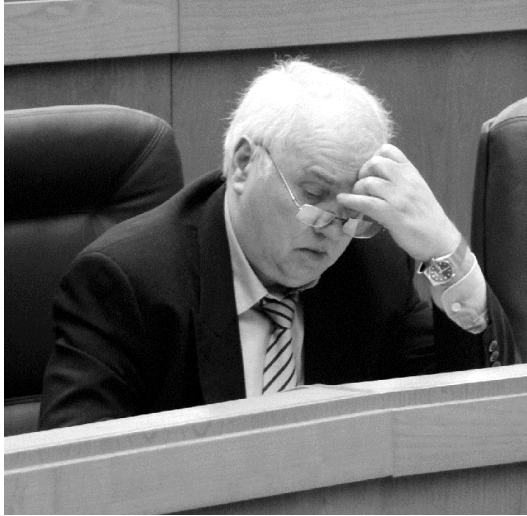
Aș mai accentua doar un singur fragment din interviul respectiv, care mi se mare semnificativ: *“Ca paranteză – actul din 4 aprilie 2005 nu a fost deloc spontan, ci a fost pregătit luni bune de zile de către mai mulți experți, cum ar fi „cetățeanul universului” Vlad Socor.”*

Sunt de acord că votul din 4 aprilie nu a fost unul spontan. El a fost surprinzător, neașteptat, șocant, dar deloc accidental. Asta pentru că europenii și americanii, alături de partenerii lor regionali, s-au văzut constrânși de circumstanțele politice de atunci să îl susțină pe Vladimir Voronin. De ce? Pentru că acesta ajunsese în postura de inamic nr. 1 al lui Putin după respingerea în noiembrie 2003 a memorandumului Kozak. Așadar, Băsescu, Saakașvili și Iușcenko s-au așezat alături de Voronin către sfârșitul campaniei electorale tocmai pentru a-și arăta sprijinul pentru acesta. Iar analistul politic american de origine română Vladimir Socor, alături de John Conlan, fost congressman american și negociator profesionist, care a sosit la Chișinău tocmai pentru acest scop, au fost printre cei care au contribuit în mod substanțial la medierea relațiilor între Voronin și PPCD și, în definitiv, la votarea de către PPCD, PD, și PSL a candidaturii lui pentru al doilea mandat.

În concluzie, este de menționat că toată această isterie anti-PPCD pe subiectul așa-numitului act din 4 aprilie 2005, susținută de liderii fostului BMD și ai actualului AMN, are o singură țintă: cauzarea unor prejudicii de imagine PPCD-ului. Toți acești politicieni și ziariștii din tabăra lor cunosc foarte bine adevărul. Dar le convine să îl deformeze pentru a lovi mai perfid în PPCD. Cât despre anticomunismul lor de operetă, eu unul îi voi crede atunci când se vor pocăi public pentru păcatele lor de nomenclaturiști comuniști, care au huzurit pe vremea lui Bodiul și Brejnev, au stat tupilați în perioada PERESTROIKA și au lipsit de la marile bătălii pentru democrație și renaștere națională. Tot ei ar mai trebui să se pocăiască și pentru faptul că în lunga perioadă de tranziție de la 1990 încoace, anume ei s-au căpătuit pe seama averii statului și a sărăcirii populației, iar acum se dau în spectacol, simulând stângaci postura de opozanți. Îi vedem deja cum adulmecă din nou mirosul puterii în speranța să ajungă la ciolan în urma alegerilor viitoare.

FLUX, 25 aprilie 2008

**WHO IS WHO în politica moldovenească
sau de ce nomenclatura nu poate fi în opoziție**

Ivan Timofeevici GUȚU

Povestea unei cozi de topor așa cum a fost

Stimați cititori,

Așa cum am promis, astăzi inaugurăm rubrica în care vom analiza fenomenul adaptării fostei nomenclaturi sovietice și de partid la noile realități apărute după proclamarea Independenței. În Republica Moldova, la fel ca în întregul spațiu din fosta URSS și din cadrul țărilor Pactului de la Varșovia, pătura dominantă a regimurilor comuniste a supraviețuit colapsului sistemului totalitar și dezagregării fostului “lagăr socialist”, această mafie roșie populând scena politică, mediul de afaceri și deseori spațiul mass-media. Vechile rețele, constituite timp de decenii în interiorul organelor de partid contopite cu aparatul de stat și cu serviciile secrete de genul KGB s-au dovedit extrem de eficiente în exercitarea controlului asupra proceselor politice și economice din țările dominate până nu demult de succesorii Kominternului de la Moscova.

Liota de foști membri ai Comitetului Central al Partidului din RSSM și alți nomenclaturişti notorii a ocupat cele mai înalte poziții în Republica Moldova postsovietică. Mircea Snegur, Petru Lucinschi, Andrei Sangheli, Grigore Eremei, Valentin Cunev, Ion Guțu, Dumitru Braghiș, Serafim Urechean ar fi doar câțiva dintre aceștia. Uneori ei se pomeneau în proiecte politice diferite, iar contradicțiile în disputarea dreptului de a controla puterea deseori erau prezentate de ei ca o reală competiție democratică între partide sau între Putere și Opoziție, în timp ce de fapt era vorba despre niște ordinare reglări de conturi între grupările oligarhice.

Unul dintre personajele emblematice ale acestei faune politice parcă decupate din romanele lui Orwell este IVAN TIMOFEEVICI GUȚU, actualul deputat și fruntaș al Alianței “Moldova Noastră”. Anume acest exponent al “vechii gărzi” din epoca Brejnev-Bodiul va constitui subiectul preocupărilor noastre în acest articol. După el vor urma alții, unul câte unul, cu similitudinile și diferențele existente între ei, asta pentru a ajuta societatea să se documenteze asupra unor figuri din prim-planul vieții politice de azi. Rămâneți cu noi, dragi cititori, și vă asigurăm că nu vă veți plictisi. Haideti să redescoperim împreună unele personaje publice pe care credeam că le

cunoaștem, în timp ce de fapt cunoșteam doar măștile lor sociale, chipurile lor fardate și expuse publicului spre manipularea acestuia.

* * *

Aflată de vreo 25 de ani într-un proces de chinuitoare devenire, societatea noastră postsovietică, trezită la viață din amorțeala brejnevistă de Perestroika lui Gorbaciov, se zbate în tot acest răstimp să se pună pe picioare și să asigure omului nostru demnitatea, drepturile și minimul confort economic. Calea de la modelul totalitar bolșevic spre o minimă destindere a dictaturii a fost însoțită timp de decenii de luptă și sacrificiul acelor puțini luptători pentru care asumarea riscurilor de dragul libertății a fost și rămâne singura rațiune de a fi. De la cei care au opus rezistență armată prin codrii noștri așteptând în zadar americanii, la cei trecuți prin moarte în Gulag sau foamete și mai departe către cei care au practicat rezistența prin Biserică sau cultură, și apoi spre cei care s-au avântat în vâltoarea evenimentelor de la sfârșitul imperiului sovietic. Toți acești martiri și eroi, toți mucenicii unui regim criminal au fost victimele cozilor de topor care s-au dat cu veneticii, le-au lins tălpile și le-au servit interesele murdare. Lunga perioadă de ocupație sovietică a generat un soi de lichele care au învățat din mers cum să se târască și să se prosterneze în fața ocupantului pentru a-și obține favorurile pe seama suferinței și, de atâtea ori, a morții semenilor lor, care nu au putut să renunțe la omenia și bunul-simț ce i-a și făcut să dăinuie în timp ca purtători ai unor tradiții și valori de o splendoare discretă a universului rural și creștin ocrotit de Dumnezeu cu aceeași dragoste cu care ne-a supus tot El cumpenelor și încercărilor pentru a ne căli credința și a ne determina să rămânem ființe morale în orice condiții.

În acele vremuri de coșmar, care păreau să nu mai aibă sfârșit, cine se lepăda de neamul său și îl lovea cu mai multă nesimțire și cruzime era răsplătit cu dregătorii și protecție. Către perioada Perestroika, când se încheiau lungile decenii ale dominației lui Leonid Brejnev la Moscova și ale lui Ivan Bodiul, succedat de Simion Grossu la Chișinău, printre exponenții cei mai nemiloși, mai zeloși și mai agresivi ai *nomenclaturii*, care se opuneau cu înverșunare suflului schimbărilor și căutau să sugrume pe toate căile spiritul de libertate, fășnit ca prin miracol în spațiul public până mai ieri opac și încremenit, era cel cunoscut încă din tinerețile lui komsomoliste cu numele de Ivan Timofeevici GUȚU.

Ca participant activ și martor ocular al acelor evenimente de neuitat, când eram mai întâi o mână de nesăbuiți dornici să înfrunte temutul regim, iar mai apoi sute de mii de protestatari în piețele publice din centrul Chișinăului țin minte bine acest personaj căinos, dornic să ne vadă pe toți “extremiștii și naționaliștii”, pe toți “informalii” băgați în fundul pușcăriilor și reduși din nou la tăcere. Am obligația să fac aceste mărturisiri în fața prietenilor mei morți de mâna criminală a dușmanilor noștri fie în războiul de la Nistru, fie în Chișinău unde eram vânați unul câte unul. Norocul nostru a fost că am devenit până la urmă prea mulți, iar represiunile de masă și deportările nu mai erau la modă.

Mărturisesc că a fost anume așa pentru că și eu am fost acolo

Ce vroiam noi, cei care le stăteam în gât nomenclaturiștilor dornici să mențină intact regimul de teroare și rusificare? Vroiam Libertate. Așa scandam noi în piețele publice. Vroiam să ne recuperăm limba aproape uitată și să îi redăm alfabetul latin. Vroiam să recăpătăm drepturile noastre călcate în picioare. Contra cui ne-am ridicat noi atunci? Contra “păturii superpuse”, cum i-ar zice Eminescu, din care făcea parte și actualul opozant rumen, dolofan și mereu cârtitor contra comuniștilor de azi.

Ori de câte ori deschide gura Ivan Timofeevici GUȚU în Parlament, eu retrăiesc acele clipe, zile și ani de zbuțum și afirmare năvalnică a spiritului de libertate, când pocitanii ca el se căzneau să ne bage în sperieți și să ne readucă la starea de muțenie și supușenie. Acest personaj ridicol se zborșea la noi de la tribunele oficiale și ne amenința că vom păți-o rău de tot dacă nu vom fi ascultători față de ei, mai-marii zilei, instalați în demnități înalte de protectorii de la Moscova pe timpul “imperiului răului”. Când îl văd bălbâindu-se pe la microfoanele Parlamentului, criticând “guvernarea comunistă” și apărând în impostura de opozant, nici nu știu ce să fac, să râd sau să

plâng când văd că unul ca el mai face umbră pământului în politica moldovenească, rățoindu-se cu strășnicie că, vezi dumneata, nu așa se guvernează țara, nu așa se promovează reformele, nu așa se face integrarea europeană. Cei mai tineri poate nu sunt la fel de dezgustați la apariția acestui ins fără valoare, decupat parcă din galeria personajelor lui Gogol sau Caragiale. Însă eu unul, care îl țin minte bine și în calitatea lui de nacialnik sovietic, dar și pe post de viceprim-ministru din neagra perioadă a guvernării lui Andrei Sangheli, nu mă pot împăca cu gândul că un mâncău și un profitor fără obraz arată cu degetul la alții, simulând stângaci rolul de critic al puterii, pe care nu mai obosește să o povățuiască ce are de făcut pentru a fericii poporul.

Un prigonitor al mișcării democratice și de renaștere națională

Aflarea lui Ivan Timofeevici GUȚU în funcția de președinte al Comitetului Executiv al Consiliului orașenesc de deputați ai poporului sau, mai simplu, de primar comunist, a coincis cu apariția și afirmarea publică a mișcării noastre politice. La 3 iunie 1988 apare Mișcarea Democratică pentru Susținerea Restructurării, iar la 31 octombrie al aceluiași an câțiva membri ai Grupului de inițiativă întreprind o primă tentativă de a ieși în stradă și de a-și cere drepturile. Eram o mână de oameni în fața Comitetului Central al PC din RSSM, actualul sediu al Parlamentului, cu lozinci în mâini sau cu pancarte din carton agățate în gât. Vasile Năstase, Alexandru Brodski, Ala Mândăcanu, și încă vreo câțiva. Ceream publicarea proiectelor de program și statut ale noii Mișcări în curs de devenire, în ziarele timpului. Acțiunea nu a fost permisă de autoritățile locale, motiv pentru care am și avut prima ocazie să fim aduși în sala de judecată. E adevărat că datorită sfaturilor și protecției acordate de Tudor Panțâr, care era pe atunci președinte al Judecătoriei Frunze, actualul cartier Buiucani, am fost achitați. În noiembrie același an a urmat o primă demonstrație de amploare, organizată de studenții de la Facultatea Filologie a Universității de Stat, care au ieșit pentru prima dată în Piața Victoriei ca să protesteze contra Tezelor din noiembrie ale CC al PC din RSSM, prin care regimul respingea revendicările noastre de a acorda limbii române statutul de limbă de stat și a-i restitui alfabetul latin, interzis după ocupația din 1940 și înlocuit cu cel rusesc. Conducătorii Partidului Comunist, Procuratura, Securitatea și conducerea orașului depuneau eforturi disperate să țină în frâu sau chiar să reducă la zero noul curent politic ce căpăta din ce în ce mai mult suport popular. În acel răstimp s-a remarcat printr-o poziție extrem de agresivă și violentă capul administrației comuniste a Chișinăului, I. T. Guțu. Țin minte bine cum, sfidând interdicțiile de a autoriza mitingurile noastre pașnice, noi scandam "Libertate!", "Jos Grossu!" (la acea vreme prim-secretar al CC al PC din RSSM), "Jos Demidenco!" (procurorul general de atunci), dar și "JOS GUȚU!", care interzicea întrunirile noastre și ne anatemia de la tribunele oficiale pe noi, "informalii", care ne făceam vinovați de faptul că ieșisem de sub controlul regimului și ne revendicam libertatea.

La 23 februarie 1989, în sala Casei de Iluminare Politică (Dom Politprosveșcenia) din spatele clădirii Comitetului Central, unde se află azi sediul Teatrului "Ginta Latină", s-a ținut sesiunea extraordinară a Sovietului orașenesc de deputați ai poporului de legislatura a XIX-a, convocată ca urmare a amplitudinii pe care începeau să o capete acțiunile noastre stradale. La acel for am fost invitați și câțiva dintre noi, membrii echipei de conducere a Mișcării Democratice. Scopul invitației era clar: intimidarea noastră de la tribuna oficială prin gura primarului de atunci, nomenclaturistul comunist Ivan Timofeevici GUȚU. Îmi stăruie în memorie până acum vocea lui stridentă. Cuvântarea lui nu a fost rostită, ci de-a dreptul vociferată, răcnită la adresa noastră într-o rusă cu iz stalinist. La 25 februarie, raportul prezentat de I.T. GUȚU apare în ziarul "Chișinău. Gazetă de seară", în versiunea tradusă de ATEM, agenția oficială de presă. Vom cita mai jos din acea cuvântare pentru a restabili atmosfera și spiritul momentului pe care l-am trăit atunci:

"Tovarășii! Sesiunea de astăzi are o agendă neobișnuită. Ne-a impus-o situația social-politică operativă, care s-a creat în orașul nostru în virtutea evenimentelor și asupra căreia trebuie să-și spună cuvântul și să adopte măsuri concrete Sovietul orașenesc de deputați ai poporului – organ suprem plenipotențiar al puterii de stat în oraș..."

Au loc discuții aprige despre aprecierile trecutului nostru istoric, se pun la îndoială fapte cunoscute, își găsesc o tratare originală multe fenomene din viața noastră. Este evidentă necesitatea unor discuții și unor controverse, însă cât de acut n-ar fi caracterul lor, nu trebuie să

uităm nici de fidelitatea față de principiile și ideile socialismului, față de frăția popoarelor țării noastre și față de internaționalism”.

Introducerea este gravă, cu pretenții de abordare constructivă. În acel moment, atmosfera din societate devenea tot mai încinsă, lumea fierbea în discuții, se aduna la Uniunea Scriitorilor, la monumentul lui Ștefan cel Mare, la Căminul “Alexei Mateevici” din fața bustului lui Eminescu, în instituții și în satele noastre.

Raportorul continuă cu asigurările că de toate are grijă scumpul nostru partid, doar că activitatea lui este perturbată de unii zurbagii ca noi. GUȚU intră la un moment dat direct în miezul subiectului alocuțiunii sale, vizându-i pe cei care tulbură liniștea nomenclaturii:

“Totodată, dispoziția unor grupuri aparte ale populației, care nu observă mutațiile reale în rezolvarea problemelor social-economice, nemulțumirea de situația ecologică, deficitul unor mărfuri de primă necesitate, precum și al informației în cutare sau cutare problemă, creează o atmosferă de nervozitate, care trezește la o parte a populației neîncredere în perspectiva dezvoltării restructurării, atitudine negativă față de organele de partid și sovietice din republică.

Creșterea conștiinței naționale a oamenilor muncii din oraș este însoțită într-o serie de cazuri de manifestare a naționalismului și șovinismului, de răspândirea unor foi volante orientate spre instigarea învrăjbirii naționale, de provocarea unor stări de spirit antiruse și antimoldovenești. Unele persoane pur și simplu își pierd capacitatea de a aprecia lucid situația, acțiunile lor proprii și urmările posibile. Toate acestea se soldează în mod obiectiv cu creșterea încordării în relațiile dintre naționalități, cu încălcări grave ale ordinii publice în oraș.

Biroul Comitetului Central al partidului, examinând chestiunea cazurilor de încălcare gravă a ordinii publice, care au avut loc la Chișinău în ziua de 22 ianuarie a.c., a dat o apreciere principială situației din oraș”.

În acea zi ieșisem într-un număr mai mare în Piața Victoriei, câțiva dintre noi s-au ridicat la tribuna monumentului lui Lenin, în frunte cu muncitorul Dumitru Popa, care îndemna mulțimea să nu se teamă și să se alăture protestelor. Guțu continuă pe un ton acuzator:

“Biroul CC a examinat cazurile de încălcare grosolană a ordinii publice, încercările unor persoane cu stări de spirit extremiste, de a determina publicul să procedeze la unele acțiuni anticonstituționale și ilicite, să ațâțe vrajba între națiuni, să destabilizeze situația în oraș și în republică. În hotărârea Biroului CC este accentuată pasivitatea lucrătorilor de conducere din oraș, incapacitatea organelor de ocrotire a dreptului de a curma tulburările ordinii publice.

Biroul CC s-a adresat cu un apel către clasa muncitoare, țărâtimea colhoznică, intelectualitate, către colectivele de muncă de a lua atitudine plină de răspundere față de discutarea și rezolvarea problemelor complicate ale vieții social-politice a republicii, de a da o ripostă hotărâtă tuturor manifestărilor negative care pot duce la destabilizarea situației în republică.”

Recurs la metodă sau cine a stricat mașinăria terorii

Avem aici toate elementele-cheie ale discursului oficial de la acea vreme: învinuiri de naționalism, de extremism, de organizarea unor mitinguri neautorizate. Și apeluri către proletariat să curme tot ce e de curmat. Totul ca la clasicii genului. E adevărat că noi nu ne-am speriat deloc de speech-ul grav până la dramatic al lui Guțu, nici de organele represive ale regimului, ci am tot continuat să “destabilizăm” situația excesiv de stabilă până atunci până când am obținut și LIMBĂ DE STAT, și ALFABET LATIN, și TRICOLOR, și INDEPENDENȚĂ. Însă până la marile demonstrații aducătoare de victorii mai rămâneau câteva luni. Până la Marea Adunare Națională din 27 August 1989 și la 31 August ale aceluiași an, când am impus, tot datorită demonstrației stradale spontane, neautorizate de primărie, și LIMBA, și ALFABETUL, Sovietul Suprem al RSS Moldovenești fiind constrâns de mulțime să renunțe la adoptarea a două limbi de stat, mai rămâneau încă șase luni. Anume în acele luni mișcarea noastră a luat o amploare deosebită. Iar unul din declanșatorii acestei mișcări viguroase a fost I.T. GUȚU, care, prin cuvântarea sa, a trezit revolta noastră și a provocat o reacție puternică și masivă. Am fost atunci pe baricade politice diferite. Am rămas și azi la fel. Noi - de partea intereselor naționale ale țării, el - de partea intereselor unor forțe străine din exterior și de partea interesului personal.

Dar să revenim în sala Casei de Iluminare politică și să-l mai ascultăm puțin pe servantul străinilor care ne probezește de zor de la tribuna sesiunii cu pricina:

“O influență simțitoare asupra proceselor ce au loc exercită formațiunile obștești de inițiativă Mișcarea democratică pentru susținerea restructurării, cenaclul literar-muzical și social-politic “A. Mateevici” ...

Abordând în faza inițială a formării sale probleme de importanță socială, contribuind la elucidarea și rezolvarea lor, mișcarea asociațiilor neformale se lasă tot mai mult influențată de elemente extremiste. La sfârșitul anului 1988, în calitate de mijloc de presiune asupra organelor de conducere, a început să fie folosită tot mai larg organizarea mitingurilor și adunărilor, precum și a procesiunilor nesanctionate, ceea ce constituie o încălcare directă și conștientă a Decretului Prezidiului Sovietului Suprem al URSS din 28.07.88 “Cu privire la organizarea adunărilor, mitingurilor, procesiunilor și demonstrațiilor de stradă în URSS”, ceea ce destabilizează ritmul vieții capitalei republicii, creează o atmosferă încordată și trezește îngrijorarea populației.”

Dar “extremiștii” de noi am continuat să “destabilizăm” situația, arătându-le nomenclaturiştilor derutați că mișcarea noastră impetuoasă ca apa de munte nu poate fi stăvilită de bălbâielile lor sau de promisiunile de a ne băga la pușcărie. Era momentul de grație al vieții noastre. Eram tineri și hotărâți. Și am reușit. Am reușit și datorită unor prigonitori ai noștri. Paradoxul cunoscut din experiența creștinismului, “prigonitorul propovăduiește”, a funcționat până la urmă și în cazul nostru.

Cine a tulburat ordinea publică sau agorafilia ca formă de trăire a sentimentului de libertate

Voi mai cita din textul de atunci al lui Ivan Timofeevici GUȚU, ca să nu se uite cine și ce a făcut în momentele de cumpănă pentru neamul nostru. Să vedem, așadar, cum își continuă cuvântarea acest slujitor al forțelor de ocupație:

“Mulți dintre participanții activi la manifestările asociațiilor neformale în vorbe demască “teoria și practica stalinismului”, perioada de stagnare și, fără a-și da seama, rămân ei înșiși în captivitatea stalinismului, nu suportă critica, impun dictatul, etichetează”.

Așadar, am ajuns în discursul slobozit din bojocii umflați de importanță partinică și trecut prin cerul gurii negru de răutate al unuia ca GUȚU nu doar extremiști și naționaliști, dar și staliniști. Și asta nu e totul. Bolboroseala cu inflexiuni de anatemizare continuă astfel:

“În ianuarie și februarie a.c. ele au început să capete tot mai mult un caracter de contrapunere deschisă organelor de putere și de conducere, un caracter de încălcare a ordinii publice, așa cum s-a întâmplat la 22 ianuarie, 12 și 19 februarie a.c.”

Da, mărturisesc că a fost anume așa, pentru că și eu am fost acolo. Am continuat să încălcăm ordinea lor publică, să ne cerem drepturile, să luptăm. Ne adunam în centrul capitalei în fiecare duminică, eram din ce în ce mai mulți, iar birocrăților sovietici le tremurau pantalonii în fața forței noastre crescânde.

“La adunările, mitingurile și procesiunile, care, de regulă, sunt organizate în locuri publice, se adună un auditoriu numeros, inclusiv trecători întâmplători și gură-cască... Spre regret, în cadrul acestor manifestări se fac simțite emoțiile, patimile nesănătoase, răsună lozinci, care acuză activitatea organelor de partid și sovietice, a conducătorilor lor.

Astfel, în Mișcarea democratică pentru susținerea restructurării, de rând cu unele elemente sănătoase, care se pronunță cu adevărat pentru susținerea hotărârilor Conferinței a XIX-a unionale de partid, se resimte evident năzuința nu numai de a se contrapune altor institutute ale sistemului politic al societății, dar și de a ocupa în el o situație prioritară, de a se manifesta în rolul de “controlor principal”, cu pretenția la dreptul adevărului în ultima instanță.

Membrii detașamentului organizatoric al mișcării au început să desfășoare o muncă propagandistică activă pentru atragerea de partea lor a anumitor pături ale populației, difuzează printre oameni textul platformei lor la întreprinderi, la așezăminte de învățământ și la instituții, depun eforturi pentru crearea unor puncte de sprijin. La mișcare au aderat și unele persoane care se pronunță de pe pozițiile demagogiei sociale.

Acest fapt a fost demonstrat în timpul organizării de către mișcare a unei serii de acțiuni, în cadrul cărora au răsunit apeluri nesăbuite, extremiste.”

Desigur, anume așa a fost. Noi organizam mitinguri ca să captăm trecătorii întâmplători, care din “gură-cască” se transformau în patrioți, ascultând discursurile noastre, mai scdam și lozinci contra regimului, tipăream în condiții de Samizdat foi volante pe care le difuzam la demonstrații, dar și în colective. Am tipărit și niște gazete în mod clandestin, la Vilnius, de unde le aduceam cu mașinile la o distanță de peste o mie de kilometri. Apropo, cel care era în rețeaua noastră secretă și ne tipărea materialele se numește Petras Vaitekunas și este azi ministru de Externe al Lituaniei.

“Participanții la ședințele cenaclului literar-muzical “A. Mateevici”, pe lângă declamarea versurilor clasice moldovene și sovietice, adesea se exprimă în mod tendențios în problemele moștenirii istorice și culturale a poporului moldovenesc, organizează strângerea semnăturilor sub diferite apeluri provocatoare. Se răspândesc cerințe de a nu face compromisuri cu organele de partid și sovietice.”

Da, la cenaclul nostru se declamau versuri, se vorbea despre istoria noastră adevărată, tăinuită până atunci vreme de decenii de către regimul de ocupație, iar semnăturile pe care le colectam nu erau puse “sub diferite apeluri provocatoare”, ci sub apelul de a acorda limbii noastre statutul de limbă de stat și de a îi întoarce alfabetul latin.

“La 22 ianuarie 1989, în timpul ședinței cenaclului literar-muzical “A. Mateevici”, o serie de persoane răspundeau zvonuri provocatoare, chipurile, despre omorurile și atentatele la viața și sănătatea oamenilor, care au loc în oraș pe baza relațiilor dintre națiuni, fapt ce a trezit un val de înrăire la cei prezenți.

Ca rezultat, a avut loc o procesiune nesancționată a sute de oameni, care s-a început în Piața Biruinței și s-a terminat în Piața Eliberării, unde a avut loc un miting spontan, în cadrul căruia s-au scandat lozinci naționaliste și jignitoare la adresa conducătorilor, a unor lucrători de partid și sovietici aparte din republică, a fost încălcată ordinea publică și destabilizată funcționarea transportului public.

La 29 ianuarie și 19 februarie a.c. din nou au avut loc procesiuni nesancționate ce s-au început la PCCO “Komsomolul Leninist” și s-au oprit la monumentul lui Ștefan cel Mare”.

Spații din geografia sacră sau mitul eternei reîntoarceri în Chișinăul tinereții noastre

Mai întâi câteva precizări pentru cei care nu au fost cu noi acolo, în virtutea vârstei sau a altor cauze. Locurile adunărilor noastre sunt pentru mine ca și spații dintr-o geografie sacră, unde ne-am ridicat la cele mai înalte culmi ale trăirilor pentru neam și țară, unde am resorbit amarul trecutului sovietic și ne-am profetizat viitorul liber. Trebuie să amintesc faptul că inițial ședințele cenaclului “A. Mateevici” se produceau în aer liber, în grădina publică “Ștefan cel Mare” (pe atunci parcul Pușkin). La început eram o mână de oameni, poate vreo 10, când ne-am adunat la Eminescu să recităm poezii și să ascultăm cântece patriotice, acompaniate de o chitară. Pentru prima dată am ieșit să depunem flori la monumentul poetului la 15 ianuarie 1988. Apoi am început să ne adunăm în fiecare duminică la Eminescu și la Ștefan cel Mare. În scurt timp am devenit tot mai mulți și ne-am revărsat în stradă. Actuala Piață a Marii Adunări Naționale se numea pe vremea sovieticilor Piața Biruinței, bulevardul Ștefan cel Mare de azi se numea Lenin, iar piața din fața Academiei, unde mai stă crăcit până azi monumentul “eliberatorilor”, se numea Piața Eliberării. Anume acesta a fost traseul pe care îl parcurgeam în timpul demonstrațiilor noastre: de la monumentul lui Eminescu, spre cel al lui Ștefan cel Mare (da, da, ei ne dădeau putere și curaj!) ieșeam pe bulevard direct în Piața Victoriei, iar de acolo -- până la Academie și înapoi. Piața Marii Adunări Naționale a căpătat acest nume la Congresul II al Frontului Popular din Moldova, care și-a desfășurat lucrările în palatul “Octombrie” (nume conferit în cinstea loviturii de stat a bolșevicilor din 1917). Atunci am adoptat rezoluția cu privire la schimbarea denumirii pieței centrale. I-am zis Piața Marii Adunări Naționale în cinstea evenimentului cu același nume din 27 august 1989, iar Consiliul orașenesc, dominat de reprezentanții noștri după primele alegeri libere din 1990, a susținut inițiativa noastră și a adoptat

hotărârea respectivă. La același for al FPM s-a hotărât și schimbarea denumirii palatului “Octombrie” în Palatul Național, ulterior și această hotărâre găsind susținere.

Revenind la citatul de mai sus din cuvântarea lui I. T. GUȚU, s-ar mai cere o precizare pentru cei care nu au de unde să știe denumirile sovietice și nici nu au în memorie locurile și traseele întrunirilor noastre. PCCO “Komsomolul Leninist” se descifrează ca Parcul Central de Cultură și Odihnă, iar actuala lui denumire este Parcul Valea Morilor. Anume acolo a fost constrâns de autorități să se retragă cenaclul “A. Mateevici”, acestea încercând să împingă din centrul orașului mișcarea noastră în continuă creștere. “Surghiunul” nostru însă, s-a dovedit a fi unul de bun augur. Mai întâi la Estrada “Lumina”, apoi la Teatrul de Vară sau Teatrul Verde, cum i se mai zicea, am căpătat posibilitatea de a vorbi din scenă, cu microfonul pus la dispoziție de autorități. Așa am reușit să atragem și mai mulți adepți, iar de acolo, după o serie de discursuri patriotice, ne avântam din nou în centrul capitalei. Iată de ce I. T. GUȚU se lamenta în raportul lui că exilarea la “Lacul Comsomolist” nu a determinat și dispariția noastră din centrul Chișinăului și, cu atât mai puțin, stingerea și destrămarea mișcării noastre.

Profilaxia politică la sfârșit de ciclu istoric sau cum genul epistolar a intrat în impas

Iar Guțu își continua raportul astfel:

“Delimitarea în vorbă a clubului “A. Mateevici” și a Mișcării democratice de organizarea unor acțiuni nesanctionate și participarea de facto la aceste acțiuni, adunările clubului cu participarea largă a publicului, extinderea programului și schimbarea denumirii lui mărturisesc că aceste formațiuni de inițiativă s-au contopit, de fapt, (aici are dreptate, cele două denumiri de fapt erau două forme de manifestare ale aceleiași mișcări – n.n.), și că ședințele clubului s-au prefăcut în acțiuni de agitație prin mitinguri, în cadrul cărora nu există o atmosferă de discuții adevărate și se difuzează nestingherit opinii nesănătoase și apeluri extremiste”.

Trecem peste calitatea infectă a traducerii din rusă a textului respectiv ca să ne concentrăm asupra mizelor urmărite de el. Scopul e clar, intimidarea și reducerea noastră la tăcere. Dar cum să o faci, asta era marea bătaie de cap a comuniștilor din perioada Perestroika, deoarece metodele “clasice” de reprimare a oponentilor regimului prin asasinare, deportare, întemnițare sau izolare la ospiciu nu mai funcționau. Americanii le ceruseră sovieticilor respectarea drepturilor omului în conformitate cu Actul final de la Helsinki și cu standardele CSCE (actualul OSCE), iar Gorbaciov a relaxat un pic dictatura, fără să își dea seama că energiile populare, odată fiind declanșate, nu mai pot fi stăpânite. Anume de acest moment de destindere, de oarecare liberalizare a regimului am profitat noi din plin. Iar metodele de constrângere aplicate de autorități s-au dovedit nu numai ineficiente, dar și contraproductive pentru ei, deoarece aveau efectul invers celui scontat. Ineficiența mijloacelor de combatere a mișcării noastre, inadecvarea puterii la noile condiții politice reiese direct din citatul de mai jos:

“Această situație a cerut din partea organelor de ocrotire a dreptului să iei măsuri de profilaxie, administrative și de drept comun față de organizatorii, activiștii și participanții la mitingurile și procesiunile nesanctionate. (Pe atunci încă era interzisă forma prea românească “să ia” pentru verbul “a lua”, de aceea se utiliza varianta regională “să ieie” – n.n.). Din noiembrie 1988 și până în prezent organele afacerilor interne au reținut în conformitate cu Decretul Prezidiului Sovietului Suprem al RSSM din 02.08.1988, 147 de cetățeni, față de care au fost luate măsuri de influență obștească și administrativă”.

La acea vreme, “măsurile de profilaxie” presupuneau amenințarea cu concedierea de la serviciu, cu aplicarea unor amenzi sau chiar cu privațiune de libertate. Iată de ce se strofolește Guțu la cei de față că nu se iau toate măsurile pentru a curma mișcarea noastră:

“Nu putem să nu menționăm și faptul că posibilitățile de influență administrativ-juridică a organelor afacerilor interne asupra activiștilor “democrației demagogice” se încatușează în mare măsură, iar uneori se paralizază prin poziția subiectivistă și de indulgență a unor judecători populari, care îi îndreptățesc (adică îi achită – n.n.) prin diferite pretexte pe delincvenți sau se limitează la măsuri minime de influență”.

Tudor Panțaru, președintele Judecătoriei raionului Frunze, ca și alți judecători, ne-au fost de mare ajutor atunci. Deseori ei ne achitau, făcând uz de gafele procedurale din procesele-verbale întocmite de milițieni.

“Astfel, în 13 cazuri din cele 50 de procese-verbale deja examinate judecătorii populari s-au limitat la avertizări, în 12 cazuri au aplicat amenzi de 10-30 de ruble (în timp ce legislația prevede amenzi de până la 300 de ruble, iar în cazurile cu antecedente față de organizatori se pot aplica sancțiuni de până la 1.000 de ruble), au aplicat numai în 8 cazuri amenzi de peste 100 de ruble și numai în unele cazuri izolate a fost aplicată arestarea administrativă și munca de corijare).

De aceea nu este întâmplător faptul că în ultimul timp se aud tot mai des vocile comuniștilor și ale oamenilor muncii din oraș cu cerința de a pune capăt manifestărilor, mitingurilor, procesiunilor și de a purcede la rezolvarea sarcinilor concrete ale restructurării.

Numai în ultima lună gazeta de seară a primit 42 de ecouri la comunicările organelor afacerilor interne și ale procuraturii în chestiunile legate de mitingurile și procesiunile nesancționate. În scrisorile lor oamenii își exprimă pretențiile față de autoritățile locale, față de miliție, pentru că nu combat cu hotărâre și energic acțiunile celor ce încalcă ordinea publică. Pe oamenii muncii îi miră și faptul că nu sunt curmate apelurile antisovietice și extremiste ale participanților la mitinguri, de ce scapă atât de ușor cei ce sunt reținuți, aplicându-li-se doar avertizări sau amenzi mizere. (Urmează exemple cu citate din scrisorile “oamenilor muncii” – n.n.)”.

Căderea din epoca triumfului națiunilor sau revanșa mutanților

Dar, spre fericirea noastră, Stalin era mort demult, iar aparatul represiv sovietic începuse să se dezagregheze sub presiunea mișcărilor populare. “Scrisorile oamenilor muncii” nu puteau deja servi drept motiv pentru dispariția, condamnarea la moarte, la deportare în Siberia sau la închisoare pe viață. Altminteri, dacă ar fi fost voia unora ca GUȚU, știu ei bine cum ne-ar fi prelucrat prin beciurile KGB-ului, cum ne-ar fi băgat în pământ de vii, cu tot cu zile. Ca să le fie și altora de învățătură cum să se ridice împotriva regimului. Dar, slavă Domnului, atunci nu s-a întâmplat să fie cum au vrut ei, ci cum am vrut noi.

Mai departe GUȚU își exprimă revolta pentru faptul că la o serie de întreprinderi și instituții se răspândesc foi volante, care cheamă lumea la mitinguri neautorizate, printre altele la cel preconizat pentru 26 februarie 1989. În pofida tuturor măsurilor de “profilaxie” acel miting a avut loc. Amploarea lui a fost una fără precedent, iar după el a urmat o enormă demonstrație în ziua de 12 martie, când eram atât de mulți, încât am ocupat tot spațiul dintre clădirile actualei Președinții și a actualului sediu al Parlamentului, pe atunci sediu al CC al PC din RSSM, și am inundat tot perimetrul bulevardului până în piață și în strada Pușkin. Trăiam epoca Triumfului națiunilor, care au spulberat Imperiul răului. În acele momente de o splendoare și o efervescentă unică, care ne-au făcut să trăim sentimentul fericirii pentru împlinirea viselor și aspirațiilor noastre, omul cu numele de Ivan Timofeevici GUȚU a fost o unealtă docilă, o bătă în mâna regimului sovietic, aflat în vertiginoasă și ireversibilă dezagregare. După marile victorii de atunci, cine s-ar fi gândit că vor urma momente de recul ale mișcării noastre și de ascensiune spectaculoasă a fosilelor vechiului sistem, care vor nenoroci rău de tot lumea noastră și așa chinuită peste măsură sub dominație străină. Astăzi vedem cu toții că vremurile mutanților încă nu au trecut. Ei sunt printre noi, simulează gesticulații democratice și dau lecții de morală altora. Unul dintre aceștia este Ivan Timofeevici GUȚU.

Văzând toate acestea, cum să nu îi dai în obraz și să nu îl întrebi verde-n ochi, dar dumneata ce faptă bună ai făcut pentru țara asta de ați tot sărit din funcție în funcție și v-ați tot rotunjit formele și veniturile fără muncă? Ce drept moral ai dumneata să dai în obraz altora, în timp ce știi câte ticăloșii și matrapazlăcuri ai făptuit atâta amar de vreme? Dar așa cum unor pocitanii din astea le sunt străine și morala, și bunul-simț, și regretele, el continuă să facă furtuni în pahar aciuat într-o construcție politică izvorâtă din neîmplinirile tranziției, care a adunat laolaltă pe cei mai reprezentativi exponenți ai nomenclaturii sovietice (tot ei și îmibuibații guvernărilor corupte de după 1991), aceștia numindu-se Alianța “Moldova Noastră”.

Această formațiune artificială, eclectică și lipsită de orice profil identitar cât de cât relevant a ajuns să marcheze un oarecare succes electoral doar pentru că guvernarea a comis o serie de abuzuri și greșeli care le-a permis să se poziționeze în opoziție cu puterea. Fiind un fel de cimitir al tuturor fostelor guvernări, o adunătură de oameni fără idei, viziune sau credință, practicând populismul și scandalul ca metode predilecte de impresionare a publicului, capii Alianței “Moldova Noastră” își rup cămășile de pe piepturile contopite într-un singur oval proeminent cu burțile și se pretind a fi dintr-o dată și anticomuniști, și aspiranți la poziția de cârmaci de mâine ai țării. De parcă până mai ieri nu tot ei ne-au condus până când ne-au adus la sapă de lemn.

Un politolog fals sau versiunea romanțată a biografiei unui șmecher, scrisă de el însuși

Dar să revenim la personajul nostru, Ivan Timofeevici Guțu, dragul de el, pentru că pe ceilalți îi vom studia în articolele ce vor urma. Ia să vedem, de exemplu, cum și-a întocmit biografia romanțată acest țâfândache, care se tot saltă din călcâi și rugumă bombănit cuvinte, pretinzând că băiguiala lui peltică poate fi luată drept prezență vie și activă pe scena plină de circari politici de la noi.

Așadar, I. T. Guțu scrie cu mânuța lui, la momentul intrării în actualul Parlament, completând CV-ul, că ar fi absolvit, citez, “Academia Științelor Sociale” între anii 1980-1982 și că, în urma absolvirii acestei școli, s-ar fi pricopsit cu specialitatea de “politolog”. (Poate polit-olog?). Am observat că toți impostorii aciuaiți prin fraudă în “tabăra democraților” caută să își mitizeze propriul trecut și să utilizeze eufemisme, care să mascheze atât studiile, cât și deseori chiar ocupația acestora. În cazul lui muțunache, de care ne ocupăm aici, evident, este vorba, de fapt, de ceea ce pe vremea sovieticilor se chema VPȘ, “Vâșșaiia Partiinaia Șkola” sau Școala Superioară de Partid (comunist, firește, că altele nu existau), iar specialitatea obținută la aceste școli de instruire a copoilor regimului era cea de politruk, de “cadru” de încredere bun de pus în funcții înalte ale ierarhiei comuniste. Căci anume după obținerea acestei specializări în ale comunismului nomenclaturistul Guțu a cunoscut o carieră în continuă ascensiune.

Tell me, dear, do you really speak english, comrad Guțu? Ou seulement le francais? How interesting?

La rubrica “*Ce limbi străine cunoașteți*” ghiftuitul nostru personaj, școlit la școala minciunii sovietice, trece cu mânuța lui următoarele: “FRANCEZA, ENGLEZA (CITIT CU DICȚ.), RUSA LIBER”.

Din toate limbile străine, trecute aici, știu sigur că Guțu într-adevăr vorbește *rusa liber*, căci anume în rusă se strofolea la noi acum vreo douăzeci de ani de la tribunele oficiale. Cu toate că și rusa lui este de fapt “limba de lemn” a nomenclaturii sovietice, care a întinat splendoarea acestei limbi cu termeni aberanți, urmărind îndochinarea sau spălarea creierilor. Dar franceza? Dar engleza? De ce omuleanul nostru a simțit nevoia să mintă? E simplu. Pentru că minciuna a fost esența regimului pe care l-a servit toată viața, pentru că inși ca el nu sunt în stare să spună adevărul nici accidental și consideră că a face politică e una cu a spune minciuni, ca pe timpul tinereții lor komsomoliste. Astfel de oameni mint cu atâta seninătate, încât nici detectorul de minciuni nu i-ar putea depista. Asta pentru că dosirea adevărului constituie pentru ei o stare permanentă, iar neadevărul nu le provoacă nici o tribulație interioară.

Dacă tot se grozăvește că știe și franceza, și engleza, îl invităm pe vajnicul poliglot să iasă frumușel la tribuna centrală a Parlamentului și să spună măcar în una din cele două limbi barem “Calul paște iarbă verde”.

Ciudată această obsesie de a minți chiar și în cazuri minore ca cel al întocmirii CV-urilor de deputat al Parlamentului. Care era rostul să scrie așa ceva? Căci de asta nu depindea nici nivelul de salarizare, nici funcția, nici măcar imaginea. Și nici nu așa crede că unul ca el urmărea doar Gloria postumă. Aștia nu consumă așa ceva. Pentru ei lumea există doar în măsura în care ei sunt în viață și pot să se șupurească pe-o coastă prin ea, mai șterpelind de pe unde pot ce le pică în cale. Iar *sfârșitul istoriei* pentru ei intervine odată cu trecerea lor în ceea ce aceștia numesc în limbaj ateu “trecerea în neființă”.

Așadar, avem de a face cu un caz psihologic lesne de înțeles, când omul spune minciuni dintr-un fel de reflex condiționat, dintr-o deprindere dobândită pe parcursul lungii și inutilei lui vieți de insectă socială, care a împins capacitatea de comunicare bazată pe ipocrizie până la automatism.

Calea de la komsomol la partid sau era ticăloșilor fără frică de Dumnezeu și rușine de oameni

Haideți să vedem cum a evoluat cariera acestui nomenclaturist de succes în versiunea prezentată chiar de el în CV-ul cu pricina. Din 1967 și până în 1980, deci timp de treisprezece ani, Ivan Timofeevici Guțu a slujit cu fidelitate komsomolul leninist, timp în care a tot lingușit potențații zilei ca să poată avansa pe verticala puterii totalitare cât mai grabnic și să ajungă cât mai sus, acolo unde era asigurat cu de toate, de la salariu până la locuință și deservire medicală, dar și cu case de odihnă și agrement ale monstruoasei birocrății sovietice.

Cităm: “01.1967 - 02.1980 – secretar II al Comitetului Raional al ULCTM (Uniunea Leninistă a Tineretului Comunist din Moldova – n.n.) Hâncești, aparatul central al ULCT din Uniunea Sovietică, Moscova, secretar al CC al ULCTM, Chișinău, prim-secretar al CC al ULCTM”.

Așadar, acest carierist venal a trecut toate treptele komsomolului leninist, a ajuns și la Moscova, unde a fost învățat cum să servească mai cu zel scopurile inumane și antinaționale ale dictaturii, după care a fost expedit din nou în Moldova, unde a ajuns să i se încredințeze funcția nr. 1 în ierarhia organizației tinerilor comuniști. Erau vremuri când regimul făcea ravagii, exploatând munca țăranilor în colhozuri, la cules tutun și la strâns roada pentru statul sovietic în schimbul unei remunerări mizerabile, erau timpi când cultura națională era prigonită și limba română interzisă în spațiul public. Peste poporul redus la muțenie domnea *era ticăloșilor fără frică de Dumnezeu și rușine de oameni*. Dar avansarea acestui rinocer a continuat. Deja pe o scară și mai înaltă, cea a Partidului Comunist. Citez din același CV:

“02.1980 – 06.1982 – Prim-secretar al Comitetului Raional al Partidului Comunist al Moldovei, raionul Octombrie, or. Chișinău;

06.1982 – 03.1987 – șeful secției industrie al Comitetului Central a Partidului Comunist din Moldova;

03.1987 – 05.1989 – președintele Executivului al consiliului orășenesc al deputaților, or. Chișinău (deci, de la organele de partid la cele sovietice – n.n.);

05.1991 – 09. 1991 – secretar, secretar II al CC al PC din Moldova”.

Prin urmare, Guțu a crescut în ranguri sub patru prim-secretari ai Comitetului Central al Partidului Comunist din Moldova: Ivan Ivanovici Bodiul, Simion Kuzmici Grossu, Piotr Kirilovici Lucinschi și Grigori Isidorovici Ereimei. El a rămas în interiorul clanului comunist tocmai în anii avântului mișcării democratice și de renaștere națională, când intelectualitatea a ridicat lumea pentru cucerirea dreptului la Limbă, Alfabet, Tricolor și, în sfârșit, Independență. Individul în cauză a rămas tot cu nomenclatura și după ziua de 7 noiembrie 1989, când mulțimea a blocat parada militară a Armatei Sovietice și a determinat toată conducerea comunistă a RSSM să dea bir cu fugiții de la tribuna monumentului lui Lenin din Piața Victoriei. El era tot cu ei și în timpul demonstrațiilor noastre, pe care se căznea să le suprimă fără succes, dar și în momentul puciului eșuat de la Moscova din august 1991, care s-a soldat în definitiv cu destrămarea URSS și cu proclamarea Independenței noastre. El reprezintă o tagmă perdantă la momentul apusului Imperiului Sovietic, care, însă, în scurt timp după declararea Independenței și-a luat revanșa și a reușit să se cocoțeze din nou în vârfurile piramidei administrative.

Cine au fost agrarienii sau Guțu la braț cu Sangheli

Revenind la CV-ul lui I.T. GUȚU, vedem că intervalul dintre 11.1991 și 09.1994 el îl completează cu următoarea inscripție: “Director, director general al Uniunii Industriașilor și întreprinzătorilor”, timp în care s-a ocupat de sporirea propriei cifre de afaceri, după care a venit neagra perioadă dintre 04.1994 și 01.1997, când insul e numit viceprim-ministru al Republicii Moldova în cabinetul lui Andrei Sangheli, instalat în fruntea Guvernului după alegerile din același

an, când la putere ajunge Partidul Democrat - Agrar. Aceștia s-au afirmat ca unelte docile ale Moscovei (a nu se uita că anume atunci au fost ratificate documentele de aderare la CSI), ca guvernare coruptă, antinațională și incompetentă, vinovată de degradarea atât de gravă a situației economice, încât țara nu și-a revenit definitiv nici până azi. După dezastrul pe care l-a provocat împreună cu ceilalți ortaci din gruparea foștilor președinți de colhozuri adunați în jurul lui Sangheli, imediat după alegerile prezidențiale câștigate de Petru Lucinschi, I. T. Guțu ajunge să fie promovată de fostul său șef pe linie de partid în funcția și mai înaltă de viceprim-ministru, ministru al Economiei și Reformelor al cabinetului Ion Ciubuc-1.

Distrugerea economiei naționale, deturnarea creditelor externe, realizarea privatizării contra așa-numitelor bonuri patrimoniale, care a fost (în fapt o amplă operațiune de trecere a proprietății de stat în mâinile nababilor de la guvernare și de sărăcire a poporului, mințit că ar fi devenit deținător de hârtii de valoare în întreprinderi), privatizarea catastrofală și nedreaptă a terenurilor agricole, împrumutarea formală și vicioasă a țăranilor cu pământ, achitarea salariilor și a pensiilor mizerabile cu întârzieri de câte jumătate de an sau în tot felul de produse inutile, sugrumarea procesului de renaștere națională, a tot ce reprezintă instituție sau fenomen spiritual și cultural, conspirația cu separatiștii de la Tiraspol contra propriei țări și organizarea unor rețele de tip criminal comune, slugărnicia față de stăpânii de la Moscova și blocarea procesului de edificare a instituțiilor democratice – iată principalele isprăvi ale guvernării Sangheli, care a durat din 1994 până în 1997, guvernare a cărei piesă grea și urât mirositoare a fost și I.T. Guțu.

Guvernul Ion Ciubuc-1, controlat în totalitate de președintele Lucinschi, în care pe poziția nr. 2 a fost instalat același I. T. GUȚU, a fost unul care nu s-a deosebit prin nimic de cel al lui Sangheli, doar că noul președinte al republicii a reușit să îl debarce de la șefia Guvernului pe unul dintre vechii lui rivali și să îl înlocuiască cu figura ștearsă a unui premier de buzunar. În acel moment, piesa cu adevărat grea din Executiv a devenit anume I. T. GUȚU. Am văzut câtă treabă a făcut acesta și în sensul dezvoltării economice a țării, și în domeniul promovării reformelor.

Subsemnatul era și în acea perioadă deputat din opoziție și țin bine minte o multitudine de matrapazlăcuri, legate de numele eroului nostru. Însă voi pomeni aici doar despre câteva cazuri mai grave de abuzuri și ilegalități, comise cu participarea directă a obiectului studiului nostru. E suficient să ne amintim de scandalul în jurul firmei "Redeco" sau de privatizarea sanatoriului "Legkovik" ca să ne apară în fața ochilor figura transpirată a lui I. T. GUȚU, care venea în Parlament și băgău ceva incoerent în apărarea sa și a afacerilor pe care le învârtea împreună cu alții de teapa lui.

Cât de corupt este Guțu sau un grangure în vizorul Curții de Conturi

Voi reproduce mai jos doar câteva crâmpie din hotărârile Curții de Conturi, care vizează prestația acestui demnitar, asta având în vedere faptul că instituția respectivă de monitorizare a cheltuielilor publice nu putea să aibă decât un acces limitat la informația care viza granguri atât de mari și să opereze doar cu acele cazuri care aveau acoperire documentară. De altfel, informația de mai jos este publică și stă la dispoziția tuturor celor care au dorința să acceseze pagina web a Curții de Conturi.

1. Hotărârea Curții de Conturi nr. 17/1998 (din 09.06.1998) privind rezultatele controlului asupra activității și utilizării mijloacelor bugetare la Ministerul Economiei și Reformelor, nr.17 din 09.06.98 (Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 85-86/28 din 17.09.1998):

Curtea de Conturi a examinat rezultatele controlului asupra activității și utilizării mijloacelor bugetare la Ministerul Economiei și Reformelor în perioada 01.01.96 - 01.10.97 și a constatat următoarele.

Conducerea ministerului (dl **I.Guțu**), în perioada supusă controlului, n-a asigurat îndeplinirea pe deplin a sarcinilor principale prevăzute de Regulamentul Ministerului Economiei și Reformelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 441 din 27.06.94, Regulamentul Ministerului Economiei și Reformelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 532 din 11.06.97, precum și de alte acte normative.

La încheierea contractelor pentru efectuarea lucrărilor științifice, argumentarea temelor de către executori este apreciată de o singură persoană - reprezentantul ministerului. Aceste lucrări sunt aprobate de asemenea de către Departamentul știință și inovații al ministerului cu încălcări ale prevederilor Regulamentului în vigoare, aprobat la 25.03.97 de dl **I. Guțu**, viceprim-ministru, ministrul economiei și reformelor, fără o analiză a implementării lor în practică.

În scopul efectuării unei expertize profunde a temelor privind cercetările științifice, prin ordinul Ministerului Economiei nr. 20 din 28.11.96, pe lângă Departamentul știință și inovații a fost format un consiliu de experți principali, specialiști și savanți din diferite domenii care la data exercitării controlului încă nu-și începuse activitatea. Prin urmare, pentru îndeplinirea comenzii de stat, finanțate prin intermediul ministerului pe perioada 01.01.96 - 01.10.97, s-au cheltuit 2457,5 mii lei, însă lucrările finalizate, nefiind recenzate, nu pot fi folosite și rămân pe rafturile departamentului în cauză.

Ministerul Economiei (**dl I. Guțu**), nerespectând prevederile Regulamentului cu privire la modul de înregistrare a contractelor pentru exportul mărfurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.371 din 06.06.95 și ale propriului regulament, a înregistrat contractele agenților economici fără o analiză privind dezvoltarea echilibrată a economiei și eficiența comerțului exterior. Astfel, în noiembrie 1996 a fost înregistrat contractul nr. H-EX-96-1, în baza căruia firmei "Hellis-Mag" din or. Chișinău i s-a eliberat fișa cu dreptul de export a 8 mii tone de porumb pentru semințe la prețul de 530 dolari pentru o tonă, fapt ce contravine indicațiilor Ministerului Agriculturii și Alimentației (nr. 5 din 01.02.94), prin care pentru semințele de acest fel a fost stabilit prețul minim de 657 dolari pentru o tonă. Pentru comparație menționăm și faptul că în aceeași perioadă Asociația de producție "Porumbeni", firmele "Viz" și "Vaveri" au exportat porumb pentru semințe la un preț de 750 - 1250 dolari pentru o tonă.

În urma exportării cantității contractate de porumb pentru semințe la prețuri mai mici decât cele recomandate pierderile în urma diferenței de prețuri au constituit circa 1016 mii dolari.

Cu un venit ratat de 4875 mii dolari a fost înregistrat contractul firmei "Hellis-Mag" pentru exportul a 30 mii tone de floarea-soarelui, 30 mii tone de porumb, 15 mii tone de grâu furajer, 5 mii tone de orz.

Prin analiza eficacității contractului-barter (nr. 180396/05 din 18.03.96), încheiat în schimbul produselor petroliere de la firma "Poliot" S.R.L. din or. Moscova, s-a constatat că producția a fost exportată la prețuri mai mici decât cele de referință, pe când prețurile la produsele petroliere importate au fost mai mari decât cele mondiale la momentul respectiv, ceea ce a dus la venituri ratate în mărime de 13314 mii dolari.

Înregistrarea contractelor și eliberarea fișelor cu dreptul de a exporta mărfuri la prețuri neconvenabile pentru stat a dus la pricinuirea pierderilor de cca 5,6 mln \$ și prin intermediul unor agenți economici: Asociația "Tutun", Produse Cerealiere din mun. Chișinău, Centrul de Stat pentru Resursele Materiale, firma "Lida" S.R.L firma "Cenari" S.R.L., firma "Ivanov-Spic" S.R.L. etc.

Nerespectând cerințele regulamentului ministerului și ale Regulamentului privind activitatea Direcției principale prețuri și tarife (aprobat de viceprim-ministrul, ministrul economiei și reformelor dl **I. Guțu** la 25.03.97), ministerul a calculat un proiect eronat al tarifului de transportare și distribuire a gazelor naturale care, prin scrisoarea nr. 07-1437 din 26.05.97, a fost prezentat Guvernului spre examinare, motivând faptul majorării tarifului cu neacoperirea cheltuielilor la 1000 m³ de gaz cu tariful precedent. Însă analiza structurii prețului de cost al gazului pe anul 1996 (în baza căruia a fost calculat și proiectul tarifului de transportare și distribuire a gazului) confirmă că cheltuielile de transportare a gazului de 34,5 mln lei la Întreprinderea "Moldovatrangaz" și cheltuielile de distribuire a gazului de 27,6 mln lei de la Întreprinderea "Moldova-Gaz" sunt mai mici de 1,8 ori decât veniturile (de 113,2 mln lei) calculate prin tariful de transportare și distribuire, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 161 din 07.03.95 (1345000 mii m³ x 84,16 lei).

Astfel, motivele expuse de Ministerul Economiei și Reformelor precum că tarifele în vigoare la gaz nu asigură acoperirea cheltuielilor nu corespund realității. Totodată, lipsa unei metodologii de calculare a tarifelor a făcut ca colaboratorii întreprinderilor de transportare și distribuire a gazelor (M. Ciorescu, L. Dobulceac) și specialiștii ministerului (M. Sârbu, L. Zestrea, O. Vdovin) să efectueze calcularea unui tarif eronat la gazele naturale, acesta fiind aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 512 din 05.06.97.

Majorarea neîntemeiată a tarifului de transportare și distribuire a gazului de la 84,16 lei la 182,56 lei (454 - 271,44) a permis acoperirea cheltuielilor respective de 3 ori, pricinuind pagube de circa 164,6 mln lei (1350090 mii m³ x 121,90 lei) consumatorilor și statului.

Creșterea neîntemeiată a tarifului de transportare și distribuire a gazului s-a efectuat din contul introducerii nejustificate în calcularea tarifului a devalorizării leului cu 19,97 lei la fiecare mie de metri cubi de gaze, ceea ce contravine Hotărârii Guvernului nr.161 din 07.03.95, a datoriilor agenților economici, în mărime de 31,26 lei, pentru gazul consumat, ceea ce e în contradicție cu Hotărârea Guvernului nr. 340 din 02.06.93, a beneficiului de 35,01 lei ce asigură o rentabilitate de 88% și a fondului de rezervă de 14,39 lei, preconizat pentru acoperirea facilităților acordate populației (cheltuieli care nu pot fi suportate de consumatori, ele fiind prevăzute în Legea bugetului de stat).

Diferențierea pierderilor la o unitate de volum între malul stâng și malul drept al Nistrului, care în cuantumul cheltuielilor de transportare a gazului pe malul drept al Nistrului constituie 57,3 la sută, necesită și o diferențiere a prețului de cumpărare a gazului natural importat. Astfel, suportul Republicii Moldova în pierderile totale de transportare a gazului natural în Țările Balcanice constituie 194 mln m³, ori 69,1 m³ la 1000 m³ de gaz folosit pe întregul teritoriu (194: (3000-194)). Malului stâng îi revin 50,6 m³, iar malului drept - 86,3 m³ la 1000 m³ de gaz, cu o diferență de 35,7 m³, sau cu 70,5 la sută mai mult.

Însă, conform structurii cheltuielilor, pentru Întreprinderea gazoducte magistrale "Tiraspolgaz" pierderile la 1000 m³ de gaz consumat pe 8 luni ale a.1997 au constituit 8,1 m³, adică au fost de 6,2 ori mai mici decât cele prevăzute pentru malul stâng (50,6m³ : 8,1m³) și de 10,7 ori mai mici decât pierderile calculate în preț pentru malul drept.

Luând în considerație raportul pierderilor (pentru malul drept - 57,3 la sută) și indicele reducerii prețului de cumpărare a gazului (22 dolari – pentru transportare pe teritoriul țării) în cazul când pierderile la

gazul natural consumat constituie 86,3 m³ la 1000 m³ sau 124,9 la sută față de pierderile medii (86,3m³ : 69,1m³), prețul de cumpărare a gazului pentru malul drept este mărit artificial cu 5,48 dolari (22 dol. x 24,9%).

Examinând structura cheltuielilor întreprinderii "Moldovatrangaz", s-a constatat că în cheltuielile de calculare a tarifului pentru gazul natural, la situația din 01.03.95, a fost inclusă uzura fondurilor fixe în sumă de numai 1080 mii lei, ele constituind de fapt 10873 mii lei, denaturându-se astfel datele reale privind formarea tarifului.

Conform Hotărârii Guvernului nr. 302 din 12 mai 1995, în contul acoperirii parțiale a datoriei părții moldave pentru gazele naturale livrate de S.A. "Gazprom" din Rusia urmau a fi cedate fonduri fixe și alte bunuri materiale ale sistemului de transportare a gazelor pe teritoriul Republicii Moldova. Însă nici hotărârea nominalizată, nici alt document n-a determinat nomenclatorul și costul fondurilor fixe care urmau a fi cedate. Totodată, în baza acestei hotărâri, dar în lipsa contractului de constituire, la 11 august 1995 a fost înregistrată Societatea pe Acțiuni moldo-rusă "Gazsnabtranzit", încălcându-se astfel art. 28 din Legea cu privire la antreprenariat și întreprinderi nr.845-XII din 03.01.92. Abia la 1 aprilie 1996, cu o întârziere de 7 luni, contractul de constituire a fost înregistrat la Biroul notarial de stat nr.2 al sect.Centru (Chișinău), eludându-se astfel și art. 23 (pct. 2) din Legea cu privire la societățile pe acțiuni nr.847-XII din 03.01.92.

Potrivit informației despre achitarea datoriilor față de S.A. "Gazprom", întreprinderii "Moldovatrangaz" i-a fost mărită datoria față de Rusia din contul micșorării datoriei întreprinderii "Tiraspoltrangaz", în sumă de 25638,2 mii USD. Totodată, efectuând analiza acestor achitări reciproce, s-a constatat că serviciile de transmitere a gazului spre raioanele Anenii Noi și Căușeni au constituit 1413,8 mii USD - în martie 1997 și 4731,2 mii USD - în luna aprilie, dar, conform actului de achitări reciproce, serviciile acordate întreprinderii "Moldovatrangaz" alcătuiesc 13898,4 mii USD, iar veridicitatea costului acestor servicii poate fi determinată doar pe teren, în partea stângă a Nistrului. Pentru serviciile de tranzitare a gazului pe teritoriul Transnistriei la prețul de cumpărare de 58 USD, Republica Moldova mai suportă cheltuieli de 3,5 USD la fiecare 1000 m³ de gaz consumat pe malul drept, ele nefiind prevăzute în structura tarifului.

Costul serviciilor pentru transportarea a 118,8 mln m³, prezentat de întreprinderea "Tiraspolgaz", constituie 1,4 mln dolari SUA, pe când, costul transportării a 393,9 mln m³ de gaze la Stația electrică din Cuciurgan a fost determinat în mărime de numai 1,3 mln dolari.

Tariful exagerat la gazul natural a influențat negativ și asupra posibilității consumatorilor de a se achita cu întreprinderile transportatoare și distribuitoare de gaz. Astfel, datoriile consumatorilor față de Întreprinderea republicană gazoducte magistrale "Moldovatrangaz" la 01.01.98 constituie 2350 mln lei, creșterea față de aceeași perioadă a a.1996 fiind de 255 mln lei.

Încălcările stabilite în decursul controlului și examinării materialelor în activitatea Ministerului Economiei și Reformelor (dl I. Guțu) sunt condiționate de nerespectarea întocmai de către persoanele cu funcții de răspundere din cadrul ministerului a cerințelor legislației în vigoare, neluarea de măsuri în vederea prevenirii cheltuielilor iraționale, legate de importul gazelor naturale, precum și de înregistrarea contractelor privind exportul de mărfuri, fără a ține cont de eficiența economică a acestor tranzacții.

Curtea de Conturi a hotărât de a constata drept nesatisfăcătoare activitatea Ministerului Economiei și Reformelor (dl I. Guțu, viceprim-ministru, ministru al economiei și reformelor) la formarea prețurilor și tarifelor, reglementarea eficienței comerțului exterior, folosirea eficace a surselor bugetare destinate cercetărilor științifice și implementării acestora în practică.

Cum Guțu deturneză banii Fondului Social și este o piesă-cheie în afacerea "NEFTEGASGROUP"

2. Hotărârea Curții de Conturi 36/1998:

Raportul Curții de Conturi privind rezultatele controlului efectuat în anul 1997 asupra administrării și utilizării resurselor materiale și financiare publice în 03.04.98

Direcția executivă a Fondului Social a admis o creștere a datoriilor agenților economici față de Fondul Social, care la 01.01.97 a atins suma de 687,2 mln lei, nivelul achitărilor constituind doar 48,7%.

Pe parcursul anului 1996 din fond au fost alocate mijloace neprevăzute în Legea bugetului Fondului Social. Conform Dispoziției Guvernului nr. 35-a (semnatar **dl I. Guțu**) au fost sponsorizați nelegitim un șir de asociații obștești.

În legătură cu activitatea nesatisfăcătoare a Direcției executive a fondului, n-au fost achitate în termenul stabilit datoriile agenților economici pentru ajutorul umanitar în sumă de 44,4 mln lei acordat republicii de către Comunitatea Europeană.

Pe parcursul anilor 1994-1996 C.S. "Moldenergo" i-au fost acordate sub garanția Guvernului credite în sumă de 339,1 mln lei (76,3 mln dol. SUA).

La 01.01.97 suma creditelor nerambursate constituia 101,7 mln lei (21,7 mln dol. SUA).

C.S. "Moldenergo" n-a asigurat rambursarea în termenele stabilite a împrumutului de 3 mln dolari SUA, primit de la Ministerul Apărării în conformitate cu Dispoziția Guvernului nr. 202 din 27.06.94.

Pentru încălcarea termenelor de rambursare a acestui împrumut, Compania a plătit (conform hotărârii Arbitrajului) o penalitate de 673,2 mii lei.

La 01.12.94 C.S. "Moldenergo", din partea Guvernului, a încheiat cu Compania "Neftegashgroup" LTD din Malta Convenția de primire a unui credit de 50 mln USD pentru procurarea a 100 mii tone de păcură și 1,7 mln tone de cărbune.

În pofida nerealizării acestei Convenții, Guvernul, prin Hotărârea nr.906 din 14.12.94, semnată de fostul prim-ministru dl A. Sangheli, vizată de prim-viceprim-ministrul **dl I. Guțu** și ministrul finanțelor dl V. Chițan (neînregistrată la Cancelaria de Stat și emisă nu pe formularul Guvernului; nepublicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova), obligă Ministerul Finanțelor să ramburseze Companiei "NGG LTD" creditul neprimit, iar Banca Națională a fost autorizată cu dreptul de a asigura transferul de 50 mln USD din contul sumelor pe care Guvernul le va primi de la diverse organizații în primul rând.

Ministerul Finanțelor, executând hotărârile indicate ale Guvernului și neverificând primirea creditului de la Compania "NGG LTD", prin ordinele de plată din 22.12.94 și 10.02.95, a transferat acestei companii 26,9 mln USD, adică a achitat o datorie neexistentă a Guvernului.

Realizând contractul (fără data întocmirii) de procurare a păcurii și cărbunelui, C.S. "Moldenergo" a primit în perioada anului 1995 mărfuri în valoare de 16,9 mln USD. Adică Compania "NGG LTD" a rămas datoare Guvernului cu 10 mln USD. Acești bani până în prezent au fost utilizați gratis de către Compania "NGG LTD".

Fără permisiunea Guvernului și Ministerului Finanțelor, în contradicție cu Regulamentul provizoriu privind decontările prin virament, prin acordul comun nr. A-NGG-MD-MG din 03.07.96, datoria Companiei "NGG LTD" a fost trecută de la Compania "Moldenergo" la Concernul "Moldova-Gaz". Doar în timpul controlului efectuat în februarie 1997, în baza demersului Ministerului Finanțelor din 03.10.96, a fost anulat acordul de transmitere a datoriilor și au fost restabilite datoriile reale, care constituie 10 mln USD. Dobânda plătită Ministerului Finanțelor de către C.S. "Moldenergo" pentru mijloacele financiare de 10 mln USD, folosite de Compania "NGG LTD", a constituit la 01.01.97, fără penalitățile prevăzute, 2,8 mln USD.

Nevalorificând sumele primite sub garanția Guvernului (în decembrie 1994 și februarie 1995), C.S. "Moldenergo" a mai luat în iulie 1995 un credit comercial (de la BCA "Petrolbank") de 64,1 mln lei pentru procurarea carburanților și energiei electrice. Pentru valorificarea acestui credit, compania a încheiat cu firma "Transworld-Tehnologic" (întreprindere afiliată Companiei "NGG LTD") un contract pentru cumpărarea a 600 mii tone de cărbune la prețul de 34 USD tona. Achitarea pentru cărbunele furnizat trebuia să aibă loc în prealabil ori în decurs de 10 zile de la primirea lui.

Îndeplinind acest contract, C.S. "Moldenergo" a transferat partenerului său de contract în lunile august-decembrie 1995 costul a 425,9 mii tone de cărbune, adică 64,1 mln lei. Firma "Transworld-Tehnologic", primind banii la cont, nu și-a onorat obligațiunile privind termenele furnizării cărbunelui. Mai mult decât atât, firma, rămânând la 01.01.96 datoare cu 50,8 mii tone de cărbune, nemotivat, cu consimțământul C.S. "Moldenergo", a mărit prețul unei tone de cărbune de la 34 USD la 42 USD. În acest mod, Compania "Moldenergo", în loc să primească (după 01.01.96) în contul banilor transferați 50,8 mii tone de cărbune, a primit doar 44,9 mii tone, rămânând ea însăși datoare firmei "Transworld-Tehnologic" cu 2,3 mln lei.

O parte însemnată a creditului indicat mai sus a fost achitată din contul creditului primit sub garanția Guvernului în decembrie 1995 de C.S. "Moldenergo", prin intermediul Ministerului Finanțelor, de la banca germană "Commerzbank". Conform Hotărârii Guvernului nr.796 din 05.12.95, creditul de 10 mln USD, primit de la banca "Commerzbank", trebuia să fie utilizat de către C.S. "Moldenergo" pentru procurarea resurselor energetice. Ministerul Finanțelor, încalcând prevederile hotărârii menționate a Guvernului, a admis utilizarea contrar destinației a acestui credit, transferându-l integral BCA "Petrolbank" în contul stingerii datoriilor C.S. "Moldenergo" față de această bancă, inclusiv a datoriei de 2,6 mln USD, termenul de rambursare a căruia era lunile octombrie-decembrie 1996, adică în prealabil.

În toate cazurile efectuării tranzacțiilor cu Compania "NGG LTD" și firma "Transworld-Tehnologic", Compania "Moldenergo", conform clauzelor contractelor încheiate, *era obligată să asigure partenerii săi*, adică firmele nominalizate, cu cota de livrare aprobată prin contractele încheiate între Guvernul R.M. și guvernele altor state.

Conform rezultatelor materialelor de control, Curtea de Conturi consideră că principala cauză a comiterii de către factorii de decizie a încălcărilor legislației și disciplinei financiare **este iresponsabilitatea unor conducători, ca oameni de stat**, față de îndeplinirea atribuțiilor lor funcționale, nerespectarea de către aceștia a legislației, principiilor raționalității și eficienței utilizării și gestionării averii publice, aflate la dispoziția lor, **subminând astfel prosperarea și chiar existența statului.**

De ce unora le crapă pielea pe obraz sau de trei ori deputat și niciodată în timpul ciuemei

Ar mai fi de amintit în aceeași ordine de idei următoarele. Anume în acea perioadă se practica acordarea așa-numitelor garanții de stat, eliberarea de licențe și autorizări pentru diverse genuri de activitate economică în schimbul unor sume frumoase care intrau în conturile barosanilor de la guvern. Anume în acea perioadă de sărăcire fără precedent a populației și-a creat afacerile de succes și veniturile fabuloase I.T. GUȚU. Tactica parazitului care se îngrașă sugând seva din corpul debilizat al societății, obsesia îndopării până la refuz a "șaslăcarilor" din vremea dominației agrarienilor, setea de căpătuire ca singură rațiune de a fi au fost acele motivații nedeclarate care au ghidat acest soi de șmecheri îmbuibaiți până la refuz de le crapă pielea de pe obraz și pungile pline de bani nemunciți.

Nu întâmplător anume după aflarea în vârfulurile a două guverne I. T. Guțu ajunge, așa cum indică și în CV-ul său, vicepreședinte al Consiliului băncii “Unibank”. Și asta e doar partea vizibilă a aisbergului.

Ca detaliu, care îi scoate în vileag o dată în plus calitatea de nomenclaturist și om de încredere al regimului sovietic, voi aduce în atenția cititorului încă un detaliu din biografia lungă a lui I.T. GUȚU, detaliu trecut cu grijă chiar de el însuși în CV-ul cu pricina. La rubrica 13. ”Ce funcții ați avut în organele electivă?”, GUȚU scrie negru pe alb “Sovietul Suprem al RSS Moldovenești. Deputat (trei legislaturi)”. Uite-așa! Ce dovezi ar mai trebui să mai fie ca să devină clar pentru oricine că acest alterat al regimului sovietic nu are nici un drept moral să se declare mare opozant și mai ales adversar al guvernării comuniste?

Aș mai aminti în treacăt și despre un alt episod din viața aceluiași I. T. GUȚU. În 2001 el devine deputat pe listele construcției electorale ad-hoc “Alianța Braghiș”, alianță avându-l în calitate de cap de listă pe premierul de la acea oră, Dumitru Braghiș, iar în calitate de protector și lider real - pe președintele de atunci al republicii, ex-prim secretarul CC al PCM, Petru Lucinschi. Ar fi cazul să mai remarcăm faptul că Lucinschi și Guțu au avut o lungă carieră comună timp de decenii în calitate de ștabi în Komsomol, iar Braghiș a fost cel care l-a succedat pe GUȚU în funcția de prim-secretar al Uniunii Leninist-Comuniste a Tineretului din Moldova. Vorba veche, cine seamănă, se adună.

O nălucă bântuie prin Moldova sau “la vremuri noi, tot noi!” (Epilog la portretul lui I. T. GUȚU)

Prezența în continuare a unor vechi ștabi ai regimului sovietic în funcții de prim-rang în Republica Moldova de după Independență a fost posibilă doar pentru că vechea nomenclatură comunistă a blocat procesul de asanare a mediului politic din societatea noastră. Ei au zădărnicit acțiunea de promovare a Legii Lustrației, care urmărea limitarea accesului la funcții publice pentru foștii exponenți ai regimului totalitar, care se fac vinovați de practicarea terorii ca politică de stat și de intimidarea societății, de violarea gravă a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, și asta doar atunci când nu au fost implicați direct în crime împotriva umanității. Întregul marasm al nesuferitei perioade de tranziție, soldat cu privatizări trucate, cu reforme politice și instituționale blocate sau reduse la un simulacru ordinar, cu o atitudine plină de obediență față de conducerea imperială de la Moscova, a împins dezvoltarea Moldovei într-un impas catastrofal. Corupția, traficul de influență, însușirea și irosirea banilor publici, deturnarea creditelor astronomice provenite de la donatorii externi, năruirea economiei naționale, sărăcia și lipsa de locuri de muncă, de asistență socială corespunzătoare și de deservire medicală de calitate, exodul în masă a sute de mii de oameni peste hotare, toate aceste fenomene s-au extins ca o metastază asupra societății noastre din cauza unor șefi incapabili și corupți de felul lui Ivan Timofeevici GUȚU.

În Moldova, ca și mulți ani la rând în România, revendicarea “Jos nomenclatura!” nu s-a materializat, iar șmecherii tranziției au adoptat o altă formulă: “La vremuri noi, tot noi!”. Longevitatea unor personaje ca I. T. GUȚU, care s-a adaptat la toate timpurile și regimurile, arată cameleonismul lor funciar, iar capacitatea lor de a se lipi de superiori în scopul parvenirii divulgă esența lor de conformiști și profitori fără convingeri, fără viziune și fără nici o preocupare pentru binele comun. Egoismul, lăcomia, cinismul și mizeria morală sunt trăsăturile definitorii ale acestor birocrați circumstanțiali, vopsiți acum în culoare galbenă și având drept simbol electoral soarele, care în cazul lor seamănă mai mult cu o mămăligă explodată. Această galerie de personaje caricaturale pare a fi inspirată direct din Capriciile lui Goya.

Cine arată bine, de parcă ar fi viu sau calea de la epoca brejnev la cea a internetului

Anticomunismul lor sună “ca răsul la mormânt”, vorba lui Eminescu, pretenția lor de a se considera în opoziție numai pentru simplul fapt că au fost înlăturați de la ciolanul puterii, pe care l-au tot ronțăit o viață întregă, este o glumă de prost gust. La întrebarea dacă în AMN sunt toți la fel

de venali ca foștii nomenclaturiști sau exponenți ai mafiei îmbogățite pe seama bunurilor furate din avutul public, răspunsul este, firește, nu. Mai exact, nu toți. Ci doar cei care au încropit și țin în mâini această grupare eterogenă, aceia care *fac politică pentru a face bani și fac bani pentru a parveni politic*. Acesta este cercul vicios al circulației dinozaurilor pe eșichierul politic al țării. Iar cei care au ajuns la voia întâmplării în această grupare de strânsură din alte motive sau în alte condiții decât stăpânii ei sunt diferiți. Unii au aderat la AMN pentru motive banale de arivism, alții din naivitate, iar alții, fiind ghidați de sentimentul de protest față de actuala putere, au basculat sub umbrela largă a acestei structuri informe și omnivore, care se afirmă prin contrazicerea sterilă și zgomotoasă a guvernării, fără a avea propria viziune coerentă asupra faptului cum ar trebui onorate problemele unei societăți în beneficiul acesteia.

Acei membri care nu au fost nici nomenclaturiști, nici hoți în perioada privatizărilor sălbatice, nici persoane corupte și se consideră a fi membri decenti ai societății trebuie să înțeleagă că această situație nu îi salvează sub nici o formă de răspundere morală pentru concubinajul lor cu oamenii ca I. T. Guțu. Zicala “Spune cu cine prietenești ca să-ți spun cine ești” se potrivește întocmai aici. Dacă aceștia și-ar studia cu mai multă sinceritate și aplecare propria condiție în interiorul acestui grup politic, ei ar simți nevoia firească de a se delimita de persoanele compromise care îi conduc. Așa cum, însă, capii lor știu să speculeze cu destulă îndemânare demagogică contradicțiile cu actuala putere, naivii din AMN își mai mențin o oarecare stare de confort psihologic, crezând că participă la un efort colectiv de combatere a unor nedreptăți și de pregătire a unor schimbări pozitive.

Dar dreptatea nu se poate realiza cu niște oameni strâmbi, nu se poate spera un rezultat pozitiv, pe care l-ar produce elementele expirate și învechite în rele ale puterii sovietice și ale guvernărilor incompetente, venale și antinaționale din “obsedantul deceniu” de după 1991. Timpul lor a trecut iremediabil, chiar dacă aceștia mai mențin unele aparențe de activism politic. Cu Școala Superioară de Partid Comunist și cu experiența tristă din timpul guvernărilor lui Sangheli sau Lucinschi nu se pot obține performanțe în societatea de azi, care reclamă competență, dinamism în gândire, cunoașterea managementului administrativ modern, a limbilor străine, posedarea tehnologiilor înalte, utilizarea Internetului ca instrument de lucru și de comunicare. Astăzi viteza de acumulare și procesare a informației determină calitatea procesului decizional. Iar cu vestigiile epocii Brejnev nu se poate intra cu succes în lumea globalizată, care a devenit în doar câțiva ani plată, așa cum spune un cercetător american.

“Nu-nvie morții, e-nzadar, copile!” (M. Eminescu)

FLUX, 23 mai 2008

**WHO IS WHO în politica moldovenească
sau de ce nomenclatura nu poate fi în opoziție**

Anatol ONCEANU

Un titirez al comuniștilor din timpul lui Grossu pe post de trepăduș pe lângă Urechean

Am decis să ne ocupăm în prezentul articol de Anatol Onceanu, actualmente deputat al Alianței „Moldova Noastră”, nu pentru că acesta ar fi cumva comparabil ca greutate cu Ivan Timofeevici GUȚU, de care ne-am ocupat în articolul precedent.

Nici pentru că ar avea vreo influență deosebită în interiorul grupării lui Serafim URECHEAN. Ci doar pentru că, fiind atât de lipsit de personalitate și relevanță în viața publică, dar și de orice influență în însăși gruparea în care e înregimentat, el întruchipează postura clasică a unui anume tip de carierist șters și mereu plin de admirație oarbă și lingușitoare față de șef, din care este alcătuită o serie întreagă de inși fără propriul profil identitar. Trecutul comsomolist și comunist, deseori suprapus peste experiența de nomenclaturist în sindicatele din perioada sovietică, unde se aciuau profitorii și ariviștii acelor timpuri de tristă faimă, sunt elementele comune din biografia lipsită de onorabilitate a acestora. Anume acest tip de personaje a migrat spre primăria Chișinăului în momentul în care Serafim Urechean a fost numit prin decret prezidențial în fruntea autorității publice locale din capitală după decesul lui Nicolae Costin. Acolo, în suita „inamovibilului” primar general care și-a adunat ceata de ortaci după chipul și asemănarea lui, ei s-au lăfăit în funcții de adjuncți sau pretori timp de vreo zece ani, ciugulind din palma lui Urechean și trăgându-și pe sub masă gheșefturi grase.

Așadar, **cine e Anatol Onceanu?** Un ins continuu panicard, aflat mereu într-un fel de stare de febrilitate teatrală, un practicant al unui cabotinaj politic ridicol, care prin aparițiile lui publice provoacă ba râsete, ba dezgust. Ca opozant de serviciu, căruia îi este străină alura de militant de vocație, el se simte jenat de propria postură accidentală. Când încearcă să formuleze vreo insatisfacție cu iz politic, să simuleze un soi de dezacord zgomotos cu guvernarea, el se saltă din călcâi în fața microfoanelor și se încordează rău de tot în încercarea zadarnică de a impresiona pe cineva. El își îngroașă vocea, își încruntă fruntea, își pune și își scoate mereu ochelarii, încercând să mai găsească vreo idee salvatoare prin hârtiile pe care le flutură nervos în mâini ca pe un act de acuzație contra puterii, înfierate de zor. Tonul terifiant, care ar trebui să inducă publicului stări de neliniște, provoacă ba indiferență, ba amuzament. Degeaba se tot necăjește Onceanu să sperie lumea cu lupul care stă să vină. Pentru că oricât s-ar căzni, el oricum nu poate depăși postura comică a personajului din cântecul popular, care sună astfel: „*Moșu' când se opintește, sare-n sus de două deș'te!*”

Instructorul și mișcarea democratică

L-am văzut pentru prima orară pe Anatol Onceanu acum vreo douăzeci de ani. În aceeași perioadă în care l-am cunoscut și pe Ivan Timofeevici GUȚU. Atunci când se declanșase mișcarea noastră de emancipare națională și de afirmare a spiritului de libertate, când se alegea grâul de neghină și lașii de cei curajoși, Anatol Onceanu a preferat să rămână cu regimul. Lumea se agita să recucerească spațiul public dominat de comuniști, să își recâștige dreptul de a-și vorbi limba și a o scrie cu alfabet latin. Anume atunci, în acea perioadă istorică trepidantă, când popoarele captive s-au ridicat în picioare după decenii de tăcere și frică, apele s-au despărțit și s-a văzut foarte bine cine și ce hram poartă. Perestroika ne dăduse șansa să luptăm pentru dreptul de a practica cele trei libertăți fundamentale – libertatea cuvântului (Glasnosti), libertatea întrunirilor și libertatea de asociere. Modelul totalitar cu dominația partidului unic, respins din ce în ce mai puternic de mulțimile care au inundat tumultuos scena istoriei, scârțâia din toate încheieturile. Nomenclatura, pierzând capacitatea de a uza metodele „clasice” de nimicire și reducere la tăcere a celor care îi contestau dominația, încerca să gesticuleze amenințător și să zădărnicească avântul curentului de opinie aducător de schimbări majore.

În întregul spațiu dominat de Moscova societatea se divizase în „ai noștri” și „ai lor”. Revoluțiile pașnice, declanșate de mișcările populare, nu au mai lăsat spațiu de manevră pentru conformiști și ciolănari. Ștabii din vârful nomenclaturii comuniste de tipul lui Simion Gossu, prim-secretar al PCM, Pșenicinikov, secretar doi al CC al PCM, Demidenko, procuror general, susținuți de KGB și miliție, ne amenințau de la tribunele înalte cu represii.

Am văzut că și deputatul de azi al AMN, Ivan Timofeevici GUȚU, era printre ei. Unde era, însă, Anatol Onceanu, dragul de el? În stradă? Nu. Printre demonstranți? Da de unde? El se aciuase la Comitetul Central al Partidului Comunist al Moldovei pe post de instructor al CC. Prin urmare, Onceanu își demonstrase totala slugărnicie față de regim de vreme ce a fost lăsat să intre în „mafia roșie”. E adevărat că acesta nu a apucat să exercite funcții de prim-rang (dar asta doar pentru că, între timp, URSS s-a destrămat), alții erau cei care luau decizii și dădeau tonul. Onceanu doar le executa ordinele și le ținea isonul. Este adevărat, el nu era printre dulzii regimului, care lătrau la noi din amplificatoarele propagandistice. El se mulțumea cu rolul de Jucă din fabula lui Donici, care „face aport” la primul apel al stăpânilor.

Onceanu apărea pe neprins de veste ba pe la ședințele noastre, unde ne adunam cei din conducerea mișcării ca să examinăm situația și să planificăm acțiunile ulterioare, și se dădea drept adept nedeclarat de-al nostru. De regulă, aparițiile lui se produceau în preajma unor noi demonstrații. Onceanu apărea cu un aer conspirativ printre noi, zicea că a venit fără voia șefilor și că are să ne comunice ceva extrem de important. Mimând disidența în interiorul nomenclaturii, Onceanu vroia să ne convingă că vine la noi de capul lui, iar informațiile pe care ni le dădea erau prezentate ca fiind furate de la Comitetul Central fără știrea superiorilor.

El se uita ca spionii din filmele sovietice prin părți, vorbea în șoaptă, făcea grimase și mătăhăia energic din mâini, zicând că, uite, el știe că acolo, sus, se pune la cale să fim reprimați rău de tot dacă nu ne potolim. Că se pune la cale ba arestarea noastră, ba înăbușirea violentă a demonstrațiilor și că nu sunt excluse nici vărsările de sânge. Urmau sfaturile prietenești să ne gândim la copiii noștri, la inutilitatea unui astfel de sacrificiu nesăbuit, că este mai înțelept să acceptăm dialogul și compromisul cu puterea ca să salvăm și organizația, și pe noi. El își justifica rămânerea cu regimul prin necesitatea de a dobândi și a ne furniza informații din interiorul puterii. Iar noi ironizam pe seama prudenței exagerate și a tentativelor lui nereușite de a ne îmblânzi și a ne face mai dirijabili. Și cum era să nu te distrezi la vederea unor exhibiții stângace ale unuia care nu mai reușea să își onoreze rolul de semănător de panică printre noi? Noi trăiam fiecare clipă savurând plăcerea de a risca, sfidându-i pe mai-marii zilei și strigându-ne voința de a fi liberi, trecând peste orice instinct al autoconservării personale. Însă trepădușul Comitetului Central era neobosit. El reapărea din nou, reluându-și exercițiile de intimidare pe un ton blând și prietenesc. Unde pleca după ce ieșea de la noi? Evident, direct la cei care l-au trimis, ca să raporteze găfând despre misiunea dificilă pe care o îndeplinise. Și totuși, operațiunea de temperare a rebelilor a eșuat. Nici KGB-ul, nici I.T. Guțu, nici zvonarii alde Onceanu nu au fost în stare să ne oprească din cale.

Noi ne-am făcut treaba până la capăt. Nu ne-am speriat, nu am dat bir cu fugiții, ci am luptat consecvent pentru valorile pe care ni le-am însușit odată și pentru totdeauna.

Voi invoca aici un document din arhiva PPCD, în care figurează și Anatol Onceanu. Este vorba despre un Comunicat informativ pe care l-am difuzat după Congresul de constituire al Frontului Popular din Moldova, care a avut loc în sâmbăta din 20 mai 1989, în sala mare a Uniunii Scriitorilor. În Comunicat se menționează: „La Congres au participat și 49 de invitați din partea uniunilor de creație, a Academiei de Științe, a Mișcării „Gagauz-halkı”, a mișcării cooperatiste. *“Din partea Comitetului Central al Partidului Comunist al Moldovei a participat Anatol Onceanu, reprezentant al grupului de contact al CC al PCM cu așa-numitele „organizații neformale”.* Așadar, ochiul de veghe al partidului era la datorie. Cum altfel?

Trepte în urcuș sau cine umblă cu laba prin borcanul cu miere

La un moment dat îi pierdusem urma lui Onceanu. În iureșul evenimentelor care se desfășurau cu o viteză și spectaculozitate deosebită, în momentele marilor victorii ale mișcării de emancipare națională, am și uitat de existența lui.

L-am reîntâlnit peste un timp la Primărie. Trecuseră cei câțiva ani din momentul declanșării curentului aducător de libertate și independență. Vechea gardă din garnitura lui Simion Cuzmici Grossu, ex-prim-secretar al CC al PCM, a fost înlocuită cu camarila lui Mircea Snegur, ajuns inițial din poziția de secretar al Comitetului Central al PCM în cea de președinte al Sovietului Suprem al RSS Moldovenești în 1989, apoi în cea de președinte al noului parlament ales în 1990, iar către toamna lui 1990 s-a văzut instalat în funcția de președinte al republicii ales de parlament. În 1991, Snegur este ales președinte al republicii din postura de candidat unic și fără alternativă. Așa cum Snegur însuși era exponentul fostei nomenclaturi comuniste, el nu putea să își aleagă oameni decât dintre unii care au făcut parte din aceeași castă roșie. Iar fripturiștii abia așteptau să se pricopsească cu noi sinecure sub noul regim, creat după Independență. Printre ei era și eroul nostru. Astfel încât, preluând modelul din Vechiul Testament, am putea să spunem că Snegur l-a născut pe Urechean, iar Urechean l-a născut pe Onceanu. Și tot așa, această matrioșcă nomenclaturistă, recondiționată după Independență, a plodit atâtea clone încât nici azi nu le mai dăm de capăt și nici nu mai scăpăm de prezența lor sufocantă în viața publică.

Așadar, Serafim Urechean, înșurubat în funcția de primar general al Chișinăului fără a fi fost învingător al unei curse electorale (exact ca în cazul lui Snegur, ajuns președinte fără a avea vreo candidatură de alternativă în acel simulacru de competiție electorală din 1991), ci fiind numit prin decret prezidențial, își selectează viceprimarii după chipul și asemănarea lui. Firește, absolvenții Școlii Superioare de Partid și periutele regimului sovietic de ocupație aveau prioritate. Iar printre ei se pomenește și omul-giruetă Anatol Onceanu. Având experiență de lucru în structurile comuniste, deci fiind un aparatcik sadea, Onceanu este numit pe post de viceprimar al Chișinăului. Nu aș fi aflat despre noua sinecură a lui Onceanu, dacă acesta nu ar fi ajuns responsabil, printre altele, de desfășurarea mitingurilor și a demonstrațiilor. Așa cum Urechean, de regulă, nu autoriza mitingurile noastre, Onceanu era cel care mă invita la el în birou ca să îmi explice de ce domnul primar general nu a putut să dea curs cererii noastre. Și de fiecare dată existau o mie și una de scuze. Însă interzicerea mitingurilor noastre era prezentată de către Onceanu tot ca o grijă deosebită pentru noi, ca să ne ferească de provocările și atacurile guvernanților etc. Așadar, Onceanu ajunsese din nou, ca în timpurile mitingurilor noastre din 1989-1991, pe post de persoană de contact cu opoziția antigvernamentală. Sfătosul și binevoitorul Onceanu, cu același arsenal de ticuri conspirative, cu același aer de cunoscător al unor informații deosebit de valoroase pe care din rațiuni evidente nu ni le poate împărtăși decât parțial, ne îndemna din nou să fim rezonabili, să ținem cont de realități și să evităm riscurile inutile.

Hopa-Mitică la datorie

Acest hopa-Mitică cu reale aptitudini demagogice, acest narator de povești de speriat copiii cu pretenția de om al bunelor intenții nu este atât de inocent cum vrea să pară. Aș aminti doar de rolul pe care l-a avut în lunga perioadă a protestelor stradale din anul 2002, când, din cauza interzicerii demonstrațiilor noastre pașnice, mii de oameni au avut de suferit în urma represiunilor operate de guvernanți. Anume el, alături de șeful său, Urechean, prin neautorizarea mitingurilor noastre, a oferit pretexte formale pentru persecutarea noastră, pentru intervenția brutală a forțelor de ordine contra demonstrațiilor, pentru tentativele de a scoate în afara legii Partidul Popular Creștin Democrat.

Acum, după ce Urechean a migrat în 2005 dinspre primărie spre Parlament (și asta pentru a se ascunde în dosul imunității parlamentare și să scape de justiție pentru matrapazlăcurile comise la primărie), Onceanu și-a urmat șeful în forul legislativ, unde se dă în spectacol, dorind să lase impresia că ar fi un anticomunist de temut. Dar un deputat ca Onceanu este antipodul liderului, este expresia caricaturală a opozantului, este simbolul unor reacții lipsite de fond, populiste și circumstanțiale, care nu au nimic în comun cu spiritul militant al luptătorului politic. Ca și Ivan Timofeevici Guțu, dar și ceilalți din trupa respectivă de panglicari, el pare a fi decupat direct din opera lui Caragiale, cu Mitică, Farfuridi, conu' Leonida și atâția alții. Acești „vechi luptători de la 1848” sunt totdeauna gata să își orneze tigvele cu laurii unor merite inventate și să se victimizeze spre savoarea publicului cu replici de genul „Familie mare, renumerație mică, după buget”.

Trepte în urcuș sau despre folosul de a fi trepăduș

Ca să pătrundem mai bine esența acestui personaj, ne-am aplecat cu luare-aminte asupra CV-ului întocmit chiar de el în momentul accederii în Parlament și datat cu 6 aprilie 2005. Sunt doar câteva rânduri, dar totuși cât de elocvent ne vorbesc ele despre eroul nostru. Așa, de exemplu, ne-am pătruns de admirație citind că, de pildă, Anatol Onceanu a fost eminent și la școală, și la facultate. El scrie: „După absolvirea cu medalie de aur a școlii medii Nr.2 din or. Sângerei în 1968 am fost admis la facultatea de istorie a USM, pe care am absolvit-o în 1973 cu Diplomă roșie”. Uite-așa! Carevasăzică, și medalie de aur, și diplomă roșie. Vedem că începutul a fost bun. După care urmează angajarea în câmpul muncii. Ca tânăr silitor, Onceanu este observat de organele sovietice și de partid. Acestea îi încredințează funcția de metodist al cabinetului de istorie al Institutului de perfecționare a cadrelor didactice, unde activează de zor între 1973 și 1976. Deci, omul ajunge un fel de responsabil cu propagandă, cu îndoctrinarea comunistă a învățătorilor. Un început promițător pentru cineva care a prins din tinerețe ce înseamnă o sinecură care nu-ți cere să te snopești muncind ca să ai o bucăciță de pâine. Era destul să îndruge baliverne despre raiul sovietic și viitorul comunist și totul îi mergea strună.

Manifestându-se ca un brav ostaș al frontului propagandistic, în 1976 Onceanu este promovat în Komsomol. Astfel, în 1976, el este numit în funcția de instructor al Comitetului Raional Frunze al Komsomolului. În 1985, regimul îl avansează la Comitetul Central al Komsomolului Leninist din RSS Moldovenească. Acolo trudește de zor pe post de instructor și apoi de șef de secție al CC al Uniunii Tineretului Comunist Leninist. Și aici tânărului nomenclaturist îi merge foarte bine. Șefii sunt mereu mulțumiți de el, îl laudă și îi potrivește funcții și mai grase. După vreo nouă ani de slujbă la Komsomol, carieristul nostru își vede, în sfârșit, realizat visul lui de aur. El pășește pragul celei mai importante instituții în ierarhia statului sovietic, Comitetul Central al Partidului Comunist din Moldova. Între 1985 și 1990, el se află în funcția de instructor al CC al PCM. Anume în această postură îl prinde Perestroika. Anume în acest răstimp l-am cunoscut și eu. Urmează anii 1990-1995, când Onceanu se află pe post de director al Colegiului pedagogic „A. Mateevici”, apoi din 1995 până în 2003 el deține funcția de viceprimar al municipiului Chișinău.

Ce mai aflăm noi din CV-ul lui Anatol Onceanu? A, da. Că și el, ca și Ivan Timofeevici Guțu, e poliglot. La rubrica „Ce limbi străine cunoașteți”, el scrie următoarele: „Rusa (ce performanță! – n.n.) și – atenție! – franceza cu dicționarul.”

Da, mon cher, cum să nu-ți amintești aici de Eminescu:

*„Ai noștri tineri la Paris învață
La gât cravatei cum se leagă nodul
Ș'apoi ne vin de fericesc norodul
Cu chipul lor isteț de oaie creață...*

*Vorbesc pe nas, ca saltimbanci se strâmbă,
Ei viața lor nu și-o muncesc, și-o plimbă...*

*Ș'aceste mărfuri fade, ușurele,
Pretind a fi pe cerul țării: stele.”*

Și ca să își rotunjească portretul, Onceanu mai menționează în CV-ul său că, citez, „În 1985 am fost menționat cu medalia „Pentru distincție în muncă”, iar în 2000 - cu ordinul „Gloria muncii”. Bune și astea. Vorba aia, - mai țineți minte? -- prin muncă omul e slăvit.

Dandanache și Trahanache sau evadarea din literatură în Parlament

Ajuns până aici, mă surprind la gândul că, dacă am trece peste insignifiantele detalii de ordin biografic, am fi putut înlocui cu ușurință numele eroului nostru cu aproape oricine din garnitura grupării lui Urechean. Cu Leonid Bujor, de exemplu. Prin ce se deosebesc, de pildă, cele două personaje-gemene din opera lui Constantin Negruzzi, Stroici și Spancioc? Dar altele două, ale lui Vasile Alecsandri, Bondici și Pungescu? Dar încă două din aceeași serie, de această dată din Caragiale, Dandanache și Trahanache? Mai prin nimic. Splendoarea lor stă în asemănare, nu în diversitate. Vorba veche, a tunat și i-a adunat. Mai ales că printre fruntașii acestui detașament de opozanți burtoși, fălcoși și stacojii de atâtea excесе bahice și culinare, expresia populară „Apa și în ciubote e rea” e ca la ea acasă. Discursul lor sforăitor se lipește ca nuca de perete, tumele lor de saltimbanci, acrobațiile lor de circari lasă o impresie apăsătoare de înscenare provincială, ridicolă și tristă în același timp.

Acești atleți ai mămăligii explodate sunt produsele expirate ale unei lungi și nesuferite perioade de tranziție, precedate de și mai lunga perioadă sovietică. Locul lor e în manualele de literatură satirică și în articolele din Codul Penal. Oricum ar suci-o, oricât s-ar da peste cap și ar face tume, ei nu vor mai putea scăpa de mirosul persistent de naftalină pe care îl emană.

**WHO IS WHO în politica moldovenească
sau de ce nomenclatura nu poate fi în opoziție**

Alexandru OLEINIC

Greierașul și furnica sau despre folosul de a fi privatizator

Alexandru Oleinic este unul dintre personajele emblematice ale grupării politice de care ne ocupăm în serialul de față. Asta pentru că Alianța “Moldova Noastră” nu are printre fruntașii săi nici romantici, nici militanți, nici oameni cu aspirații înălțătoare și viziuni strategice. Aceștia nu sunt nici consumatori de idealuri mărețe, nici cunoscători de doctrine și nici cu atât mai puțin pârliti de intelectuali care abia de leagă tei de curmei ca să supraviețuiască în sărăcia și mizeria în care au fost aruncați de-a lungul anilor, numiți convențional perioadă de tranziție.

Dimpotrivă, cei care domină această formațiune politică de strânsură și au ajuns în capul listei electorale pentru alegerile parlamentare sunt tocmai personajele-cheie ale nesuferitei tranziții, anume cei care au organizat sărăcirea absolutei majorități a populației prin modelul de privatizare pus în aplicare de ei, procesul de deetatizare a întreprinderilor fiind transformat de aceștia în unul de înstrăinare a bunurilor publice în interes personal. Aici zicala “Cine-mparte parte-și face” s-a potrivit de minune.

Spre deosebire de Serafim Urechean, Ion Guțu sau Anatol Onceanu, Alexandru Oleinic nu a făcut parte din nomenclatura sovietică și de partid. Pasiunea vieții lui a fost nu facerea de carieră, ci acumularea de capital. Astfel încât el merită nu mai puțin decât Vladimir Filat să fie încadrat în tagma celor pe care i-am numit la un moment dat “gangsteri ai tranziției”. Când apare la microfonul Parlamentului și-i admonestează îndelung și agasant pe reprezentanții Guvernului pentru neîmplinirile de ordin economic și se revoltă pentru situația dificilă din țară, îmi stăruie în minte mereu aceeași întrebare. Dar unde a fost acest atlet al reformelor și moralist de serviciu atunci când ocupa posturi-cheie în Guvern și de ce nu și-a pus în aplicare, în momentul când a putut-o face, rețetele de fericire a poporului pe care le înșiră acum la nesfârșit?

Banul ca substitut al artei oratorice

Postura de opozant i se potrivește lui Alexandru Oleinic la fel de puțin ca și celorlalți din grupul respectiv. Asta și pentru că el, ca și ceilalți din AMN, reprezintă opoziția doar în măsura în

care a fost parte a guvernărilor anterioare și râvnește să revină în pozițiile pe care le-a deținut odinioară nu pentru a fericii poporul, ci pentru a relua dulcea ocupație de înavuțire prin utilizarea pârghiilor administrative. În acest sens, spre deosebire de alții care se opintesc să obțină vreo slujbuliță pentru a o transforma în sinecură, el nu poate fi numit nici carierist, nici ciolănar. Calibrul lui este diferit. El nu se joacă de-a politica. El a însușit perfect mecanismul vicios al principiului “Politică pentru bani, bani pentru politică”. El nu are nevoie nici de capacități oratorice, nici de abilități de comunicare sau de formulare subtilă a mesajului său politic. Expresia militară “Când tunurile vorbesc, muzele tac” este convertită de el la asemuirea artei politice nu cu arta războiului, ci cu cea a negoțului. Astfel, elocvența banului o înlocuiește cu succes pe cea a tunurilor. Jocul de cuvinte gustat de oamenii de acest fel sună astfel: “Ceea ce nu se poate cumpăra cu bani *mulți* se poate cumpăra cu bani *foarte mulți*”.

Oricât s-ar necăji eroul acestor rânduri, postura de protestatar și de apărător al unor valori și principii pe care le-ar nesocoti guvernarea i se potrivește ca nuca de perete.

Kozak, protestele stradale și trenziurile din piele

Îmi aduc aminte de acele zile pline de zbucium și neliniște din noiembrie 2003, când s-a încercat impunerea Memorandumului Kozak. Mulțimea clocotea în centrul capitalei. Ne adunasem între sediile Parlamentului și a Președinției, protestând energic contra acestui plan de distrugere a Independenței și de legalizare a prezenței militare ruse. În tumultul acelor momente tensionate, oamenii au ieșit în stradă, fiind mânați de sentimente patriotice și simțind nevoia să își apere în mod activ drepturile. Se țineau cuvântări direct în stradă, de la megafoane, se scandau lozinci, revolta ajunsese la cote maxime.

Îmi amintesc bine cum în acele momente tumultuoase, la un moment dat, pe trotuarul din fața Parlamentului au apărut figurile lui Ivan Timofeevici Guțu și Alexandru Oleinic. Îmbrăcați în trenziuri din piele, lungi până la pământ, care valorau cât venitul unui protestatar mediu pe zece ani, jenați de aflarea în mijlocul unei acțiuni de protest stradal, acești baroni ai politicii moldovenești, cu ovalul proeminent care le profila burțile și le contura obrajii rumeni, au aruncat câte o privire asupra mulțimii ca să aprecieze situația operativă, s-au învârtit într-un picior și cât ai clipi din ochi au dispărut. Îl așteptam pe Putin, care urma să pice la Chișinău din clipă în clipă, iar bravii noștri opozanți erau într-o mică încurcătură, neștiind cine până la urmă va ieși învingător din acea situație. Nu le-am propus să urce alături de mine în copac, nici să îngaime și ei câteva vorbe de la megafon. S-ar fi împiedicat în trenziurile lungi și ar fi riscat să nu-și poată aburca trupurile masive, hrănite timp îndelungat cu frigărui și caviar, în pomul din fața Parlamentului. Și chiar dacă am fi avut o macara la dispoziție, ce puteau spune de la megafon unii ca ei oamenilor adunați în stradă din îndemnul inimii, fiind mânați de setea de libertate? Pentru că mărturisirile despre privatizarea cu japca și înavuțirea ca-n filme nu cred că ar fi trezit entuziasmul mulțimilor.

Cetatea Sorociei și averile lui Oleinic sau de ce baronii din partea locului sunt revoltați de inegalitatea șanselor

Alexandru Oleinic este binecunoscut la Soroca. De câte ori ajung în acest oraș am prilejul să mă conving de faptul că cele două lucruri care impresionează cel mai mult oamenii din partea locului sunt cetatea Sorociei și averile lui Alexandru Oleinic. Și dacă vechea cetate oferă un prilej de mândrie pentru localnici, afacerile lui Oleinic le provoacă un sentiment amestecat de revoltă, frustrare și deznădejde. Oamenii spun că în ziua de azi totul se vinde și se cumpără, că nu mai are cine să facă dreptate în țară. Ei invocă timpurile de glorie ale lui Ștefan cel Mare, zicând că, uite, să fi apărut un boier așa de hrăpăreț pe vremea domniei marelui voievod, mărirea sa i-ar fi găsit leacul cât ai bate din palme. Dar astăzi vremurile sunt altele, iar banii pot înmuia inimile celor mai avani anchetatori sau judecători. *Sic transit gloria mundi*, își zic cu înțelepciune amară țărani din partea locului. Alții mai spun că prin iuțea cu care a făcut învârteli și s-a căpătuit opozantul nostru, el trezește invidie și admirație din partea comunității rromilor din localitate. Ei susțin că baronii și gospodarii din dealul Sorociei sunt niște golani și sărăntoci pe lângă Alexandru Oleinic. Ei mai afirmă cu mahnă că discrepanțele în venituri și diferențele în bunurile deținute de cei mai înstăriți

dintre ei și eroul nostru nu se datorează neapărat abilității sau talentelor celui din urmă. Pur și simplu, spre deosebire de întreprinzătorii români, el a deținut pârghii administrative de conducător de unități economice de stat și funcții înalte în Guvern, în timp ce ei și-au agonisit averile fără a face uz și abuz de instrumente de influență de acest tip. Așadar, aici este evident faptul că în competiția economică de la Soroca, Oleinic s-a plasat pe poziții privilegiate, punându-i în condiții de inegalitate pe ceilalți competitori.

Musca la arat sau succesorul lui Filat

Alexandru Oleinic ne mărturisește în CV-ul său că între 1982 și 1996 el muncește la uzina “Monolit” din Soroca, mai întâi pe post de maestru, apoi în cea de director general. Din 1996 și până în 1999, el se alege cu o funcție de conducător al unei întreprinderi industriale importante din capitală, cea de director general al Uzinei de tractoare TRACOM. Nu avem nici o dovadă care să ne facă să afirmăm că în răstimpul îndelungat în care personajul nostru a deținut funcții de conducere în cele două întreprinderi de stat, el s-ar fi manifestat ca manager eficient. Cert este însă faptul că anume în acea perioadă el reușește să inițieze o serie de afaceri oculte care îl aduc venituri grase.

După ce și-a acumulat ceva capital, lui Alexandru Oleinic i se deschide brusc gustul pentru politică. Astfel, în 1998 el candidează în timpul campaniei electorale pentru alegerile parlamentare pe lista blocului “Furnica”. Această construcție electorală de o singură folosință întrunise mai mulți oameni cu bani, printre ei fiind și Ivan Timofeevici Guțu, care au încercat să sară peste pragul electoral și să ajungă în Parlament pentru a-și proteja și a-și înmulți averile. Dar sumele enorme aruncate în acea campanie electorală au fost irosite în zadar, iar furnicile, care alergau de zor în videoclipurile electorale, nu am mai ajuns să se strecoare în clădirea forului legislativ. Și de ce anume furnica a fost simbolul acelei construcții efemere? Alegătorii de atunci au găsit și alte vietăți în fabulele noastre care s-ar fi potrivit mai bine firii acestor oameni. Trântorul, greierașul sau, de pildă, musca la arat.

Însă vârful carierei sale Alexandru Oleinic îl atinge în 1999-2000, când ajunge în funcția de Director general al Departamentului de Administrare și Privatizare a Proprietății de Stat, succedându-l în această funcție pe Vladimir Filat. Amintim că în acel moment, la putere era Guvernul Sturza, iar opinia publică era zguduită de scandalurile de corupție, abuzuri și detournări ale banilor publici și ale proprietăților statului. Așadar, atunci când Vladimir Filat face un pas înainte pe scara ierarhică a Guvernului și se instalează în funcția de ministru de Stat, șef al Cancelariei executivului, de unde dirijează mai cu spor schemele de înstrăinare a bunurilor de stat spre zona privată, Alexandru Oleinic devine continuatorul și colaboratorul foarte apropiat al acestuia. Atât de apropiat, încât experții Curții de Conturi care au examinat modul de utilizare a banilor publici, precum și felul în care s-au realizat înstrăinările în serie ale proprietății de stat, de regulă nici nu au putut să îi separe pe cei doi. Ei figurează ca doi frați siamezi pe zecile de pagini ale rapoartelor Curții de Conturi cu multiple încălcări ale legislației, care au adus o mulțime de prejudicii statului și, simetric, beneficii disproporționate acelor firme care participau la procesul de privatizare în colaborare strânsă și în interes comun cu privatizatorii. Am parcurs în repetate rânduri rapoartele Curții de Conturi care au immortalizat numele celor doi. De altfel, asta o poate face oricine are acces la internet și dorește să acceseze pagina instituției respective (www.cc.md). Nu mă surprinde deloc faptul că mulțimea de fărădelegi și abuzuri, comise de acești demnitari care apar pe post de campioni absoluți ai corupției, a fost mușamalizată cu grijă de organele de anchetă, cazurile respective nemaiajungând să fie instrumentate penal și finalizate în instanțele de judecată. Și totuși, vorba de duh a șmecherilor, tradusă din rusă, se potrivește doar parțial cazului nostru. “*Ne poiman, ne vor*”, se zice în popor. (Dacă nu ești prins, nu ești hoț). Parțial, deoarece Curtea de Conturi i-a prins de nenumărate ori, însă Procuratura Generală ani de-a rândul a făcut tot posibilul pentru a-i acoperi pe aceștia și a compromite orice perspectivă judiciară a cazurilor respective. Cum scăpau de răspundere acești șmecheri ai tranziției nu mai e o enigmă pentru nimeni. Ungeau unde trebuie și dosarele lor nu scârțâiau deloc. Totul era aranjat la saune, la o partidă de biliard, la pescuit sau la o vânătoare amicală, unde demnitarii de la Guvern se întâlneau cu anchetatorii de la Procuratură și de la Interne și cu afaceriștii prin care se derulau schemele respective. Anume în astfel de ambianțe tovarășești, unde se consumau cantități uriașe de frigărui și băuturi alese, se tranșau toate afacerile,

fiecare își primea partea sa și toată lumea era nespuse de mulțumită. Am în vedere lumea din rețelele respective, pentru că altfel oamenii de rând, lumea simplă, adică prostimea, ajungeau la sapă de lemn și luau drumul pribegiei prin străinătăți tocmai în urma unor astfel de aranjamente. Anume îmbogățirea lor a determinat sărăcirea lumii.

Aceste căpușe ale aparatului de stat, care au supt toată vlaga din economia națională și au compromis ideea de economie de piață, care astăzi își îngroașă glasurile și bombănesc nemulțumiți de la microfoanele Parlamentului, simulând postura de opozanți, știu bine că se pot obrăznicii fără a se îngrijora că ar putea fi trași la răspundere pentru isprăvile comise de ei. Ei scuișă deschis și cu cinism în toate materialele Curții de Conturi care îi vizează, insinuează că experții acestei instituții ar fi incompetenți și se ascund mereu după prezumția nevinovăției. Foștii guvernanți din cohorta furnicilor strângătoare de bunuri ale statului în beneficiul personal știu bine că Procuratura a rămas și pe vremea lor servitoarea puterii, măcar pentru simplul motiv că Guvernul se bucura de susținerea majorității parlamentare, iar procurorii generali erau instalați și demiși tot după bunul plac al celor care controlau și majoritatea parlamentară, și Guvernul.

Ca președinte al Comisiei de anchetă în Parlamentul anilor 1998-2001 am avut multiple ocazii să mă conving cum se poate reduce la zero toată muncă specialiștilor Curții de Conturi, a deputaților, a experților Legislativului prin controlul ocult exercitat asupra Procuraturii. Iată de ce când îi văd cum se îmbătoșează în fața microfoanelor, vociferând despre incompetența guvernanților și pozând în apărători ai alegătorilor de rând, când condamnă zgomotos puterea de azi, erijându-se în postura de anticomuniști, mă încearcă un profund sentiment de dezgust și revoltă. Pentru că am în față o ceată de impostori și profitori cuprinși de setea revanșei, care visează să revină cu orice preț la putere, chiar și cu prețul alierii cu adversarii externi ai țării, pentru a-și relua afacerile murdare de altădată.

Cum se atrag investițiile și cine beneficiază de ele

Alexandru Oleinic, opozantul de azi și guvernantul de ieri, nu s-a pomenit pe drumuri nici după ce Ion Sturza și-a pierdut funcția de premier. În anii 2000-2001, el ajunge, în timpul mandatului de premier al lui Dumitru Braghiș, în funcția de director general al Agenției de Atragere a Investițiilor. Nu am observat ca aflarea lui în această funcție, ca și, de altfel, în cea anterioară, să fi ameliorat cumva climatul investițional din țară. Am impresia că investițiile respective au fost atrase tot spre unii ca el, ceea ce nu a schimbat în bine nici cu o iotă situația economică din țară, dar în schimb a produs creșterea cifrei de afaceri a respectivului demnitar. Vorba ceea, mi-i jale de tine, dar de mine mi se rupe inima.

Așa cum se cunoaște, în 2001 în Parlamentul format în urma alegerilor de atunci ajung două partide și un Guvern: Partidul Comuniștilor, Partidul Popular Creștin Democrat și Guvernul Braghiș. Cu toate diferențele de procentaj acumulat, comuniștii fiind marii învingători ai acelei curse electorale, este evident faptul că creștin-democrații au fost singurii dintre partidele necomuniste din legislatura anterioară care au reușit să își mențină reprezentarea parlamentară și în noul legislativ. Partidele conduse de Mircea Snegur, Dumitru Diacov și Valeriu Matei, care aveau în sumă 51 de mandate, nu au mai reușit să depășească pragul electoral. Doar construcția ad-hoc “Alianța Braghiș”, formată din conducerea Guvernului de la acea oră, a reușit să sară peste prag. Și asta, firește, datorită, utilizării din plin a resurselor administrative, a capacității financiare a exponenților Executivului de atunci și a unor înavuțiți ai tranziției, incluși pe lista electorală respectivă nu pentru talentele lor oratorice, nici pentru atașamentul la idealuri majore sau la interesele naționale, ci pentru capacitatea lor de a contribui financiar la propulsarea grupării respective. Printre aceștia se afla și Alexandru Oleinic. În scurt timp, “Alianța Braghiș” este rebotezată în Alianța Social-Democrată, iar fostul privatizator și proaspătul deputat devine și el membru al noii formațiuni politice. După care urmează binecunoscuta poveste cu apariția în 2005 a megablocului electoral “Moldova Noastră”, în interiorul căruia se pomeneste și Al. Oleinic. La scurt timp după ultimele alegeri parlamentare, construcția electorală condusă de Serafim Urechean se sparge în o mulțime de fracțiuni și cioburi, umplând Parlamentul cu titulatari politici extravagante și cu deputați ziși independenți. Însă Alexandru Oleinic se menține stoic printre deputații rămași fideli lui Urechean, transformând Blocul în Alianța “Moldova Noastră”. Adică, aceeași Mărie în altă pălărie.

Așa cum arătam, la baza acestei formațiuni politice eclecticice, fără un profil identitar clar, cu pretenții de liberalism, stau două categorii de oameni: exponenții fostei nomenclaturi sovietice și de

partid, tot ei foști funcționari ai sindicatelor sovietice și ai Komsomolului, și gangsterii tranziției, îmbrățișării pe seama jafului la scară națională, numit proces de privatizare, afaceriștii venali care s-au orientat perfect în apele tulburi ale deceniului de după proclamarea Independenței. Uneori, cele două categorii se regăsesc într-o singură persoană, ca în cazul lui Ivan Timofeevici Guțu, alții ei reprezintă doar fosta nomenclatură, ca în cazul lui Anatol Onceanu. Astfel încât loc pentru oameni decenti printre ei nu s-a prea găsit. Vorba veche, unde-i bine, nu-i de mine, unde-i rău, hop și eu.

P.S.: Publicăm alăturat cu titlu de anexă, care trebuie privită ca parte componentă a prezentului articol, o serie de extrase din hotărârile Curții de Conturi, selectate de pe site-ul acestei instituții, care arată isprăvile lui Alexandru Oleinic (și, deseori, și ale lui Filat). Citiți și vă cruciți, oameni buni. Și rămâneți cu noi. Ne reîntâlnim în numărul de viitoare, ca să vedem ce mai face nomenclatura și cum se dă ea de-a dura. Dar și cum șmecherii se zbat să facă umbră pământului pe post de opozanți, de-ai zice că-s curat artiști, nu alta.

1. Hotărârea Curții de Conturi 33/2001

Hotărâre privind rezultatele controlului asupra raționalității și eficacității gestionării activității economico-financiare a S.A. "Monolit" or. Soroca în perioada anilor 1997-2000 (nr.33 din 12.04.2001 Monitorul Oficial al R. Moldova nr.64-66/33 din 22.06.2001)

Curtea de Conturi a examinat rezultatele controlului asupra raționalității și eficacității gestionării activității economico-financiare a S.A. "Monolit" or. Soroca în perioada anilor 1997-2000 și a constatat următoarele.

În perioada 20.04.94 - 29.09.99 responsabili de rezultatele activității economico-financiare a S.A."Monolit" or. Soroca au fost dl **A. Oleinic**, în calitate de președinte al Consiliului de administrație.

Deși de la 01.01.94 pînă la declararea stării de insolvență S.A."Monolit" or. Soroca a obținut mai multe credite bancare în sumă de 4120,8 mii lei (în mărime de 2218,3 mii lei - de către directorul dl **A. Oleinic**), aceasta n-a influențat pozitiv asupra activității economico-financiare a întreprinderii. Creditele obținute, nefiind depuse la contul de decontări al S.A."Monolit" or. Soroca, fără un business-plan de gestionare, direct de la bancă au fost transferate diferitor agenți economici, întreprinderi intermediare, multe dintre care nu și-au onorat obligațiunile.

Fără nici un efect economic, a fost utilizat de către S.A."Monolit" or. Soroca și creditul material (metale neferoase) în sumă de 101,7 mii dol. SUA, acordat în anul 1995 de către Ministerul Finanțelor.

Din lipsa de control din partea Ministerului Finanțelor, inclusiv din partea Inspectoratului Fiscal de Stat al județului Soroca, conducerea S.A. "Monolit" or. Soroca (dl A. Oleinic etc.), pe parcursul anilor 1995-1999, n-a gestionat rațional și eficient creditele obținute și n-a întreprins măsurile respective pentru achitarea datoriiilor creditoare. **Suma totală a obligațiilor față de creditori, confirmată de către Judecătoria Economică la 29.09.99, a constituit 8 737,2 mii lei, din care față de stat - 4872,5 mii lei (față de Ministerul Finanțelor - 3554,5 mii lei și față de Inspectoratul Fiscal de Stat al județului Soroca - 1318,0 mii lei), față de băncile comerciale - 3134,4 mii lei.**

Conducerea S.A. "Monolit" or. Soroca (dl **A.Oleinic**), pe parcursul anilor 1996-1998, fără a obține unele venituri, a participat la fondarea diferitor structuri comerciale private (S.R.L. "Republica" or. Soroca, S.R.L. "Roial-Rafi" or.Soroca, Compania de leasing "Tehagroleasing" mun. Chișinău), immobilizând în felul acesta averea întreprinderii în valoare de peste 147,0 mii lei - valoare incorect determinată.

Rezultatele controlului denotă că conducerea S.A."Monolit" or. Soroca (dl **A. Oleinic**), la fondarea firmelor sus-numite, a immobilizat avere în mărimi esențiale. Astfel, directorul S.A."Monolit" or. Soroca (dl **A. Oleinic**), în scopul creării condițiilor favorabile pentru activitatea S.R.L. "Republica", la 18.03.96 ia decizia de a participa în calitate de fondator, cu mijloace fixe (moara și cafeneaua "La plăcinte"), în valoare totală (esențial diminuată) de 108,0 mii lei (sau 98,4 la sută din întreaga valoare a capitalului statutar al S.R.L. "Republica").

La 24.05.96 conducerea S.A. "Monolit" (dl **A. Oleinic**), fără consimțământul Consiliului administrativ al Societății (împreună cu S.R.L. "Republica" și S.R.L. "Holding Nordex"), participă la fondarea S.R.L. "Roial-Rafi" or. Soroca cu cota sa - clădirea zonei de odihnă și utilaj tehnologic în valoare de 31,3 mii lei (esențial diminuată). La rândul său, S.R.L."Republica" participă la fondarea S.R.L. "Roial-Rafi", cu o parte din patrimoniul S.A. "Monolit" - cafeneaua "La plăcinte", anterior introdus în capitalul statutar ca cotă-parte.

Deși S.R.L. "Holding Nordex" se consideră fondator al S.R.L."Republica" și S.R.L."Roial-Rafi" or. Soroca, documente ce ar confirma introducerea bunurilor materiale și serviciilor în fondul statutar al firmelor create lipsesc. Mai mult decât atât, lipseau documentele privind proveniența unor fonduri fixe ale S.R.L."Holding Nordex", al cărei fond statutar la 25.04.96 constituia 526,0 mii lei.

Conform deciziei Consiliului administrativ al S.A."Monolit" (președinte dl **A. Oleinic**) din 04.11.98, S.R.L."Holding Nordex" i-au fost vândute 4 depozite de producție cu suprafața totală de 5912 m.p. doar cu 87,8 mii lei, pe când valoarea apreciată de către BIT or. Soroca a constituit 351,8 mii lei, prin ce întreprinderii i-au fost cauzate pierderi în mărime de 264,0 mii lei. Totodată, S.R.L."Holding Nordex" i s-au transmis 2348 m.p. - teritoriul aferent clădirilor vândute.

Astfel, conducerea S.A. "Monolit" or. Soroca (dl **A. Oleinic**), pe parcursul perioadei supuse controlului, nerespectând prevederile art.76, 85 și 86 din Legea privind societățile pe acțiuni nr.1134-XIII din 02.04.97, a contribuit la efectuarea unui șir de tranzacții, în urma cărui fapt a fost înstrăinată neîntemeiat și nelegitim o mare parte din patrimoniul Societății.

S.A. "Monolit" or. Soroca din anul 1997 până la declararea Societății în stare de insolvabilitate au avut loc: înstrăinarea nelegitimă a averii întreprinderii la prețuri diminuate; achitarea în plus a plății de arendă pentru un microbuz și a datoriei pentru credit; efectuarea incorectă a achitărilor reciproce și a plăților fără acoperire. Ca rezultat, întreprinderea a suportat pierderi în sumă de 202,0 mii lei, iar după declararea stării de insolvabilitate a fost înstrăinat patrimoniul în sumă de 38,1 mii lei, prin ce au fost depășite atribuțiile prevăzute în art.17 (1) lit. a) din Legea cu privire la faliment nr.786-XIII din 26.03.96.

La momentul declarării întreprinderii ca insolvabilă, fondul statutar constituia 7855,9 mii lei, din care 13,9 la sută - ale statului. Cu toate că la S.A."Monolit" or. Soroca se desfășura procesul de lichidare, Departamentul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat (dl **A. Oleinic**), prin ordinul nr.48 din 23.03.2000, contrar prevederilor art. 97 (4) din Legea privind societățile pe acțiuni nr.1134-XIII din 02.04.97, a scos la vânzare 109380 unități de acțiuni ale statului la un preț de numai 0,25 lei fiecare, pe când valoarea nominală a unei acțiuni era de 10 lei.

Deși pachetul de acțiuni la 13.04.2000 a fost procurat de către cetățeanul V. Gudulianov cu 2,7 mii lei, acesta, la 06.06.2000 l-a vândut cetățeanului M. Murtazaliev. Potrivit informației S.A. "Registru", 109380 acțiuni au fost înregistrate la valoarea de 1093,8 mii lei, adică valoarea nominală a unei acțiuni a constituit 10 lei. Astfel, diferența dintre valoarea nominală a acțiunilor și prețul de vânzare a pachetului de acțiuni ale statului a constituit 1066,5 mii lei, venit ratat de către stat.

Cu toate că întreprinderea deja era declarată în stare de insolvabilitate, conducerea S.A. "Monolit" or. Soroca, contrar art. 17 (1) lit. a) și art.18 (2) din Legea cu privire la faliment, a eliberat diferitor persoane juridice (neînregistrate de către Judecătoria Economică a Republicii Moldova ca creditori) bunuri materiale în sumă totală de 587,4 mii lei (incorect determinată), iar în contradicție cu art. 17 (1) lit. a), a casat (încălcând modalitatea stabilită) 7 unități de transport, cauzând întreprinderii pierderi în mărimi esențiale.

Din cauza lipsei documentelor contabile a fost imposibil de determinat primirea, luarea în evidența contabilă, utilizarea de către S.A."Monolit" or. Soroca, precum și locul de păstrare a 2 vagoane cu 127650 kg de metal în valoare de 274,5 mii lei, furnizate de către S.A. "Severstal" or. Cerepoveț (Federația Rusă) în adresa întreprinderii și primite în baza procurilor (AB nr. 236860 din 06.08.98 și AC nr. 032087 din 01.12.98) de către dna L. Muntean. De menționat că vagoanele n-au fost devamate și la primirea metalului de către S.A."Monolit" or. Soroca n-a fost achitată plata pentru procedurile vamale.

Mai mult ca atât, aceste și alte vagoane cu metal, primite pentru S.A. "Monolit" or. Soroca, n-au fost achitate, fiind suspecte tranzacțiile.

Lipsa evidenței contabile a făcut imposibilă determinarea primirii și utilizării a 65750 kg de metal în sumă de 166,3 mii lei, furnizat de către S.A. "Tracom" și primit în baza procurii AB nr.236805 din 19.05.98.

La momentul controlului a fost stabilită lipsa unui microbuz RAF-220301 în valoare de 19,2 mii lei, procurat în anul 1997 de către S.A."Monolit" or. Soroca.

Din suma datoriilor creditoare ale S.A. "Monolit" în mărime de 8337,2 mii lei (confirmată de către Judecătoria Economică), pe parcursul perioadei de lichidare a întreprinderii (14 luni) au fost achitate datorii în sumă doar de 26,0 mii lei sau 0,31 la sută din toate datoriile.

Încălcările depistate de către Curtea de Conturi la S.A."Monolit" au fost cauzate de iresponsabilitatea conducerii întreprinderii (dl **A. Oleinic**), care n-a asigurat utilizarea rațională și eficientă a creditelor obținute în sumă de peste 4,2 mln lei.

Curtea de Conturi, ținând cont de încălcările și neajunsurile depistate a decis:

1. Lipsa de responsabilitate a conducerii S.A."Monolit" or. Soroca (dl **A.Oleinic**) a dus la stare de faliment societatea.

2. A informa Judecătoria Economică despre rezultatele controlului.

3. A cere de la Ministerul Afacerilor Interne (dl V. Drăgănel) întreprinderea de măsuri efective pentru depistarea unei părți din documentele contabile și a **ștampilei S.A. "Monolit" or. Soroca dispărute** sau tănuite de către conducerea S.A."Monolit" or. Soroca, netransmise la timp administratorului procedurii de faliment, precum și privind utilizarea în detrimentul S.A."Monolit" or.Soroca a ștampilei PMK - 313 "Svezistroi" (or. Iaroslavl din Federația Rusă).

4. A cere de la Serviciul de Informații și Securitate (dl V. Pasat) efectuarea unui control asupra primirii, luării în evidența contabilă și utilizării de către S.A."Monolit" or. Soroca a 2 vagoane cu metal în cantitate de 127650 kg în cuantum de 274,5 mii lei, furnizate de către S.A."Severstal" (or. Cerepoveț din Federația Rusă) în adresa întreprinderii și primite în baza procurilor (AB nr.236860 din 06.08.98 și AC nr.032087 din 01.12.98), precum și asupra contabilizării a 65750 kg de metal în sumă de 166,3 mii lei, furnizat de către S.A. Tracom" și primit în baza procurii AB nr.236805 din 19.05.98.

5. A remite Procuraturii Generale, pentru examinare în conformitate cu prevederile art.93 din CPP, materialele privind:

– legalitatea utilizării de către S.A."Monolit" or. Soroca a creditelor obținute în sumă de 4120,8 mii lei (dar netransferate la contul de decontări al întreprinderii), din care suma de 2218,3 mii lei - credite obținute de către directorul dl **A. Oleinic**;

– lipsa unui microbuz RAF-220301 în valoare de 19,2 mii lei, luat în arendă în anul 1999 de către S.A. "Monolit" or. Soroca;

– legalitatea și temeinicia înstrăinării de către Departamentul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat (dl **A. Oleinic**), efectuate prin ordinul nr.48 din 23.03.2000, contrar prevederilor art. 97 (4) din Legea privind societățile pe acțiuni nr.1134-XIII din 02.04.97, a acțiunilor statului în număr de 109380 unități, deținute în S.A."Monolit" or. Soroca, în urma cărui fapt diferența dintre valoarea nominală a acțiunilor și prețul de vânzare a pachetului de acțiuni a constituit 1066,5 mii lei.

6. A cere Ministerului Finanțelor luarea de măsuri respective pentru achitarea de către S.A."Monolit" or. Soroca a datoriilor în sumă de 321,5 mii dol. SUA pentru creditul în sumă de 101,7 mii dol. SUA, acordat întreprinderii în anul 1995.

7. A informa Parlamentul și Guvernul Republicii Moldova despre rezultatele controlului, pentru o posibilă luare de atitudine.

2. Hotărârea Curții de Conturi 21/2001

Hotărâre privind rezultatele controlului asupra unor aspecte ale activității economico-financiare a S.A."Uzina de tractoare "Tracom" în perioada anilor 1997–1998 (nr.4 din 28.01.2000 Monitorul Oficial al R. Moldova nr.78-80/8 din 08.07.2000)

Curtea de Conturi, examinând rezultatele controlului asupra unor aspecte ale activității economico-financiare a S.A."Uzina de tractoare "Tracom" în perioada anilor 1997-1998, a constatat următoarele.

Capitalul social al S.A. "Tracom" constituia 58970482 lei, dintre care 90,48 la sută aparțin statului, reprezentat prin Ministerul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat, iar 9,37 la sută - persoanelor fizice și 0,14 la sută – Fondului de Investiții "Europa-Trast".

La 1.04.96 Consiliul creditorilor de stat a încheiat cu S.A. "Tracom" un acord-memorandum, conform căruia în a.1997 datoriile de bază ale S.A. "Tracom" în sumă de 20,0 mln lei au fost reeșalonate pe un termen de 5 ani, iar amenzile și penalitățile pentru neachitarea de către Societate a datoriilor la bugetul de stat și cel local în mărime de 15 mln lei au fost înghețate și ulterior anulate prin Legea privind anularea penalităților și amenzilor calculate pentru neachitarea impozitelor la bugetele de toate nivelurile nr.1312-XIII din 25.07.97.

Analiza activității economico-financiare a întreprinderii în perioada anilor 1997-1998 denotă că conducerea S.A. "Tracom" (director general dl **A. Oleinic**) n-a respectat în deplină măsură prevederile acordului-memorandum. Astfel, în anul 1997 și 1998 n-a fost fabricată producție în valoare de 16,82 mln lei.

Analiza rezultatelor activității economico-financiare a S.A. "Tracom" denotă că în a.1997 aceasta a obținut venit în mărime de 1227,9 mii lei, iar în a.1998 a suportat pierderi în mărime de 2630,0 mii lei.

De menționat că încălcările comise de factorii de decizie ai S.A. "Tracom" (dl **A. Oleinic**) și depistate de Curtea de Conturi, în mare măsură, sunt o consecință a lipsei unui control eficient din partea Departamentului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat (dl **V.Filat**) asupra administrării capitalului de stat, aflat în posesia S.A. "Tracom".

Curtea de Conturi, ținând cont de natura, gravitatea și consecințele încălcărilor și neajunsurilor depistate în activitatea economico-financiară a S.A."Tracom" **a decis:**

– a informa Guvernul despre lipsa unui control eficient din partea Departamentului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat (dl **V. Filat**) asupra gestionării capitalului de stat, aflat la dispoziția S.A. "Tracom" (**A. Oleinic**), în urma cărui fapt întreprinderea a suportat pierderi;

– a determina gradul de responsabilitate (cu tragerea la răspundere în conformitate cu prevederile legislației) a factorilor de decizie ai S.A. "Tracom" (dl **A. Oleinic**), în privința aducerii de pierderi în mărime de 2,6 mln lei;

– a remite Procuraturii Generale materialele controlului pentru executarea supravegherii asupra organelor de anchetă, în adresa cărora au fost înaintate materialele S.A. "Tracom", privind soluționarea cazurilor ce țin de lipsurile și neajunsurile de bunuri materiale la S.A. "Tracom".

– a remite Parlamentului prezenta Hotărâre a Curții de Conturi, în legătură cu faptul că controlul la S.A."Tracom" a fost inițiat la solicitarea unui grup de deputați.

(ATENȚIE! După toate aceste isprăvi, nu urmează pedeapsa binemeritată, nici măcar retrogradarea. Ci – culmea! – avansarea. Guvernul Braghiș, neținând cont de "rezultatele" obținute în gestionarea patrimoniului de stat în S.A. "Monolit" și S.A."Tracom", l-a numit pe A. Oleinic în calitate de director general al DPAPS, încredințându-i să dirijeze întreg patrimoniul statului. Istoria nu consemnează condițiile acestei tocmeli. Însă putem presupune că eroul nostru se alege cu această slujbă grasă nu pentru ochi frumoși, ci contra cost – n.n.)

3. Hotărârea Curții de Conturi 66/2001

Hotărâre privind Raportul Curții de Conturi asupra administrării și întrebuințării resurselor financiare publice în anul 2000 (nr.66 din 10.07.2001). Monitorul Oficial al R. Moldova nr.116-118/55 din 27.09.2001

În anul 2000 au fost efectuate un șir de controale asupra procesului de deetatizare și privatizare a patrimoniului public, precum și asupra modului de gestionare a lui.

Un șir de încălcări au fost comise la privatizarea Rețelelor Electrice de Distribuție (RED) din complexul electroenergetic.

Încălcându-se prevederile Concepției asupra privatizării întreprinderilor din sectorul electroenergetic și Legii cu privire la proiectul individual de privatizare a întreprinderilor din sectorul electroenergetic, privatizarea RED-urilor n-a fost efectuată de către o comisie de concurs specializată în acest domeniu, dar de Comisia pentru supravegherea procesului de privatizare a complexului energetic, creată de către Guvern. Comisia în cauză, constituită din persoane cu funcții de răspundere ale Guvernului (dnii **D. Braghiș** – președinte al comisiei, **V. Cosarciuc** – vicepreședinte), DPAPS (dl **A. Oleinic**) etc., conform Hotărârii Guvernului nr.330 din 23.04.99, urma să supravegheze procesul de privatizare, dar n-a fost abilitată, din punct de vedere juridic, cu dreptul de organizare și desfășurare a concursurilor investiționale.

La adoptarea deciziilor Comisiei n-au participat majoritatea membrilor ei.

În pofida faptului că oferta, propusă inițial de către S.A. "Union Fenosa" numai pentru acțiunile statului în RED-uri, constituia 25,3 mln dol. SUA (Hotărârea Comisiei nr.8 din 23.11.99), comisia de concurs a acceptat oferta condițională din partea câștigătorului în mărime de 21,1 mln dol. SUA, în urma cărui fapt statul a mai ratat venituri în mărime de 4,2 mln dol. SUA.

Iraționalitatea și ineficiența privatizării întreprinderilor din sectorul electroenergetic este cauzată și de iresponsabilitatea DPAPS, care, încălcând flagrant legislația și alte acte normative în vigoare, a pregătit insuficient întreprinderile în cauză pentru privatizare. DPAPS (dl **A. Oleinic**) n-a efectuat controlul asupra inventarierii și estimării patrimoniului de stat, luându-se ca bază valoarea patrimoniului la 01.09.97, dar nu la momentul expunerii la privatizare, prin ce s-au încălcat prevederile Legii cu privire la Programul de privatizare pentru anii 1997-1998.

La vânzarea rețelelor de înaltă tensiune (35 kV) nu s-a respectat această lege, care prevede că patrimoniul întreprinderilor din domeniile de infrastructură, de importanță națională, se înstrăinează **în baza proiectelor individuale de privatizare, aprobate de Parlament**.

Totodată, estimarea rețelelor de tensiune înaltă (35 kV) n-a fost efectuată în ordinea stabilită, ceea ce contravine Legii cu privire la privatizare.

Concomitent cu realizarea rețelelor electrice, S.A. "Union Fenosa" i-au fost vândute și 43 ha de terenuri, ceea ce contravine Legii cu privire la proiectul individual de privatizare a întreprinderilor din sectorul electroenergetic. De asemenea, nu s-a respectat Legea privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului, conform căreia *dreptul de vânzare a terenurilor din proprietatea publică îl au autoritățile publice locale*, iar tarifele pentru calcularea prețului normativ al pământului se stabilesc în baza indicilor cadastrali cantitativi și calitativi ai pământului.

În rezultatul neglijării legislației și actelor normative în vigoare la privatizarea întreprinderilor din sectorul electroenergetic, rețelelor de tensiune înaltă (35 kV) și a 43 ha de terenuri aferente rețelelor, iresponsabilității conducerii DPAPS (dl **A. Oleinic**, etc.) la asigurarea pregătirii acestor întreprinderi pentru privatizare, precum și a persoanelor cu funcții de răspundere din cadrul Guvernului la luarea deciziilor, a fost admisă privatizarea patrimoniului public în defavoarea intereselor economice ale statului.

Un caz semnificativ de gestionare și privatizare neeficientă a patrimoniului de stat este cel de la S.A. "Parcul de autobuze nr.1" din Chișinău. Până în august 1999, statul deținea pachetul de acțiuni de control în mărime de 67,4 la sută. Înainte de expunerea la privatizare a pachetului de acțiuni ale statului, fosta conducere a S.A. "Parcul de autobuze nr.1" din Chișinău, folosindu-se de lipsa de control din partea factorilor de decizie ai ministerului de ramură și din partea reprezentanților statului, numiți de către DPAPS (dl **A. Oleinic**), a angajat un șir de credite cu clauze dubioase. Angajarea acestor credite, cu **ratele dobânzii ce depășeau de 5 ori ratele bancare** pe piața internă și gajarea patrimoniului întreprinderii sub aceste credite, a adus la aceea că întreprinderea, evident, că n-a putut să-și onoreze obligațiunile față de bancă și, ca rezultat, de la realizarea în folosul băncii a gajului și a altor fonduri fixe și bunuri materiale, întreprinderea a pierdut 80 la sută din patrimoniul pe care-l gestiona.

Inițial, conform hotărârii Comisiei de concurs, pachetul de acțiuni ale statului a fost realizat în luna septembrie 1999 întreprinderii mixte moldo-malteze "Bimacom" contra mijloace financiare în sumă de 13,0 mln lei, cu condiția efectuării investițiilor în sumă de 150,0 mln lei în termen de 5 ani.

Î.M. "Bimacom", controlând prin pachetul său de acțiuni activitatea S.A. "Parcul de autobuze nr.1", în decurs de un an, a întreprins un șir de măsuri, care au dus la diminuarea mărimii patrimoniului rămas în gestiunea întreprinderii. Astfel, în această perioadă, de la balanța întreprinderii au fost casate 28 de autobuze cu valoarea reziduală de 0,8 mln lei. Casarea de la balanță a acestor unități de transport a fost efectuată în lipsa actelor de confirmare a demontării obiectelor casate și fără luarea la intrări a bunurilor materiale obținute de la demontare. După efectuarea acestor operațiuni, firma "Bimacom" s-a dezis de procurarea pachetului de acțiuni ale statului în S.A. "Parcul de autobuze nr.1", tranzacția fiind recunoscută nulă de instanțele de judecată în octombrie 2000.

Dacă **vânzarea inițială** a pachetului de acțiuni ale statului a fost efectuată în sumă de **13,0 mln lei**, atunci **vânzarea** acestui pachet de acțiuni la al doilea concurs investițional **a fost înfăptuită doar în sumă de 445,0 mii lei**.

Încălcări și abateri de la legislația în vigoare au fost comise și la privatizarea Fabricii de bere din Chișinău "**Vitanta**". Inițial, proprietatea de stat, aflată în gestiunea economică a fabricii, a fost introdusă ca cotă-parte a statului în capitalul statutar al î.M. "Vitanta-Intravest". Ulterior, pachetul de acțiuni ale statului, **fără organizarea concursului investițional**, a fost realizat de către DPAPS (dl **A. Oleinic**, etc.), fondatorului străin (firma din Cnezatul Liechtenstein "Intravest France and Investment Company Limited").

Atât crearea Î.M. "Vitanta-Intravest" (cu participarea statului ca fondator), cât și realizarea acțiunilor statului, ca un pachet unic în întreprinderea mixtă, au fost efectuate cu încălcări ale prevederilor legislației și actelor normative în vigoare.

Astfel, conform Programului de Stat de privatizare pentru anii 1995-1996, a fost preconizată privatizarea a 60 la sută de acțiuni ale întreprinderii (care aparțineau statului) prin pachet unic contra mijloace bănești. Guvernul Republicii Moldova, prin Hotărârea nr.659 din 22.09.95 (care n-a fost publicată în Monitorul Oficial, adică nu avea putere juridică), a exclus patrimoniul fabricii din Programul de privatizare, introducându-l în capitalul statutar al Î.M. "Vitanta-Intravest".

Evaluarea patrimoniului de stat (aflat în gestiune economică la Fabrica de bere din Chișinău), introdus în capitalul statutar al Î.M. "Vitanta-Intravest", n-a fost efectuată conform prevederilor actelor normative în vigoare la momentul fondării acesteia. Estimarea incorectă a valorii activelor întreprinderii a dus la aceea că valoarea proprietății de stat introdusă în **capitalul statutar al acestei întreprinderi a fost diminuată cu circa 20,0 mln lei.**

În iunie 1999, întreg pachetul de acțiuni ale statului în Î.M. "Vitanta-Intravest", în lipsa unei argumentări tehnico-economice, fără desfășurarea concursului investițional sau expunerea acestuia la Bursa de Valori, a fost realizat de către DPAPS (dl **A. Oleinic**). La momentul realizării pachetului de acțiuni ale statului valoarea acestuia n-a fost indexată ținând cont de nivelul inflației din această perioadă.

Nivelul redus al eficienței privatizării Întreprinderii de Stat "Fabrica de bere din Chișinău" este confirmat și de mărimea vărsării impozitului pe venit în bugetul de stat, care în anul 1994 a constituit 1,9 mln lei, în a.1998 - 347,0 mii lei, iar în a.1999 (când a fost pe deplin privatizată) - numai 82,0 mii lei, ce constituie 4 la sută din suma transferată în anul 1994, când fabrica activa ca întreprindere de stat.

4. Hotărârea Curții de Conturi 83/2001

Raportul CC privind rezultatele controlului asupra unor aspecte ale activității economico-financiare a BC "Moldindconbank" S.A. în perioada anilor 1999-2000 (nr.83 din 04.10.2001 Monitorul Oficial al R. Moldova nr.150-151/66 din 11.12.2001)

Curtea de Conturi a examinat rezultatele controlului asupra unor aspecte ale activității economico-financiare a BC "Moldindconbank" S.A. în perioada anilor 1999-2000 și a constatat următoarele.

Contrar prevederilor Hotărârii Guvernului nr.763 din 13.11.95 și cerințelor Curții de Conturi (Hotărârea nr.12 din 07.03.96), din vina conducerii Ministerului al Privatizării și Administrării Proprietății de Stat, Departamentului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat (dnii **A. Oleinic**, V. Filat) și a BC "Moldindconbank", **nu a fost inclusă în capitalul statutar al băncii proprietatea statului în valoare de 5326,0** mii lei. Ca urmare a nerespectării actelor normative menționate mai sus, numai în a.1999-2000 în bugetul de stat nu s-au vărsat 2243,4 mii lei - venituri sub formă de dividende.

Curtea de Conturi a informat Guvernul despre neexecutarea Hotărârii Guvernului nr.763 din 3.11.95 privind includerea proprietății de stat în valoare de 5326,0 mii lei în capitalul statutar al BC "Moldindconbank" S.A. și a propus luarea măsurilor privind executarea acestei hotărâri.

5. Hotărârea Curții de Conturi 50/2002

Hotărâre privind raportul Curții de Conturi asupra administrării și întrebuințării resurselor financiare publice în anul 2001 (nr.50 din 14.06.2002 Monitorul Oficial al R. Moldova nr.106-109/27 din 25.07.2002)

Curtea de Conturi în anul 2001 a efectuat controale asupra aspectelor ce țin de administrarea, gestionarea și privatizarea patrimoniului public.

Controlului integral au fost supuse acțiunile Departamentului Privatizării, Comisiilor de concurs, ministerelor și departamentelor de ramură privind privatizarea prin concursuri investiționale a fostelor întreprinderi de stat (71 de unități).

Scopul principal al privatizării prin concursuri investiționale, parte componentă a Programului de privatizare pentru anii 1998-2001, care prevedea atragerea investitorilor strategici la privatizarea și restructurizarea financiară a întreprinderilor, reducerea cheltuielilor de producție și a numărului de întreprinderi nerentabile, redresarea economiei naționale a țării, în mare măsură n-a fost atins. Aceasta se datorează faptului că conducerea Departamentului Privatizării (V. Filat, **A. Oleinic**, etc), Comisiilor pentru desfășurarea concursurilor investiționale, nerespectând prevederile Legii nr.1217-XIII din 25.06.97 și ale Regulamentului concursurilor investiționale și negocierilor directe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1056 din 12.11.97, **insuficient și iresponsabil au asigurat pregătirea și derularea procesului de privatizare** a acțiunilor statului în unitățile economice supuse privatizării prin concursuri investiționale.

Cu încălcări și devieri de la prevederile actelor legislative în vigoare a fost administrată și gestionată proprietatea statului și din cadrul altor unități economice.

S.A. "Călărași-Divin". La societatea respectivă a fost constatată o gestionare nesatisfăcătoare a patrimoniului de stat. La reevaluarea distilatelor suma reevaluării neîntemeiată a fost diminuată cu 10,1 mln lei. Aceasta încălcare a dus **nevărsarea la buget a impozitului pe venit în sumă de 3,8 mln lei**. În afară de aceasta **s-a diminuat valoarea activelor nete ale întreprinderii cu 8,4 mln lei**. Din cauza încheierii unor

contracte dubioase, întreprinderii i-au fost cauzate prejudicii în sumă de 2,5 mln lei (inclusiv în relațiile cu AOZT "Norman" Moscova - de 2,4 mln lei), prin furnizarea de băuturi spirtoase, care ulterior n-au fost plătite, iar firmele respective au dispărut. Datoriile societății față de bugetul public național și față de alți creditori alcătuiau 35,2 mln lei.

S.A. "Fabrica de fermentare a tutunului din Orhei". S-a dovedit a fi neefectivă și neeficientă gestionarea patrimoniului public prin intermediul companiilor fiduciare.

Astfel, la transmiterea S.A. "Fabrica de fermentare a tutunului din Orhei" în administrare fiduciară, Departamentul Privatizării (**dl A. Oleinic**) a manifestat o atitudine iresponsabilă. Pachetul de acțiuni (95,07%), pe care îl deținea statul în societatea respectivă, a fost transmis managerului fiduciar S.R.L. "Măgura-Grup", în lipsa acordului ministerului de ramură și concursului de selectare a solicitanților, precum și a capacităților de administrare și management, înzestrării tehnice și posibilităților financiare.

Departamentul Privatizării n-a ținut sub un control strict onorarea de către managerul fiduciar a obligațiilor asumate, din care cauză, la momentul efectuării controlului, managerul fiduciar n-a transferat la bugetul de stat suma de 873,0 mii lei. S.R.L. "Măgura-Grup" n-a îndeplinit nici prevederea contractului privind asigurarea patrimoniului primit în administrare fiduciară (17,6 mln lei) în folosul fondatorului.

Departamentul Privatizării, încălcând legislația, a permis managerului fiduciar depunerea în gaj pentru creditele angajate a fondurilor fixe în sumă de 8 mln lei.

Conform legislației, în cazul înrăutățirii activității economico-financiare a subiectului transmis în administrare fiduciară, Departamentul Privatizării avea dreptul să rezilieze cu managerul fiduciar contractul de administrare fiduciară. Deși, S.A. "Fabrica de fermentare a tutunului din Orhei", după darea în administrare fiduciară, avea practic toți indicatorii economici ce caracterizează activitatea ei s-au înrăutățit, Departamentul n-a reziliat contractul de administrare fiduciară.

Mai mult decât atât, managerul fiduciar S.R.L. "Măgura-Grup", cu permisiunea Departamentului Privatizării (**dl A. Oleinic**), în perioada de administrare fiduciară a decapitalizat societatea, prin intermediul diferitor structuri comerciale controlate de fondatorii S.R.L. "Măgura-Grup", a lipsit societatea de piața de desfacere, i-a imobilizat mijloacele circulante pentru finanțarea activității acestor structuri.

Astfel, piața de desfacere a tutunului fermentat din Rusia, care pînă la transmitere în administrare fiduciară aparținea S.A. "Fabrica de fermentare a tutunului din Orhei", ulterior a fost cedată S.R.L. "Torleno", reprezentată ca și S.R.L. "Măgura-Grup" de către dl lg. Țurcan. **Datoria S.R.L. "Torleno"** față de fabrică, la 01.04.2000, **a alcătuit 4,5 mln lei.**

Practic plățile acordate în avans întreprinderilor agricole cultivate de tutun din zonă erau finanțate de către S.R.L. "Torleno" din contul mijloacelor financiare ale S.A. "Fabrica de fermentare a tutunului din Orhei", care a rămas fără mijloace financiare și materie primă.

Decapitalizarea S.A. "Fabrica de fermentare a tutunului din Orhei" a fost efectuată în baza permisului Departamentului Privatizării (**dl A. Oleinic**) din 13.04.2000, emis cu încălcarea tuturor actelor normative în vigoare. Conform acestui permis, **fondurile fixe ale societății în sumă de 10,6 mln lei au fost transmise în capitalul statutar al întreprinderii mixte "Fabrica de tutun din Orhei TUBECON-TABACCO" S.R.L.** La introducerea fondurilor fixe în capitalul statutar, la buget n-a fost achitată taxa pe valoarea adăugată în sumă de 1,8 mln lei.

La formarea capitalului statutar al întreprinderii mixte cota de participare a statului neîntemeiat a fost diminuată prin estimarea incorectă a utilajului transmis de fondatorul străin. Firma cipriotă "TUBECON Limited", procurând prin intermediul Zonei Economice Libere RUSE din Bulgaria utilajul de producere a țigărilor în valoare de 60,0 mii DEM (357,9 mii lei), l-a introdus în fondul statutar al întreprinderii mixte cu cost majorat de 13,0 mln lei. De la 01.07.2000 Î.M. "Fabrica de tutun din Orhei TUBECON-TABACCO" S.R.L. a folosit în procesul de producție mijloace fixe care aparțin S.A. "Fabrica de fermentare a tutunului din Orhei", fără a achita plata de arendă. Ca urmare, **societatea a ratat venit de 2,9 mln lei.**

6. Hotărârea Curții de Conturi 117/2002

Hotărâre privind rezultatele controlului asupra administrării și gestionării patrimoniului de stat la Î.S. "Aeroportul Internațional Chișinău" și CAS "Air Moldova", ulterior Î.M. "Air Moldova" S.R.L., în perioada anilor 1998-2002 (nr.117 din 26.12.2002 Monitorul Oficial al R. Moldova nr.14-17/4 din 07.02.2003)

Curtea de Conturi a examinat rezultatele controlului asupra administrării și gestionării patrimoniului de stat la Î.S. "Aeroportul Internațional Chișinău" și CAS "Air Moldova", ulterior Î.M. "Air Moldova" S.R.L., în perioada anilor 1998-2002 și a constatat următoarele.

În baza Hotărârii Guvernului nr.582 din 17.08.95 s-au demonopolizat unele servicii prestate de către Î.S. "Aeroportul Internațional Chișinău" în domeniul monopolului natural (alimentarea cu combustibil și lubrifianți, deservirea pasagerilor, deservirea navelor cu transport auto specializat). Ca urmare, aceste servicii au fost preluate și de alți agenți economici fără capital de stat (S.R.L. "Petrol-Service", S.R.L. "Chișinău Aeroport Service", Companiile "Air Moldova International", "Moldavian Airlines"). Conducerea Î.S. "Aeroportul Internațional Chișinău", în loc să ia măsuri eficiente pentru susținerea concurenței în acest domeniu, a întreprins un șir de acțiuni în detrimentul întreprinderii, care n-au contribuit la restructurare și dezvoltarea concurenței în aviația civilă.

Astfel, contrar condițiilor pct.4.08 (e) al Acordului de credit nr.679 din 25.06.98, încheiat cu BERD, conform contractului nr.SV-99 din 03.12.98 (semnat de către dl V. Macari), a fost dată în arendă S.R.L. "Petrol-

Service” o bună parte de fonduri fixe (suprafețe și utilaj de alimentare cu combustibil și lubrifianti) pe un termen de 25 de ani.

Ulterior, în baza contractului nr.SV-116 din 06.01.99, Î.S. “Aeroportul Internațional Chișinău” a prestat servicii de aprovizionare cu combustibil și lubrifianti, iar firma “Petrol-Service” numai a organizat prestarea lor, beneficiind de jumătate din venitul obținut în urma alimentării aeronavelor cu combustibil (10,0 dol.SUA pentru o tonă de combustibil).

Conducerea Î.S.”Aeroportul Internațional Chișinău”, contrar condițiilor pct.4.05 al Acordului de credit nr.679 din 25.06.98 pentru modernizarea Aeroportului, încheiat cu BERD, în baza ordinului ASAC nr.162 din 29.12.99, cu modificările expuse în ordinul nr.16/GEN din 10.03.2000, a oferit unor companii particulare reduceri la tarifele de decolare-aterizare. Deși tarifele de decolare-aterizare, percepute de către Aeroport, urmau să nu fie mai mici de 9,5 dol. SUA, acestea în anii 2000-2001 au fost reduse pentru: “Air Moldova” - cu 15 la sută, “Air Moldova International” – cu 10 la sută și “Moldavian Airlines” – cu 5 la sută, adică în locul achitării tarifului de aterizare stabilit prin Anexa la ordinul ASAC nr.61 din 12.07.2001 în mărime de 7,92 dol. SUA/tonă (fără TVA), companiile nominalizate au achitat, respectiv, doar 6,73 dol. SUA, 7,13 dol. SUA și 7,52 dol.SUA pentru o tonă.

În urma demonopolizării unui șir de servicii în domeniul monopolului natural, prestate de către Î.S. “Aeroportul Internațional Chișinău”, și preluării acestora de către unele firme private, întreprinderea a ratat venituri în sume esențiale.

Datoriile companiilor aeriene față de Aeroport la 01.01.99 au constituit 902,6 mii lei (53,6 la sută din suma calculată), la 01.01.2000 - 2780,5 mii lei (22,42 la sută), 01.01.2001 – 6708,0 mii lei (32,38 la sută) și la 01.01.2002 - 6831,6 mii lei (32,54 la sută). O sumă impunătoare în mărime de circa 7,0 mln lei timp de doi ani a fost utilizată la discreția unor companii ca credite fără dobândă, și anume: “Air Moldova International” – 4,7 mln lei; Î.S. “Air Moldova”, ulterior Î.M. “Air Moldova” S.R.L., – de la 0,7 mln lei pînă la 1,3 mln lei; “Moldavian Airlines” – 0,4 mln lei ș.a, venitul ratat, calculat în mărimea dobânzii anule pentru sumele sus-indicate, constituind circa 1,0 – 1,7 mln lei.

Din cauza activității ineficiente a conducerii Î.S. “Aeroportul Internațional Chișinău”, în perioada indicată proprietatea de stat transmisă în gestiune economică întreprinderii în cauză, în multe cazuri, a fost gestionată irațional și neeficient, întreprinderea imobilizând mijloace financiare în sumă de peste 14,0 mln lei, în urma cărui fapt activitatea economico-financiară a acesteia s-a soldat cu pierderi, care în anul 1999 au constituit 2,7 mln lei și în anul 2000 – 5,1 mln lei.

Totodată, în conformitate cu Actul general de estimare a complexului patrimonial al CAS “Air Moldova” (fără număr și dată, în care valoarea activelor nete ale întreprinderii constituie 20904,2 mii lei), care a fost prezentat Ministerului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat (MPAPS), și în baza permisului de înregistrare nr.40 din 27.03.98, întreprinderea a fost înregistrată la 14.08.98 cu fondul statutar în valoare de 20904,2 mii lei, iar firma de audit “Industrial Consult” a estimat-o la 31025,5 mii lei..

La finele anului de gestiune 2001 soldul creanțelor a constituit 58638,2 mii lei, sau s-a majorat față de situația din 01.01.98 de circa 3,5 ori. Totodată, soldul datoriilor creditoare la această dată a constituit 70599,5 mii lei, sau s-a majorat de 3,46 ori.

În majoritatea cazurilor conducerea CAS “Air Moldova”, ulterior Î.M. “Air Moldova” n-a executat cerințele Hotărârii Curții de Conturi nr.47 din 02.08.99.

Astfel, la solicitarea informației de către Ministerul Justiției, la Ambasada Nigeriei în România a fost primit răspuns că compania cu denumirea “KOLKOL Airlines LTD” nu există în Nigeria, iar suma creanței în mărime de 552,7 mii lei a fost casată. La fel și datoria pentru exploatarea unui avion în Georgia de către Compania “Gaco-Kavcasia” în sumă de 3787,1 mii lei a fost trecută la pierderi, în baza informației parvenite de la Ministerul Justiției al Georgiei, precum că această companie nu mai există, fiind lichidată prin Hotărârea Judecătorei la 30.05.97.

Conform Hotărârii Colegiului Judecătorei orășenești Alma-Ata nr.9/1 din 02.06.97, s-a luat decizia de a achita datoria S.A. “Azia Servis Aye Joli” în sumă de 168, 9 mii dol. SUA, care a fost executată parțial, creditorul a fost recunoscut falit. În cele din urmă, creanța în sumă de 149,5 mii dol.SUA a fost casată.

În urma inventarierii bunurilor materiale au fost depistate lipsuri (la 01.10.99 – în valoare de 1241,9 mii lei, 01.10.2000 – de 1029,3 mii lei, la 01.10.2001 – de 721,9 mii lei).

Conform Actului de inventariere a mijloacelor fixe, la situația din 01.10.2001 lipseau 2 motoare: unul de tipul AU-24 BT H-4843 BT 145 și altul de tipul D-30 MC-021 13043; 24 de motoare erau date la reparație încă în anii 1990-1992, iar unul (H4822099) a fost casat neîntemeiat de către Uzina de reparație din Rostov pe Don încă în anul 1992).

Din lipsa unui control riguros din partea DPAPS (A. Oleinic, etc), patrimoniul statului cu care au fost dotate Î.S. “Aeroportul Internațional Chișinău” și CAS “Air Moldova”, ulterior Î.M. “Air Moldova” S.R.L., a fost administrat neeficient.

Curtea de Conturi a remis Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției materialele privind legalitatea încheierii și executării de către fosta Î.M. “Air Moldova” S.R.L. a tranzacției de comercializare a două avioane, conform contractului DCT-037/2000 din 15.09.2000, precum și privind lipsa a două motoare: unul de tip AU-24 BT H – 4843 BT 145 și altul de tip D-30 MC – 021 13043.

7. Hotărârea Curții de Conturi 118/2002

Hotărâre privind rezultatele controlului eficienței administrării, deetatizării și privatizării patrimoniului public în perioada anilor 1998-2001 de către Departamentul Privatizării (nr.118 din 27.12.2002 Monitorul Oficial al R. Moldova nr.50-53/8 din 21.03.2003)

Curtea de Conturi a examinat rezultatele controlului asupra eficienței administrării, deetatizării și privatizării patrimoniului public în perioada anilor 1998-2001 de către Departamentul Privatizării și a constatat următoarele.

În baza controalelor efectuate de către Curtea de Conturi asupra administrării, deetatizării și privatizării patrimoniului public, în perioada supusă controlului, Departamentului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat de către Curtea de Conturi i-au fost remise 48 de hotărâri pentru executarea a 104 cerințe, însă majoritatea din ele n-au fost executate sau au fost executate parțial.

Pe parcursul anilor 1998-2001, prin concurs comercial, au fost privatizate **6 fabrici de vin din Federația Rusă** și Î.S. "**Hotelul Dacia**" (mun. Chișinău). La unele din ele n-a fost respectată modalitatea stabilită de legislație privind obținerea planurilor de dezvoltare a obiectelor de la participanții la concursuri (S.A. "Orlovskii vinzavod", S.A. "Tverskoi vinzavod" și S.A. "Votkinskii vinzavod") de către comisia pentru desfășurarea concursurilor (**V. Filat, A. Oleinic**).

A fost stabilită incorect mărimea capitalului social al S.A. "**Tverskoi vinzavod**" și S.A. "**Orlovskii vinzavod**". Cotele-părți ale Republicii Moldova în societățile nominalizate au fost acceptate la nivel de 50 la sută în loc de cele reale – de 80 la sută pentru S.A. "Tverskoi vinzavod" și de 57 la sută – pentru S.A. "Orlovskii vinzavod".

Proprietatea statului în S.A. "Tverskoi vinzavod", fiind administrată insuficient, a fost micșorată de la 15,85 mln rub. până la 7,19 mln rub., iar privatizată contra plată, prin concurs comercial, după 7 încercări, doar cu 1,0 mln lei, valoarea activelor nete constituind de fapt 2,95 mln lei.

Fabrica de vinuri din **Dolgoprudnii** (reg. Moscova), cu proprietatea de 11,2 mln rub., transmisă în a.1991 de către Ministerul Agriculturii și Industriei Prelucrătoare (V. Rusu) în arendă colectivului de muncă, a fost reorganizată în Î.A. "Combinatul experimental din Dolgoprudnii", însă plata pentru arendă în sumă de 142,0 mln rub. așa și n-a fost achitată. Totodată, din lipsa de control din partea Ministerului Agriculturii și Industriei Prelucrătoare, valoarea activelor nete ale statului s-a micșorat de la 11,2 mln rub. până la o mărime negativă de 19,4 mln rub., iar în a.1999 întreprinderea a fost supusă procedurii de faliment. Mai mult decât atât, patrimoniul statului în valoare de 11,2 mln rub. n-a fost luat la balanță de către Departamentul Privatizării, deoarece acesta a fost dat în arendă de Ministerul Agriculturii și Industriei Prelucrătoare. În cele din urmă, a avut loc nu privatizarea patrimoniului de stat la valoarea dării în arendă, ci a activelor întreprinderii de arendă, astfel stabilindu-se un preț inițial de numai 1,0 mln lei.

Astfel, din lipsa de responsabilitate din partea Departamentului, patrimoniul de stat, aflat la dispoziția a 6 fabrici de vin din Federația Rusă, n-a fost supravegheat de către stat, fiind considerabil diminuată valoarea lui, iar ulterior privatizat la prețuri simbolice.

Starea falimentară a S. A. "**Votkinskii vinzavod**" și "**Barnaulskii vinzavod**" la momentul privatizării a contribuit la neachitarea de către cumpărătorii S.R.L. "Victor-Vlad" și "Tubecon" LTD a prețului obiectelor de 1,7 mln lei, iar S.A. "Firma agricolă Cărpineni" nu numai că n-a achitat costul acțiunilor statului în S.A. "**Sredneuraliskii vinzavod**", primite în baza Legii nr.1559-XIII din 26.02.98, dar și a contribuit la micșorarea activelor nete ale întreprinderii cu 552,0 mii lei.

Pierderile și veniturile ratate ale statului au fost cauzate de onorarea insuficientă a atribuțiilor funcționale de către conducerea Departamentului (V. Filat, **A. Oleinic**, etc.) și a subdiviziunilor sale, nerespectarea întocmai a legislației în vigoare referitor la administrarea și privatizarea patrimoniului de stat, precum și de neexecutarea hotărârilor anterioare ale Curții de Conturi privind lichidarea neajunsurilor depistate.

Curtea de Conturi, ținând cont de încălcările legislației în vigoare în activitatea de administrare, deetatizare și privatizare a Departamentului Privatizării în perioada nominalizată a constatat că la privatizarea a 261 unități **prețul a fost micșorat cu circa 7,0 mln lei**.

De către conducerea Departamentului Privatizării n-au fost executate cerințele Curții de Conturi privind aducerea cotei-părți a statului în corespundere cu valoarea patrimoniului de stat transmis societăților economice: S.A."Universal", S.A. "Mezon", S.A."Vitanta-Intravest", S.A."Agat", Î.M."Interloto", S.A. "Moldova-hidromaș", precum și a capitalului social al S.A. "Termocom" și S.A. "Moldtelecom" la mărimea reală.

**WHO IS WHO în politica moldovenească
sau de ce nomenclatura nu poate fi în opoziție**

**Alexandru
LIPCAN**

**Un salt din lac în puț
sau de ce rinocerii nu pot fi tigri**

Așa cum gruparea de care ne ocupăm, Alianța Moldova Noastră, pretinde a fi campion al luptei împotriva comunismului, una din sarcinile acestei serii de articole este de a arăta cine sunt fruntașii ei, ce trecut au, cu ce se ocupă în prezent și cât drept moral au să se erijeze în postura de opozanți și, mai ales, de partid care ar putea aduce schimbarea în urma alegerilor. În mare, acest grup de profitori ai tranziției este format din foștii granguri de partid comunist de pe vremea sovieticilor, care, după ce au stat în tufari cât a durat lupta de emancipare națională și obținerea independenței, ei s-au lipit de instituțiile statului, făcând carieră, care la nivel central, care la cel local.

Din poziția de demnitari ei și-au tras afaceri grase și averi fabuloase. Ne referim aici, firește, nu la membrii de rând, printre care sunt destui oameni onești și buni patrioți, ci la cei care controlează partidul respectiv. Frațiunea parlamentară a AMN are și ea personaje de două categorii. Prima este cea cu barosanii, grangurii, greii, umflații, consumatorii de frigărui și pasionații de vânatoare și pescuit. Din ea fac parte, de pildă, Serafim Urechean, Ivan Timofeevici Guțu, Alexandru Oleinic și alții de care ne vom ocupa rând pe rând. Cea de-a doua categorie este a pârlitilor, a oamenilor mici, a piticilor, a trepădușilor de pe lângă baronii deținători ai sacilor cu galbeni. Această tagmă de periute, de băieți de mingi, de susținători plini de entuziasm brejnevist și de elan comsomolist ai oricărui gest al stăpânilor, oricât de negliob sau ridicol ar fi acesta, nu are pretenția de a fi mai în față sau de a avea idei și opinii proprii. Aflarea în linia a doua, în spatele voluminos al boșilor, îi protejează de orice riscuri și le permite să viețuiască în relația de simbioză, pe post de paraziți docili, care își ronțăie de zor ciolanul fără a se preocupa de probleme globale sau a se chinui să dezlege tainele acestei lumi. Printre aceștia ați văzut că îl avem deja în galeria noastră pe Anatol Onceanu. Tot în această zonă se cantonează și unul ca Vasile Balan, să zicem. Mai sunt și alții la care vom reveni negreșit.

Povestea unui politician invizibil

Astăzi, însă, ne vom ocupa de unul dintre personajele mai puțin vizibile, care se înscrie perfect în categoria celor mici, deputatul Alexandru Lipcan. El ar putea trece chiar drept erou pozitiv în serialul nostru cel puțin din câteva motive. Măcar și pentru că lasă impresia de om cuminte și neajutorat, mereu strâns cu ușa și stângaci în gesturi și exprimări. Poate că la Ungheni, unde activează, el are o faimă de ditamai haiduc sau tigru, vorba sloganului. Însă în Parlament prezența lui este una cu totul ne semnificativă. Aș fi preferat să îl trecem cu vederea pe bietul Alexandru, dar obligația profesională mă face să continui proiectul inițiat. Mai ales și pentru faptul că în cazul lui avem cel puțin două proverbe care îl caracterizează de minune. Primul și cel mai eufemistic ar fi “**Spune cu cine prietenești ca să-ți spun cine ești**”. Celălalt, spus mai pe șleau, mai pe ulița mare, ar fi următorul “**Bou la bou rage și nebun la nebun trage**”. Așa că, Platon mi-e prieten, dar...

Însă, până a trece la portretizarea propriu-zisă a eroului nostru este important să menționez că, dacă putem trage o linie subțire și convențională între **barosani** și **periuțe**, atunci elementul care îi unește pe toți ortacii lui Serafim Urechean fără nici o excepție este **lipsa de viziune strategică, lipsa oricărei adeziuni la vreun ideal sau set de valori și, în general, lipsa unei pregătiri intelectuale solide**, indispensabile pentru un politician serios. Cultura asimilată temeinic, aspirațiile romantice, fascinația profundă în fața unui fenomen spiritual deosebit sunt elementele care le lipsesc aproape deopotrivă fruntașilor acestui grup. **Opacitatea, caracterul circumstanțial al aparițiilor publice**, lipsa de naturalețe și inadecvarea la interesele societății sunt tot atâtea elemente care îi definesc.

Între manualul de zoologie și fabulele lui Donici

Am văzut câtă imaginație politică poate emana creierul colectiv al AMN la ultimul lor congres. Urmărind să impresioneze cu orice preț publicul, ei au slobozit un slogan pretențios și primitiv, de care râd și curcile. Ce vrea să zică AMN prin “*Saltul tigrului est-european?*”. **Cine e tigrul? Urechean? Guțu? Bujor?** Îi las pe cititori să aleagă din manualele de zoologie vietățile care li s-ar potrivi mai bine acestora. Am putea apela cu același succes, să zicem, și la fabulele lui Donici pentru a găsi jivinele care li s-ar potrivi mai bine pentru aplicarea figurii de stil numite personificare. Dar tigri? Unde s-au mai văzut tigri în sud-estul Europei? Poate totuși nu tigri, ci, mai degrabă, motani, unii sătui, alții mai jerpeliți, ca să ne menținem în categoria felinei. Cei mai glumeți din târg deja le-au și stârnit tot felul de vorbe cu haz, inspirate din recentul congres al AMN. Cum s-ar numi o adunătură de AMN-iști, de pildă? Un cârd, o cireadă sau o haită de tigri? Căci liotă nu le putem zice, termenul respectiv fiind atribuit doar unor grupuri de oameni. Dar atunci când avem de a face cu dihăni, cu potâi, cu fiare, am putea zice, nici nu mai știi cum să te exprimi de frică. Am mai văzut acum câțiva ani o campanie electorală excentrică, în care unii ne tot amenințau că, țineți-vă, vin lei! Și până la urmă nu a mai venit nimeni. Să vedem cum va fi și cu saltul din lac în puț al tigrilor autohtoni. Parcă îl văd pe Urechean și pe ceilalți tigroizi rotofeii cum se saltă voinicește din călcâie de le tremură și blana, și slana de pe ei. Dacă și au acești omănași ceva în comun cu tigrul, acestea le sunt mațele târcate pe dinăuntru, în timp ce nobilele feline sunt târcate pe dinafară.

O piuliță în angrenajul regimului comunist

Dar să revenim la Alexandru Lipcan, dragul de el. Ce știm noi despre dânsul? Că și el declară în CV la rubrica “Ce limbi străine cunoașteți” precum că ar cunoaște rusa, dar și “franceza cu dicționar”. Carevasăzică, și el e franțuzit, ca atâția alții din pleiada tigrilor săltăreți. Buuun, *mon cher*, dacă e așa, atunci văd că avem de furcă cu un intelectual sadea, nu glumă. *O, oui, Voltaire, Flaubert, Baudelaire? Quel délice intellectuel, n'est pas?* Coana Chirița e printre noi, e la ea acasă. Ar putea fi făcută membru de onoare al AMN. *N'est pas, mes amis?*

Și ce mai e relevant în trecutul acoperit de glorie al eroului nostru? O, da. Tinerețea comsomolistă. Vă mai amintiți: „*Vreau să-i cânt un cântec tinereții, / Slăvitei tinereții*”

comsomoliste”? Anume în acea organizație de tristă pomină a făcut carieră junele Alexandru. Anume acolo și-a format caracterul de luptător anticomunist. Așa, de exemplu, după ce din 1976-1977 lucrează ca simplu muncitor în sovhozul natal Sipoteni, în anii 1977-1978 el ajunge să fie avansat în funcția de secretar salarizat al organizației comsomoliste din același sovhoz. Între 1978-1980, tânărul lider comsomolist face armata. Ca revenind în sat, să i se încredințeze funcția de șef al evidenței militare a sovietului sătesc. Deci, un loc călduț pentru băieții cumiți. Tot mai bine decât la tras sapa pe deal cu capul în soare sau la mânat combina prin colb. După care urmează alți ani grei de komsomolie. Muncă, frate, nu șagă.

Așadar, din 1981 până în 1983 omul nostru trudește din nou, în sudoarea frunții, în calitate de secretar al organizației comsomoliste din Sipoteni.

În 1983-1984, Alexandru Lipcan ajunge de la sinecura comsomolistă din sat în ierarhia nomenclaturii comsomoliste din raionul Călărași, unde este avansat în calitate de instructor al Comitetului Raional al Uniunii Tineretului Leninist Comunist din Moldova.

În 1984-1987, carieristul nostru revine la Sipoteni, de această dată din nou într-o funcție-cheie a sistemului politic sovietic, cea de președinte al comitetului sindical din sovhoz. Deci, din nou cu partidul comunist la braț, ca piesă de încredere în zonă.

În 1987-1988, când se naștea și lua avânt mișcarea de emancipare națională, Alexandru Lipcan ajunge iar în Călărași, de această dată în funcția de instructor al Comitetului Raional al Partidului Comunist.

În 1988-1990, falnicul ostaș al frontului ideologic sovietic, jalnica piuliță a regimului de ocupație, sânguinciosul lingău al regimului totalitar este expedit din nou în satul natal, de această dată în funcția de secretar al organizației de partid comunist din sovhozul Sipoteni.

Bună treabă. Țanțoșul nostru opozant, anticomunistul de operetă, titanul clasei politice și vestitorul de primeniri ce stau să vină pe aripile lui Serafim s-a osândit tocmai treisprezece ani sub regimul totalitar. De la optsprezece ani neîmpliniți și până la maturitatea fizică (nu neapărat și intelectuală) protagonistul acestor rânduri a cântat în strună Sovietelor și s-a perindat prin funcții de lefegiu al dictaturii roșii. Iar azi, tot el, alături de ceilalți din AMN, umblă cu cioara vopsită și spune că nici usturoi n-a mâncat, nici gura nu-i pute.

Un comunist pe vremea când lumea se lepăda de Satana

Atenție, oameni buni! Povestea cu naveta între satul natal și centrul raional și cu săritul dintr-o funcție de nomenclaturist în alta nu se întâmpla nici în perioada neagră a lui Stalin, nici în cea a lui Brejnev și Bodiul, ci chiar în momentul declanșării noului curent politic de liberalizare a regimului comunist, în plină PERESTROIKA, atunci când se alegeau apele, când se alegea grâul de neghină, când patrioții s-au ridicat în picioare ca să lupte pentru drepturile lor. Atunci când toată lumea de bună-credință ieșea din Partidul Comunist, când se lepăda de Satana, conformistul și profitorul nostru stătea tupilat în buruiene, își ronțăia cumincior osul și nici habar nu avea că afară mulțimile au țâșnit în istorie să își recâștige Libertatea. Anume în anii de grație 1988, 1989, 1990 ne-am ridicat pentru a obține LIMBA, ALFABETUL, TRICOLORUL, SUVERANITATEA, am organizat mitingurile, demonstrațiile și Marile Adunări Naționale, am convocat congresele mișcării noastre și am pus bazele celor trei libertăți fundamentale: libertatea cuvântului, libertatea întrunirilor și libertatea de asociere. Și eu am fost acolo, printre militanții pentru demnitatea națională și personală. El, Alexandru Lipcan, nu a fost cu noi, nu este deci egalul nostru și nu are astăzi dreptul moral să se erijeze cu nerușinare, alături de toată gruparea de rinoceri cu pretenții de tigri, în postura de opozanți, de luptători pentru democrație și cu atât mai puțin în cea de anticomunist.

Apus de soare sau la sfârșit de ciclu

Ce riscă azi acești trubaduri ai regimului sovietic, acești consumatori de șașlăcuri și băutori de vinuri alese din vremurile când neamul întreg era răstignit de bestia roșie, când robii ocupanților erau forțați să strângă și să înșire tutun în colhozuri, să tragă sapa pe deal sau să se spetească pentru o leafă mizeră în fabricile sistemului totalitar? Ei se isterizează în fiecare zi de joi de la tribunele Parlamentului, tropăie, țipă, se postează cu burțile înainte pentru a bloca tribunele. Ei anatemizează

de zor regimul comunist de azi, victimizându-se teatral și pretinzând cu nerușinare că anume ei, **nomenclaturiștii vechiului regim, nababii fostelor guvernări, barosanii tranziției și campionii minciunii**, vor aduce schimbarea.

Ei, care au stat la dos și la călduț atunci când țara avea nevoie de curajul lor, de riscul lor, de prezența lor alături de cei care au pus umărul la marile schimbări de acum două decenii, ei, care au aruncat societatea în mocirla tranziției, când salariile și pensiile se achitau cu întârzieri de câte jumătate de an și deseori în produse, nu în bani, vor să ne spună că pot face schimbarea în bine? Iar, domnilor?

Dar, slavă Domnului, soarele din sigla lor apune. Pentru ei vine inexorabil sfârșitul unui ciclu istoric. Nomenclatura comsomolista, sindicalista și comunistă a vechiului regim sovietic nu mai are ce căuta în viața publică. Dacă nu s-a putut să îi scoatem la timp din circuitul politic prin Legea lustrației, care ar fi blocat accesul lor în instituțiile publice, în mod cert alegătorii de mâine nu vor mai dori să consume produse cu termen expirat. Ca să nu se intoxice.

Vine și timpul când va trebui să deschidem larg ferestrele, să se mai aerisească puțin încăperile pătrunse de mirosul greu al vechiturilor.

Iar serialul nostru continuă.

Rămâneți cu noi.

Vă asigur, ce urmează va fi și mai incitant.

P.S.: Iată că, ajuns la capătul acestui articol, mă prind la gândul că poate i-am cășunat ceva necazuri amicului nostru Alexandru Lipcan. Dar ce să fac, atunci când văd că gruparea din care face parte apucă prăjina de vârf, se dă în spectacol, sare în sus dacă nu ca un tigr, măcar ca un hipopotam, cu gândul că va reuși să își potrivească masca de Opoziție bună de luat în brațe și adusă la guvernare, mă văd nevoit să reacționez. Sunt ziarist și în acest război mediatic și politic nu pot sta deoparte. Dar poate că nici nu e așa de rău că i-am dedicat acest articol anume lui Alexandru Lipcan. Poate abia așa mai iese și el din anonim și are o mică șansă să rămână și în istoria politică a Moldovei ca unul dintre personajele vizate de subsemnatul în articolul de față. Poate nu e mare lucru, dar, vorba moldoveanului, decât nica...

P.P.S: Stimați cititori, recunosc, sunt în mare dificultate. După ce am lansat acest ciclu de articole, primesc în fiecare zi telefoane, scrisori, mesaje electronice în care cititorii mă îndeamnă să continui portretizarea frunțașilor AMN. Preferințele și sugestiile sunt diferite, fiecare cu pasiunea lui.

Aveți puținică răbdare, oameni buni. Nimeni nu va fi trecut cu vederea și fiecareia i se va face parte dreaptă.

Unii deputați AMN, însă, dimpotrivă, m-au rugat să îi dau uitării. Dar, ne pare rău, una ca asta nu se poate. Tot ce pot este doar să amân cu o săptămână-două apariția unui sau altui articol. Și să le dau ceva răgaz celor vizați să își adune puterile și să își mai tragă sufletul. Că, de, vorba aia, oameni suntem și, la urma urmei, nu arde nimic. De dragul unora, mai zăbovim o țără.

To be continued. (Adică, va urma. Am scris dinadins în engleză ca să înțeleagă doar anglofonul Ivan Timofeevici Guțu.)

P.S.: Iubite cititorule, grea povară mi-am mai luat pe umeri atunci când am purces la drum cu acest serial. El necesită efort, multiple investigații și informații corecte despre „clienții noștri”. Pe unii din tabăra lui Serafim Urechean i-am categorisit drept barosani sau rechini, pe alții drept plevușcă sau titirezi. S-ar părea că într-o grupare de profitori cum este AMN e loc de o astfel de împărțire convențională în două categorii.

Dar în cazul lui Vasile Balan am rămas descumpănit. Am întors pe dos și pe față toată biografia lui Vasile Balan, deputatul, fostul primar din s. Teleșeu, raionul Orhei. Afaceri gigantice și privatizări fabuloase nu am găsit, fapte de vitejie nici atât. Cum să conturezi imaginea unui om care nu prea există în spațiul public și nu e cunoscut nici de bine, nici de rău? Cum să conturezi profilul unui personaj practic anonim? Așa cum nici din CV nu prea ai ce pescui, nici din alte surse, am zis că de unde nu-i, nici Dumnezeu nu cere. Ce-i drept, din scurtul său CV am putut desprinde același răspuns comic pe care l-am regăsit la mai mulți frunțași din AMN. La întrebarea „ce limbi străine cunoașteți” și Vasile Balan scrie negru pe alb: „*franceza (pe primul loc! n.n.) și rusa. Citesc și mă pot exprima*”. Bună glumă și asta, dar deloc originală. Am mai aflat, de exemplu, că același V. Balan a fost în tinerețile lui, între anii 1968 și 1971, șef de fermă în colhozul natal „XXII SIEZD KPSS”. Bun și așa ceva pentru un lider începător. Dar cam puțin.

Așadar, am lăsat un loc gol în pagina care simbolizează viața insipidă a acestui personaj. Sugerăm ca cititorii să scrie singuri în acest colț de pagină goală ce cred ei că ar fi fost important să se știe despre acest Vasile Balan. Că noi, după cum vedeți, de această dată l-am trecut cu rândul. Dar vinerea viitoare sperăm să ne revanșăm cu un text de zile mari. Că material se tot adună, nu șagă. Rămâneți cu noi, serialul continuă.

WHO IS WHO în politica moldovenească sau de ce nomenclatura nu poate fi în opoziție

Leonid BUJOR

Anticomunismul de carton sau cine sare ca iedul la microfon

- Rubrica WHO IS WHO în politica moldovenească sau de ce nomenclatura nu poate fi în opoziție rupe măștile de pe fețele buhăite ale opozanților de operetă.
- Falcicii eroi ai serialului nostru se înghesuie care mai de care să apară în FLUX în speranța de a căpăta ceva notorietate.
- Ion Guțu, Anatol Onceanu, Alexandru Oleinic, Alexandru Lipcan și Vasile Balan s-au învrednicit deja să apară în ziarul nostru.
- *Aveți puținică răbdare*, ar zice nea Iancu Caragiale. De data aceasta cel care și-a făcut loc în numărul de azi este nimeni altul decât Leonid Bujor. Ceilalți urmează.
- Atențiune maximă! De ce deputatul *cu bujori în obrăjori* este cel mai zgomotos din cohorta lui Urechean?
- Ce matrapazlăcuri și învârteli a comis Leonid Bujor pe vremea când era pretor al sectorului Centru din capitală?
- De când gălăgiosul deputat a devenit anticomunist și de ce acesta nu-și regretă tinerețile nomenclaturiste?
- Ce cantități de frigărui și de vin pot încăpea în burdihanul unui fruntaș al Alianței Moldova Noastră sau de ce agrarienii s-au reîncarnat în ameniști?
- De ce apelativul *șaslăcar* se mulează de minune pe chipul colectiv al *liotei galbene*?
- Doar aici poți afla răspuns la aceste întrebări presante.
- Citește această carte și vei avea dreptate!
- Și asta pentru că, vorba veche: *Cetățeanul informat nu poate fi traficat!*

O piuliță în angrenajul comunist

Stau câte odată și îmi aduc aminte ce vremuri și ce oameni mai erau în părțile noastre acum douăzeci de ani, când ne-am ridicat și noi după atâta amar de vreme să ne căpătăm drepturile călcate în picioare de stăpânirea străină. În momentul acela, când ne-am lepădat de frică și am ieșit în față, asumându-ne cu toată nesăbuința riscurile de a fi striviți de regimul totalitar comunist, când

imperiul sovietic începuse să trosnească din toate încheieturile sub presiunea mișcărilor populare, cei care fusese membri ai Partidului Comunist al Uniunii Sovietice și se trezise din somnul conștiinței au început să se lepede public de Satana, aruncându-și sau chiar arzându-și carnetele de partid. În tumultul acelor ani de avânt al mișcării de eliberare națională, în iureșul acelor evenimente istorice de o grandoare fără precedent s-a ales grâul de neghină, s-au despărțit apele între patrioți și mancurți, între luptători pentru libertate și lachei ai dictaturii comuniste. Atunci când conta fiecare semnătură pentru Limba de Stat și Alfabetul Latin, când eram o mână de oameni și ne adunam la bustul lui Eminescu sau la monumentul lui Ștefan cel Mare, ca apoi să ne revărsăm în mulțimi de sute de mii de suflete în piețele publice, lașii și ticăloșii stăteau tupilați prin vizuine, la adăpost, rozându-și osul și așteptând să treacă furtuna.

Printre moldovănașii aciuăți în structurile puterii de ocupație, printre periutele bune de lustruit papucii nomenclaturii se regăseau cam toți fruntașii de azi ai Alianței Moldova Noastră. Unii, ca Ivan Timofeevici Guțu sau Serafim Urechean, apucaseră să își manifeste mai cu spor abilitățile de lingăi și carieriști, cocoțându-se mai sus pe scara ierarhică a statului totalitar. Alții, mai mărunței, intrați în partid și promovați în funcții de conducere la Comsomol încă de prin armată și de la facultate, ajunsese instructori sau ajutoari de băgători de seamă pe la comitetele raionale de partid sau komsomol și chiar pe la Comitetul central al CC al PCM. Printre piulițele angrenajului comunist, printre pupcuriștii și trăgătorii de limbi în fundurile nomenclaturii roșii erau, printre alții, și actualii deputați ai Alianței Moldova Noastră, Anatol Onceanu și Alexandru Lipcan, despre care am scris în numerele precedente ale ziarului nostru. Leonid Bujor face parte din aceeași cohortă de slugi docile ale bolșevicilor, de funcționărași tupilați în spatele ștabilor, de ciolănari fără nici un fel de scrupule și fără nici un ideal.

Un activist tupilat în tufișuri și buruiene

Manifestându-se ca mare activist comsomolist în timpul studiilor universitare între anii 1976-1982, Leonid Bujor ajunge să fie promovat la funcțiile de secretar adjunct și secretar al organizației comsomoliste de la Universitate. Studenții acelor ani îl țin bine minte pe zelosul lider comsomolist de pe la adunările pe care nimeni nu le mai lua în serios, când fericitul tiz al lui Leonid Ilici Brejnev citea cuvântări focoase, scrise din timp după tipicul *limbii de lemn*, cu citate din Lenin și din rapoartele secretarului general al PCUS, asudând în mod exemplar pentru promovarea “învățăturii” marxist-leniniste. Tânărul activist trecea cu ușurință peste ironiile colegilor, care îl mai luau peste picior pentru carierismul lui. Cuvântând de la tribunele comsomoliste, el mima destul de reușit gravitatea și adeziunea la idealurile comunismului. Era timpul lichelelor. Minciuna și fățarnicia ca norme de conduită sub regimul sovietic au fost însușite temeinic de junele corupt de ideologia comunistă. Sânguința avanului activist nu a rămas neobservată. În 1986, el ajunge lector la catedra de Istorie a Partidului Comunist al Uniunii Sovietice a Universității de Stat din Moldova. Acolo, tovarășul lector în-doctrinează de zor studenții cu erezia comunistă, inoculându-le miturile oficiale despre marșul triumfal al Puterii Sovietice și despre fericirea popoarelor ajunse sub stăpânirea ei.

A regretat vreodată, măcar și în forul său interior, tinerețile sale comunist-comsomoliste Leonid Bujor? L-a încercat măcar un fior de părere de rău pentru slujirea Imperiului Răului și a tatălui Minciunii, Antihristul? S-a pocăit Leonid Bujor pentru ponegrirea Adevărului, negarea lui Dumnezeu și batjocorirea propriului neam? N-am auzit. În schimb azi îl vedem stacojiu de mânie anticomunistă, umflându-și falnic fălcile și maimuțărindu-se în fața microfonului din sala Parlamentului, anatemizând de zor dictatura comunistă a lui Voronin. Bu-u-ună treabă. Dar unde-ai fost mățăluță atunci când într-adevăr era nevoie de curaj pentru apărarea valorilor naționale și când riscurile pentru atitudini anticomuniste erau reale? Știm bine unde ai fost: în tufari. Sau prin buruiene. Acolo unde își găsesc refugiu lașii și profitorii dintotdeauna.

Teatru la microfon cu un bufon

Ori de câte ori îl văd rostogolindu-se spre microfon pe bondocul Leonid Bujor, țupăind ca un ieduț zburdalnic pe scările sălii de ședințe a Parlamentului, mă întreb: oare ce cantități de frigărui și câte zeci de tone de vin a consumat omuleanul ăsta de a ajuns să arate ca un personaj din

caricaturile proletcultiste ale anilor treizeci cu *burgeji burtoși și fălcoși*? Când se căznește să-și îngroașe glasul pițigăiat și să facă urât spre guvernarea comunistă, Bujor, în loc să inspire respect, trezește râsul și dezgustul general. Ca să le dai în obraz comunistilor de azi, să te prezinți drept campion al anticomunismului și să faci morală guvernanților, tu însuși ar trebui să ai un trecut cât de cât onorabil. Altfel, căderea în ridicol este inevitabilă. El cere cuvântul pe mică de ceas și se agață de tot felul de chițibușuri procedurale, pisălogește lumea cu platitudini și reproșuri răsuflăte, se necăjește să pară când serios, când ironic, dar niciodată nu reușește să depășească postura penibilă în care apare. “Vă mulțumesc, domnule președinte...” își începe invariabil, ca un papagal, orice intervenție în Parlament neobositul și comicalul luptător de doi bani contra comunismului. Probozelile lui serbezi și dulcegi curg gărlă, trubadurul de ieri al marxism-leninismului slobozind din burta-i proeminentă perle calpe spre distracția generală a publicului.

Cavalerul mămăligii explodate

Dar să revenim la tinerețea nomenclaturist-comunistă a lui Bujor. La vremea când țăntoșul opozant de azi stătea cu fundul la gard și cu capul în nisip. La anii pe care logoreicul frunțaș al Alianței Moldova Noastră ar prefera să îi uite, să îi treacă cu vederea, să îi ferească de ochii marelui public, să îi îngroape în vorbărie fără noimă și în călțul elucubrațiilor de azi. Așadar, ce făcea *cavalerul mămăligii explodate* atunci când lumea bună, patrioții s-au ridicat să își dobândească drepturile? De la 11 martie 1987 și până la 1 noiembrie 1990 Leonid Bujor trudește din greu la Comitetul raional Frunze al Partidului Comunist din Moldova. Deci, patru anișori bătuți pe muchie fostul lider comsomolist a slujit în organul de conducere comunistă al unuia din sectoarele Chișinăului (actualmente Buiucani) în calitate de instructor, șef adjunct de secție, șef de secție. Și-a pus semnătura Leonid Bujor pe listele pe care le adunam în susținerea Limbii de Stat și a Alfabetului Latin? N-am auzit. A susținut cumva mișcarea democratică în eforturile ei de a pune capăt dictaturii comuniste și de a obține Independența? A riscat cât îi negru sub unghie acest mușunache rotofei pentru apărarea unor valori în vremuri mai grele decât cele de azi? A renunțat măcar o dată la chefuri și *șaslăcuri* de dragul unor abstracțiuni cum ar fi cauza națională? Nimic din toate acestea.

Oameni de paie

Firește, nimeni nu îi contestă dreptul lui Bujor să se dea peste cap cum îi place mai mult, nici să simuleze stângaci postura de opozant și de anticomunist. Drepturile fundamentale ale omului reprezintă o valorare de care se pot bucura din plin și unii ca el. Atâta doar că nimeni nu e obligat să îl ia în serios. *Scamatorul de serviciu* al lui Urechean poate să danseze și pe sârmă. Că pentru noi tot un impostor rămâne. O păpușă trasă de sfori de către capul *cohortei galbene*, zise și AMN.

Atenție, fraților! Leonid Bujor continua să rămână nomenclaturist comunist și în anii 1988-89, când s-a dat bătălia pentru Limbă, când s-au desfășurat alegerile pentru Congresul deputaților URSS în primăvara 1989 și pentru noul parlament al Moldovei în primăvara lui 1990, când s-a oficializat Tricolorul, când s-a obținut Suveranitatea, când poporul a reintrat în istorie cu capul sus și cu spinarea descovoiată. Rămânând în structura sovietică în acele momente de vârf, el și-a pecetluit pentru totdeauna stigmatul de *colaboraționist, de conformist, de om de paie*, care își caută doar propriul interes în spatele protector al Sistemului. În 1990, Bujor ajunge director adjunct al gimnaziului nr.6 din Chișinău. Cam tot pe atunci, un alt actual deputat al Alianței Moldova Noastră, Alexandru Lipcan, după mai mulți ani de stat pe la komsomol, sindicate și partid, ajunge în funcția de director al grădiniței de copii din Sopoteni. Acești *sinecuriști pursânge*, acești *linge-blide* ai tuturor timpurilor și regimurilor au reușit să se orienteze în orice situație și să-și vâneze fără greș câte o slujbuliță, oricât de mică, dar tot de *nacealnici*. Ia așa câte un *loc călduț*, bun de parazitat pe seama muncii altora. După scurta experiență din gimnaziu, Bujor sare în altă structură de stat (degeaba), Departamentul pentru problemele tineretului și sportului. Deci, tot un fel de komsomolie, tot un fel de “zarnița”, tot un loc de ros pantalonii și de crescut burduhanul. Iar din 1994, de când la primăria Chișinăului președintele republicii de la acea oră, Mircea Snegur, îl instalează prin decret prezidențial pe Serafim Urechean, Leonid Bujor este avansat pe post de șef al Direcției pentru

problemele tineretului și sportului din capitală. Ce să mai zicem, curat corvadă, nu alta! Însă marele chilipir îi pică eroului nostru abia în 1999, când este numit de Urechean în calitate de pretor al sectorului Centru. Și așa a stat Bujor vreo șase anișori lângă *borcanul cu miere*, tot înfruptându-se din când în când, de pare până și azi *mușcat de albine*. Iar în 2005, alături de Anatol Onceanu și Vasile Pântea, și ei *valeți ai lui Urechean* de la primărie, Bujor ajunge deputat BMD-AMN. Astăzi, el își dă aere de om de stat, vociferează nemulțumiri, stigmatizează comuniștii și se dă de-a dura cu toți ceilalți *opozanți de carton* în speranța să înșele lumea că anume ei, ei și nimeni altul, ar reprezenta alternativa democratică a actualei guvernări. Dar convingerea noastră este că fosta nomenclatură sovietică și de partid, îmbuibații tranziției, profitorii și fripturiștii nu pot aduce nimic bun oamenilor acestei țări. *Egoismul și lăcomia, interesul personal și deformările birocratice* i-au transformat demult pe ortacii lui Urechean într-o *adunătură de personaje expirate bune de dat cu naftalină* și de aruncat, vorba lui Marx, la lada de gunoi a istoriei. E adevărat că strigoii timpurilor de ieri nu îi mai înfioară pe nimeni. Să râdem de ei ca de niște saltimbanci sclifosiți și să îi trimitem la pensie. *Soarele* lor va apune iremediabil, cortina va cădea, iar chipurile lor caricaturale vor dispărea în spatele zilei de ieri.

Horpăind din blidul de linte

Am dat să vedem ce a agonisit protagonistul acestui articol cât a stat în postul de pretor, ce a învățat și cum s-a căpătuit. Dificilă ocupație, recunosc. Aștia nu prea lasă urme. Ei au însușit de minune înțelepciunea din Armata Sovietică, potrivit căreia *cel care nu e prins, nu e hoț*. Și totuși, îmi revine în memorie întrebarea obsedantă a fabulistului: *“Dar dacă stai să faci curată socoteală,/ între venit și cheltuială,/ n-ai zice ca bursucul, /că are pușușor pe botișor?”*. Am parcurs informația sumară trecută în calculatorul Comisiei centrale de Control al declarațiilor cu privire la venituri și proprietate. Pentru perioada 01.01.2005 – 01.01.2006 la rubrica *“Lista bunurilor ce constituie proprietate a subiectului declarării”* în dreptul numelui Leonid Bujor este trecut *“lot de pământ”, “apartament”*, iar la rubrica *“valoarea totală a proprietății declarate”* găsim cifra de 17 159 lei. Bună treabă, dacă un apartament și un lot de pământ fac în total doar șaptesprezece mii de lei și ceva. Cine nu ar dori să îi dea lui Bujor și dublu, și înzecit pentru a cumpăra lotul și locuința șmecherului deputat? El diminuează cu bună știință valoarea bunurilor respective profitând de imperfecțiunea legislației care nu prevede nici o sancțiune în astfel de cazuri. Perioada 01.01.2006 – 01.01.2007 nu aduce nici o schimbare în declarația respectivă a lui L. Bujor. Doar pentru anul următor legiuitorul nu se mai îngrijește să scrie vreo sumă în dreptul celor două bunuri declarate, astfel încât comisia respectivă se vede nevoită să treacă cumincior în dreptul rubricii *“Valoarea totală a proprietății declarate”* propoziția neutră *“Nu a fost estimată”*. Orice ar scrie în declarația acestuia, nu am putea afirma că ipochimenul de care ne ocupăm ar dispune de o avere *inestimabilă*. Dar cu minciuna tot l-am prins.

O tînichea pe pieptul bombat

Nu putem omite un detaliu semnificativ din biografia eroului nostru. Zelul de nomenclaturist și calitatea de *“ostaș fidel al partidului”*, stâlp de nădejde al comunismului sovietic îl învrednicește pe falnicul carierist de onoarea de a fi decorat cu medalia *“Pentru merite în muncă”* (*Za trudovoie otlicie*). Iată și dovada materială a faptului că și lucrătorii cu limba pe la spatele șefilor tot oameni ai muncii erau considerați de către regimul sovietic. Că din câte am observat, Bujor nici sapa nu a tras-o, nici la strung nu a stat, nici cosmonaut nu a ajuns. Dar pentru poziția lui încovoiată, pentru tupilarea lui până la pământ și pentru linsul tălpilor celor de sus i s-a dat și lui o tînichea drept confirmare a rușinosului fapt că pe vremuri slugărnicia era răsplătită cu ranguri și cu medalii ale odiosului regim, atât de dulce pentru cei deprinși să se târască. Vorba veche: capul plecat sabia nu-l taie, dar nici soarele nu-l vede. După ce tot au stat o viață întregă cu capetele plecate și și-au horpăit tainul din blidul de linte, foștii nomenclaturiști, văzând că orice pericol a trecut, iată că s-au semețit și ei nevoie mare. Și pe deasupra și-au mai pus și *Soarele* drept simbol. Însă tocmai la lumina zilei astrul ceresc îi arată și îi arde în toată goliciunea lor. Păzea, fraților, nomenclatura se dă de-a dura.

Coana Chirița și filfizonul franțuzit

Și ca să nu pară mai prost decât ceilalți aghiotanți ai lui Urechean, intelectuali rafinați unul ca unul, și Leonid Bujor se declară falnic francofon. În CV-ul scris de mână lui el trece la rubrica “*Ce limbi străine cunoașteți*” “*rusa, franceza – citesc și mă pot exprima*”. Carevasăzică, și musiu Lionea e filfizon franțuzit și uns cu toate alifiile. Ciudată această francomanie prefăcută în rândurile foștilor nomenclaturiști din gașca lui Urechean. Ce au ei cu preocuparea de a spune brașoave cu treabă și fără treabă? A, e simplu, la astfel de oameni *mitomania devine o a doua natură*. Ei nu se simt bine dacă nu trântesc câte o gogoasă la fiecare pas. Care franceză, *camarade Boujore*? Și totuși, coana Chirița nu a murit. Ea s-a reîncarnat cu succes în trupurile rotofeie ale paițelor din gruparea lui Serafim Urechean și continuă să distreze publicul, numai că de această dată de pe scena Parlamentului, ajunsă în topul teatrelor de satiră și umor, încât și “*Satiricus*”, și “*Eugene Ionesco*” riscă să fie umbrite de tipajele groțesti care țupăie de zor ca la comedie.

Rămâneți cu noi.

Spectacolul continuă.

FLUX, 27 iunie 2008

WHO IS WHO în politica moldovenească sau de ce nomenclatura nu poate fi în opoziție

Ion PLEȘCA

O pereche de nedespărțit sau cum s-a instalat Urechean în jilțul de primar

- Alianța Moldova Noastră, această grupare plină cu nomenclaturiști din fostul Partid Comunist, Komsomol și sindicatele sovietice, este ținta unei investigații jurnalistice fără precedent.
- În fiecare zi de vineri, săptămânalul FLUX scoate la lumină câte un personaj din galeria cavalerilor mămăligii explodate.
- Cei care s-au învrednicit de apariția în FLUX la rubrica respectivă au reușit să șocheze lumea atât prin trecutul nomenclaturist, cât și prin implicarea în grave cazuri de corupție.
- Printre ortacii lui Serafim Urechean, rămași până în prezent pe nedrept într-un con de umbră, se numără și Ion Pleșca.
- Așadar, cine este deputatul Ion Pleșca și cum a ajuns el în cohorta fostului primar al Chișinăului, Serafim Urechean?
- De ce anume Ion Pleșca a ajuns pe post de președinte al Consiliului Electoral Municipal de două ori succesiv, și anume în alegerile locale din 1999 și, respectiv, din 2003?
- Ce legătură este între poziția lui de președinte al acestei structuri electorale și rezultatele suspecte obținute de Serafim Urechean în alegerile din 1999 și 2003?
- De ce în timpul numărării voturilor, calculatoarele se opreau ca la comandă, după care “candidatul fatal” Urechean ieșea invariabil cu un procent ajustat la limita necesară menținerii în post?
- Este Ion Pleșca printre *greii* Alianței Moldova Noastră sau printre *trepăduși*?
- Ce legătură există între rolul obscur al lui Ion Pleșca în alegerile locale și vila fastuoasă din cartierul Botanica în care stă?
- Care a fost prestația lui Ion Pleșca în calitatea lui de președinte al Judecătoriei Botanica și cum se explică relațiile lui strânse cu lumea interlopă?
- Care este gradul de cunoaștere a limbii franceze al acestui membru al unei fracțiuni parlamentare cu pretenții de „club al francofonilor”?
- De unde i se trage nivelul de prosperitate fostului judecător Ion Pleșca și cum se împacă el cu principiul declarării veniturilor?
- Citește articolul de azi și vei avea parte de surprize și dezvăluiri de zile mari.
- Nu uita, *cititorul informat nu poate fi manipulat.*

Motto: „*Bou la bou rage și nebun la nebun trage.*”
(folclor, fără nici o legătură cu personajele vizate mai jos)

Ion Pleșca este la ora actuală deputat din partea Alianței Moldova Noastră. Deși mai pune uneori câte o întrebare sau mai citește un raport din partea Comisiei Juridice al cărei membru este, Ion Pleșca este, practic, un necunoscut. Atunci când am spus câtorva dintre prietenii mei, oameni de presă care urmăresc viața politică, că voi dedica următorul articol acestui personaj, la pronunțarea numelui său reacția lor a fost aceeași: „Dar cine e ăsta?”. „Deputat”,- le-am răspuns. Și ca să reparăm această lipsă de vizibilitate a respectivului coechipier al lui Serafim Urechean, am zis că merită scos omul din anonim. Nu de alta, dar degrabă se încheie mandatul actualului Parlament, iar el riscă să rămână în afara atenției marelui public. Dar așa cum știm, poporul merită să își cunoască eroii.

Dacă Ion Pleșca se află la cota notorietății *zero* după trei ani de stat în Parlament, e lesne de priceput că acum trei ani aceasta nu a fost mai ridicată. De ce atunci Serafim Urechean, „locomotiva electorală” a fostei grupări ad-hoc, de o singură folosință, numită Blocul „Moldova Democratică”, sclipuită la repezeală în preajma alegerilor din 2005, a hotărât să îl înghesuie pe un „loc de trecere” într-o listă pentru care se dădeau bătălii mari și bani grei? Ce merite deosebite are numitul ins în fața lui Urechean și ce servicii îi poate presta acestuia încât a fost considerat indispensabil în gruparea respectivă care numai a partid nu seamănă? Anticipând argumentele de mai jos, am putea spune că Urechean l-a răsplătit pe Ion Pleșca cu un mandat de deputat pentru faptul că acesta „l-a făcut” pe Urechean de două ori primar general, respectiv în alegerile locale din 1999 și în cele din 2003. În plus, tot Ion Pleșca, fost președinte al Judecătoriei Botanica, păstrându-și relațiile strânse cu persoane din sistemul judecătoresc, poliție, procuratură și sistemul penitenciar, este omul de legătură care se pare că aranjează dosarele ce îl vizează pe Urechean sau pe ortacii acestuia.

Ion Pleșca devine judecător în sectorul Botanica (fostul raion sovietic) în 1987, iar din 1990 și până în 2001 el deține funcția de președinte al acestei instanțe de judecată. După care rămâne judecător în aceeași instanță până în 2005. Din 2004 el devine și membru al Consiliului Superior al Magistraturii, a deținut și funcția de vicepreședinte al Asociației Judecătorilor. Deci, putem susține cu tărie că în persoana lui avem de a face cu un *greu*, nu cu o *plevușcă*.

Inițial, în 1995 Serafim Urechean a ajuns în funcția de primar general după decesul lui Nicolae Costin, fiind numit prin decret prezidențial de Mircea Snegur. Se știe că în acele alegeri locale, scrutinul a fost invalidat în Chișinău, deoarece participarea la vot a fost doar de 19,94%. Anume acel moment a și fost folosit ca pretext pentru instalarea lui Urechean în funcția de primar prin decret prezidențial. Se zice că la promovarea lui ar fi pus un cuvânt pe lângă Snegur Nicolae Andronic, pe atunci cel mai influent om politic la curtea șefului statului, și Valeriu Bulgari, fost vicepremier și ministru al Agriculturii, care e originar din același sat cu Urechean, cei doi fiind din Larga, Briceni.

Decretul cu privire la numirea Primăriei municipiului Chișinău, nr. 46 din 10 mai 1995 (Monitorul Oficial 27/316 din 18.05.1995), a fost prima instalare ilegală a lui Urechean la cârma capitalei. Curtea Constituțională a recunoscut drept neconstituțional acest decret prin Hotărârea sa nr. 36 din 10.12.98. Prin urmare, prima aflare în funcție prin fraudă și impostură a lui Urechean trebuia să își găsească continuare. Chiar dacă Curtea Constituțională îi invalidase mandatul, Urechean și ceilalți membri ai primăriei, numiți în nod neconstituțional, nu și-au dat demisiile și nici o instituție a statului nu i-a obligat să își părăsească funcțiile. Astfel încât impostorul se menține în jilț până la alegerile din 1999, în care este sprijinit de întreaga conducere a țării de atunci, de la președintele Lucinschi până la Guvernul Sturza și toți ceilalți din jurul lor. Așadar, „candidatul fatal”, pentru a-și aranja cât mai reușit rezultatele electorale, avea nevoie de un om fidel care să

controleze procesul electoral și mai ales să numere “cum trebuie” voturile. Și a ieșit exact ca în gluma sinistră a lui Stalin: nu contează cine și cum votează, contează cine numără voturile. Iar numărător a fost numit eroul articolului nostru, Ion Pleșca.

Astfel, la 10 martie 1999, prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 438 a fost constituit Consiliul electoral al circumscripției municipale Chișinău nr. 10. În calitate de președinte este ales nimeni altul decât Ion Pleșca. Nici nu e de mirare că CEC, pe atunci aflat sub controlul puterii, a luat o astfel de decizie. Doar în fruntea acestei instituții se afla Dumitru Nidelcu, care avea relații strânse cu Urechean încă de când cei doi erau mari conducători la sindicate. Așadar, la 17 martie 1999 Consiliul electoral din Chișinău îl înregistrează pe Serafim Urechean cu nr. 1 în calitate de candidat. Documentul e semnat de Ion Pleșca, președinte, și Svetlana Chifa, secretar. După o cursă inegală și nedreaptă, când toată administrația de stat și cea municipală, ca și Televiziunea Națională, au făcut campanie pentru Urechean, la numărarea voturilor acesta iese ca și cum învingător din turul întâi. E adevărat că pentru a-l trage de urechi pe Urechean până la procentul minim necesar Consiliul electoral s-a chinuit îndelung cu număratul.

Pentru a vă readuce în memorie situația ce s-a creat în urma alegerilor din 23 mai 1999, vom cita din prima pagină a ziarului “Țara”. Astfel, ediția din 25 mai publică rezultatele preliminare enunțate de CEC. Serafim Urechean – 79.937 voturi (44,90%), Vasili Iovv – 43.367 voturi (24,36%), Iurie Roșca – 19.399 (10,90%). La 28 mai, Igor Burciu publică un articol în “Țara”, în care face o analiză a situației ce se crease. Citez: *“Deocamdată, există câteva dubii în legătură cu evenimentul de duminică trecută. Primo. Cum ar explica, și dacă ar putea explica, Comisia Electorală Centrală modul în care s-au numărat voturile? Ne putem referi la tergiversarea inexplicabilă a acestei proceduri, dar și la misterul în care sunt învăluite rezultatele referendumului președintelui Lucinschi. (Era vorba de un referendum inițiat de Lucinschi, care vroia să obțină mai multe prerogative pentru șeful statului. De altfel, recenta inițiativă a lui Filat cu referendumul prin care s-a încercat să i se dea mai multe prerogative președintelui republicii și de a reveni la procedura de alegere a acestuia prin vot direct nu este decât o reeditare, o scoatere de la naftalină a unei idei mai vechi a lui Lucinschi și a camarilei lui, fapt ce arată și filiația politică a fostului demnitar de pe vremea respectivului șef de stat – n.n.) Secundo. Modul cu totul straniu în care au evoluat procentele candidatului Serafim Urechean în câteva zile după terminarea scrutinului. ...Al doilea aspect este de-a dreptul șocant. Din afirmațiile lui Victor Cegan, Consiliul electoral de circumscripție municipal Chișinău a numărat voturile uzând un alt sistem algoritmic decât cel utilizat de restul teritoriului. Conform lui Ion Pleșca, excluzând din numărul total de voturi numărul de voturi declarate nevalabile, procentajul lui Urechean a crescut, depășind în cele din urmă cifra de 50 la sută... Suntem în drept să întrebăm de ce la Chișinău s-a utilizat un alt sistem de calculare?... Oare nu a existat din start intenția de a mistifica rezultatele alegerilor? Avem motive să credem că s-a făcut tot posibilul pentru a-l promova pe Urechean în fruntea primăriei. Încă de la începutul campaniei electorale am afirmat că primarul Chișinăului și cei care îl susțin sfîdează normele legale. Acum este limpede că interesele au fost mult mai mari decât ne-am închipuit inițial.”*

La acea oră, întreaga administrație de stat, inclusiv CEC, justiția, procuratura etc., erau la cheremul lui Urechean. Nu exista nici o șansă de a revizui sau anula rezultatele electorale. Iar finalul a fost unul deja cunoscut. Consiliul electoral condus de Ion Pleșca și-a făcut treaba și a scos din burtă rezultatul necesar. Lui Urechean i s-au atribuit 51, 055% și impostorul s-a menținut în funcție. De atunci relația între cei doi șarlatani s-a strâns și mai mult. Iar Urechean a știut să fie generos cu cel care l-a servit cu atâta zel.

Astfel, toată lumea a fost mulțumită. Șmecherul primar și-a menținut funcția, bugetul a fost scutit de cheltuieli suplimentare pentru organizarea turului doi de scrutin, iar Ion Pleșca s-a ales cu o vilă fastuoasă drept recompensă pentru serviciile prestate. Casa de lux cu care s-a pricopsit se află pe str. Pictor Ion Jumati, 10, din sectorul Botanica, în preajma Comisariatului de poliție și a străzii Cuza-Vodă. Terenul se întinde pe 0.085 ha, iar casa de locuit individuală are o suprafață de 122,2 mp.

Nu cunoaștem încă dacă imobilul respectiv, devenit proprietate a soților Pleșca prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 7143 din 05.12.2000, având titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 0100111036 din 13.12.2000, este, așa cum se crede, singura recompensă pentru munca electorală a jonglorului de cifre. Ceea ce este, însă, mai mult decât sigur e faptul că

lui Urechean i-a plăcut atât de mult conlucrarea cu Ion Pleșca încât acesta “îl alege” în aceeași funcție și pentru alegerile locale din 2003. Și de această dată tandemul Urechean–Pleșca a funcționat impecabil, rezultatele fiind ajustate după schema hipersecretă, rodată deja, de contrafacere a învingătorilor.

Astfel, la 31 martie 2003 este adoptată Hotărârea CEC nr.2057, semnată de același Dumitru Nidelcu în calitate de președinte și de Anatolie Puică, secretar, prin care a fost constituit Consiliul electoral al circumscripției municipale Chișinău nr. 1. Printre cei desemnați este și Ion Pleșca, de această dată ca judecător de la Botanica. La 2 aprilie 2003, Consiliul electoral din Chișinău a adoptat Hotărârea nr.2 prin care și-a confirmat președintele, vicepreședintele și secretarul. Exact ca în 1999, deloc întâmplător, în funcția de președinte a fost ales din nou Ion Pleșca, iar în cea de secretar – tot Svetlana Chifa. Anume această pereche au fost cele două persoane-cheie care au stăpânit toate manevrele subterane ale celor două biruințe măsluite ale lui Urechean în cele două campanii electorale succesive. Sistemul nu a dat greș. Anume cei doi, ca și Urechean, sunt purtătorii tainelor legate de sfârșirile nevăzute care au permis uzurparea funcției de primar al capitalei timp de opt ani, adică pe parcursul celor două mandate succesive.

La 25 mai 2003, Urechean obține 44,5%, iar în turul doi acestuia îi sunt atribuite 53,9%. Și de această dată voturile s-au numărat și răsnumărat. La 28 mai, Judecătoria sectorului Centru obligase Consiliul Electoral municipal Chișinău să efectueze numărarea manuală a buletinelor de vot, sistemul electronic iar a avut disfuncții, calculatoarele se blocau și se porneau din nou când trebuia, la nevoie și energia electrică se mai oprea când era necesar de mai ajustat câte ceva. Oricât s-a încercat penetrarea rețelei create de-a lungul anilor de către Urechean în sistemul de formare a structurilor electorale, inclusiv a comisiilor secțiilor de votare, filiera exersată în scrutinele anterioare a acționat impecabil. A ieșit în față cel care a controlat jocul.

Iată cum s-a întâmplat că Ion Pleșca s-a lipit de Urechean “ca marca de scrisoare”, cum se zice într-o română veche. De aici și prezența lui în legislativul de azi.

Gurile rele spun că în timpul aflării în funcția de președinte al Judecătoriei Botanica, Ion Pleșca a reușit să creeze o întreagă rețea de tip mafiot cu implicarea ofițerilor din comisariatul de sector, dar și a unor elemente criminale. Se mai zice că respectiva grupare avea relații strânse cu oamenii de afaceri de la Botanica, aceștia fiind constrânși să facă “donatii” pentru a putea să își desfășoare activitatea. Sistemul funcționa fără greș, oamenii legii mai închizând ochii la abaterile oamenilor de afaceri. Dar la un moment dat s-a produs un caz care a scurtcircuitat rețeaua respectivă. Familia oamenilor de afaceri Ion Manole și Serafima Botezat au refuzat “să coopereze” cu grupul respectiv. Motiv pentru care s-a hotărât “pedepsirea” lor. A fost legată o grenadă de mașina lui Ion Manole, în care urma să se afle și soția acestuia. Oamenii au supraviețuit ca prin minune. Până la urmă, maltratarile și persecuțiile acestora au ajuns în atenția organelor de justiție. Și aici au început jocurile și tergiversările. Unul dintre principalii acuzați, fostul vicecomisar de la Botanica, Veaceslav Murzacov, ajunge în stare de arest deoarece victimele riscă să fie agresate și intimidare. Sunt puse în funcțiune toate relațiile rețelei respective cu penitenciarele, procuratura, judecătoriile și poliția. În urma unor amânări repetate, arestatul Murzacov nu ajunge în instanță timp, de luni de zile, fapt ce dă pretext avocaților să ceară judecarea lui în stare de libertate. Între timp deputatul Ion Pleșca se agită rău de tot, dând târcoale Procuraturii și direcționând petiții în diverse instituții, pentru a-și scoate prietenul de la răcoare, care îi e și cumătru. Până la urmă, Veaceslav Murzacov este condamnat la 15 ani privațiune de libertate, iar Vladimir Aga și Timofei Șutac la câte 12 ani. De altfel, deloc întâmplător în calitate de avocat al ultimului apare nimeni altul decât soția lui Ion Pleșca, Tatiana. Articolele din Codul Penal în redacția veche, invocate la condamnarea acestora, sunt: 15 “Răspunderea pentru pregătirea de infracțiune”, 88 “Omor premeditat săvârșit cu circumstanțe agravante” (alineat 1 – săvârșit în interes acaparator), 125 “Dobândirea prin șantaj a avutului proprietarului”, 185 “Excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu”. Așadar, spune cu cine prietenești ca să-ți spun cine ești.

Grupul respectiv nu a renunțat nici până azi la intenția să își ia revanșa. Speranța lor, ca și a atâtor altor capi ai lumii interlope ajunși la răcoare în ultimii ani, este că în 2009 se va schimba puterea politică, la putere va veni Urechean și ai lui și atunci aceștia vor fi din nou la libertate și se vor putea răzbuna pe toți cei care i-au băgat la pușcărie. Această istorie sinistă are un detaliu consumat recent, care merită să fie reținut. Grupul respectiv de infractori a fost judecat în instanța din sectorul Buiucani al

capitalei, al cărei președinte este Iurie Bejenaru. Acest judecător a avut o atribuție directă la condamnarea celor trei și nu a făcut altceva decât să își onoreze obligațiile profesionale. Însă iată că nu demult printre propunerile venite din partea Consiliului Superior al Magistraturii în Comisia Juridică, pentru numiri și imunități a Parlamentului, al cărei membru este și Ion Pleșca, a fost și cea de avansare a judecătorului Iurie Bejenaru la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție. Dar cel care s-a opus și a făcut tot posibilul ca respectiva propunere să fie blocată a fost nimeni altul decât Ion Pleșca. Nu îl cunosc personal pe acest judecător, dar dacă ne pretindem democrați și recunoaștem principiul separației puterilor în stat și cel al independenței justiției, nu putem să nu ne întrebăm de ce un fost judecător ca Ion Pleșca uită de principiile respective.

Când pregăteam acest articol am aruncat o privire și asupra CV-ului completat de Ion Pleșca la momentul intrării lui în Parlament. Am remarcat acolo, de pildă, că, spre deosebire de alți deputați din fracțiunea Alianța Moldova Noastră, la rubrica “Naționalitatea” el scrie “moldovean”, astfel încât mă și îngrijorez ca la un moment dat să nu apară un conflict interetnic între moldovenii și românii din interiorul AMN. Am mai aflat că, spre deosebire de mulți dintre colegii de grup parlamentar, Ion Pleșca nu se declară cunoscător al limbii franceze, nici cu dicționar, nici fără. Ca limbă străină e trecută rusa și basta. Bun și așa. Prin urmare, omul a spus cu o minciună mai puțin decât alți fruntași ai partidului tigrilor săltați. (Vă mai amintiți? Saltul tigrilor est-europeni, așa se cheamă programul adoptat recent la congresul AMN. Br-r-r! Atenție, păzea, vin tigrii cu coada-ntre vine. Ce să facem, mai râdem și noi să ne mai treacă din mahna care ne apucă atunci când ne gândim la personajele din această grupare numai bună de luat peste picior și de trimis la pensie.). Frumos CV, nimic de zis. Eu aș mai fi adăugat un rând la acesta: “fără antecedente penale”.

Se mai aude că același Ion Pleșca, împreună cu fostul comisar de poliție Alexandru Mihai, ar mai avea la Sângera un ditamai centru de agrement ridicat din salariile de bugetari, care ar fi înregistrat formal pe numele unor persoane dubioase. Complexul Novas include restaurant, hotel, sală de banchete, sală de biliard etc. Se știe că lotul pentru această fabrică de distracții a fost repartizat de primăria controlată de oamenii lui Urechean. Inițial, terenul respectiv era destinat pentru plantarea unui parc. Terenul pe care se află complexul de agrement

Novas este trecut pe numele unui oarecare Tudor Toderașcu, care ar fi fost angajat al poliției rutiere. Actualmente sunt perfectate documentele pentru procurarea terenului, o parte din plată fiind deja achitată. Dar la acest subiect vom mai reveni după o documentare suplimentară.

Este interesant de văzut ce își trece Ion Pleșca în declarația de venituri. Astfel, în declarația pentru anul 2005, completată la 30.01.2006, el își trece casa de locuit de pe str. Pictor Ion Jumate, 10, cu o suprafață de 246 metri pătrați și cu o valoare de – atenție! – 75 000 lei. Da, da! Șaptezeci și cinci mii lei, atât. Deci, valoarea e diminuată cam de vreo cel puțin cincisprezece ori. Dar pentru anul următor, 2006, tabloul e și mai interesant. Deci, în declarația datată la 26 ianuarie 2007 în dreptul rubricii “case de locuit” Ion Pleșca trage o liniuță, adică nu are, săracul, nimic, stă în drum. Cum vine asta? Chiar dacă imobilul e trecut pe numele soției, soțul rămâne a fi coproprietar, domnul jurist cu experiență cunoaște prea bine treaba asta, dar trișează, face pe modestul și pe oropsitul. Ca să-i șadă mai bine. Însă ce se întâmplă în următorul an e și mai curios. Se pare că pentru anul 2007 Pleșca nu a mai depus deloc declarația respectivă. Iar Comisia centrală de control a declarațiilor cu privire la venituri și proprietate, în loc să se autosesizeze și să ceară acestuia, ca și tuturor celorlalți să se conformeze legii, trece în registrul său electronic la rubrica “Lista bunurilor

ce constituie proprietate a subiectului declarării” propoziția “Nu deține bunuri supuse declarării”. Poate mai exact ar fi fost “Nu declară bunurile ce le deține”. În consecință ar fi fost cazul să fie sesizat Centrul de Combatere a Corupției și Crimelor Economice să verifice această situație, iar în cazul existenței unor motive temeinice, să deschidă un dosar de urmărire penală a respectivului deputat. Din păcate, însă, comisia respectivă se limitează la colectarea unor declarații deseori completate formal, niciodată nu le verifică și nu apelează la centrul

anticorupție care, în astfel de cazuri, are datoria să inițieze urmărirea penală în baza articolului 330 prim al Codului Penal “Încălcarea regulilor privind declararea veniturilor și a proprietății de către demnitarii de stat, judecători, procurori, funcționari publici și unele persoane cu funcții de conducere”. Acest articol prevede, între altele, pentru astfel de încălcări următoarele sancțiuni:

(1) *Eschivarea de la prezentarea declarației cu privire la venituri și proprietate sau indicarea intenționată în declarație a datelor incorecte de către persoanele obligate să o prezinte se pedepsește cu amendă în mărime de la 300 la 500 unități convenționale, cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani.*

(2) *Aceleași acțiuni săvârșite de o persoană cu înaltă funcție de răspundere se pedepsesc cu amendă de la 500 la 1 000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani.*

Atunci când mă documentam asupra lui Ion Pleșca cineva m-a sfătuit să mă gândesc bine dacă merită să scriu despre el. Mai ales despre relațiile lui cu lumea interlopă, cu unii foști ofițeri de poliție, despre implicarea lui în cazul descris mai sus. Adică ar fi mai bine să fiu mai prudent, deoarece băieții ăștia nu prea știu de glumă. Cred că o fi așa, dar cineva trebuie să spună adevărul până la capăt. Personal nu pot accepta să evit abordările tranșante, întrucât sunt convins că astfel de oameni nu au ce căuta în politică și în viața publică în general. Ei reprezintă anormalitatea sistemului nostru politic așa cum s-a constituit acesta în lunga perioadă de tranziție, cu demnitari corupți, cu mafioți la papion și cu relații de frățietate între judecători și bandiți. Însă e timpul să ne debarasăm definitiv de acest tip de organizare a relațiilor în societate, iar democrația nu va putea funcționa atâta vreme cât oameni ca Urechean și Pleșca vor mai avea influență în statul nostru.

WHO IS WHO în politica moldovenească
sau de ce nomenclatura nu poate fi în opoziție

Serafim URECHEAN

Serafim Urechean, tartorul corupției ca triplu impostor

Episodul 1:

Un jucător pe piața imobiliarelor

*De nu ești prins, nu ești hoț”
(folclor soldătesc de
pe vremea sovieticilor)*

*Serafim Urechean este un personaj care merită un portret la cel mai vizibil loc în galeria frunțașilor Alianței Moldova Noastră. Și asta nu doar pentru că anume el este șeful acestei grupări formate din foștii nomenclaturiști comuniști, comsomoliști și sindicaliști de pe timpul URSS și din profitorii tranziției de după Independență. Nici doar pentru că de numele lui sunt legate grave cazuri de corupție, el fiind considerat un fel de naș al mafiei din capitală. Și nici doar pentru legăturile lui strânse cu separatiștii de la Tiraspol sau cu cercurile politice de la Moscova. Nici pentru presupusa lui apartenență la loja masonică, subiect ieșit la iveală recent. Ci mai ales pentru faptul că acest lider al cavalerilor mămăligii explodate este, în opinia noastră, exponentul a tot ce poate fi mai imoral și mai periculos în politica de la noi. După chipul lui caricatural, încorsetat în costum sobru și încondeiat în frizură stil Brejnev, se ascunde un spirit hrăpăreț, fără nici o adevărată concepție, doctrină sau valoare, singura lui motivație de aflare în viața publică fiind rotunjirea averilor și dorința de a parveni. **Bani pentru putere și putere pentru bani**, asta e deviza lui.*

Materialul de care dispunem în cazul lui Urechean e atât de vast și generos, iar isprăvile lui atât de multiple, încât vom fi nevoiți să revenim în mai multe episoade asupra celui care a lansat recent comical program de guvernare „Saltul tigrului est-european” din lac în puț.

Astăzi ne vom limita la expunerea câtorva cazuri deosebit de grave, care țin de manipulările cu imobilele aparținând primăriei, trecute în baza unor scheme sofisticate în proprietatea unor rude, apropiați sau chiar a partidului pe care îl conduce Urechean, ca și în proprietatea ziarului Timpul. Din aceste cazuri de tranzacții imobiliare cu un vădit caracter ilicit se vede foarte bine cum Serafim Urechean, ex-Primar General de Chișinău, a dispus de bunurile statului, diminuându-le valoarea și însușindu-și-le pe diverse căi acoperite cu nume de interpuși.

Investigația pe care am întreprins-o arată că în perioada exercitării funcției de Primar General de Chișinău, Serafim Urechean a reușit să privatizeze un șir de imobile, ce se aflau în proprietatea municipalității, utilizând în acest scop scheme de ocolire a prevederilor normative funciare. El a utilizat destul de abil pârghiile administrative de care a dispus, înstrăinând cu ușurință imobile situate în centrul capitalei și transmițându-le către structuri comerciale private, aflate sub controlul său. Urechean a plasat în funcții de conducere persoane obediente, acestea fiind conectate și la structurile private prin care opera fostul Primar General.

Printre inșii care i-au făcut jocul lui Urechean în astfel de combinații figurează cetățenii Cibotaru Victor Mihail, a.n. 20.02.1949, angajat în calitate de șef de direcție la Primăria Chișinău, fiica acestuia, Bejan Mariana Victor, născută la 12.01.1975, și ginerele, Bejan Marcel Ion, născut la 18.01.1971, toți trei având domiciliu pe adresa or. Chișinău, str. Mihai Eminescu, 42/2.

Șirul ortacilor continuă, ca și cel al găinărilor

Colateral, de pe poziții de manageri ai mai multor firme, au fost implicați și Buciucean Rodica Ion, născută la 05.01.1971, Cobâlaș Eduard Mihail, născut la 17.10.1948, Colmacov Oleg Alexandru, născut la 30.11.1954, Rotari Veaceslav Gheorghe, născut la 07.02.1970. O implicare directă în afacerile imobiliare a avut și fiul ex-primarului, Urechean Vitalie Serafim, născut la 04.03.1973, și soția acestuia, Urechean Jana Chiril, născută la 14.04.1972.

În calitate de acoperire juridică în transferul de proprietate a fost utilizat masiv agentul economic SRL „Serenda-Com”, înregistrată la 18.05.2001, capital social 152600, nr. de înregistrare 105100945, cu adresa juridică or. Chișinău, str. Lăpușeanu A. 14 A. În calitate de fondator și manager al întreprinderii vizate, cu o cotă de 100%, figurează cetățeanul Republicii Moldova, Cibotaru Victor Mihail, a.n. 20.02.1949, domiciliat în or. Chișinău, str. Mihai Eminescu, 42/2, angajat în calitate de șef de direcție la Primăria Chișinău. Periodic, în calitate de manager al SRL „Serenda-Com” a apărut și Buciucean Rodica, care actualmente deține funcția de director al SRL „Brantom Internațional”.

Genurile declarate de activitate ale SRL „Serenda-Com” cuprind: cumpărarea și vânzarea de bunuri imobiliare; închirierea bunurilor imobiliare proprii; intermediari pentru cumpărarea, vânzarea și închirierea bunurilor imobiliare cu destinație tehnică și de producție și a altor bunuri imobiliare.

La anumite etape, rețeaua lui Urechean a făcut uz și de Asociația Obștească „Agroconsultant”, unde Cibotaru Victor deține funcția de președinte și este și fondator al organizației înregistrată la Ministerul Justiției la 2 decembrie 1999, implicată în afacerile de înstrăinare a proprietăților municipale.

Cât costă libertatea de exprimare sau cum Constantin Tănase a ajuns să aibă casă în buricul târgului

O implicare directă a familiei Urechean în tranzacții de înstrăinare a unor proprietăți municipale în proprietate privată este evidentă în cazul imobilelor de pe **str. Dosoftei, 95**, și Dosoftei, 95 „A”, unde se află sediul redacției ziarului „Timpul”, director Constantin Tănase.

Inițial, imobilul de pe str. Dosoftei, 95 „A”, conform contractului nr.1205, la 13.07.2001 a fost dat în chirie Asociației obștești „Agroconsultant” (președinte Cibotaru Victor) cu destinația spațiu locativ. Asociația cu pricina a fost constituită la 28 septembrie 1999, alături de Cibotaru

Victor în calitate de fondatori mai figurează Cușnir Sergiu, Spătaru Timofei, Medvedi Radu și Corman Mihai, ea fiind înregistrată pe str. Vasile Lupu, 48, și arendând spațiu de la Stația Veterinară de Stat.

Ulterior, Asociația „Agroconsultant” trece clădirea de pe str. Dosofoței, 95 „A”, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.4585 și nr.4586, ambele încheiate la 26 septembrie 2002, către Bejan Mariana și Bejan Marcel, fiica și ginerele lui Cibotaru Mihail, președinte al organizației și director al SRL „Serenda-Com”.

În conformitate cu decizia primăriei nr. 11/21-11 din 12.04.01, familia Bejan a luat în arendă imobilul de pe adresa str. Dosofoței, 95, și, în baza autorizației de construcție nr.150/1 din 12.10.2000, construiește o casă cu suprafața de 194,2 m².

Cum Urechean își pricopsește plodul cu avere

Iată că la un moment dat, în combinație apare și odrasla lui Serafim. Astfel, în anul 2005, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 2560 din 26.10.05, familia Bejan vinde imobilul lui Urechean Vitalie Serafim. Jumătate din costul proprietății comercializate a fost achitat prin mijloace financiare. Cealaltă parte a fost achitată în bază de schimb, apartamentul de pe adresa mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 3, ap. 93, fiind trecut în proprietatea lui Bejan Marcel, în baza contractului de schimb nr. 2562.

Ulterior, proprietatea de pe bd. Ștefan cel Mare, 3, ap.93, la 29 ianuarie 2005 este vândută cetățeanului Vâlcu Veaceslav. În realitate, însă, familia Vâlcu locuiește în comuna Stăuceni, municipiul Chișinău, aceasta nefiind domiciliată nici o zi pe bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 3, ap.93.

În pofida acestei tranzacții, deși, de jure, apartamentul nominalizat aparține cetățeanului Vâlcu Veaceslav, de facto, el reprezintă domiciliul familiei lui Urechean Vitalie Serafim. Identificarea locatarilor acestui apartament denotă că familia Urechean-junior, în componența Urechean Vitalie Serafim, a.n. 04.03.1973, Urechean Jana Chiril, a.n. 14.04.1972, și Urechean

Dumitru Vitalie, a.n. 18.10.1996, are până în prezent viza de reședință la adresa bd. Ștefan cel Mare, 3, ap. 93, modificarea proprietarilor locuinței neafectând viza de reședință a familiei Urechean. Situația în cauză arată caracterul fictiv al tranzacției de mai sus, realizată în mod evident doar pentru a camufla apartenența familiei Urechean la această afacere imobiliară.

Cine-mparte parte-și face sau Cum a ajuns Alianța Moldova Noastră în posesia unui palat grandios

În cazul afacerilor imobiliare realizate prin intermediul SRL „Serenda-Com” implicarea directă a lui Serafim Urechean este camuflată destul de abil. Cu toate acestea, persistă influența acestuia în calitate de primar la facilitarea procesului de înstrăinare a unor sau altor imobile. Totodată, am observat că o parte din imobile, cum este cazul edificiului de pe **str. Columna, 103/b**, unde este amplasat sediul Partidului Alianța „Moldova Noastră”, acesta se află, de fapt, în clădirea înregistrată pe adresa str. Mihai Eminescu, 68.

În baza Hotărârii Comisiei de privatizare nr.94 din 24 decembrie 2001 a Agenției Teritoriale Chișinău a Departamentului Privatizării, SRL „Serenda-Com” achiziționează imobilul din str. Columna, 103/b, sector Râșcani, mun. Chișinău, la un preț de 653 300 mii lei (circa 49 908 USD, sau 84,1 USD pe 1 m²), fiind încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 147 din 05.01.2002 (767N/02-2).

De menționat că acest imobil cuprinde o clădire administrativă de 593 m² nr. cadastral 0100206.084.01 și un teren aferent de 0.91 ha, nr. cadastral 0100206.084. Și în acest caz, prețul este vizibil diminuat în condițiile în care la începutul anului 2002, prețul la 1 m² al imobilelor cu destinație nelocativă în centrul Chișinăului varia între 200–300 USD.

Edificiile vizate au fost trecute din proprietate municipală în proprietate privată și ulterior comercializate către SRL „Serenda-Com”, făcându-se uz de mecanismul de arendare la etapa inițială, ulterior acestea fiind privatizate și vândute.

Merită atenție și alte tranzacții realizate de către SRL „Serenda-Com” pe piața imobiliară din capitală. Ca rezultat, în proprietatea firmei și a fondatorilor se află un set de edificii din municipiul Chișinău.

Astfel, SRL „Serenda-Com”, la 09.08.2001, achiziționează de la SRL „Implegazcom”, unde în calitate de manager figurează Cobilaș Eduard, în baza contractelor de vânzare-cumpărare nr. 2883 (4699 – N/01), nr. 2883 (4700 – N/01), nr. 2883 (4701 – N/01), nr. 2883 (4702 – N/01) clădirea administrativă cu suprafața de 409,6 m², nr. cadastral 0100521.248.01, din **str. Bănulescu-Bodoni nr. 27**, sector Buiucani, mun. Chișinău, și conform contractului de vânzare-cumpărare nr. 3808 (5926n/2001) a terenului aferent cu suprafața de 0,098 ha, nr. cadastral 0100521.248.

Suma prevăzută în contract este de 280 mii lei (aproximativ 21 705 USD). Astfel, un metru pătrat a fost estimat la 53,34 USD, în timp ce prețul real al imobilelor cu

destinație nelocativă în centrul Chișinăului la sfârșitul anului 2001 varia între 150–250 USD. Actualmente, imobilul a fost transmis în proprietatea lui Grinșpun Emmanuil, a.n. 30.04.1971, contract de vânzare–cumpărare nr. 3770 din 26.09.2003 (11145n/03).

Ulterior, la 10.08.2001, SRL „Serenda-Com”, conform contractelor de vânzare–cumpărare nr. 2926 (4697 – N/2001) și celui cu nr. 2926 (4698 – N/2001), încheiate cu „Brantom International” SRL, director Colmacov Oleg, intră în proprietatea obiectului imobiliar din **str. Columna, 110 lit. A**, sector Râșcani, mun. Chișinău, ce cuprinde două încăperi nelocative, cu nr. cadastrale 0100419.188.01.005 și 0100419.188.01.006, cu suprafața totală de 424 m².

Suma tranzacției o constituie 275 700 lei (circa 21 372 USD). Astfel, prețul pentru un metru pătrat a fost estimat la 50,37 USD, în condițiile în care prețul real al imobilelor cu destinație nelocativă în centrul Chișinăului, ca și în cazul precedent, varia la cea dată între 150–250 USD.

De la același Colmacov Oleg, doar că deja ca reprezentant al SRL „Cosmetcom”, SRL „Serenda-Com” achiziționează, la 19.09.2001, în baza contractelor de vânzare–cumpărare nr. 3827 (5530 – A/01-3); nr. 3827 (5530 – B/01-4); nr. 3827 (5530 – N/01-2), obiectul imobiliar din **str. S. Lazo, 19**, sector Buiucani, mun. Chișinău, ce cuprinde o construcție cu suprafața de 1561,7 m², nr. cadastral 0100520.198.01, și terenul aferent cu destinație specială, cu suprafața de 0,274 ha, nr. cadastral 0100520.198.

Imobilul a fost comercializat la prețul de 763 800 lei sau circa 81 USD/m². În acest context, prețul tranzacției a fost vizibil diminuat, în condițiile în care tranzacții similare în aceeași perioadă de timp se efectuau la prețul de 150–250 USD/m².

De ce Urechean preferă să-și facă vacanțele cu efect curativ la Truscaveț?

Totodată, am mai stabilit că SRL „Serenda-Com” deține și cota de 63% din pensiunea „Moldova” din or. Truscaveț, Ucraina, aflată la balanța Primăriei Chișinău prin intermediul Firmei de construcție a drumurilor S.A. „Edilitate”. Cota a fost comercializată la suma de 390 mii lei. De menționat că pensiunea are un teren aferent de 340 m², iar prețul unui metru pătrat a fost apreciat la doar 87,57 USD, în condițiile în care la data efectuării tranzacției prețul de piață era în jurul a 150–250 USD pentru un metru pătrat. Uite-așa, prin intermediul unei firme-fantomă, vedem că Urechean s-a pricopsit cu o afacere într-un loc unde e plin de clienți, aflați la tratament anul împrejur într-un loc celebru pentru spațiul ex-sovietic.

Serafim Urechean, un Flămânzilă printre noi

Desigur, investigația de față a reușit să cuprindă doar câteva dintre matrapazlăcurile lui Urechean cu casele și terenurile aparținând primăriei și trecute în proprietatea unor inși sau firme din rețeaua baronului respectiv. Acum devine și mai clar de ce acest patriot gonflabil, această victimă a exceselor alimentare se lăcomește așa de tare să ajungă la treuca puterii. Pofta vine mâncând, se zice în popor. Iar un mâncău ca Urechean nu-și poate potoli foamea cu nici un chip, mai rău ca Flămânzilă din poveste.

Iată de ce devoratorul averii statului trebuie ținut departe de treburile publice. Căci altfel dăm de belea. Nu de alta, dar dacă cel sătul nu-l înțelege pe cel flămând, ce să mai zicem atunci de unul nesățios?

**WHO IS WHO în politica moldovenească
sau de ce nomenclatura nu poate fi în opoziție**

**Serafim
URECHEAN**

**Serafim Urechean,
tartorul corupției ca triplu impostor**

Episodul 2. Partea întâi:

Cum a ajuns Urechean în mod ilegal primar general al Chișinăului

Așa cum am arătat în unul din numerele anterioare, Serafim Urechean, acest nomenclaturist din perioada sovietică, care a însușit din tinerețe procedeele parvenirii prin lingușiri și servicii făcute superiorilor, după destrămarea URSS s-a orientat rapid și a ajuns mai întâi în fruntea sindicatelor (capitol la care merită să revenim, mai ales în ceea ce ține de deturnarea proprietăților aparținând acestei organizații), după care s-a cocoțat în fruntea administrației publice locale din capitală.

După decesul lui Nicolae Costin, când postul de primar rămâne vacant, trăgătorii de sfori din anturajul lui Mircea Snegur îl identifică pe Urechean în calitate de figură potrivită să controleze administrația capitalei și să practice traficul de influență în interesul acestora.

Amintim că Nicolae Costin a fost numit în funcția de primar al Chișinăului prin hotărârea consiliului orașenesc, așa cum stabilea legea la acea dată. Ulterior, noua legislație electorală a stabilit alegerea primarului capitalei prin votul direct al cetățenilor. Dar alegerile fiind prea riscante pentru cei care râvneau să controleze capitala cu scopul de a se căpătui, în urma scrutinului din 1995 s-au tras sforile pentru a se invalida rezultatele localelor din Chișinău. Atunci a și fost pusă în aplicare o mică lovitură de stat la scara capitalei. Conspiratorii din camarila prezidențială, sfidând legile și Constituția țării, au inventat un truc juridic prin care puterea din Chișinău a fost uzurpată timp de zece ani.

Rețineți: Serafim Urechean a ajuns în funcția de primar prin emiterea unui decret prezidențial abuziv, antidemocratic, nelegitim emis la 10 mai 1995. Acesta a călărit funcția respectivă până în primăvara lui 2005, când decide să se ascundă după imunitatea de deputat pentru a scăpa de răspunderea penală pentru faptele comise. Între timp, așa cum am arătat în articolul despre Ion Pleșca, ultimul este numit în funcția de președinte al Consiliului electoral municipal de două ori succesiv, respectiv în 1999 și în 2003. Astfel, prin niște scheme și mașinațiuni puse în aplicare cu multă migală, Urechean se mai menține prin fraudă în funcție încă de două ori.

Așadar, putem afirma fără a exagera câtuși de puțin că **Serafim Urechean este un triplu impostor**, el reușind să acapareze postul de cap al administrației locale din Chișinău prin șmecherii bine acoperite și abuzuri flagrante. De aici i s-a tras toată seva grupului de tip mafiot, constituit în jurul acestuia timp de un deceniu. De aici s-au adunat averile fabuloase furate din avutul primăriei, terenuri, întreprinderi, fonduri bugetare etc. De aici, de la borcanul cu miere ținut în brațe zece ani în șir, s-a plodit acel roi de trântori și lingăi, acea liotă de trepăduși și periuțe care îi fac și azi galerie lui Urechean în Parlament. Acești inși lipsiți de personalitate, strecurați în poziții secundare ale nomenclurii sovietice, care pe la komsomol, care pe la partidul comunist sau sindicate și nu au rămas fără treabă nici după proclamarea Independenței. Obişnuiți cu minciuna comunistă, ei au migrat în mod firesc în anturajul lui Urechean, care avea nevoie de lachei și valeți, deprinși cu ipocrizia și cu pupatul mâinii. Cohorta de birocrati și coțcari, aciuată la fundul lui Urechean, a penetrat toată administrația capitalei, transformând-o într-un păienjeniș sufocant. Această caracatiță i-a asigurat capului grupării funcționarea impecabilă a schemelor ascunse de deturnare a proprietății statului în beneficiul acestuia. Iar pentru serviciile acordate au avut și ei acces la partea de pradă oferită de **cel mai de succes gangster al tranziției din Republica Moldova**.

Și pentru că această caracatiță, această rețea de tip criminal a slobozit rădăcini adânci, implantate și azi în administrația municipiului Chișinău, în justiție, în organele de anchetă, în mediul politic, de presă și în cel de afaceri, pentru că avem convingerea că aceasta reprezintă un pericol pentru sănătatea publică a societății noastre, am hotărât să scoatem la iveală matrapazlăcurile urzite de clanul Urechean. Avem convingerea că astfel de grupări sunt nocive pentru interesele naționale, pentru dezvoltarea normală a proceselor politice și economice din țara noastră, pentru avansarea ei pe calea democratizării și integrării europene. Iată de ce am decis să facem acest efort de publicare a serialului de față la rubrica Who is who în politica moldovenească.

Publicăm mai jos textul Decretului din 10 mai 1995, emis de Președintele Mircea Snegur, prin care Serafim Urechean a fost numit în funcția de primar al Chișinăului, dar și Hotărârea Curții Constituționale din 10 ianuarie 1998, care a declarat acest decret prezidențial drept neconstituțional.

DECRET

cu privire la numirea Primăriei municipiului Chișinău nr. 146 din 10.05.95

Monitorul Oficial al R. Moldova nr.27/316 din 18.05.1995

În temeiul articolului 88, lit. d) din Constituția Republicii Moldova și articolului 7, alin.(3) din Legea cu privire la alegerile locale,

Președintele Republicii Moldova **decretează:**

Art.1. - Se numește Primăria municipiului Chișinău în următoarea componență:

URECHEAN Serafim – primar al mun. Chișinău
CUCU Gheorghe – prim-viceprimar
GAȚCAN Dumitru – viceprimar
ONCEANU Anatol – viceprimar
PALADI Alexei – viceprimar
SMIRNOV Eduard – viceprimar
ȚURCAN Anatol – viceprimar
ȘARBAN Vladimir – secretar
CEBOTARI Victor – membru al Primăriei
GURIȚENCO Vladimir – membru al Primăriei
GUȚAN Valentin – membru al Primăriei
NEMERENCO Valeriu – membru al Primăriei
PALADI Ion – membru al Primăriei
PASCARI Gheorghe – membru al Primăriei

POPA Vladimir – membru al Primăriei
SĂRĂCUȚĂ Anatol – membru al Primăriei
VLEJU Constantin – membru al Primăriei

Art.2. - Se stabilește că, până la expirarea termenului mandatului prevăzut prin articolul 7 din Legea privind administrația publică locală, Primăria municipiului Chișinău va exercita și atribuțiile consiliului municipal, stipulate prin Legea sus-numită.

Art.3. - Prezentul Decret intră în vigoare la data semnării.

PREȘEDINTELE R. MOLDOVA, Mircea SNEGUR
Chișinău, 10 mai 1995.

Prin Hotărârea Curții Constituționale nr.36 din 10 decembrie 1998 acest decret a fost recunoscut neconstituțional.

Iată și Hotărârea Curții Constituționale care arată caracterul neconstituțional, prin urmare ilegal și antidemocratic al decretului respectiv, dar și natura frauduloasă de aflare în funcție a impostorului Serafim Urechean.

HOTĂRÂREA CURȚII CONSTITUȚIONALE
pentru controlul constituționalității Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.146 din 10 mai 1995
“Cu privire la numirea Primăriei municipiului Chișinău”
Nr.36 din 10.12.98
Monitorul Oficial al R. Moldova nr.111-113/45 din 17.12.1998

ÎN NUMELE REPUBLICII MOLDOVA,
Curtea Constituțională în componența:
Pavel BARBALAT – președinte
Nicolae CHISEEV – judecător-raportor
Mihai COTOROBAI - judecător
Constantin LOZOVANU – judecător-raportor
Gheorghe SUSARENCO – judecător

cu participarea grefierului Lucia Popa, deputatului Victor Cecan, reprezentantul autorilor sesizării reprezentantului Parlamentului Radu Țurcanu, consultant superior în Direcția juridică a Aparatului Parlamentului, conducându-se după art. 135, alin. (1, lit. a) din Constituție și art. 4, alin. (1), lit. a) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, a examinat în ședință plenară publică dosarul privind controlul constituționalității Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 146 din 10 mai 1995 “Cu privire la numirea Primăriei municipiului Chișinău”.

Temei pentru examinarea dosarului a servit sesizarea deputaților în Parlament I. Stamat, V. Stepaniuc, Gh. Anton, A. Jdanov, L. Borgula, M. Lupu, V. Doroșin, D. Prijmireanu, M. Postoico, P. Șoșev, V. Iovv, A. Neaguța, D. Todoroglo, E. Ostapciuc, I. Calin, V. Andrușciac, I. Vancea, P. Pentelei, V. Zlacevski, I. Filimon, V. Ciobanu, V. Voronin, depusă la 10 iunie 1998, în conformitate cu art. 24 și 25 din Legea cu privire la Curtea Constituțională.

Prin decizia Curții Constituționale din 27 iulie 1998, sesizarea a fost acceptată pentru examinare în fond.

Examinând materialele dosarului, punctele de vedere comunicate de Președintele Republicii Moldova, Parlament și Guvern, audiind informația judecătorilor-raportori și argumentele expuse de părți, Curtea Constituțională a constatat:

1. La 10 mai 1995, în temeiul art. 88, lit. d) din Constituție și art. 57, alin. 3 din Legea cu privire la alegerile locale nr. 308-XIII din 7 decembrie 1994^{*}, Președintele Republicii Moldova a emis Decretul nr. 146 “Cu privire la numirea Primăriei municipiului Chișinău”, prin care a format Primăria municipiului Chișinău în componența primarului, prim-viceprimarului, a cinci viceprimari, secretarului și a nouă membri ai primăriei și a numit persoanele în funcțiile enumerate. Art. 2 al Decretului stabilește că, până la expirarea termenului mandatului prevăzut prin art. 7 din Legea privind administrația publică locală nr. 310-XIII din 7 decembrie 1994^{**}, Primăria municipiului Chișinău va exercita și atribuțiile Consiliului municipal, stipulate prin Legea sus-menționată.

* M.O. nr. 27 din 18 mai 1995, art. 316.

** M.O. nr. 3-4 din 14.01.95, art. 46.

*** M.O. nr. 3-4 din 14.01.95, art. 43.

În opinia autorilor sesizării, Președintele Republicii Moldova, prin decretul său, substituie alegerea autorităților administrației publice locale cu numirea lor, ceea ce contravine art. 109, 112, 113 din Constituție. Mai mult ca atât, prin același decret a fost creat un organ nou, primăria, care nu este prevăzut de Constituție. Legea Supremă statuează expres că autoritățile administrației publice, prin care se exercită autonomia locală în sate și în orașe, sunt consiliile locale alese și primarii aleși (art. 112).

2. În Republica Moldova administrația publică locală este recunoscută și garantată ca una din bazele regimului constituțional. Statul și-a asumat obligația de a contribui la dezvoltarea și consolidarea administrației publice locale, consfințind bazele ei în Constituție (art. 109-113), dezvoltându-le în legislația specială – Legea cu privire la administrația publică locală nr. 310-XIII din 7 decembrie 1994 cu modificările și completările ulterioare.

În exercițiul atribuțiilor sale administrația publică locală este autonomă în limitele prevăzute de lege. Organele administrației publice locale nu fac parte din sistemul organelor puterii de stat. Potrivit art. 109, alin. (1) din Constituție, administrația publică locală se întemeiază pe principiile autonomiei locale, descentralizării serviciilor publice, eligibilității autorităților administrației publice locale și ale consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit.

Constituția consfințește eligibilitatea drept principiu democratic de bază al funcționării administrației publice locale. Primarii orașelor (municipiilor) și satelor (comunelor) și consilierii consiliilor raionale, orășenești (municipale) și sătești (comunale) sunt aleși de cetățeni în condițiile legii. Prin urmare, Constituția stabilește clar că autoritățile administrației publice locale sunt eligibile. Alegerile au loc prin sufragiu universal, egal, direct, secret și liber exprimat.

Din dispozițiile constituționale citate rezultă că Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 146 din 10 mai 1995 “Cu privire la numirea Primăriei municipiului Chișinău”, atât prin titlu, cât și prin conținut, contravine art. 2, alin. (1), art. 38, 109, 112 și 113 din Constituție.

Constituția nu a investit Președintele cu dreptul de a forma organele administrației publice locale și nici cu dreptul de a numi primarii orașelor (municipiilor) și satelor (comunelor) și consilierii consiliilor raionale, orășenești (municipale) și sătești (comunale). Or, numind prin decret primarul municipiului Chișinău, viceprimarii, secretarul și membrii primăriei, Președintele și-a depășit competențele prevăzute de Constituție.

Din punctul de vedere al dreptului constituțional este neconcludentă și referința din preambulul decretului Președintelui în care se menționează că el a fost emis în conformitate cu art. 57, alin. (3) din Legea cu privire la alegerile locale. La momentul emiterii Decretului, dispoziția legii menționate, potrivit căreia Președintele Republicii Moldova numește pe teritoriul respectiv organul executiv în frunte cu primarul, dacă acesta nu a fost ales la votarea repetată, nu avea putere juridică, venind în contradicție cu art. 109, alin. (1) din Constituție, care stipulează principiile de bază ale administrației publice locale. Conform art. 7 din Constituție, nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Pentru considerentele expuse, însăși emiteria Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 146 din 10 mai 1995 era a priori nelegitimă, posibilitatea emiterii lui nefiind prevăzută de Constituție.

Nu este conform Constituției nici art. 2 din decret, care stipulează că până la expirarea termenului mandatului, prevăzut prin art. 7 din Legea privind administrația publică locală, Primăria municipiului Chișinău va exercita și atribuțiile consiliului municipal, deoarece stabilirea statutului juridic al consiliului municipal nu intră în atribuțiile Președintelui.

Judecând de pe pozițiile dreptului constituțional, nu are justificare juridică nici noțiunea de “primărie” din titlul decretului “Cu privire la numirea Primăriei municipiului Chișinău”, întrucât Constituția nu prevede un astfel de organ cum este primăria municipiului în sistemul organelor administrației publice locale.

Având în vedere că, în conformitate cu art. 122 din Codul electoral, Parlamentul urmează să emită o hotărâre privind stabilirea datei alegerilor locale generale, Curtea Constituțională consideră posibilă neexecutarea imediată a prezentei hotărâri.

Pentru motivele arătate, conducându-se după art. 140 din Constituție, art. 26, alin. (4) și (5), art. 31 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art. 61 și 62 din Codul jurisdicției constituționale,

Curtea Constituțională H O T Ă R Ă Ș T E:

1. Recunoaște neconstituțional Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 146 din 10 mai 1995 “Cu privire la numirea Primăriei municipiului Chișinău”.

2. Prezenta hotărâre este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare după cinci luni de la data emiterii, nu poartă caracter retroactiv, produce efect numai pentru viitor și se publică în “Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE, Pavel BARBALAT

Chișinău, 10 decembrie 1998. Nr. 36.

Așa cum nu toată lumea reușește să urmărească serialul nostru, considerăm necesar să reluăm un fragment din articolul pe care l-am consacrat lui **Ion Pleșca** pentru a le aminti cititorilor cum a reușit Urechean să se mențină în funcția de primar în urma alegerilor locale din 1999 și, respectiv, 2003. În acest fel, tripla impostură a insului cu pricina va fi cât se poate de evidentă.

Inițial, în 1995 Serafim Urechean a ajuns în funcția de primar general după decesul lui Nicolae Costin, fiind numit prin decret prezidențial de Mircea Snegur. Se știe că în acele alegeri locale, scrutinul din Chișinău a fost invalidat, deoarece participarea la vot a fost doar de 19,94%. Anume acel moment a și fost folosit ca pretext pentru instalarea lui Urechean în funcția de primar prin decret prezidențial. Se zice că la promovarea lui ar fi pus un cuvânt pe lângă Snegur **Nicolae Andronic**, pe atunci cel mai influent om politic la curtea șefului statului, și **Valeriu Bulgari**, fost vicepremier și ministru al Agriculturii, care e originar din același sat cu Urechean, Larga, raionul Briceni.

Chiar dacă Curtea Constituțională îi invalidase mandatul, Urechean și ceilalți membri ai primăriei numiți în mod neconstituțional nu și-au dat demisiile și nici o instituție a statului nu i-a obligat să își părăsească funcțiile. Astfel încât impostorul se menține în jilț până la alegerile din 1999, în care este sprijinit de întreaga conducere de atunci a țării, de la Președintele Lucinschi până la Guvernul Sturza și toți ceilalți din jurul lor. Așadar, “candidatul fatal”, pentru a-și aranja cât mai reușit rezultatele electorale, avea nevoie de un om fidel care să controleze procesul electoral și mai ales să numere “cum trebuie” voturile. L-a găsit și atunci s-a întâmplat exact ca în gluma sinistră a lui **Stalin: nu contează cine și cum votează, contează cine numără voturile**. Iar numărător a fost numit Ion Pleșca.

Astfel, la 10 martie 1999 prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 438 a fost constituit Consiliul electoral al circumscripției municipale Chișinău nr. 10. În calitate de președinte este ales nimeni altul decât Ion Pleșca. Nici nu e de mirare că CEC, pe atunci aflat sub controlul puterii, a luat o astfel de decizie. Doar în fruntea acestei instituții se afla **Dumitru Nidelcu**, care avea relații strânse cu Urechean încă de când cei doi erau mari conducători la sindicate. Așadar, la 17 martie 1999 Consiliul electoral din Chișinău îl înregistrează pe Serafim Urechean cu nr. 1 în calitate de candidat. Documentul e semnat de Ion Pleșca, președinte, și **Svetlana Chifa**, secretar. După o cursă inegală și nedreaptă, când toată administrația de stat și cea municipală, ca și Televiziunea Națională, au făcut campanie pentru Urechean, la numărătoarea voturilor acesta iese ca și cum învingător din turul întâi. E adevărat că pentru a-l trage de urechi pe Urechean până la procentul minim necesar Consiliul electoral s-a chinuit îndelung cu număratul.

Pentru a vă readuce în memorie situația ce s-a creat în urma alegerilor din **23 mai 1999**, vom cita din prima pagină a ziarului “Țara”. Astfel, ediția din 25 mai publică rezultatele preliminare enunțate de CEC. Serafim Urechean – 79.937 voturi (44,90%), Vasili Iovv – 43.367 voturi (24,36%), Iurie Roșca – 19.399 (10,90%). La 28 mai, Igor Burciu publică un articol în “Țara”, în care face o analiză pertinentă a momentului. Citez: *“Deocamdată, există câteva dubii în legătură cu evenimentul de duminică trecută. Primo. Cum ar explica, și dacă ar putea explica, Comisia Electorală Centrală modul în care s-au numărat voturile? Ne putem referi la tergiversarea inexplicabilă a acestei proceduri, dar și la misterul în care sunt învăluite rezultatele referendumului președintelui Lucinschi. (Era vorba de un referendum inițiat de Lucinschi care vroia să obțină mai multe prerogative pentru șeful statului. De altfel, recenta inițiativă a lui Filat cu referendumul prin care s-a încercat să i se dea mai multe prerogative președintelui republicii și de a reveni la procedura de alegere a acestuia prin vot direct nu este decât o reeditare, o scoatere de la naftalină a unei idei mai vechi a lui Lucinschi și a camarilei lui, fapt ce arată și filiația politică a ambițiosului și putred de coruptului politician – n.n.) Secundo. Modul cu totul straniu în care au evoluat procentele candidatului Serafim Urechean în câteva zile după terminarea scrutinului. ...Al doilea aspect este de-a dreptul șocant. Din afirmațiile lui Victor Cegan, consiliul electoral de circumscripție municipal Chișinău a numărat voturile uzând un alt sistem algoritmic decât cel utilizat de restul teritoriului. Conform lui Ion Pleșca, excluzând din numărul total de voturi numărul de voturi declarate nevalabile, procentajul lui Urechean a crescut, depășind în cele din urmă cifra de 50 la sută... Suntem în drept să întrebăm de ce la Chișinău s-a utilizat un alt sistem de calculare?... Oare nu a existat din start intenția de a mistifica rezultatele alegerilor? Avem motive să credem că s-a făcut tot posibilul pentru a-l promova pe Urechean în fruntea primăriei. Încă de la începutul campaniei electorale am afirmat că primarul Chișinăului și cei care îl susțin sfidează normele legale. Acum este limpede că interesele au fost mult mai mari decât ne-am închipuit inițial.”*

La acea oră întreaga administrație de stat, inclusiv CEC, justiție, procuratură etc. erau la cheremul lui Urechean. Nu exista nici o șansă de a revizui sau anula rezultatele electorale. Iar

finalul a fost unul deja cunoscut. **Consiliul electoral condus de Ion Pleșca și-a făcut treaba și a scos din burtă rezultatul necesar. Lui Urechean i s-au atribuit 51,055% și impostorul s-a menținut în funcție.** De atunci relația între cei doi șarlatani s-a strâns și mai mult. Iar Urechean a știut să fie generos cu cel care l-a servit cu atâta zel.

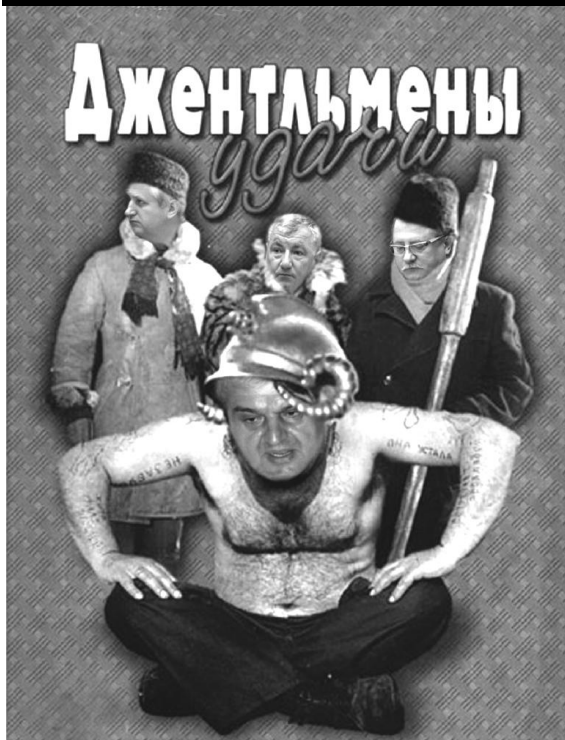
Astfel, toată lumea a fost mulțumită. Șmecherul primar și-a menținut jilțul sub șezut, bugetul a fost scutit de cheltuieli suplimentare pentru organizarea turului doi de scrutin, iar Ion Pleșca s-a ales cu o vilă fastuoasă drept recompensă pentru serviciile prestate. Casa de lux cu care s-a pricopsit Pleșca se află pe str. Pictor Ion Jumați, 10, din sectorul Botanica, în preajma Comisariatului de poliție și a bd Cuza-Vodă. Terenul se întinde pe 0.085 ha, iar casa de locuit individuală are o suprafață de 122.2 mp.

Nu cunoaștem încă dacă imobilul respectiv, devenit proprietate a soților Pleșca prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 7143 din 05.12.2000, având titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 0100111036 din 13.12.2000, este, așa cum se crede, singura recompensă pentru munca electorală a jonglorului de cifre. Ceea ce este însă mai mult decât sigur e faptul că lui Urechean i-a plăcut atât de mult conlucrarea cu Ion Pleșca încât acesta "îl alege" în aceeași funcție și pentru alegerile locale din 2003. **Și de această dată tandemul Urechean-Pleșca a funcționat impecabil, rezultatele fiind ajustate după schema hipersecretă, rodată deja, de contrafacere a învingătorilor.**

Astfel, la 31 martie 2003 este adoptată Hotărârea CEC nr.2057, semnată de același Dumitru Nidelcu în calitate de președinte și de Anatolie Puică, secretar, prin care a fost constituit Consiliul electoral al circumscripției municipale Chișinău, nr. 1. Printre cei desemnați este și Ion Pleșca, de această dată ca judecător de la Botanica. La 2 aprilie 2003, Consiliul electoral din Chișinău a adoptat Hotărârea nr. 2 prin care și-a confirmat președintele, vicepreședintele și secretarul. Exact ca în 1999, deloc întâmplător, în funcția de președinte a fost ales din nou Ion Pleșca, iar în cea de secretar tot Svetlana Chifa. Anume această pereche a stăpânit toate manevrele subterane ale celor două biruințe măsluite ale lui Urechean în cele două campanii electorale succesiv. Sistemul nu a dat greș. Anume cei doi, ca și Urechean, sunt purtătorii tainelor legate de sforăriile nevăzute care au permis uzurparea funcției de primar al capitalei timp de opt ani, adică pe parcursul celor două mandate succesiv.

La 25 mai 2003, Urechean obține 44,5%, iar în turul doi acestuia îi sunt atribuite 53,9%. Și de această dată voturile s-au numărat și răsnumărat. La 28 mai, Judecătoria sectorului Centru obligase Consiliul Electoral municipal Chișinău să efectueze numărarea manuală a buletinelor de vot, sistemul electronic iar a avut disfuncții, calculatoarele se blocau și se porneau din nou când trebuia, la nevoie și energia electrică se mai oprea, când era necesar de mai ajustat câte ceva. Oricât s-a încercat penetrarea rețelei create de-a lungul anilor de către Urechean în sistemul de formare a structurilor electorale, inclusiv a comisiilor secțiilor de votare, filiera constituită în scrutinele anterioare a funcționat impecabil. A ieșit în față cel care a controlat jocul.

WHO IS WHO în politica moldovenească
sau de ce nomenclatura nu poate fi în opoziție

Serafim
URECHEAN

Serafim Urechean,
tartorul corupției ca triplu impostor

Episodul 2. Partea a doua:

Primarul Urechean în vizorul Curții de Conturi sau de ce considerăm că anume Urechean este cel mai corupt politician din Moldova

Un alt subiect asupra căruia vom zăbovi în acest moment vizează prezența lui Serafim Urechean în calitatea lui de primar general în materialele Curții de Conturi. Precizăm că cele publicate mai jos nu sunt documente secrete și nici nu au fost obținute altfel decât prin studierea paginii web a acestui organ de control abilitat cu verificarea modului de utilizare a fondurilor și patrimoniului public de către instituțiile de stat. Ne dăm bine seama că în vizorul Curții de Conturi au ajuns doar o parte extrem de nesemnificativă a ilegalităților și abuzurilor comise de Serafim Urechean pe parcursul celor zece ani de aflare prin fraudă și uzurpare a puterii în fotoliul de primar.

Suntem conștienți și de faptul că atât oamenii din instituțiile de control financiar, cât și cei din organele de anchetă s-ar fi lăsat nu o singură dată convinși, fie prin atribuirea de terenuri, fie prin crearea de alte avantaje sau, pur și simplu, prin dare de mită, să mai închidă ochii la neleguirile

și deturnările de fonduri sau bunuri comise de Urechean. Deci, faptele ce îl vizează pe Urechean, ajunse în hotărârile Curții de Conturi, sunt cele strecurate ca prin minune, ceea ce s-a scurs printre degete, cazurile mai puțin grave. Și totuși, importanța lor este una excepțională. Ele arată adevărata față a vicelanului primar al capitalei, care, dacă a scăpat, deocamdată, de pușcărie, cel puțin n-ar trebui să scape de judecata opiniei publice.

Parcurgeți cu atenție, dragii mei, documentele Curții de Conturi, publicate mai jos, care îl vizează pe Urechean. Faceți-vă timp pentru asta. Și atunci veți vedea cum anume el a învățat sute de milioane de lei din banii publici după bunul său plac, sfidând legile și ignorând Consiliul Municipal, cum a distrus întreprinderile de asigurare cu apă potabilă (Apă-Canal) și de asigurare cu energie termică (Termocom), cum a creat și a manipulat o bancă municipală, după care a falimentat-o prin scheme criminale, cum a împărțit în mod nelegitim loturi de pământ, imobile, locuințe, cum a spălat sume enorme de bani fără nici o frică de a purta răspundere pentru aceste nelegiuiri. Și după toate aceste crime evidente, înregistrate oficial în documentele Curții de Conturi, Procuratura Generală nu găsește nimic mai mult a-i reproșa decât procurarea ilegală a câtorva ambulanțe?

Nu învinuim pe nimeni, dar impresia noastră este că unul ca Urechean și-a acumulat atâtea milioane încât chiar dacă ar trăi o mie de ani și i s-ar deschide o altă mie de dosare, el va găsi destule mijloace să înmoaie inima anchetatorilor și a judecătorilor și să își cumpere libertatea. Se vede că la noi, pușcăriile sunt doar pentru găinari și hoți de buzunare, gangsterii care fură cu sutele de milioane, în loc să stea acolo unde merită, la răcoare, preferă să stea în Parlament și să ne dea de la tribuna centrală lecții de moralitate.

Citiți și vă cruciți, oameni buni.

Iată ce fac hoții și tâlharii când ajung să pună mâna pe putere.

1. Hotărârea privind rezultatele controlului asupra activității economico-financiare a Ministerului Comunicațiilor și Informaticii al Republicii Moldova și a unor întreprinderi din subordine (Nr.47 din 14.11.97 Monitorul Oficial al R. Moldova nr.36-37/13 din 23.04.1998)

Curtea de Conturi, examinând materialele controlului asupra activității economico-financiare a Ministerului Comunicațiilor și Informaticii (MCI) și a unor întreprinderi din subordine, în perioada anilor 1994-1996, a constatat următoarele:

Primăria mun. Chișinău, în pofida controlului efectuat de Curtea de Conturi și indicării multiplelor încălcări la repartizarea loturilor pentru construcția caselor particulare pe terenul de pe Colina Pușkin 30, la 27.02.97, prin decizia nr. 6/20-15, repartizează pe acest teren, cu încălcări flagrante, 9 loturi pentru construcția caselor particulare fără indicarea beneficiarilor concreți și fără a controla necesitatea acestei repartizări Firmei SRL "Extremum" a Centului comercial "Calea Basarabiei".

Pentru îngrădirea terenului de pe Colina Pușkin, 30, pe teritoriul căruia au fost repartizate 11 loturi pentru construcția caselor individuale, din contul Detașamentului de Pază Paramilitară (DPP) au fost cheltuite 30,1 mii lei. Întreg terenul, inclusiv loturile pentru construcția caselor individuale, este păzit gratis din contul Detașamentului de Pază Paramilitară.

Risipirea de terenuri care aparțin municipiului Chișinău, prin intermediul ministerului, are loc și în alte cazuri. La demersul ministerului, prin hotărârea Primăriei din 03.03.92, a fost repartizat un lot de 0,2 ha pe strada Vlaicu Pârcălab, pentru construirea unei stații telefonice cu 20 mii de numere. Ulterior, după demolarea clădirilor, pregătirea acestui lot pentru construcție și îngrădirea lui, pentru ce Î.S. "Moldtelecom" a suportat cheltuieli în sumă de 65,0 mii lei, Primăria mun. Chișinău, cu consimțământul Ministerului Comunicațiilor și Informaticii, își anulează deciziile luate anterior și transmite acest lot de pământ în arendă structurii comerciale "Moldavian Mobile Telephon". În așa mod, Î.S. "Moldtelecom" a suportat fără restituire sau includerea în fondul statutar al SRL "MMT" a cheltuielilor neîntemeiate în mărime de 65,0 mii lei.

Curtea de Conturi, ținând cont de încălcările și neajunsurile comise, hotărăște:

3. A informa Guvernul Republicii Moldova, pentru o posibilă luare de atitudine, despre:

– încălcările comise de Primăria mun. Chișinău (dl S. Urechean) la repartizarea loturilor de pământ pe strada Colina Pușkin, 30, pentru construcția de case individuale de locuit, nelegitim repartizate pentru construcția caselor diferitor demnitari de stat și copiilor acestora, structurilor comerciale (s-au constatat încălcări a 17 acte normative emise de Parlament, Guvern și alte organe împuternicite).

12. A propune Guvernului Republicii Moldova:

– suspendarea și contestarea hotărârilor Primăriei mun. Chișinău privind repartizarea loturilor de pământ pentru construcția caselor individuale persoanelor fizice pe str. Colina Pușkin, 30, precum și FȘP "Extremum" SRL pe aceeași adresă (9 loturi), acestea fiind luate cu încălcarea prevederilor actelor normative în vigoare;

– elaborarea cadrului normativ privind alocarea loturilor de pământ.

13. Pentru o posibilă luare de atitudine prezenta hotărâre să fie adusă la cunoștința Președintelui și Parlamentului Republicii Moldova.

2. Hotărâre privind rezultatele controlului efectuat asupra unor aspecte ale activității economico-financiare a S.A. "Termocom" pe anii 1994-1999 (nr.58 din 04.10.2000 Monitorul Oficial al R.Moldova nr.152-153/39 din 07.12.2000)

Curtea de Conturi a examinat rezultatele controlului efectuat la S.A. "Termocom" asupra unor aspecte ale activității economico-financiare, inclusiv asupra administrării și întrebuințării resurselor financiare și gestionării patrimoniului de stat în anii 1994-1999 și a constatat următoarele:

În aprilie 1999, S.A. "Termocom" a fost inclusă în Programul de privatizare, însă conducerea societății nu a corelat datele vizând fondul social în corespundere cu activele societății, încălcând prevederile pct.3.1 din Instrucțiunea Ministerului Finanțelor cu privire la ordinea ținerii evidenței contabile în societățile pe acțiuni din 16.11.94. Dispunând de active în valoare de **905 mln lei** și primind indicația Departamentului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat (DPAPS) de a înregistra fondul social în mărime de 439,2 mln lei, conducerea societății a înregistrat la Camera Înregistrării de Stat mărimea fondului social în valoare de **numai 32,4 mln lei**.

Dl V. Știrbu, deținând pe parcursul anilor 1994-2000 funcția de director general al S.A. "Termocom", n-a asigurat respectarea prevederilor Legii privind societățile pe acțiuni, Legii vânzării de mărfuri, Legii contabilității, Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.337 din 25.05.95, Hotărârii Comisiei guvernamentale pentru redresarea situației critice în complexul energetic nr.2 din 31.12.98.

Aceste și alte încălcări ale actelor legislative în vigoare, care au pricinuit statului pierderi irecuperabile de proporții esențiale, mărturisesc despre imposibilitatea aflării dlui V. Știrbu în funcția pe care o deține.

Curtea de Conturi hotărăște:

1. Se menționează activitatea nesatisfăcătoare a conducerii S.A. "Termocom" (V.Știrbu) și a foștilor reprezentanți ai statului privind administrarea și gestionarea patrimoniului de stat.

2. Se cere de la Primăria mun. Chișinău (**S. Urechean**):

– destituirea dlui V. Știrbu din funcția de director general, în conformitate cu legislația în vigoare;

– modificarea, conform legii, a mărimii capitalului social al S.A. "Termocom", reieșind din valoarea activelor nete.

3. Se obligă conducerea S.A. "Termocom":

– să tragă la răspunderea stabilită de lege persoanele vinovate de comiterea încălcărilor și neajunsurilor depistate de control.

5. Se remit Procuraturii Generale materialele controlului, pentru a fi examinate în baza prevederilor CPP al Republicii Moldova.

7. Materialele controlului efectuat se transmit Parlamentului, ținând cont de faptul că acesta a fost inițiat la cererea unui grup de deputați ai Parlamentului (solicitările DD/C-6 nr.101 din 20.03.2000, CEP nr.8/116 din 21.03.2000).

8. Se informează Guvernul Republicii Moldova despre rezultatele controlului la S.A. "Termocom", pentru luare de atitudine.

(Menționăm că Primarul mun. Chișinău, Serafim Urechean, într-adevăr l-a destituit pe dl V. Știrbu din funcția de director general al "Termocom" S. A., dar nu l-a dat pe mâna Procuraturii, ci l-a numit președinte al Consiliului de Administrație al Băncii municipale "Chișinău" S.A. Despre isprăvile de la această bancă ar merita să scriem un articol aparte -- n.n.)

3. Hotărâre privind rezultatele controlului asupra executării de către conducerea S.A. "Apă-Canal Chișinău" și S.A. "Termocom" din mun. Chișinău a Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 337 din 25.05.95 "Cu privire la contorizarea apei și a energiei termice consumate de populație, instituții publice și agenți economici" (nr.14 din 25.01.2001 Monitorul Oficial al R. Moldova nr.21-24/18 din 27.02.2001)

Curtea de Conturi a examinat rezultatele controlului asupra executării Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 337 din 25.05.95 "Cu privire la contorizarea apei și a energiei termice consumate de populație, instituții publice și agenți economici" de către S.A. "Apă-Canal Chișinău" și S.A. "Termocom" și a constatat următoarele:

În scopul utilizării eficiente a apei și a energiei termice, evidenței și distribuirii juste a acestor resurse, stabilirii unor raporturi corecte între furnizori și consumatori, Guvernul Republicii Moldova, prin Hotărârea nr. 337 din 25.05.95, a cerut de la ministere, departamente, organele administrației publice locale, agenții economici să asigure în anii 1995-1997 instalarea aparatelor de evidență a consumului de energie termică și apă la toate obiectele ce le aparțin sau le administrează.

Contrar prevederilor pct. 1 al Hotărârii Guvernului nr. 337 din 25.05.95, din vina MSCEFL (dl M. Severovan) și a Primăriei (dl S. Urechean), în mun. Chișinău n-a fost asigurată în anii 1995-1997 **instalarea aparatelor de evidență a consumului de energie termică și apă** la toate obiectele administrate de Primărie. La situația din 1.01.2000, nivelul contorizării consumului de apă a constituit: la edificiile instituțiilor bugetare - 89,7 la sută, la blocurile locative - 69,7 la sută, iar contorizarea consumului de energie termică, contrar stipulărilor expuse în pct. 7 al Hotărârii Guvernului nr. 337 din 25.05.95, a fost trecută pe contul consumatorilor.

Astfel, la 1.01.2000 contorizarea consumului de apă n-a fost îndeplinită la edificiile instituțiilor bugetare cu 10,3 la sută și la blocurile locative – cu 30,3 la sută.

Primăria mun. Chișinău (dl S. Urechean), prin decizia nr. 17/18 din 3.07.96, majorând tarifele la serviciile apeduct și canalizare, începând cu 1.07.96, a obligat Regia "Apă-Canal" (dl N. Vetrogon) să repartizeze mijloacele financiare în sumă de 12,0 mln lei, prevăzute în tarifele în vigoare, pentru înfăptuirea lucrărilor de reparație și înlocuire a rețelelor de apă și canalizare, precum și pentru procurarea și instalarea aparatelor de evidență a apei, însă fără a specifica termenele și mărimea mijloacelor financiare necesare pentru procurarea și instalarea apometrelor. La rândul său, conducerea Regiei "Apă-Canal", în mod arbitrar, din suma totală de 12,0 mln lei a distribuit pentru instalarea contoarelor numai 1,0 mln lei.

Deși pentru contorizarea apei, prin majorarea tarifelor, în anul 1996 au fost prevăzute mijloace financiare în sumă de 1,0 mln lei pentru instalarea a 1000 (una mie) de contoare, în realitate Regia "Apă-Canal" a montat 174 de contoare, fiind valorificate 225,5 mii lei. Totodată, mijloacele în sumă de 1,0 mln lei, prevăzute doar pentru anul 1996, au fost utilizate pe parcursul a 4 ani (1996-1999), fiind montate doar 747 contoare. În perioada dată, din contul surselor, destinate procurării și instalării aparatelor de evidență a apei și prevăzute în tarif, 2238,7 mii lei au fost utilizați pentru reparația capitală și înlocuirea contoarelor.

4. Hotărâre privind rezultatele controlului asupra executării bugetului mun. Chișinău pe anul 2000 (Nr.57 din 14.06.2001). Monitorul Oficial al R Moldova nr.94-96/51 din 10.08.2001

Curtea de Conturi a examinat rezultatele controlului asupra executării bugetului mun. Chișinău pe anul 2000 și a constatat următoarele:

Controlul asupra executării bugetului pe a.2000 a depistat un șir de neajunsuri și încălcări, care au influențat negativ atât partea de venituri, cât și partea de cheltuieli.

În contradicție cu art.28 din Legea nr.491, veniturile în bugetul municipiului în sumă totală de 55,8 mln lei au fost încasate direct la conturile bugetelor locale ale primăriilor și instituțiilor publice municipale, ocolind sistemul trezorerial.

La situația din 01.01.2001 agenții economici amplasați pe teritoriul mun. Chișinău au înregistrat restanțe la plățile în bugetul public național în sumă de 561142,0 mii lei, inclusiv: datoriile față de bugetul de stat - 385409,0 mii lei și față de bugetul local - de 85766,0 mii lei.

Departamentele din cadrul Primăriei au fost create prin decizia acesteia și a Consiliului municipal nr.1/2 din 16.07.99, fapt neprevăzut de Legea privind administrația publică locală, Legea privind finanțele publice locale și Legea privind statutul municipiului Chișinău.

Cu încălcarea Legii nr.491, pe parcursul a.2000 executorii de buget au depășit limitele alocațiilor aprobate, admițând suprachelteieli în sumă de 96414,5 mii lei. Mai mult decât atât, instituțiile finanțate de la buget de diferite niveluri au format datorii creditoare în sumă de 44909,3 mii lei.

Datorii creditoare esențiale au fost admise la achitarea contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat, alcătuind suma de 62037,0 mii lei.

Nerespectându-se art.18 (alin.2) din Legea privind administrația publică locală nr.186-XIV din 06.11.98, n-au fost aprobate statele-tip, fapt ce a permis majorarea statelor din structura Primăriei mun. Chișinău cu 153 unități, cu un fond anual suplimentar de retribuire a muncii în sumă de circa 708,4 mii lei din bugetul municipal.

În anul 2000, în municipiu au fost majorate statele de personal ale organelor executive și organelor administrative cu 251 unități, cheltuielile de întreținere au sporit față de a.1999 cu 25,0 mln lei.

Încălcându-se art.18 din Legea nr.491, n-a fost aprobat Regulamentul de utilizare a fondului de rezervă, care a constituit 2400 mii lei.

Încălcând art.14 din Legea nr.491, Consiliul municipal, Primăria mun. Chișinău și Direcția generală finanțe a Primăriei în a.2000 au angajat împrumuturi în sumă de 70,2 mln lei pentru achitarea salariilor, obligațiilor externe și serviciilor.

Admiterea suprachelteieliilor a fost influențată și de cheltuielile suplimentare efectuate la achitarea diferenței de cursa unor firme în sumă totală de 3767,5 mii lei.

În rezultatul executării lucrărilor, prestării serviciilor contra plată, în a.2000 au fost încasate în bugetul municipal mijloace speciale în sumă de 42606,3 mii lei (de 2,5 ori mai mult decât s-a aprobat în plan și de 1,9 ori - față de planul precizat). Instituțiile bugetare încasează mijloacele speciale direct pe contul lor bancar, bugetar, fiind ulterior utilizate la executarea cheltuielilor, fapt ce contravine art.5 și 28 din Legea nr.491.

La întreținerea aparatului Primăriei mun. Chișinău și subdiviziunilor sale au fost admise suprachelteieli în sumă de 18775,9 mii lei, din care pentru achitarea datoriilor creditoare formate la 01.01.2000 s-au utilizat 16265,8 mii lei, prin ce s-a încălcat art.6 din Legea nr.491.

Controlul a depistat și alte încălcări și neajunsuri, care sînt o consecință a nerespectării de către ordonatorul principal de credite (dl **S. Urechean**) a legislației și actelor normative în vigoare, responsabilității și disciplinei scăzute, fapt ce a influențat negativ asupra utilizării mijloacelor bugetare municipale.

Curtea de Conturi, ținând cont de încălcările și neajunsurile depistate în urma controlului, hotărăște:

1. Se menționează prezența multiplelor încălcări și abateri de la legislația în vigoare în activitatea municipiului Chișinău la elaborarea și executarea bugetului municipiului.

4. Se cere de la Primarul General al mun. Chișinău, dl **S. Urechean**:

– să tragă la răspunderea stabilită de lege persoanele cu funcții de răspundere din cadrul Primăriei, care nu și-au onorat obligațiile de serviciu și, prin acțiunile sale nelegitime, au pricinuit pagube statului;

5. Prezenta Hotărâre se expediază Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului și Guvernului, pentru informare și posibilă luare de atitudine.

5. HCC 114/2001

Hotărâre privind rezultatele controlului asupra activității economico-financiare a Băncii municipale "Chișinău" S.A. (Nr.114 din 19.12.2001). Monitorul Oficial al R.Moldova nr.36-38/8 din 14.03.2002

Curtea de Conturi a examinat rezultatele controlului asupra activității economico-financiare a Băncii municipale "Chișinău" S.A. în perioada anilor 1999-2000 și a constatat:

Banca municipală "Chișinău" S.A. este succesorul în drepturi (din 28.09.98) al BCA "Moldova Nord Bancă". Astfel, în baza deciziei Primăriei mun. Chișinău (nr. 9/89 din 09.04.98), BCA "Moldova Nord Bancă" a fost confirmată în calitate de bancă împuternicită a Primăriei, cu participarea (de la 29.10.98) a Primăriei ca acționar al băncii și schimbarea denumirii băncii în Banca municipală "Chișinău" S.A.

Întregul pachet de acțiuni în valoare de 11,0 mln lei (emisile a III-a și a IV-a) a fost procurat (cu încălcarea actelor normative în vigoare) de către Primăria mun. Chișinău, aceasta devenind deținătoarea unei cote substanțiale în capitalul statutar al băncii (la 01.01.99 - 53,1 la sută, iar la 01.02.2000 - 80,7 la sută).

Astfel, Primăria mun. Chișinău în iulie 1998 a transferat din contul mijloacelor bugetare 1,1 mln lei pentru procurarea acțiunilor băncii, efectuând cheltuieli neeficiente din bugetul municipal.

O altă parte din acțiunile băncii (emisă a III-a) în valoare de 1,9 mln lei au fost procurate de Primăria mun. Chișinău din mijloacele bănești ale S.A. "Termocom", fapt ce contravine Regulamentului cu privire la autorizarea băncilor, aprobat de CA al BNM (proces-verbal nr.37 din 15.08.96), prin care s-a stabilit că plata pentru acțiuni se efectuează numai din mijloacele bănești proprii.

Primăria mun. Chișinău (dl S. Urechean), încălcând prevederile art.18 din Legea privind administrația publică locală nr.186-XIV din 06.11.98, în lipsa deciziei corespunzătoare a Consiliului municipal, a beneficiat de un împrumut bănesc în sumă de 8,0 mln lei de la S.A. "Ascom-Grup", din contul căruia au fost procurate acțiunile emisiei a IV-a ale băncii în suma indicată.

Astfel, Primăria mun. Chișinău a devenit deținătoarea acțiunilor Băncii municipale "Chișinău" S.A. cu valoarea nominală de 12,9 mln lei.

Consiliul băncii (președinte - Primarul general al mun. Chișinău, dl S. Urechean), neexecutând funcțiile de supraveghere a activității BCA "Moldova Nord Bancă" (până a deveni Banca municipală "Chișinău" S.A.), a admis ca administrația acesteia să efectueze unele operațiuni financiare nelegitime.

Astfel, în baza unui proces-verbal nelegitim al ședinței Consiliului băncii (semnat doar de vicepreședintele Consiliului dl M. Baidacov), contabilul-șef a semnat în august 1998 un contract nerațional de procurare a tehnicii de calcul de la firma "Amza" (Moscova), în baza căruia celei din urmă i s-au transferat 2,9 mln lei.

Firma n-a livrat tehnică băncii, nerestituindu-i acesteia nici mijloacele bănești. La finele anului 1998, BNM a calificat tranzacția indicată drept credit compromis, acordat firmei "Amza", la care a fost calculat fondul de risc.

Conform altui proces-verbal nelegitim din 11.06.98, semnat de dl V. Slovacevski în calitate de vicepreședinte al Consiliului băncii (în perioada indicată nu activa în această funcție) și dl V. Baidacov, s-a decis ca mijloacele BCA "Moldova Nord Bancă" S.A., depozitate la BCA "Export-Import", să servească ca garant la creditul în sumă de 2,6 mln lei, eliberat de către cea din urmă firmei "Strategy-XXI". Conform procesului-verbal sus-menționat, banca municipală a încheiat un contract de garanție (nr.1 din 12.06.98) cu BCA "Export-Import", iar la 12.08.98 - un contract de gaj cu banca menționată, conform cărora suma de 2,6 mln lei a fost gajată în contul creditului alocat firmei "Strategy-XXI".

Deoarece firma respectivă nu și-a onorat obligațiunile față de BCA "Export-Import", depozitul BCA "Moldova Nord Bancă" în sumă de 2,6 mln lei a fost trecut în contul celei din urmă. Firma "Strategy-XXI", la rândul său, a transferat suma de 2,6 mln lei firmei "Asco-invest" - Ment Corp (Panama), al cărei reprezentant a fost M. Baidacov, care deținea și funcția de membru al Consiliului BCA "Moldova Nord Bancă". La cererea BNM, în aprilie 1999 suma de 2,6 mln lei a fost calificată drept credit compromis, fiind calculat fondul de risc.

Trecerea la pierderi a creditelor compromise în mărime de 5,5 mln lei, acordate firmelor "Amza" și "Strategy-XXI", ulterior a dus la decapitalizarea Băncii municipale "Chișinău" S.A. în proporție de 68,8 la sută și la micșorarea activelor reale.

Conducerea băncii, ignorând art.22 din Legea instituțiilor financiare și cerințele BNM, n-a prezentat organelor de anchetă materialele privind creditele compromise acordate firmelor "Amza" și "Strategy-XXI". Numai din inițiativa Departamentului pentru Combaterea Crimei Organizate și Corupției, la 22.01.2001 a fost intentat un dosar penal pe faptele expuse.

În scopul ameliorării situației financiare a băncii și restabilirii capitalului social, în septembrie 1999 Primarul general al mun. Chișinău, dl S. Urechean, încălcând art.18 din Legea privind administrația publică locală nr.186-XIV din 06.11.98, fără decizia corespunzătoare a Consiliului municipal, a semnat contractul de împrumut (ajutor financiar cu termenul de rambursare în decembrie 2001) în sumă de **671,0 mii dolari de la S.A. "Ascom-Grup"**, din care 620,0 mii dolari (6,8 mln lei) au fost alocați băncii de către Primărie ca ajutor financiar cu titlu gratuit. Din suma indicată (6,8 mln lei) banca a acoperit pierderile suportate de la acordarea creditelor compromise în sumă de 5,5 mln lei, precum și alte pierderi de bilanț în sumă de 1,2 mln lei.

Contrar prevederilor art.8 și 15 din Legea contabilității nr.426-XIII din 04.04.95, împrumutul în sumă de 6,8 mln lei, acordat ca ajutor financiar băncii, n-a fost înregistrat în evidența contabilă a Primăriei, nefiind reflectat nici în darea de seamă privind executarea bugetului municipal pe anul 1999.

Pentru asigurarea rambursării împrumutului de la S.A. "Ascom-Grup", contrar prevederilor pct.63 din Legea privind Statutul mun. Chișinău nr.431-XIII din 19.04.95, dl **S. Urechean**, fără aprobarea Consiliului municipal, a încheiat un contract de gaj cu societatea sus-menționată, în conformitate cu care a fost gajată proprietatea municipală în sumă de 16,9 mln lei (construcția nefinisată a Complexului de alimentație publică, amplasat pe str. Pușkin).

În anii 1998-2000, Primăria mun. Chișinău a utilizat neeficient mijloace bănești în sumă de 11,0 mln lei pentru procurarea acțiunilor Băncii municipale "Chișinău" S.A. (nebeneficiind de dividende) și în sumă de 6,8 mln lei pentru acordarea ajutorului financiar gratuit, în același timp contractând împrumuturi de la banca respectivă în sumă de 4,8 mln lei, pentru deservirea cărora s-au achitat din bugetul municipal 1,8 mln lei.

Primarul general al mun. Chișinău, dl **S. Urechean**, încălcând art.2 din Legea cu privire la arendă nr.861-XII din 14.01.92, în septembrie 1998 a încheiat un contract de arendă cu Banca municipală "Chișinău" S.A., în baza căruia ultimei i-au fost transmise în folosință gratuită încăperi în clădirea Primăriei cu o suprafață de 633,3 mp. Primăria mun. Chișinău, neținând cont de prevederile art.38 din Legea bugetului pe anul 2000 nr.918-XIV din 11.04.2000, n-a calculat și n-a încasat de la bancă plata pentru arendă în sumă de 289,0 mii lei, prin ce bugetului local i-au fost cauzate pierderi în aceeași mărime.

Din contul mijloacelor financiare ale băncii s-au procurat de la Î.M. "Solei" S.R.L. trei foi turistice în Antalya în sumă de 32,1 mii lei, care au fost reflectate la cheltuielile băncii, în lipsa documentelor justificative. În documentația băncii lipsește informația despre persoanele care au participat la, așa-numitul seminar privind problemele de creditare, organizat în or. Antalya (Turcia).

Încălcările depistate în urma controlului sunt o consecință a nerespectării de către Primăria mun. Chișinău (primar general dl **S. Urechean**) a legislației în vigoare la procurarea pachetului de acțiuni de control al Băncii municipale "Chișinău" S.A. și la acordarea de ajutor financiar acesteia, precum și a activității insuficiente a Consiliului băncii și Comitetului administrativ la gestionarea activelor băncii.

Curtea de Conturi, ținând cont de încălcările și neajunsurile depistate în activitatea Băncii municipale "Chișinău" S.A., a hotărât:

1. A cere de la Banca Națională a Moldovei întreprinderea măsurilor concrete, în conformitate cu art. 75 din Legea cu privire la BNM, față de Banca municipală "Chișinău" S.A., reieșind din faptul că aceasta nu activează în conformitate cu actele normative ale BNM.

2. A atenționa Primăria mun. Chișinău (dl **S. Urechean**) asupra încălcărilor depistate și se cere:

– revizuirea contractului de arendă, încheiat cu Banca municipală "Chișinău" S.A., și luarea de măsură în vederea încasării plății pentru arenda în sumă de 289,0 mii lei, reieșind din prevederile legislației în vigoare.

3. A remite Procuraturii Generale a Republicii Moldova, pentru verificare în ordinea prevederilor art.93 CPP, materialele privind:

– trecerea neîntemeiată la cheltuieli, în lipsa documentelor justificative, a sumei de 134,6 mii lei (inclusiv 102,5 mii lei - cheltuieli pentru sponsorizarea Departamentului cultură al Primăriei mun. Chișinău și 32,1 mii lei – cheltuieli pentru procurarea foilor turistice în Antalya), precum și transferarea nejustificată a sumelor de 62,5 mii lei (S.R.L. "Ritag") și 15,0 mii lei (Î.I. "Lupașcu") pentru serviciile neacordate;

– efectuarea lucrărilor de construcție și reparație a sediului ocupat de bancă în incinta Primăriei mun. Chișinău și a lucrărilor de apărare a băncii de scurgeri de informații, având în vedere achitarea lor dublă.

7. Se propune Procuraturii Generale efectuarea supravegherii dosarului penal, deschis de DCCOC, pe indicii prevăzuți de art.123/1 CP RM.

10. Prezența hotărâre este obligatorie pentru executare.

6. Hotărâre privind rezultatele controlului asupra activității economico-financiare a Primăriei mun. Chișinău în perioada anilor 1998-2001 (nr.46 din 23.05.2002 Monitorul Oficial al R. Moldova nr.113-114/34 din 05.08.2002)

Curtea de Conturi a examinat rezultatele controlului asupra activității economico-financiare a Primăriei mun. Chișinău în perioada anilor 1998-2001 și a constatat următoarele:

Au fost supuși controlului: Departamentul educație, știință, tineret și sport, Departamentul sănătății, Departamentul construcții, locuințe și amenajare, Departamentul economie, reforme și relații patrimoniale, Departamentul comerț, alimentație publică și prestări servicii, Departamentul arhitectură și urbanism, Întreprinderea municipală Direcția locuințe, Direcția construcții capitale și Direcția generală finanțe, la care au fost depistate multe încălcări ale legislației în vigoare.

Îndeplinirea insuficientă a funcțiilor de bază de către **Direcția generală finanțe**, care sunt elaborarea și executarea bugetului, a influențat negativ asupra executării în întregime a bugetului municipal.

În perioada menționată au fost angajate împrumuturi în sumă totală de 139,6 mln lei și 1,3 mln dolari, pentru care s-au plătit dobânda de 39,3 mln lei și 125,8 mii dolari și **penalități în sumă de 1,7 mln lei**.

Din suma împrumuturilor angajate în anul 2000 în sumă de 65,6 mln lei și 170,0 mii dolari, Primăria a luat în plus circa 51,5 mln lei, prin ce a încălcat Legea privind finanțele publice locale nr.491-XIV din 09.07.99.

La întocmirea și încheierea contractelor de angajare a împrumuturilor Direcția nu întreprinde măsuri suficiente privind posibilitatea achitării acestora, în rezultat dezafectându-se mijloace suplimentare. Astfel, nefiind îndeplinite condițiile contractului încheiat cu firma "Școda Ostov", de la care au fost procurate 9

troleibuze "Šcoda 14 TRM" și piese de schimb la ele, firmei date i s-au plătit suplimentar 72,3 mii dolari (0,9 mln lei) și altor agenți economici – 3,5 mln lei.

Analogic, din cauza lipsei de mijloace bugetare, Primăria n-a îndeplinit condițiile contractelor încheiate cu BCA "Moldova-Agroindbank" la achitarea cu firma maghiară "Andre Central Europe" pentru livrarea a 50 de autobuze "Icarus", astfel **cheltuindu-se adăugător mijloace bugetare în sumă de 66,4 mii lei.**

O influență negativă asupra executării bugetului mun. Chișinău a avut și angajarea altor împrumuturi de la băncile comerciale.

În conformitate cu prevederile Hotărârilor Parlamentului nr.1293-XIII din 23.07.97 și nr.1607-XIII din 17.03.98, Banca Națională a Moldovei, prin intermediul BCA "Investprivatbank", BC "Moldindconbank" S.A. și BCA "Banca Socială", a acordat Primăriei mun. Chișinău împrumuturi în sumă de 40,0 mln lei sub garanția Guvernului, pentru achitarea datoriilor de plată a gazului natural și altor resurse energetice, cu o rată a dobânzii care nu trebuia să depășească cu mai mult de 5 puncte rata refinanțării Băncii Naționale a Moldovei la momentul creditării.

E necesar de menționat că în rezultatul recurgerii la contractarea de împrumuturi în sumă de 40,0 mln lei, **bugetul municipal Chișinău a suportat cheltuieli suplimentare**, neprevăzute, în sumă de 16,5 mln lei, din care 14,9 mln lei constituie plata dobânzilor bancare și **1,6 mln lei – penalitățile calculate pentru neachitarea în termen.**

În timp ce Primăria mun. Chișinău angaja împrumuturi de la BCA "Banca Socială" (în lei - cu dobânda de 38 la sută, iar în dolari - cu 20-30 la sută), mijloacele bugetare erau depozitate pe un termen de la 1-3 luni, cu o dobândă de 4 la sută.

Eludându-se art.14 din Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2001 nr.1400-XIV din 07.12.2000, Direcția generală finanțe a planificat și a achitat contribuții la bugetul dat, respectiv, cu 5,1 mln lei și 13,1 mln lei mai puțin.

Ignorând legile bugetare anuale și legile bugetului asigurărilor sociale de stat, conducerea Direcției generale finanțe, pe parcursul mai multor ani, a micșorat defalcările în fondul asigurărilor sociale de stat, astfel la 01.01.2002 formându-se o datorie față de Fondul Social în mărime de circa 89,9 mln lei.

Contrar prevederilor art.28 din Legea nr. 491-XIV din 09.07.99, partea de cheltuieli a bugetului municipal a fost executată prin intermediul Direcției generale finanțe, dar nu prin sistemul trezorerial.

Departamentul educație, știință, tineret și sport

Contrar prevederilor Legii nr.491-XIV din 09.07.99 și legilor bugetare anuale, instituțiile de învățământ au efectuat cheltuieli, fără a ține cont de limita prevederilor și destinația lor. Ordonatorii de credite din sfera învățământului în municipiul Chișinău n-au respectat dezele de cheltuieli și planurile de finanțare, admitând supracheltuieli în sumă totală de 46810,3 mii lei, inclusiv: 44169,0 mii lei - în anul 2000 și 2641,3 mii lei – în I semestru al anului 2001.

În mun. Chișinău nesatisfăcător, cu încălcări ale legislației în vigoare, se administrează spațiile instituțiilor de învățământ. N-au fost încheiate contracte de arendă și nu s-a calculat corect plata pentru arenda spațiilor libere în sumă totală de 4,9 mln lei. Au fost depistate neachitări ale serviciilor comunale de către arendași în sumă totală de 1,3 mln lei, care au fost încasate în timpul controlului.

Departamentul și direcțiile din subordine n-au întreprins măsurile necesare pentru înregistrarea dreptului de proprietate asupra terenurilor aferente instituțiilor de învățământ. Nelegitim au fost date în arendă loturi de pământ aferente instituțiilor de învățământ din sectoarele Centru (3338 mp.) și Botanica (10885,3 mp.), ilegal s-a realizat un teren în sectorul Botanica (900 mp.) și nelegitim a fost ocupat un teren în sectorul Râșcani (120 mp.).

Aceste încălcări și neajunsuri sunt o consecință a nerespectării de către conducerea Primăriei mun. Chișinău (dl S. Urechean) și alte persoane cu funcții de răspundere a legislației și actelor normative în vigoare, precum și a responsabilității și disciplinei scăzute, fapt ce a influențat negativ asupra utilizării mijloacelor bugetare municipale.

Curtea de Conturi, ținând cont de încălcările și neajunsurile depistate în urma controlului, a hotărât:

1. Se menționează prezența încălcărilor și abaterilor de la legislația în vigoare în activitatea Primăriei mun. Chișinău și a unor subdiviziuni ale acesteia la elaborarea și executarea bugetului municipiului, nerespectarea regimului de economie a mijloacelor financiare, neasigurarea controlului asupra respectării disciplinei financiare de către instituții și organizații, ceea ce a determinat admiterea supracheltuielilor de mijloace financiare și se cere Primăriei:

– determinarea gradului de responsabilitate a persoanelor cu funcții de răspundere pentru încălcările legislației în vigoare, comise la gestionarea mijloacelor bugetare;

– achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii în bugetul asigurărilor sociale de stat și restituirea datoriei pe anii precedenți în sumă de circa 89,9 mln lei.

6. Se solicită Procuraturii Generale informarea Curții de Conturi privind mersul examinării materialelor pe Direcția educație, știință, tineret și sport, sectorul Botanica a Primăriei mun. Chișinău, prezentate de Curte la 02.01.2002.

7. Hotărâre privind rezultatele controlului asupra elaborării și executării bugetului municipiului Chișinău pe anul 2002 (Nr.42 din 11.06.2003). Monitorul Oficial al R. Moldova nr.153-154/34 din 22.07.2003

Curtea de Conturi a examinat rezultatele controlului asupra elaborării și executării bugetului municipiului Chișinău pe anul 2002 și a constatat următoarele:

Bugetul municipiului Chișinău a fost stabilit cu încălcarea prevederilor art.19, alin.(2), lit.(b) și art.25 din Legea privind finanțele publice locale nr.491-XIV din 09.07.99 (în continuare Legea nr.491-XIV).

Primăria mun. Chișinău (dl **S. Urechean**) n-a întreprins măsurile necesare întru încasarea tuturor plăților la buget. La 01.01.03, datoriile agenților economici față de buget la impozitul pe venitul din salariu au constituit 23805,0 mii lei, la impozitul pe venitul din activitatea de întreprinzător – 25450,0 mii lei. Restanțele agenților economici din mun. Chișinău față de bugetul consolidat la plățile de bază au crescut cu 35649,0 mii lei și, la 01.01.03, constituiau 457905,0 mii lei, iar restanțele la penalități – 431770,0 mii lei, la sancțiuni – 510939,7 mii lei.

Primăria mun. Chișinău (dl **S. Urechean**) n-a respectat în măsură deplină prevederile Regulamentului organizării licitațiilor funciare în mun. Chișinău, aprobat prin Decizia Consiliului municipal Chișinău nr.4/19 din 10.11.99 “Cu privire la organizarea și desfășurarea licitațiilor funciare în mun. Chișinău”. Nu toate terenurile, asupra cărora nu se extinde dreptul de folosință al terților, sunt trecute prin licitație, pentru a fi obținut dreptul de arendare. În perioada ianuarie-mai 2002, conform deciziilor Primăriei mun. Chișinău, dreptul de arendare a terenurilor, fără desfășurarea licitațiilor, le-a fost oferit la 21 de agenți economici, suprafața loturilor arendate constituind 6,45 ha.

Conform Deciziei Consiliului municipal Chișinău nr.7/12 din 20.12.01 “Cu privire la aprobarea bugetului orașului Chișinău pe anul 2002”, Departamentului educație, știință, tineret și sport (DEȘTS) i-a fost alocată suma de 1500,0 mii lei la investiții capitale în vederea realizării programului pentru tineret privind construirea fondului locativ. Din această sumă DEȘTS a primit 1300,0 mii lei, care au fost transferați Î.M. “Agenția municipală de ipotecă din Chișinău” S.A. (AMIC) pentru construcția spațiului locativ. În lipsa deciziei Consiliului municipal, numai în baza Deciziilor Primăriei mun. Chișinău nr.13/3 din 10.05.01 și nr.18/3 din 08.08.02, suma de 1300,0 mii lei a fost decontată de către DEȘTS la cheltuieli, iar 200,0 mii lei au fost transferați de către Direcția generală finanțe direct Î.M. “AMIC” S.A., pentru acoperirea ratei bancare la creditele comerciale ipotecare.

Î.M. “AMIC” S.A. în calculul prezentat spre achitare Primăriei mun. Chișinău a aplicat rata de 24 la sută, pe când în contractele investiționale cu locatarii bugetari și nebugetari este indicată rata dobânzii în mărime de 8 la sută.

Neluând atitudine față de cerința din pct.2 al Hotărârii Curții de Conturi nr.114 din 19.12.01, Consiliul municipal Chișinău, la 22.12.01, a adoptat Decizia nr.7/30 privind alocarea mijloacelor bugetare în mărime de 22700,0 mii lei contabilității Primăriei mun. Chișinău, pentru procurarea acțiunilor și stabilizarea situației financiare a Băncii municipale, care n-a fost executată în anul bugetar 2001. La 28.03.02, Consiliul municipal Chișinău a adoptat Decizia nr.1/3, în baza căreia Primăria mun. Chișinău (dl V. Șarban, dna E.Ciumac) a transferat Băncii municipale Chișinău 6000,0 mii lei, pentru ameliorarea situației financiare a acesteia, ceea ce contravine prevederilor art.17 din Legea nr.491-XIV și art.36 din Legea bugetului de stat pe anul 2002. Cu această sumă Banca municipală a acoperit pierderile sale, care, la 31.12.01, constituiau 6543,9 mii lei. Mijloacele nominalizate au fost plasate de către Banca municipală la contul de depozit în BCA “Businessbank” S.A.

Având datoriile creditoare la începutul anului 2002 în sumă de 329067,7 mii lei, Primăria mun. Chișinău, Direcția generală finanțe în anul 2002 au contractat 7 împrumuturi în sumă de 53700,0 mii lei și 1317,5 mii dolari (17883,6 mii lei), în total - 71583,6 mii lei. Astfel, suma datoriilor sus-menționate constituie 56,5 la sută din totalul veniturilor proprii prognozate, ceea ce depășește limita de 20 la sută prevăzută de art.15(5) din Legea nr.491-XIV. La 31.12.02, datoria bugetului municipal Chișinău la creditele acordate s-a majorat cu 21783,8 mii lei și a constituit 101924,5 mii lei.

Pentru procurarea a 10 troleibuze “Școda”, Primăria mun. Chișinău, Direcția generală finanțe, Regia transport electric, în lipsa deciziei respective a Consiliului municipal Chișinău, au încheiat cu BC “Moldindconbank” S.A. două contracte de credit în valoare de 682,5 mii dolari și de 635,0 mii dolari, numai în baza Deciziei Consiliului municipal Chișinău nr.2/7 din 24.05.02, care a aprobat doar condițiile contractului de procurare a troleibuzelor, ceea ce contravine prevederilor art.18(e) din Legea nr.186-XIV din 06.11.98 și art.15(2) din Legea nr.491-XIV. Conform clauzelor contractuale, din bugetul municipal au fost achitate comisioane în sumă de 720,2 mii lei și dobândă – de 430,3 mii lei. Prin decizia sa nr.5/2 din 24.04.03, Consiliul a dat consimțământul la angajarea creditelor nominalizate.

La procurarea de la firma “Fritz Schafer GmbH” (Neukirchen) Germania a containerelor și mașinilor speciale pentru evacuarea deșeurilor, conform contractului VW/96. 1-2 din 04.10.96, a fost încălcat termenul de achitare a sumei de 591,1 mii DEM sau 2967,5 mii lei. Ca urmare, bugetul municipal a suportat cheltuieli ce țin de acoperirea diferenței de curs valutar în sumă de 676,0 mii lei.

Primăria mun. Chișinău (dl I. Paladi), prin Deciziile nr.11/10-21 din 12.04.01, nr.22/9-19 din 26.09.02 și nr.28/22 din 18.12.02, a dat în arendă firmei S.R.L. “Tezed-S”, apoi a permis privatizarea terenului de pământ cu suprafața de 1,366 ha pe care erau amplasate fondurile fixe ale S.R.L. “Givas”, prin ce a încălcat art.64 din Legea nr.1217-XIII din 25.06.97.

Primăria mun. Chișinău n-a executat integral cerințele pct.1 din Hotărârea Curții de Conturi nr.46 din 23.05.02.

Încălcările și neajunsurile depistate în cadrul controlului sunt o consecință a nerespectării de către Primăria mun. Chișinău (dl **S. Urechean**) și a subdiviziunilor din cadrul Primăriei a actelor legislative și normative în vigoare la elaborarea, aprobarea și executarea bugetului, la gestionarea și utilizarea mijloacelor bugetare.

Curtea de Conturi, ținând cont de încălcările și neajunsurile depistate în urma controlului, a hotărât următoarele:

3. Se informează Consiliul municipal Chișinău despre rezultatele controlului și se recomandă:

– întreprinderea măsurilor, în conformitate cu legislația în vigoare, în vederea recuperării în buget a ajutorului financiar acordat nelegitim Băncii municipale în sumă de **6000,0 mii lei**;

– determinarea sursei de acoperire financiară a supracheltuielilor de mijloace bugetare, admise de către Asociația de gospodărire a spațiilor verzi mun. Chișinău în anul 2002, în sumă de **3836,6 mii lei**.

5. Se cere de la Inspekția de stat în construcții întreprinderea măsurilor în vederea efectuării controlului asupra volumelor și costului lucrărilor la valorificarea investițiilor capitale de către D.C.C. a Primăriei mun. Chișinău în anul 2002 în sumă de 48940,8 mii lei, din care cele executate de antreprenorul general S.A. "Ago-Dacia" în sumă de 26005,4 mii lei.

9. Se informează Guvernul despre încălcările legislației în vigoare comise la elaborarea și executarea bugetului municipiului Chișinău pe anul 2002.

8. Hotărâre privind rezultatele controlului asupra elaborării și executării bugetului municipiului Chișinău pe anul 2003 (nr. 44 din 02.07.2004). Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 163-167/26 din 03.09.2004

Curtea de Conturi a examinat rezultatele controlului asupra elaborării și executării bugetului municipiului Chișinău în anul 2003 și a constatat următoarele:

La aprobarea bugetului pe anul 2003 Consiliul municipal a încălcat Legea privind finanțele publice locale nr.491-XIV din 09.07.99, depășind cu 27 de zile termenele prevăzute.

La executarea de casă a bugetelor unităților administrativ-teritoriale (bugetului municipiului Chișinău) se întocmesc două dări de seamă: una - de către Trezoreria teritorială și alta - de către Direcția generală finanțe a Primăriei mun. Chișinău. Diferența dintre aceste dări de seamă pe anul 2003 a alcătuit la venituri suma de 3188,8 mii lei, iar la cheltuieli - 58552,4 mii lei.

Direcția generală finanțe a Primăriei municipiului Chișinău, nerespectând cerințele Hotărârii Guvernului nr.1312 din 31.10.03 "Privind repartizarea alocațiilor pentru majorarea salariilor în sfera bugetară", a transferat suma de 7620,1 mii lei (transferuri cu destinație specială pentru majorarea salariilor bugetelor de alt nivel) în lipsa deciziei Consiliului municipal Chișinău.

Mijloacele prevăzute pentru investiții capitale în municipiu nu s-au utilizat în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Contrar deciziei Consiliului municipal, Primăria mun. Chișinău a adoptat decizia "Cu privire la reînceperea construirii bulevardului Mircea cel Bătrân", prin care Departamentul transport public și căi de comunicație a fost învestit cu dreptul de beneficiar al lucrărilor.

Contractul de bază și acordurile adiționale privind reconstrucția bulevardului Mircea cel Bătrân au fost încheiate cu S.A. "Edilitate" dintr-o singură sursă și înregistrate de către Agenția Națională pentru Achiziții Publice contrar prevederilor Legii achiziției de mărfuri, lucrări și servicii pentru necesitățile statului nr.1166-XIII din 30.04.97, în lipsa ofertei și devizului general de lucrări. Acordurile adiționale de lucrări au fost încheiate cu încălcarea limitelor prevăzute de lege (cu 5307,0 mii lei mai mult de limita de 30%). Real, în anul 2003, Departamentul transport public și căi de comunicație a acceptat și a înregistrat acte de îndeplinire a lucrărilor la reconstrucția bulevardului Mircea cel Bătrân în sumă de 27562,4 mii lei sau cu 10066,5 mii lei mai mult decât suma total contractată. În total, la reconstrucția bulevardului, în baza deciziilor Consiliului municipal, au fost executate lucrări în sumă de 35833,0 mii lei, din care 60,0 mii lei s-au utilizat contrar destinației, astfel încălcându-se prevederile Legii nr.491-XIV din 09.07.99. În anul 2003, în legătură cu construcția acestui obiect, la grupa principală de cheltuieli "gospodăria drumurilor" au fost admise depășiri în sumă de 7480,1 mii lei.

Patrimoniul municipiului Chișinău este gestionat cu abateri de la actele normative în vigoare. Departamentul transport public și căi de comunicație, contrar deciziei Primăriei municipiului Chișinău "Cu privire la transmiterea unor mijloace tehnice și utilaje la balanța Primăriei", n-a transmis mijloacele fixe în sumă de 4751,0 mii lei la balanța Primăriei, ci firmei S.A. "Edilitate" pentru păstrare temporară.

Departamentul n-a supus inventarierii anuale toate mijloacele fixe, la bunurile în sumă de 119,5 mii lei fiind efectuată inventarierea pe parcursul controlului, ceea ce contravine "Regulamentului privind dările de seamă contabile ale instituțiilor publice. Inventarierea patrimoniului", aprobat prin ordinul Ministerului Finanțelor nr.7 din 18.01.99.

În contul datorilor istorice față de bugetul local, Primăria mun. Chișinău a procurat de la S.A. "Alfa" încăperi din str. Alba Iulia, 75, cu suprafața de 9690,8 m², care ulterior au fost transmise întreprinderii "Business Incubator Alfa" S.A. cu valoarea de 3392,0 mii lei, drept cotă-parte în capitalul social, fără a lua la evidență valoarea acțiunilor în aceeași mărime, prin ce au fost încălcate prevederile Legii nr.426-XIII din 04.04.95.

De menționat că o parte din încălcările și neajunsurile depistate în urma controalelor anterioare n-au fost lichidate de către conducerea municipiului Chișinău. Astfel, nu s-au executat cerințele Hotărârii Curții de Conturi nr.42 din 11.06.03 "Privind rezultatele controlului asupra elaborării și executării bugetului municipiului Chișinău în anul 2002", în ce privește: elaborarea proiectului bugetului anual în conformitate cu prevederile Legii nr.491-XIV din 09.07.99; excluderea practicii de avansare a agenților economici de către ordonatorii de credite. Consiliul municipal Chișinău a ignorat recomandările din această hotărâre privind neadmiterea adoptării post-factum a deciziilor Consiliului municipal pe acțiunile care au avut loc în perioadele precedente,

aprobarea și modificarea bugetului municipal în strictă conformitate cu legea menționată, utilizarea mijloacelor bugetare din fondul de rezervă. Nu s-a executat pct.3, alin.8 din hotărârea nominalizată privind activitatea Departamentului relații cu publicul, determinarea structurii optimale și a statelor de personal, alocarea mijloacelor financiare pentru întreținerea acestuia, reieșind din necesitățile stricte ale municipiului în serviciile mass-media.

Încălcările și neajunsurile depistate de control sunt o consecință a nerespectării de către Primăria Chișinău (dl Urechean) și structurile subordonate a legislației în vigoare, fapt ce a influențat negativ asupra formării părții de venituri și executării bugetului municipiului Chișinău.

Curtea de Conturi, ținând cont de încălcările și neajunsurile depistate în urma controlului, a hotărât:

1. Se informează Consiliul municipal Chișinău despre rezultatele controlului și se propune:

– executarea necondiționată a pct.3, alin.8 din Hotărârea Curții de Conturi nr.42 din 11.06.03 privind serviciile mass-media în activitatea Departamentului relații cu publicul.

3. Se cere de la Primăria mun. Chișinău (dl S. Urechean):

– lichidarea încălcărilor și neajunsurilor depistate în urma controlului și tragerea la răspundere a persoanelor vinovate în conformitate cu legislația în vigoare;

– reexaminarea deciziei nr.18/9 din 17.05.03 "Cu privire la transmiterea unor mijloace tehnice și utilaje la balanța Primăriei", în ce privește patrimoniul Direcției transport public și căi de comunicație în valoare de 4751,0 mii lei, transmis pentru păstrare la S.A. "Edilitate" contrar prevederilor actelor normative.

Așadar, iubiți cititori, astăzi v-am oferit doar o parte mică a documentelor și exemplurilor ce îl arată pe Serafim Urechean în toată splendoarea lui de impostor și meșter al schemelor de înavuțire prin trafic de influență, abuzuri și ilegalități.

Dacă țara noastră ar fi o democrație consacrată, nu una în tranziție, dacă instituțiile statului de drept, de la cele de anchetă la cele judecătorești, ar funcționa impecabil, pentru toate aceste isprăvi Serafim Urechean și acoliții lui ar trebui să fie condamnați, în stil american, la câteva sute de ani de privațiune de libertate. Dar așa cum la noi sforarii, hoții de cai și cei de drumul mare mai reușesc să arunce când praf în ochi, când pomeni poporului sărăcit, aceștia mai reușesc să aibă o anumită susținere din partea unor alegători. Și totuși, adevărul până la urmă iese la suprafață. Lumea începe să crape ochii mai bine, ea deosebește deja mai ușor culorile politice și mai ales ce se ascunde în dosul acestora.

Cavalerii mămăligii explodate, tigrii jerpeliți ai politicii moldovenești degeaba mai îngână cântecul sovietic „Fie soare întruna!”. Soarele lor se rostogolește iremediabil după norul dens și urât mirositor al negrei tranziții, pline de staffile unor umbre ale vremurilor de odinioară.

Sic transit gloria mundi, ziceau strămoșii noștri romani. Dar această maximă latină nu are nimic în comun cu personajul de mai sus. Pentru că în cazul lui numai de glorie sau onoare nu poate fi vorba. Soarta unora ca el este dezonoarea și lipsa de glorie. Oprobriul public, disprețul și respingerea este tot ce merită indivizii de teapa lui Serafim Urechean.

***Dixi.* Sau, în traducere, *am zis.* Și vom mai zice atâta timp cât va fi nevoie pentru a da în vileag coțcăriile și matrapazlâcurile unora ca Urechean până când se va convinge toată lumea ce hram poartă aceștia.**

WHO IS WHO în politica moldovenească sau de ce nomenclatura nu poate fi în opoziție

**Ion
GUȚU**

**Valeriu
COSARCIUC**

**Alexandru
OLEINIC**

Vaca tranziției hrănește milionari de carton

Motto:

*"Se-ntâmplă și la noi de vezi
Cum altul, având loc, așa se tânguește,
Încât îți vine mai să-l crezi
Că abia din leafă se hrănește.
Dar astăzi butcă, mâine cai,*

*De unde oare-i vin? Și când ar vrea să stai
Să-i faci curată socoteală
Pentru venit și cheltuială,*

*N-ai zice ca bursucul că are pufușor
Pe botișor?"*

A. Donici

- WHO IS WHO în politica moldovenească sau de ce nomenclatura nu poate fi în opoziție. Acest serial face dezvăluiri șocante despre grave cazuri de corupție în care au fost implicați fruntașii Alianței Moldova Noastră.
- Numai aici puteți afla cum acești bravi ostași ai căpătuirii fără muncă, acești atleți ai deturnării banilor publici și ai înavuțirii pe contul statului s-au făcut putrezi de bogați pe seama sărăcirii poporului.
- Această armată de mîncăi, condusă de hapsânul nomenclaturist sovietic Serafim Urechean, a comis atâtea abuzuri și nelegiuiri în lunga perioadă de aflare în funcții de conducere, încât

ar fi nevoie de ani de zile și tone de hârtie ca să poată fi înșiruită întreaga epopee a jafului la scară națională.

- De această dată în vizorul critic sunt surprinși deputații Alexandru Oleinic, Ion Guțu și Valeriu Cosarciuc. Primii doi au apărut deja cu portrete ample în galeria cavalerilor mămăligii explodate. Ultimul, Valeriu Cosarciuc, încă își așteaptă cu nerăbdare rândul.
- Vreți să aflați ce a agonisit Alexandru Oleinic la Soroca de îi merge vestea că e mai barosan decât baronul rromilor? Citiți această pastilă și veți afla cum acesta controlează, practic, toate magazinele, restaurantele, barurile și cafenelele din Soroca.
- Vreți să știți cum s-a pricopsit cu întreprinderea Moldagrotehnica de la Bălți Valeriu Cosarciuc, fost vicepremier pe timpul lui Lucinschi și fost deputat în Sovietul Suprem al URSS? Vreți să aflați ce scheme a folosit actualul deputat mereu nemulțumit ca să se facă mare capitalist? Cartea galbenă a corupției îi scoate în vileag toate coțcăriile, ni-l arată în toată splendoarea.
- Lume-lume! Vreți să știți una din metodele folosite de Ion Guțu pentru a se îmbogăți? Vreți să știți cum făcea abuzuri și cum călca în picioare legea acesta pe vremea când era viceprim-ministru în Guvernul Sangheli? Vreți să aflați una din surse de unde i se trage bogăția agonisită în mod ilegal? Această carte te ajută să știi adevărul întreg.
- Și nu uitați! Cititorul informat nu poate fi manipulat.
- Saltul tigrlui est-european din lac în puț continuă.

1. Alexandru OLEINIC, baronul din dealul Sorocii

Unul dintre cei mai clonțoși deputați ai Alianței Moldova Noastră, mereu nemulțumit pe guvernanți și pus pe reproșuri și sfaturi pentru toată lumea este nimeni altul decât Alexandru Oleinic. Cunoaștem deja o parte importantă a isprăvilor acestuia pe vremea când era director al Uzinei de Tractoare din Chișinău și șef al Departamentului Privatizare și Administrarea Proprietății de Stat. Am mai scris despre asta recent. Dar nu uităm nici faptul că Alexandru Oleinic a coborât în Chișinău din dealul Sorocii. Anume acolo și-a început el marile afaceri. Lumea zice că **Uzina MONOLIT** din Soroca, unde Oleinic a activat din 1982, iar din 1992 până în 1996 a fost și director general, i-a fost prima

vacă de muls, de unde i se trag afacerile. Și mai zic sorocenii că anume el ar fi la ora actuală **proprietarul atelierului de producere a mobilei** din cadrul fostei întreprinderi de stat de deservire socială din localitate. E adevărat, această unitate este dată în arendă, dar contracost, nu pe gratis. Un localnic bine informat ne-a mai zis că Al. Oleinic ar avea o ditamai căsoaie în satul Egoreni, rn. Soroca, în care locuiesc soția și fiica oligarhului galben. Tot el are și un apartament în centrul raional, obținut pe vremea când era la Monolit. Până aici toate bune și frumoase. Marea șmecherie urmează.

Tot gurile rele vorbesc despre relațiile cu totul speciale care ar exista între numitul barosan și o oarecare fermecătoare cucoană soroceancă, pe nume **Elizaveta Cojocar**. Această șarmantă reprezentantă a sexului frumos (pardon, a genului, am vrut să zic) este director al **S.A. „Comturas”**. Societatea respectivă ar avea în proprietate vreo zece magazine de produse alimentare, restaurantul **„Beciul Vechi”**, restaurantul **„Cetatea Veche”**, restaurantul **„Milenium”**, cafeneaua **„Rosalinda”**, disco-barul **„Scvajina”**, pe care o conduce nemijlocit soția nababului. Ce să zicem, nu e rău deloc să ai o duzină de localuri. Bani gheață curg gârlă în fiecare zi. Căci oricât

ar fi de săracă lumea, tot mai intră pe la magazin să își ia ceva de-ale gurii, pe la restaurant să tragă un chef cu amicii sau chiar să petreacă la o nuntă ori cumătrie.

Dacă se au de bine Alexandru cu Elizaveta nu ne pare rău, nici nu îi invidiem, doar constatăm că impresia noastră e următoarea. Anume Elizaveta Cojocaru este persoana de față prin care se pare că își derulează majoritatea afacerilor din Soroca Al. Oleinic. Altfel cum, ziceți și Dumneavoastră, iubiți cititori, neavând pe cineva în spate, cum putea o simplă și modestă lucrătoare în sfera de deservire să ajungă proprietăreașă a atâtor afaceri? Să fim serioși, schema e clară de la o poștă.

2. Valeriu COSARCIUC, omul care nu râde

Valeriu Cosarciuc (în continuare și V.C.), deputat AMN și bun prieten cu Alexandru Oleinic, merită din plin un portret aparte în galeria noastră. Vom reveni la el cu prima ocazie pentru a-i prezenta mai amplu viața și opera acestui exponent de marcă al cohorții de cavaleri ai mămăligii explodate. Dar până atunci nu pot să mă abțin de la creionarea unui detaliu care îl caracterizează din plin pe **deputatul galben** cu pricina.

Vorba e că V. Cosarciuc este mereu serios, hojma posomorât, grav fără oprire, solemn până la crispă. Când apare la microfonul Parlamentului, el bolmojește texte lungi și supărate despre ce crede el că ar trebui de făcut în economia țării. Intervențiile lui monocorde și plictisitoare sunt cu atât mai iritante cu cât omul pare a fi ventriloc, adică nu prea deschide gura când articulează cuvintele direct din burtă. Dar ceea ce e de-a dreptul epuizant este crispărea invariabilă întipărită pe chipul lui solemn și insipid. În popor se zice despre unii ca el că ăștia mereu îi plouă și îi ninge, că nu-i mai intri în voie oricât te-ai zbate și că e atât de posomorât încât mai lesne ai merge la

spânzurătoare decât să rămâi în compania ursuzului domn care oscilează între stările grave și cele de-a dreptul dramatice. Psihanaliștii spun că astfel de tristeți iremediabile sunt rodul unor frustrări din copilărie sau adolescență, iar uneori ele ascund niște eșecuri din viața personală care marchează oamenii pe viață.

În legătură cu felul oțărât al respectivului ipochimen există chiar o istorioară pe care mi-a relatat-o un important investitor occidental. Pe când eroul nostru era vicepremier în Guvernul Braghiș el s-a ocupat de elaborarea și semnarea unui contract cu o mare companie străină. De altfel, pe parcursul cooperării cu partenerul occidental Cosarciuc s-a arătat destul de elastic și priceput, dorind să lase o impresie bună străinului. Și după ce au finalizat discuțiile, iar contractul a fost semnat, Cosarciuc îl întreabă din politețe pe omul de afaceri european: „*Aș putea să Vă mai fiu cu ceva de folos, stimat domn?*”. La care acesta, având și spirit de observație, și simț al umorului, zice: „*Am o singură rugămintă, dle Cosarciuc. Vă rog să zâmbiți*”. A urmat o pauză lungă și penibilă, după care Cosarciuc a răspuns: „*Vă rog să mă scuzați, stimat domn, dar nu pot*”. Desigur, omul care râde ca proasta-n târg nu inspiră prea multă simpatie. Dar nici unul taciturn și constipat nu are cum să încânte.

Și totuși, pesimismul obsesiv nu e cea mai elegantă postură pentru o persoană publică.

Într-un film rusesc a existat o replică adresată unui personaj, care i se potrivește de minune și eroului nostru: „*Uitându-te la dumneata nu mai ai nici o încredere în victorie*”.

Dar nu despre aceste mici deficiențe ale bombănitului deputat galben vroiam să vă spun, și nici să mă întreb retoric ce caută un om ca el, dacă se crede un cetățean onorabil, în această companie de nomenclaturiști, escroci și hoți de drumul mare. Pur și simplu, ne-am gândit să vă prezentăm, iubiți cititori, câteva aspecte ale afacerilor lui Cosarciuc, unele dintre ele interesante, altele de-a dreptul dubioase.

Se știe că între anii 1995-1999 V. Cosarciuc a fost director al uzinei S.A. „**Moldagrotehnica**”. Dar să le luăm pe rând. La 23 octombrie 1992, prin hotărârea Ministerului Industrii și Energeticii s-a decis reorganizarea Asociației de Producție „Moldagrotehnica” în societate pe acțiuni. Ulterior, mai exact la 02.11.1995, V.C. a fost numit prin hotărârea nr. 01/516 a acestui minister în calitate de director general al noii S.A. Și de aici începe întreaga epopee de privatizare frauduloasă a acestei întreprinderi.

Astfel, V. C., manipulând cu abilitate imperfecțiunile și lacunele cadrului legislativ de atunci, precum și modificările legislative care se înșiriau lanț, a purces la realizarea următoarei scheme de privatizare dubioase. La 05.10.1998 el deschide pe numele soției sale, Valentina, un SRL, botezat „**Seraldinax**”, acesta având adresa juridică pe str. Industrială, 4, mun. Bălți. De menționat că pe aceeași adresă juridică se află și S.A. „Moldagrotehnica”. Acest SRL „Seraldinax” are următorii asociați:

- **Cosarciuc Valentina** cu **75%** din capitalul social al întreprinderii sau 259 000 lei. Tot ea mai deține întreprinderea individuală „**Cosarciuc Valentina**” și activează și în firma fiului său Sergiu, SRL „**Izocar**”, care, la rândul său, gestionează Î.M. „Izocar” SRL (mun. Chișinău, str. Uzinelor, 21) și Î.M. „**Basaflex**” SRL (mun. Chișinău, str. Alba Iulia, 75).

- **Frunză Petru** cu **12,5%** din capitalul social al întreprinderii sau 43 162 lei.

- **Podureac Alexandru** cu alte **12,5%** din capitalul social al întreprinderii, acesta fiind, totodată, și fiul lui **Podureac Vasile**, care ocupă funcția de șef adjunct al S.A. „Moldagrotehnica”. Acesta mai deține compania SRL „**Agrovald-Nord**” și SRL „**Bolivian**”.

În această componență la 29.12.1998, în baza contractului nr. 18 încheiat cu S.A. „Moldagrotehnica”, SRL „Seraldinax” își ia angajamentul să investească în perioada anilor 1999-2000 în S.A. „Moldagrotehnica” suma de 2 milioane lei. În acest context, devine dubioasă proveniența acestor mijloace financiare, ea provenind de la o întreprindere care abia se înființase. Există opinii potrivit cărora această sumă ar fi fost deturnată din activitatea respectivei unități economice de stat aflate în gestiunea lui V. C.

În anii 1999-2000, S.A. „Moldagrotehnica” a fost inclusă în planul de privatizare și urma să fie scoasă la licitație. Dar V.C. era pe fază. Aflându-se în funcția de prim-viceprim-ministru și speculând prevederile art. 18, alineat 2 al Legii nr. 1217-XIII din 25.06.1997 „Cu privire la programul de privatizare pentru anii 1997-1998” și alte acte normative care țineau de reglementarea procesului de privatizare, care în acea perioadă se modificau frecvent în funcție de interesele

demnitarilor, V.C. a tras toate sforile pentru a se pricopsi cu o cogeamite întreprindere. Astfel, apare o scrisoare din partea Guvernului adresată Ministerului Industriei și Energeticii și conducerii S.A. „Moldagrotehnica” prin care se propunea ocolirea licitației și cedarea unității respective către SRL „Seraldinax”, întrucât ultima ar fi făcut investiții în întreprinderea respectivă. Este de menționat că la acea oră, capitalul social al S.A. „Moldagrotehnica” constituia 15 milioane 940 mii 517 lei, statul deținând în această întreprindere 96,78%, 3,2% revenindu-le unor persoane fizice. Mai mult decât atât, suma de 15 357 602 lei, adică pachetul de acțiuni care aparținea statului, nu a fost achitată în buget, astfel SRL „Seraldinax” privatizând S.A. „Moldagrotehnica” doar cu achitarea primei tranșe de bani, aproximativ 6 mln lei.

Drept urmare a acestor acțiuni, la 4 ianuarie 2000, prin hotărârea adunării acționarilor s-a decis eliberarea din funcția de director general al S.A. „Moldagrotehnica” a lui Valeriu Cosarciuc și numirea lui **Petru Frunză**.

Ulterior, respectiv în 2007, pentru a majora dividendele acționarilor, în special al SLR „Seraldinax”, a fost majorat capitalul social al întreprinderii prin includerea în proprietatea întreprinderii a unor utilaje în valoare de 4,5 mln lei. O bună parte din utilajele menționate, susțin sursele noastre, ar fi fost introduse în țară prin contrabandă.

În 2001 s-a produs o altă escrocherie demnă de reținut. Prin decizia acționarului principal, avându-se în vedere insolabilitatea întreprinderii, a fost scos la vânzare terenul aferent al S.A. „Moldagrotehnica”, situat pe adresa juridică str. 31 August din mun. Bălți. Se știe că termenul de realizare a procedurii de insolabilitate este de cinci ani, însă V. Cosarciuc, versat în scheme dubioase, a organizat comercializarea acestui teren abia în mai anul curent unei companii din Chișinău. De menționat că până în prezent, această tranzacție nu figurează în statutul respectivei întreprinderi.

Dar asupra terenurilor și imobilelor care îi aparțin lui V.C. vom continua investigațiile noastre și vom reveni la timpul potrivit. Ca și asupra altor matrapazlăcuri și coțcării ale vajnicului atlet al opoziției galbene. Stați așa, filmul continuă. Și ce senzații tari promite serialul nostru. Adevărat se zice: viața bate filmul.

Dar parcă s-ar mai cere un post-scriptum, care să contureze măcar în treacăt profilul eroului nostru, care se vrea cu tot dinadinsul politician și basta. La recentul congres al AMN din iunie, **galbenii exponenți ai nomenclaturii comuniste de pe vremuri și ai mafiei din fostele guvernări corupte** s-au grozăvit că se vor sălta din călcăie atât de grozav încât la anul vor lua puterea în mâinile lor păroase (expresie calchiată voit din rusă). Pentru a face vârf la stog și a cădea definitiv în ridicol **acești bravi luptători pentru propria căpătuială** au lansat și o denumire-slogan a platformei lor electorale. Ia ascultați. Cică „**Saltul tigrului est-european**”. Și ca să ne convingă de faptul că plătitudinea, lipsa de inspirație și de imaginație este principala lor trăsătură, Valeriu Cosarciuc unde sare și el cu gura și se dă cu părerea ce mâncare de pește mai e și, ia coala, o victorie în alegeri. Coccoțat la tribună, după lungi și superficiale meditații în dodii, prosperul afacerist și searbădul politicastru unde face:

„Pentru ca să învingem în alegerile din 2009 trebuie să acumulăm 650 de mii de voturi. Astfel, în cele 265 de zile rămase până la alegeri, fiecare dintre cei 20 de mii de membri și activiști de partid trebuie să aducă câte 33 de voturi. Pentru asta avem nevoie de o sumă de circa șase milioane de euro”.

După cum vedeți, dragi cititori, în capul bravului soldat al armatei lui **Urechean-spaima bunului-simț** aritmetica electorală e simplă. Business-planul coțcarului de Bălți, supranumit de unii și Coțcarciuc, rostit ritos și cu fruntea încruntată (cum altfel?), în loc să provoace râsete în sală, a stârnit un fel de entuziasm scremut. Vorba aia, ai noștri ca brazilii. (Cu mucii pe piept.) Ca să vezi, la ce mai servesc toate tehnicile electorale de promovare, marketing electoral și subtilități de comunicare. Dai banul și ești votat, asta e. Deci, **șmecherii cu obrazul galben** (nici nu are cum se înroși, dacă nu e nici un dram de rușine) și gros nici nu se sinchisesc de faptul că au de gând să cumpere voturile oamenilor cu toptanul, la grămadă, cu ridicata, ca cei mai ordinari precupeți. Cosarciuc nici nu se mai complică să vadă care va fi plafonul electoral stabilit de CEC, adică ce va zice legea despre suma maximă a fondului electoral. Nici nu s-a mai trudit să mai precizeze da de unde boala vor lua **bastarzii Soarelui-apune** tocmai ȘASE MILIOANE DE EURO? Au nu cumva din ce au furat cât au stat călare pe funcții barosane și au muls averea statului ca pe vaca Joiana de

la ferma colhozului „Calea lui Ilici”? Ce o fi la mijloc? Cinism? Prostitie? Bravadă? Ignoranță? De toate câte un pic.

Smile, Mr. Cosarciuc.

We are here, next to you. Do you feel our closeness?

You know, some times the life is funny for some of us.

See you soon, my friend.

I'll be back.

3. Ivan Timofeevici GUȚU, importatorul de mașini fără taxe vamale

Iubiți cititori,

În ultimul moment am hotărât să îl lăsăm pe cel de-al treilea client al nostru, planificat inițial pentru numărul azi, pentru altă dată. Să mai punem la punct niște detalii de documentare, să mai vedem ce și cum și – de ce nu? – să mai lăsăm în suspans și cititorii, și mușteriii noștri din gașca lui Urechean.

Așadar, dle Guțu,

Sorry for disturbing you.

Be patient.

Next time you can be our central carpet knight or anti-hero.

More than that.

Simply speaking you will be the golden boy of our story.

So, do you remeber? To be continued.

With the same attitude,

your special war correspondent.

P.S.: Ăstora doi le-am tras-o pe englezește deoarece am descoperit că ar cunoaște-o. Cel puțin așa scrie în CV-urile lor. Deși Guțu nu cred că poate zice pe englezește nici „calul paște iarbă verde” (vă mai amintiți?), în timp ce Cosarciuc mai rupe ceva, pare mai sofisticat, mai sclifosit, mai umblat pe afară, unde se dedă blestemelor patriotice de sar scânteii și stropi galbeni în toate părțile.

Gata. Am făcut-o și pe asta.

Ne auzim vinerea viitoare.

Tot în FLUX, firește.

Rămâneți cu noi.

FLUX, 1 august 2008

**WHO IS WHO în politica moldovenească
sau de ce nomenclatura nu poate fi în opoziție**

**Valeriu
COSARCIUC**

**Ion
GUȚU**

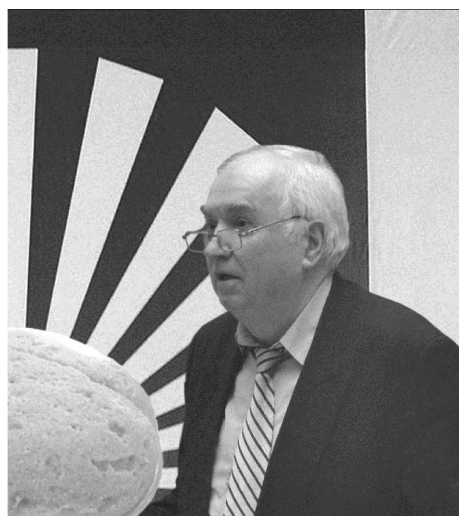
**Nelegiuirile a doi foști viceprim-miniștri sau
încă o dată despre isprăvile cavalerilor
mămăligii explodate**

- Continuăm serialul Who is who în politica moldovenească sau de ce nomenclaturiştii nu pot fi în opoziție.
- Numai în cartea galbenă a corupției veți putea afla cum s-au îmbogățit doi dintre actualii frunțași ai Alianței Moldova Noastră. Aceștia sunt foștii demnitari în guvernele anterioare, ambii ex-vicepremierii, și anume Ion Guțu și Valeriu Cosarciuc.
- Abuzul în serviciu, încălcarea brutală a legilor, deturnarea de proprietăți de stat și manipularea de fonduri publice, folosirea unor scheme de tip mafiot care le-a adus înavușirea personală, iată rodul prezenței acestor granguri, care azi varsă lacrimi de crocodil de mila poporului năpăstuit.
- Pe vremea guvernării agrariene, când Ion Guțu era viceprim-ministru, el s-a specializat, între altele, pe importul de automobile de lux **FĂRĂ** taxe vamale și accize. Nu zicem că a luat și pentru asta mită, nu l-am prins. Numai că, oricum ai suci-o, povestea lui tot spre corupție și neleguire duce. Iar masca de opozant și critic al regimului nu-i poate șterge urmele de „pufușor pe botișor”.

- Nici celălalt fost vicepremier, Valeriu Cosarciuc, n-a fost mai breaz cât a stat pe post de barosan la Guvern. Băiat sprintar și pus pe înavuțire, el a învățat atâtea afaceri în doar un an de aflare în post, încât Curtea de Conturi abia de a reușit să descifreze schemele frauduloase ale acestuia.
- Cei doi ortaci ai lui Urechean se rup din nou la putere. Transpiră la microfoanele Parlamentului, se bat cu cărămida în piept, afișând aere de atoateștiutori, dau sfaturi Guvernului, critică vehement și se pretind purtători de competență și morală.
- În cazul celor doi șmecheri nu mai merge zicala rusească „Dacă nu ești prins, nu ești hoț”. I-am prins și de această dată ca pe niște hoți de cai.
- Vechii nomenclaturiști, alunecoșii conformiști cu carnete de partid comunist al URSS dosite prin buzunare, hrăpăreții profitori ai tranziției, care și-au pus măști galbene de opozanți, caută să ne convingă că ar fi inocenți și buni de aburcat din nou la putere.
- Păzea! Caracatița Urechean – spaima bunului-simț, cu tot cu armata de mâncăi și lăcuste, trebuie oprită.
- Citiți și vă cruciți, oameni buni.
- Această carte galbenă a corupției varsă lumină peste faptele întunecoase ale vajnicilor nomenclaturiști expirați.
- Țineți minte, un cetățean informat nu poate fi manipulat.

1. Ivan Timofeevici GUȚU, un dinozaur al regimului sovietic, tot el ex-demnitar corupt, face pe moralistul

Ivan Timofeevici GUȚU, despre care am mai avut ocazia să scriem la această rubrică, este una dintre cele mai odioase figuri ale regimului sovietic din perioada avântului mișcării de eliberare națională, a luptei pentru limba de stat, alfabetul latin, libertățile democratice și independență. Aname Ivan Guțu, ocupând funcția de primar al Chișinăului, a fost unul dintre cei mai înrăiți prigonitori ai exponenților mișcării noastre. După o lungă carieră de activist comsomolist și comunist, el ajunge membru al Biroului Comitetului Central al PCM în perioada când Lucinschi deținea funcția de prim-secretar, adică de prin noiembrie 1989. Se știe că prin manevrele serviciilor rusești, al căror vârf de lance era același Lucinschi, în 1993 este debarcată echipa de conducere a primului Parlament, acesta preluând și funcția de președinte al Legislativului. La scurt timp primul Parlament este dizolvat înainte de termen, iar în urma alegerilor din 1994, iese victorioasă gruparea prorusească sprijinită în acel moment de întregul aparat de stat, președintele Snegur, președintele Parlamentului, Lucinschi, primul ministru Sangheli, grupare cunoscută cu denumirea de Partidul Democrat-Agrar în frunte cu Dumitru Moțpan. Au urmat patru ani grei de restrângere a libertăților democratice și de prigoană împotriva valorilor și instituțiilor naționale. Tot atunci s-au dat marile lovituri de privatizare contra bonurilor patrimoniale, acel jaf la scară națională, deturnarea întreprinderilor de stat, a banilor publici și a creditelor externe în favoarea demnitarilor corupți care controlau întregul aparat de stat. În acele vremuri negre de sărăcire totală a majorității absolute a populației și de îmbogățire a capilor mafiei de la guvernare, Ivan Timofeevici GUȚU a ocupat funcția de viceprim-ministru în Guvernul Sangheli. Așa cum la acea oră organele de anchetă și justiția erau controlate de puterea politică, marile hoții și micile furțișaguri ale guvernanților treceau fără nici o consecință pentru mai-marii zilei.

Am auzit și chiar am scris despre mai multe găinării comise pe atunci de fruntașul de azi al Alianței Moldova Noastră, Ivan Guțu. Dar iată că, după publicarea articolului precedent care îl viza

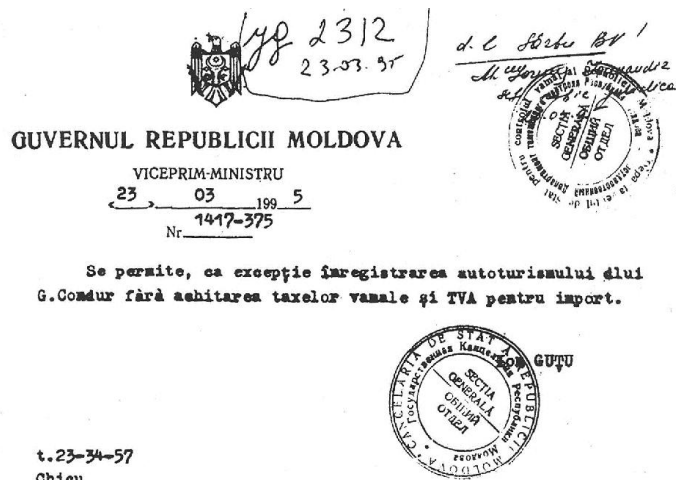
pe acesta, un funcționar care a preferat să nu figureze în acest material mi-a adus niște copii de documente care scot în vileag un procedeu ilegal utilizat de I. T. Guțu din poziția lui de mare ștab la Guvern. Este vorba de niște scrisori pe antetul Guvernului Republicii Moldova, semnate de Guțu în calitate de vicepremier, ștampilate cu ștampila Cancelariei Guvernului, secția generală, prin care acesta dădea indicații Vămii să permită importul de autoturisme din străinătate fără achitarea plăților obligatorii către Bugetul de Stat.

Așa, de exemplu, documentul din 04.01.1995, nr. 1417-13, are următorul conținut: "SE PERMITE ÎNREGISTRAREA AUTOMOBILULUI DLUI V. UNTILĂ FĂRĂ ACHITAREA TAXELOR VAMALE ȘI ACCIZELOR." Iar mai jos stă semnătura: Ion Guțu. Așadar, avem de a face cu o serie de cazuri grave de depășire a atribuțiilor de serviciu, abuz de putere, trafic de influență și corupție, comise de fostul demnitar agrarian Guțu. Dacă am sta să enumerăm articolele din Codul Penal, sub incidența cărora cad astfel de

crime, după care să adunăm numărul de ani de privațiune de libertate și la sfârșit să scoatem o medie, ar reieși că I. T. Guțu ar fi trebuit să fie judecat, condamnat și să stea la răcoare de prin 1995 și până în prezent, fără a mai apuca să fie de două ori deputat și să facă azi pe grozavul de la microfoanele Parlamentului pe post de exponent al opoziției galbene, care dă lecții de moralitate și eficiență Guvernului. Comicul situației mai constă și în faptul că actualii deputați AMN, Guțu și Untilă, aveau interese comune cu mult înaintea apariției lor în *cohorta bondocului cap al martorilor Soarelui-Apune, Urechean*. Presupunem că Veaceslav Untilă, după ce a tot fost șef pe la Poliția Rutieră și Ministerul de Interne, ar fi agonisit coala ceva părăluțe ca să își ia un hârb de mașină la mână a doua fără a mai pune la bătaie banii publici. Mai ales că în "Autobiografia" caligrafiată cu propria-i mână V. Untilă mărturisește că "în perioada 1995–1998 am activat în Organizația Internațională pentru Circulația Rutieră cu sediul la Geneva". Din câte știm, obscura organizație cu sediul la Geneva întrunea doar țările din fostul spațiu sovietic, scopurile și acțiunile acesteia rămânând a fi acoperite de mister. Și totuși, presupunem că veniturile actualului vicepreședinte al AMN îi permiteau să își procure o mașinuță și să o aducă în țară cu achitarea tuturor plăților legale, ca toți cetățenii onorabili. Dar se vede că oamenii de teapa celor din AMN consideră că legile sunt pentru proști, pentru turmă, pentru cei care nu au pile la Guvern. Iar pentru "aleși" alde ei totul este permis, orice abuz este binevenit. Căci dacă ar sta ei să socotească chinurile și caznele prin care au trecut aflându-se la posturi de conducere, până și-au văzut rotunjite averile, burțile și fălcile, ia o mică găinărie cu o biată mașină e o nimica toată. Bine-bine, dar de ce atunci actualii fruntași ai AMN, violatorii de ieri ai Legii Bugetului, fac atâta gălăgie și scandal în Parlament când la inițiativa vreunui deputat se admite, cu titlu de excepție, prin derogare de la lege, **ÎN MOD ABSOLUT LEGAL**, importul unor unități de transport, mașini de salvare sau tractoare? De ce? Pentru că acolo unde era obraz altădată, astăzi nu mai e decât o umflătură groasă, provocată de permanente excese alimentare și mai ales de nesimțirea proverbială deja pentru acest tip de indivizi.

O altă scrisoare cu un conținut identic îl vizează pe un alt distins domn pe nume I. Bolboceanu, fiind datată cu 30.12.1994 (Bun cadou de revelație!) și având numărul 0515-1922. Nu știu de ce avem impresia că este vorba de nimeni altul decât actualul deputat Iurie

Bolboceanu, intrat în Parlament pe listele Blocului “Moldova Noastră”, după care s-a desprins pentru a forma propria grupare condusă de D. Braghîș. O altă epistolă oficială, semnată de același Guțu, este datată cu 23.03.1995, purtând numărul 1417-375, și are următorul conținut “SE PERMITE, CA EXCEPȚIE, ÎNREGISTRAREA AUTOTURISMULUI DLUI G. CONDUR FĂRĂ ACHITAREA TAXELOR VAMALE ȘI TVA PENTRU IMPORT”. Iar mai jos stă și numele celui care a întocmit scrisoarea, unul Chicu, e indicat alături și numărul de telefon al acestui funcționar: 23-34-57. Nu l-am format deoarece presupunem că în treisprezece ani respectivul domn nu mai stă la același număr de telefon. Dar am fi vrut să aflăm cine e, totuși, acest enigmatic G. Condur, ce funcție ocupa pe atunci și, eventual, cât i-a dat lui I.T. Guțu în schimbul acestei scrisori. Și tot la aceeași dată, 30.12.1994, Guțu, ca un adevărat Moș Gerilă, îi mai face unuia un cadou de Anul Nou, cadoul respectiv purtând numărul de înregistrare 0515-1919. De această dată norocosul beneficiar al noii nelegiuiri este un oarecare P. Morari, de urmele căruia încă nu am dat.

Dar, iubite cititorule, răbdare. Pentru că generozitatea mafiotului din guvernarea agrariană s-a revărsat și peste alți norocoși în ziua de 30.12.1994. I-am zice Moș Crăciun, dar, așa cum avem de furcă cu un vechi nomenclaturist sovietic deprins cu versiunea atee a sărbătorilor de iarnă, i-am zis Moș Gerilă. Deși puteam să îi zicem cu același succes și Moș Crăcilă, adică să apelăm la varianta de tranziție (de compromis, de mijloc) dinspre moda veche spre cea nouă. Carevasăzică, următorul norocos în acea zi de pomină este un oarecare A. Șulianschi, acesta beneficiind de scrisoarea numerotată cu 0515-1926. Cine o fi fost și ăsta, habar nu am, dar iată că a avut noroc. Dar nici ăsta nu a fost ultimul dintre favoriții lui Guțu în acea zi. A urmat unul pe nume A. Donos, despre care istoria, deocamdată, nu știe mare lucru. Acestuia i-a picat scrisoarea cu numărul 0515-1911. Însă unul totuși s-a dovedit a fi mai operativ decât cei de mai sus și a reușit să își tragă un cadou cu ocazia sărbătorilor de iarnă cu câteva zile înaintea lor. Acesta e unul zis V. Gandrabura, care și-a obținut misiva permisivă la 27.12.1994. Cine o mai fi și ăsta și ce hram purta pe atunci, nu știu, dar presupun că, dacă e viu și sănătos și azi, atunci tot prin partidul lui Urechean s-o fi aciuat. Căci anume aici s-a grămădit grosul călcătorilor de lege și al profitorilor de tot soiul, de au rămas celelalte grupări de fripturiști mai că fără activiști. Cronicile timpului spun că în acel ajun de An Nou, când toată lumea își ura “La mulți ani!”, hrăpărețul violator de lege de la Guvern, I. T. Guțu, când primea și el câte o felicitare de acest fel, își tot repeta bombănit pe sub nas, așa ca să nu-l audă nimeni: “La mulți ani, la mulți ani! Pe naiba, la mulți BANI! Asta vreau. Ca să mă pot bucura din plin de anii pe care îi mai am”. Și se tot bucură până azi – mânca-l-ar pușcăria să îl mănânce! – în timp ce mulțimea, adusă la sapă de lemn de unii ca el, îndură sărăcie și lipsuri și nu prea are chef de bucurii.

Dragi cititori, să ne tragem respirația și să mergem mai departe, căci mai sunt câțiva coțcari care s-au bucurat de protecția lui Guțu, care a uzat procedee de mai sus pentru a beneficia personal în detrimentul statului. La un moment dat, ca să nu se mai complice cu atâtea hârtoage, Guțu trimitea indicații la vamă, cerând printr-o singură scrisoare să intre ilegal câte două mașini. Astfel,

trebuie să înțelegem, demnitarul corupt împușca doi iepuri dintr-o dată și încasa, probabil, dintr-o singură lovitură, un onorariu dublu. Că doar nu se apuca șmecherul birocrat să comită nelegiuiri ia așa, de flori de cuc. Tot trebuie să fi avut insul vreun interes. Iar altul decât cel bănesc nu văd care ar mai fi putut să fie. Așadar, perechea care nimerește într-o singură scrisoare este formată din Valeriu Isiumbeli și Aurel Voitiuc. Documentul este datat cu ziua de 24.08.1994 și are numărul 0515-1291, el mai precizând și faptul că cele două autoturisme au fost aduse din Germania. Recunosc, nu știm nimic despre tandemul de mai sus. Dar nici nu ne prea interesează. Ceea ce contează este metoda criminală aplicată cu atâta obrăznicie de Guțu prin sfidarea legii și irosirea banilor publici.

La 3 august 1994, Departamentul Controlului Vamal mai primește o scrisoare de la Guțu, de această dată vizând o altă mașină adusă din Germania de către cineva pe nume T. Paerele. Numărul documentului – 1211-236. Iar la 29 iulie 1994, cetățeanul Grecu Marcel devine protagonistul unui ORDIN (așa e intitulat documentul) dat de Guțu vămii pentru intrarea pe gratis a unui alt automobil în țară. Numărul documentului nu poate fi deslușit, deoarece este acoperit parțial de o rezoluție scrisă peste el de mână – “A scuti de taxa vamală”, datată cu 04.08.94 și purtând semnătura “Savca” (dacă am descifrat-o corect). Presupun că documentele citate mai sus sunt doar o mică parte a mulțimii de scrisori de acest fel, care între timp nu s-au mai păstrat sau chiar au fost nimicite. Nici Guțu nu mai știe câți alde cei de mai sus au profitat de această schemă criminală. Sunt sigur că schema respectivă a fost doar una dintr-o mulțime, utilizate de către mafioți alde Guțu pentru a se câpătui pe socoteala statului. Și doar în cazuri rare de tot gangsterii tranziției au lăsat urmele crimelor și abuzurilor comise. Ei au elaborat un sistem sofisticat de activitate care le-a permis fie să șteargă urmele, fie nici să nu le lase.

După exemplele de mai sus, cred că s-a convins toată lumea că Ivan Timofeevici GUȚU este un fost demnitar corupt, un șarlatan ordinar care într-o țară normală ar trebui să-și petreacă bătrânețile nu în Parlament, unde se dă în spectacol și sare cu gura cu treabă și fără treabă, ci după gratii. Unul ca el nu are nici un drept moral să dea lecții de guvernare eficientă și onestă, maimuțărindu-se în cohorta lui Urechean și deplângând cu fățarnicie soarta poporului. Un carierist de pe vremea sovieticilor și un mafiot de pe vremea tranziției, atunci când vine cu povețe despre democrație și reforme, nu merită altceva decât hulă și dispreț. Și nu-l va salva de stigmatul rușinii nici culoarea galbenă a AMN, nici soarele confiscat de gruparea cu pricina și nici milioanele acaparate în mod criminal. Dacă a reușit să scape de procuror și de pușcărie, unul ca el, cât și întreaga liotă de nomenclaturiști din jurul lui Urechean, nu are nici o scăpare de judecata publică pentru multele ticăloșii, furtișaguri și nemernicii săvârșite pe timpul lungii lor aflări în funcții de conducere.

Cine are ochi va vedea, cine are minte va judeca.

Iar cine nu, mă rog. De unde nu-i, nici Dumnezeu nu cere.

2. Valeriu Cosarciuc, *bravul ostaș al opoziției galbene, în vizorul Curții de Conturi*

Detășamentul AMN sau armata “tigrilor est-europeni”, cum s-au autoproclamat recent aceștia, îl are printre neobosiții săi combatanți pe logoreicul deputat Valeriu Cosarciuc. Țsta combate rău de tot, mereu încruntat și mereu gata să bodogănească monologuri lungi și insipide despre cum ar trebui salvată economia țării. În articolul precedent am arătat cum, pe vremea când era vicepremier în Guvernul Braghiș, respectivul opozant de operetă și-a tras în proprietatea privată întreprinderea “Moldagrotehnica” de la Bălți. Știm că respectivul deputat AMN ar fi vrut să nu figureze la rubrica noastră. Îi înțelegem dorința. Dar spre profundul nostru regret nu i-o putem satisface. Deși personal am o anume simpatie pentru

Curtea de Conturi despre Cosarciuc și alții

Materialele pe care le vom publica mai jos au fost preluate de pe site-ul Curții de Conturi, pot fi consultate oricând și sunt la îndemâna oricui. Noi doar am făcut efortul să le adunăm pe cele mai relevante dintre hotărârile acestei instituții, care îl vizează pe eroul nostru. Ca și în majoritatea cazurilor, faptele depistate de Curtea de Conturi nu au determinat reacții prompte din partea Procuraturii și nici sancțiuni față de cei vinovați. Din păcate, la noi cei de sus încă pot să scape nepedepsiți pentru faptele comise. Prea mare le este influența asupra organelor de anchetă și asupra justiției. Mai ales când vine vorba despre un deputat. Iar Cosarciuc este deputat din 2001. Orice încercare a Procuraturii de a lămuri vreun caz în care a fost implicat vreun demnitar de ieri și care azi s-a pomenit în opoziție este răstălmăcit ca fiind persecuție pe motive politice. Și nimeni încă nu a rupt acest cerc vicios. Și totuși, cel puțin opinia publică, cetățenii, viitorii alegători trebuie să cunoască faptele demnitarilor și să îi judece după merite. Iar în acest sens Cosarciuc nu poate fi o excepție. Chiar dacă a mai făcut și gesturi de caritate în viața lui.

Așadar, citiți și vă cruciți, oameni buni

1. HCC 68/2000

Hotărâre privind rezultatele controlului asupra respectării legislației în procesul privatizării întreprinderilor din sectorul electroenergetic (nr. 68 din 26.10.2000). Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 5-7/7 din 18.01.2001

Curtea de Conturi a examinat rezultatele controlului asupra respectării legislației în procesul privatizării întreprinderilor din sectorul electroenergetic și a constatat următoarele.

Conform prevederilor Legii cu privire la proiectul individual de privatizare a întreprinderilor din sectorul electroenergetic nr. 233-XIV din 23.12.98, efectuarea procesului de privatizare a obiectelor prin concurs investițional (pregătirea, organizarea și dirijarea procesului concursului investițional, luarea deciziilor privind calificarea investitorului drept capabil să realizeze administrarea financiară și tehnologică a întreprinderilor din sectorul electroenergetic și să efectueze investiții de reabilitare în aceste întreprinderi în volumul necesar) pe deplin ține de competența comisiei de concurs, care, potrivit prevederilor pct. 3 al cap. III din Concepția asupra privatizării întreprinderilor din sectorul electroenergetic, aprobată prin Legea nr. 63-XIV din 25.07.98, urma să fie creată de către Guvern în modul stabilit. Din punct de vedere juridic, însă fără stabilirea atribuțiilor funcționale, o asemenea comisie a fost creată abia la 15.06.2000 prin Hotărârea Guvernului nr. 571, adică după privatizarea obiectelor din sectorul electroenergetic. Prin urmare, procesul de privatizare a întreprinderilor din sectorul electroenergetic a fost declanșat și desfășurat nelegitim.

De facto, responsabilitatea pentru pregătirea, dirijarea procesului concursului investițional și luarea deciziilor privind privatizarea acțiunilor statului în întreprinderile din sectorul electroenergetic, vânzarea rețelelor electrice (35 kV) și a terenurilor aferente și-a asumat-o Comisia pentru supravegherea procesului de privatizare a complexului energetic, care, conform Hotărârii Guvernului nr. 330 din 23.04.99, urma să supravegheze procesul de privatizare.

Comisia pentru supravegherea procesului de privatizare a complexului energetic, constituită din persoane cu funcții de răspundere ale Guvernului (dl D. Braghiș – în calitate de președinte al comisiei, dl V. Cosarciuc – în calitate de vicepreședinte), nefiind abilitată cu dreptul de desfășurare a concursului investițional, a adoptat un șir de Hotărâri nedeliberative (nr. 2 din 19.05.99, nr. 3 din 29.07.99, nr. 4 din 24.08.99, nr. 5 din 1.09.99, nr. 6 din 9.09.99, nr. 7 din 10.09.99, nr. 8 din 23.11.99, nr. 9 din 11.01.2000 și nr. 10 din 27.01.2000).

Procesul-verbal din 20.01.2000 ale ședințelor comisiei n-a avut putere juridică, deoarece n-au fost semnate de președintele acesteia dl D. Braghiș.

În rezultatul neglijării legislației în vigoare privind privatizarea întreprinderilor S.A. "RED mun. Chișinău", S.A. "RED-Centru" și S.A. "RED-Sud", iresponsabilității specialiștilor din cadrul Departamentului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat (dl **A. Oleinic** etc.) la asigurarea pregătirii acestor întreprinderi pentru privatizare și a persoanelor cu funcții de răspundere din cadrul Guvernului (dnii D. Braghiș, **V. Cosarciuc**), a **fost admisă privatizarea patrimoniului public în defavoarea intereselor economice ale statului.**

2. HCC 56/2001

Hotărâre privind controlul tematic asupra unor aspecte ale activității economico-financiare a Inspectoratului Fiscal Principal de Stat pe lângă Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova în anul 2000 (nr. 56 din 05.06.2001). Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 94-96/50 din 10.08.2001

Curtea de Conturi a examinat rezultatele controlului asupra unor aspecte ale activității IFPS în anul 2000 și a constatat următoarele.

În a.2000 nu s-a aplicat față de întreprinderile din sistemul termoenergetic prevederile Legii nr. 633-XIII din 10.11.95 "Cu privire la modul de urmărire a impozitelor, taxelor și altor plăți" referitor la blocarea conturilor bancare, ridicarea banilor în numerar din casieria restanțierului, aplicarea sechestrelor asupra bunurilor cu vânzarea lor ulterioară.

La începutul anului 2000 restanțele la plățile de bază la buget ale agenților economici din sistemul termoelectric (21 de întreprinderi) au constituit 130,7 mln lei, iar la sfârșitul 2000 această datorie s-a mărit cu 60 mln lei și a alcătuit 190,6 mln lei, inclusiv a Î.S. "Moldtranselectro" – 64,4 mln lei, a CET-2 – 58,7 mln lei, a S.A. "CET-1 – 17,9 mln lei, a Rețelelor Electrice Nord – 13,7 mln lei, a CET "Nord" S.A. – 9,0 mln lei, a S.A. "RED-Nord-Vest" – 80 mln lei, a "Termocom" S.A. – 5,8 mln lei etc.

Neaplicarea cerințelor Legii nr.633-XIII față de întreprinderile din sistemul termoelectric se explică prin faptul că Comisia guvernamentală pentru redresarea situației critice din sistemul termoelectric (V. Cosarciuc – președinte al Comisiei) a interzis neîntemeiat urmărirea plăților, blocarea conturilor întreprinderilor în cauză (procesul-verbal al Comisiei guvernamentale din 29.05.2000).

Pe parcursul anului 1999, în baza prevederilor art. 104 (lit. "a") al titlului III din Codul Fiscal, din bugetul de stat au fost restituite mijloace cu titlu de TVA aferente livrărilor, impozitate la cota "zero", în mărime de 106,9 mln lei, iar în anul 2000 – în sumă de 251,8 mln lei.

3. HCC 56/2001

Hotărâre privind Raportul Curții de Conturi asupra administrării și întrebuințării resurselor financiare publice în anul 2000 (nr. 66 din 10.07.2001). Monitorul Oficial al R. Moldova nr.116-118/55 din 27.09.2001

În unele cazuri aplicarea prevederilor Legii nr.633-XIII față de întreprinderile care au mari restanțe la plățile de bază în buget este suspendată de organele de vârf ale republicii. Comisia guvernamentală pentru redresarea situației critice din sistemul termoelectric (V. Cosarciuc – președinte al Comisiei) a interzis neargumentat urmărirea plăților, blocarea conturilor întreprinderilor în cauză.

Contrar Legii cu privire la modul de urmărire a impozitelor, taxelor și altor plăți, se efectuează licitația "cu strigare", în cazurile când s-a înscris numai un singur participant. Astfel, la 11 februarie 2000, prin negocieri directe cu unicul cumpărător – S.R.L. "Asconi", înscris pentru a participa la licitația "cu strigare" pentru comercializarea producției vinicole sechestrate de la Colegiul Național de Viticultură și Vinificație din or. Chișinău, prețul stabilit de către experți a fost neîntemeiat diminuat cu 20 la sută, în timp ce legislația prevede în unele cazuri nu mai mult de 10 la sută.

Un șir de încălcări au fost comise la privatizarea Rețelelor Electrice de Distribuție (RED) din complexul electroenergetic, care a fost înfăptuită în baza unui contract, semnat din partea statului de către vicedirectorul general al DPAPS dna Z. Grafchin la 07.02.2000.

Încalcându-se prevederile Concepției asupra privatizării întreprinderilor din sectorul electroenergetic și Legii cu privire la proiectul individual de privatizare a întreprinderilor din sectorul electroenergetic, privatizarea RED-urilor n-a fost efectuată de către o comisie de concurs specializată în acest domeniu, dar de Comisia pentru supravegherea procesului de privatizare a complexului energetic, creată de către Guvern. Comisia în cauză din care făceau parte persoane cu funcții de răspundere ale Guvernului (dnii D.Braghiș – președinte al comisiei, V. Cosarciuc – vicepreședinte), conform Hotărârii Guvernului nr. 330 din 23.04.99, **urma să supravegheze procesul de privatizare**, dar n-a fost abilitată, din punct de vedere juridic, cu dreptul de organizare și desfășurare a concursurilor investiționale.

Prin urmare, procesul de privatizare a întreprinderilor nominalizate a fost declanșat și desfășurat nelegitim.

4. HCC 56/2001

Hotărâre privind rezultatele controlului asupra nivelului de executare a obligațiilor contractuale, prevăzute în Acordul de concesiune, încheiat la 06.07.95 între Guvernul Republicii Moldova și Compania de explorare și exploatare a resurselor "REDECO" L.T.D. (SUA) în vederea cercetării și exploatarei resurselor de țigăi și gaze în Republica Moldova (nr. 4 din 11.01.2002). Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 36-38/10 din 14.03.2002.

Curtea de Conturi a examinat rezultatele controlului asupra nivelului de executare a obligațiilor contractuale și a constatat următoarele.

Acordul de concesiune a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 621 din 07.09.95, luându-se ca bază Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 495-XIII din 13.06.95.

Acest Acord de concesiune (în aspectul cercetării, explorării și exploatarei zăcămintelor de țigăi din bazinul Văleni) a fost încheiat contrar Hotărârii Guvernului nr. 209 din 23.04.91, prin care a fost aprobat Regulamentul rezervației de stat "Prutul de Jos". Prin pct. 10 (alin. 3) al acestui Regulament se interzic lucrările de explorare și exploatare a zăcămintelor naturale pe teritoriul rezervației de stat "Prutul de Jos" (cu suprafața de 1691 ha) și în zona de protecție a rezervației cu lățimea de 1,5 km, fapt care a influențat negativ asupra executării Acordului de concesiune, deoarece zăcămintul de țigăi din Văleni în întregime se află în rezervația de stat "Prutul de Jos".

Ulterior, peste 6 zile de la încheierea Acordului de concesiune, a fost adoptată Legea cu privire la concesiuni nr. 534-XIII din 13.07.95, care (prin art. 11) prevede că terenurile destinate ocrotirii naturii nu pot fi concesionate. Conform art. 27 din aceeași Lege, Guvernul urma să aducă actele sale normative în concordanță cu prezenta lege, lucru care nu s-a efectuat și condițiile Acordului de concesiune n-au fost modificate.

Din cauza nivelului scăzut de perfectare a Acordului de concesiune, lipsei de colaborare, control și supraveghere din partea organelor de resort, precum și a lipsei de sesizare a Guvernelor precedente și actualul (A. Sangheli, I. Ciubuc, I. Sturza, D. Braghiș etc.) despre mersul îndeplinirii obligațiilor contractuale,

Compania "REDECO" nu și-a onorat în deplină măsură obligațiunile contractuale în vederea cercetării și exploatarei resurselor de țiței și gaze în Republica Moldova.

Mai mult decât atât, pentru efectuarea controlului și supravegherii executării Acordului de concesiune, încheiat între Guvernul Republicii Moldova și Compania de explorare și exploatare a resurselor "REDECO" în vederea cercetării și exploatarei resurselor de țiței și gaze în Republica Moldova, printr-un șir de Hotărâri ale Guvernului nr. 621 din 07.09.95, nr. 450 din 12.08.96, nr. 992 din 27.10.97, nr. 161 din 26.02.2001, au fost create și modificate Comisii guvernamentale (V. Bobuțac, I. Guțu, V. Cosarciuc), care, în perioada nominalizată, practic n-au activat.

Deși Compania "REDECO" în Republica Moldova a activat în domeniul de explorare și exploatare a zăcămintelor de țiței și gaze circa 6 ani, aceasta, în conformitate cu pct.1.3 al Acordului de concesiune, n-a prezentat Guvernului informații argumentate privind analiza geologică a rezervelor de țiței și gaze în Republica Moldova. De aceea statul nu dispune de o altă informație privind rezervele de țiței și gaze, în afară de cea pe care a avut-o la momentul încheierii Acordului de concesiune.

5. HCC 56/2001

Hotărâre privind rezultatele controlului asupra privatizării de stat prin concurs investițional (nr. 24 din 29.03.2002). Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 62/15 din 09.05.2002.

Curtea de Conturi a examinat rezultatele controlului și a constatat următoarele.

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, reieșind din condițiile contractului de vânzare-cumpărare, acceptate de către Comisia pentru supravegherea procesului de privatizare a complexului energetic (vicepreședinte – V. Cosarciuc), a permis RED-urilor, trecute în posesia S.A."Union Fenosa", ridicarea tarifelor pentru consumatorii de energie electrică inițial de la 50 până la 65 de bani, iar ulterior până la 68 de bani pentru 1 kWh. Această majorare a fost efectuată în lipsa unei analize profunde a cheltuielilor reale de procurare, transportare și distribuire a energiei electrice, a pierderilor comerciale și tehnice, a cheltuielilor investiționale etc.

Pentru "argumentarea" necesității ridicării tarifului la energia electrică de la 50 până la 65 de bani pentru 1 kWh, ANRE a acceptat unele date denaturate privind cheltuielile reale luate ca bază pentru elaborarea tarifelor. Astfel, în tarif au fost incluse neîntemeiat cheltuieli majorate legate de amortizarea fondurilor fixe.

Conform datelor evidenței contabile, aceste cheltuieli în realitate constituiau 37,7 mln lei, însă în tarif au fost incluse în mărime de 128,6 mln lei, sau cu 91,4 mln lei mai mult.

6. HCC 56/2001

Hotărâre privind raportul Curții de Conturi asupra administrării și întrebuințării resurselor financiare publice în anul 2001 (nr. 50 din 14.06.2002). Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 106-109/27 din 25.07.2002.

La capitolul IV "**Integritatea și gestionarea patrimoniului public**" se menționează că Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, reieșind din condițiile contractului de vânzare-cumpărare, acceptate de către Comisia pentru supravegherea procesului de privatizare a complexului energetic (vicepreședinte – V. Cosarciuc), a permis RED-urilor, trecute în posesia S.A."Union Fenosa", ridicarea tarifelor pentru consumatorii de energie electrică inițial de la 50 până la 65 de bani, iar ulterior până la 68 de bani pentru 1 kWh. Această majorare a fost efectuată în lipsa unei analize profunde a cheltuielilor reale de procurare, transportare și distribuire a energiei electrice, a pierderilor comerciale și tehnice, a cheltuielilor investiționale etc.

Pentru "argumentarea" necesității ridicării tarifului la energia electrică de la 50 până la 65 de bani pentru 1 kWh, ANRE a acceptat unele date denaturate privind cheltuielile reale luate ca bază pentru elaborarea tarifelor. Astfel, în tarif au fost incluse neîntemeiat cheltuieli majorate legate de amortizarea fondurilor fixe.

Conform datelor evidenței contabile, aceste cheltuieli în realitate constituiau 37,7 mln lei, însă în tarif au fost incluse în mărime de 128,6 mln lei, sau cu 91,4 mln lei mai mult.

Motivarea ridicării tarifelor prin referirea la normele prevăzute de Anexa nr. 11, ca parte componentă a contractului de vânzare-cumpărare încheiat între Departamentul Privatizării și S.A."Union Fenosa", este incorectă, deoarece toate 13 anexe la acest contract prezintă niște foi curate, semnate de către reprezentanții ambelor părți.

Controlul activității companiei de explorare și exploatare a resurselor "REDECO" LTD (SUA) a scos la iveală lipsa conlucrării între organele de stat ale Republicii Moldova privind consecutivitatea soluționării problemelor abordate și angajamentelor asumate.

În decurs de 6 ani (1995-2001), organele de resort ale republicii n-au întreprins nici o acțiune pentru a exclude coliziile juridice din acord, deși în scopul supravegherii executării acestui Acord au fost formate Comisii guvernamentale în frunte cu foștii membri ai Guvernului V. Bobuțac, I. Guțu, V. Cosarciuc.

Atât Comisiile guvernamentale, cât și structurile de stat care exercitau funcțiile de concedent s-au eschivat totalmente de la onorarea atribuțiilor de monitorizare și realizare a clauzelor Acordului încheiat. Ca rezultat, scopurile propuse la încheierea acestui Acord privind prospectarea și exploatarea resurselor de petrol și gaze, care au o importanță vitală pentru țară, n-au fost atinse.

7. HCC 84/2002

Hotărârea privind controlul asupra utilizării resurselor financiare și materiale pentru lichidarea consecințelor calamităților naturale din 26-28 noiembrie 2000 (nr. 84-m din 02.08.2002). Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 161/55 din 03.12.2002.

Curtea de Conturi a examinat rezultatele controlului asupra utilizării resurselor financiare și materiale pentru lichidarea consecințelor calamităților naturale din 26-28 noiembrie 2000 și a constatat următoarele.

În rezultatul ploilor torențiale din nordul țării, urmate de înghețurile și depunerile masive de chiciură, din 26-28 noiembrie 2000, economiei naționale a Republicii Moldova i-au fost cauzate prejudicii care, conform rapoartelor comisiilor județene, au fost estimate la valoarea de 365,0 mln lei. Suma respectivă n-a fost recontrolată și confirmată. În urma analizei rapoartelor fostului director general al DPCSE (dl C. Antoci), prezentate Comisiei guvernamentale pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova (în continuare Comisia), s-a constatat că unele informații operative primite de la prefecturile județene n-au fost veridice. S-au exagerat datele despre deteriorările pilonilor de energie electrică și telecomunicații.

Pentru lichidarea consecințelor calamităților naturale, prin Legea bugetului pe anul 2000, în redacția Legii 1410-XIV din 08.12.2000, au fost aprobate 30,0 mln lei. În realitate din buget s-au alocat 2,0 mln lei, inclusiv S.A. "Red-Nord" (Bălți) – 1,9 mln lei și S.A. "Red-Nord-Vest" (Dondușeni) – 0,1 mln lei. Prin Legea bugetului pe anul 2001, în redacția Legii nr. 1443-XIV din 11.01.2001, au fost alocate 15,0 mln lei, inclusiv 4,9 mln lei au fost repartizate la procurarea bunurilor materiale (sârmă, piloni, conductoare), 10,0 mln lei – la achitarea lucrărilor de restabilire a rețelelor electrice și 0,1 mln lei – la achitarea lucrărilor de proiectare, reparație și montaj.

În urma controalelor efectuate de către Departamentul Control Financiar și Revizie s-a stabilit că din mijloacele bugetare alocate de 17,0 mln lei suma de 6,6 mln lei (38,8 la sută) s-a folosit contrar destinației.

Guvernul a emis Hotărârea nr. 1250 din 14.12.2000 "Privind **măsurile urgente de lichidare a consecințelor calamităților naturale din 26-28 noiembrie 2000**", prin care ministerelor și departamentelor le-au fost stabilite sarcini concrete privind urgentarea lucrărilor de restabilire a obiectelor care au suferit în urma acestor calamități.

În perioada decembrie 2000- ianuarie 2001, de către agenții economici din republică au fost propuse oferte privind încheierea contractelor de livrare a bunurilor materiale și efectuarea lucrărilor de restabilire în sumă de 78,7 mln lei. De fapt Comisia guvernamentală pentru Situații Excepționale (dl V. Cosarciuc) a acceptat încheierea contractelor cu agenții economici în sumă de 27,9 mln lei, inclusiv cu ÎS "Armo-Beton" – 6,9 mln lei și 67305 dolari SUA, S.R.L. "Optimus Plus" – 7,6 mln lei; S.R.L. "Ferren M" – 7,5 mln lei; S.R.L. "Atom-trading" – 1,5 mln lei și "Transenergogrup" – 1,3 mln lei.

Cu toate că ÎS "Armo-Beton" producea lunar 4,2 mii piloni de tensiune înaltă pentru energie electrică, S.A. "Red-Nord" a încheiat contractul neeficient nr.06/12 din 20.12.2000, în sumă de 4,9 mln lei, cu S.R.L."Ferren-M" privind achiziționarea pilonilor care, la rândul său, au fost procurați de la firma "Minisem" cu 970 lei unitatea, iar ultima i-a importat din Ucraina la prețul de 898,0 lei unitatea. Prețul unui pilon livrat de S.R.L. "Ferren-M" era mai mare decât cel produs la ÎS "Armo-Beton" cu 91,5 lei, diferența de prețuri pentru 1100 piloni procurați de la firma respectivă constituind 100,7 mii lei.

De către **Comisia guvernamentală pentru Situații Excepționale** (dl V. Cosarciuc) s-au încălcat prevederile pct.11 din Hotărârea Guvernului nr. 1250 din 14.12.2000, la Direcția Generală pentru Rezervele Materiale nefiind stocate ajutoarele umanitare străine, destinate lichidării consecințelor calamităților naturale și repartizate de către Comisia pentru ajutoarele umanitare la propunerea Comisiei guvernamentale pentru Situații Excepționale, ceea ce a dus la lipsa de control privind evidența strictă și utilizarea eficientă a ajutoarelor umanitare primite.

Astfel, ajutorul umanitar primit din Republica Belarus - 15 vagoane cu piloni de beton pentru rețele electrice de tensiune înaltă, acordat Republicii Moldova și distribuit conform listei aprobate la ședința Comisiei guvernamentale pentru Situații Excepționale din 09.01.2001 de către fostul viceprim-ministru dl V. Cosarciuc – 1110 piloni în sumă de 371,4 mii lei n-au fost reflectați în evidența contabilă. Menționez faptul că în timp ce costul unui pilon livrat din Belarus constituia 34 dolari SUA, costul pilonilor analogici (CB-105), livrați de către S.R.L."Ferren-M" prin intermediul S.R.L. "Minisem", era de 57,9 dolari SUA pentru o unitate, adică cu 70 la sută mai mult.

De asemenea, n-a fost stocat și luat în evidența ajutorul umanitar primit din partea Fundației "Counterpart International" în valoare de 635,2 mii USD (două containere cu echipament medical, consumabile, dispozitive pentru bucătărie și îmbrăcăminte), acesta fiind repartizat direct de către dl V. Cosarciuc Comisiei municipale Bălți pentru asistența umanitară pentru distribuire instituțiilor sociale și păturilor socialmente vulnerabile din localitățile ce au suferit de pe urma calamităților naturale care, la rândul său, trebuia să informeze Comisia guvernamentală, în termen de o lună, despre distribuirea și utilizarea lui la destinație. Din suma totală de 635,2 mii USD Comisia municipală Bălți a prezentat controlului darea de seamă privind distribuirea bunurilor materiale numai în sumă de 41,9 mii USD, iar pentru diferența în sumă de 593,0 mii USD darea de seamă lipsește.

La 29.12.2000 a fost primit ajutor umanitar acordat Republicii Moldova de către Inspectoratul Protecției Civile a județului Iași (România) în sumă totală de 63,6 mii lei (îmbrăcăminte și încălțăminte, plapume, combustibil, butelii voiaj și conserve din carne și fructe) pentru județele afectate de calamitățile naturale. Conform Hotărârii Comisiei (dl V. Cosarciuc) nr. 65 din 24.01.2001 și informației prezentate de către conducerea județelor, din suma totală distribuită județele au primit bunuri materiale numai de 27,3 mii lei, iar diferența de 36,3 mii lei, inclusiv îmbrăcăminte de 31,8 mii lei și produse alimentare în sumă de 4,5 mii lei au rămas nerepartizate. Nedistribuite au rămas și 50 tone de zahăr, primit din Polonia ca ajutor umanitar.

Guvernul României, prin Hotărârea nr. 1255 din 07.12.2000 cu modificările ulterioare, a acordat Republicii Moldova **un ajutor nerambursabil sub formă de energie electrică echivalent cu suma de 1000,0 mii dolari SUA**.

Ministerul Industriei și Energeticii n-a trecut energia electrică prin Comisia pentru ajutoarele umanitare acordate Republicii Moldova și n-a declarat-o la Departamentul Vamal. Toate acestea au dus la încălcarea pct.4 din Hotărârea Guvernului nr. 301 din 27.03.97 "Cu privire la instituirea Comisiei pentru ajutoarele umanitare acordate Republicii Moldova".

Încălcările și neajunsurile stabilite de control sunt o consecință a nerespectării de către persoanele cu funcții de răspundere (fost viceprim-ministru dl V. Cosarciuc etc.) a Hotărârii Guvernului nr. 1250 din 14.12.2000, ceea ce a dus la neutilizarea integrală și folosirea contrar destinației a mijloacelor bugetare și a ajutoarelor umanitare acordate pentru lichidarea consecințelor calamităților naturale din 26-28 noiembrie 2000.

8. HCC 84/2002

Hotărârea Curții de Conturi privind controlul asupra utilizării resurselor financiare și materiale pentru lichidarea consecințelor calamităților naturale din 26-28 noiembrie 2000 (nr. 84-m din 02.08.2002). Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 161/55 din 03.12.2002.

Curtea de Conturi a examinat rezultatele controlului asupra utilizării resurselor financiare și materiale pentru lichidarea consecințelor calamităților naturale din 26-28 noiembrie 2000 și a constatat următoarele.

În rezultatul ploilor torențiale din nordul țării, urmate de înghețurile și depunerile masive de chiciură, din 26-28 noiembrie 2000, economiei naționale a Republicii Moldova i-au fost cauzate prejudicii care, conform rapoartelor comisiilor județene, au fost estimate la valoarea de 365,0 mln lei. Suma respectivă n-a fost recontrolată și confirmată. În urma analizei rapoartelor fostului director general al DPCSE (dl C. Antoci), prezentate Comisiei guvernamentale pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova (în continuare Comisia), s-a constatat că unele informații operative primite de la prefecturile județene n-au fost veridice. S-au exagerat datele despre deteriorările pilonilor de energie electrică și telecomunicații.

Pentru lichidarea consecințelor calamităților naturale, prin Legea bugetului pe anul 2000, în redacția Legii 1410-XIV din 08.12.2000, au fost aprobate 30,0 mln lei. În realitate din buget s-au alocat 2,0 mln lei, inclusiv S.A. "Red-Nord" (Bălți) - 1,9 mln lei și S.A. "Red-Nord-Vest" (Dondușeni) - 0,1 mln lei. Prin Legea bugetului pe anul 2001, în redacția Legii nr. 1443-XIV din 11.01.2001, au fost alocate 15,0 mln lei, inclusiv 4,9 mln lei au fost repartizate la procurarea bunurilor materiale (sârmă, piloni, conductoare), 10,0 mln lei - la achitarea lucrărilor de restabilire a rețelelor electrice și 0,1 mln lei - la achitarea lucrărilor de proiectare, reparație și montaj.

În urma controalelor efectuate de către Departamentul Control Financiar și Revizie (dl Iu. Bolboceanu) s-a stabilit că din mijloacele bugetare alocate de 17,0 mln lei suma de 6,6 mln lei (38,8 la sută) s-a folosit contrar destinației. Totodată, Curtea de Conturi prin Hotărârea nr. 84 din 02.08.2002, a cerut de la DCFR (dl Iu. Bolboceanu) efectuarea unui control suplimentar la societățile respective în urma căruia s-a confirmat că S.A. "Red-Nord" și S.A. "Red-Nord-Vest", beneficiind de mijloacele bănești primite de la Ministerul Finanțelor pentru lichidarea consecințelor calamităților naturale din 26-28 noiembrie 2000, au dezaflat parțial sursele sus-menționate, utilizându-le pentru achitarea datoriilor curente față de furnizorii de energie electrică, care ulterior, pe parcursul a. 2001, au fost acoperite din sursele proprii.

Guvernul Republicii Moldova a emis Hotărârea nr. 1250 din 14.12.2000 "Privind măsurile urgente de lichidare a consecințelor calamităților naturale din 26-28 noiembrie 2000", prin care ministerelor și departamentelor le-au fost stabilite sarcini concrete privind urgentarea lucrărilor de restabilire a obiectelor care au suferit în urma acestor calamități.

În perioada decembrie 2000-ianuarie 2001, de către agenții economici din republică au fost propuse oferte privind încheierea contractelor de livrare a bunurilor materiale și efectuarea lucrărilor de restabilire în sumă de 78,7 mln lei. De fapt Comisia guvernamentală pentru Situații Excepționale (dl V. Cosarciuc) a acceptat încheierea contractelor cu agenții economici în sumă de 27,9 mln lei, inclusiv cu ÎS "Armo-Beton" - 6,9 mln lei și 67305 dolari SUA, S.R.L. "Optimus Plus" - 7,6 mln lei; S.R.L. "Ferren M" - 7,5 mln lei; S.R.L. "Atom-trading" - 1,5 mln lei și "Transenergogrup" - 1,3 mln lei.

Cu toate că Ministerul Industriei și Energeticii are în subdiviziunea sa ÎS "Armo-Beton", care produce pe lună 4,2 mii piloni de tensiune înaltă pentru energie electrică, S.A. "Red-Nord" a încheiat contractul neeficient nr. 06/12 din 20.12.2000, în sumă de 4,9 mln lei, cu S.R.L. "Ferren-M" privind achiziționarea pilonilor care, la rândul său, au fost procurați de la firma "Minisem" cu 970 lei unitatea, iar ultima i-a importat din Ucraina la prețul de 898,0 lei unitatea. Prețul unui pylon livrat de S.R.L. "Ferren -M" este mai mare decât cel produs la ÎS "Armo-Beton" cu 91,5 lei, diferența de prețuri pentru 1100 piloni procurați de la firma respectivă constituind 100,7 mii lei.

Încălcând pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 1250 din 14.12.2000, Ministerul Industriei și Energeticii (fost ministru dl I. Leșanu) n-a efectuat controale riguroase asupra utilizării eficiente a resurselor financiare alocate pentru executarea lucrărilor de restabilire a rețelelor electrice și n-a prezentat informațiile respective Comisiei guvernamentale pentru Situații Excepționale.

Conform Hotărârii Guvernului nr. 1250 din 14.12.2000, Ministerului Mediului și Amenajării Teritoriului (fost ministru dl I. Raileanu) i-a fost pusă ca sarcină asigurarea prin intermediul Inspecției de Stat în Construcție (dl S. Botezatu) a controlului asupra volumului lucrărilor executate de lichidare a consecințelor calamităților naturale, cu avizarea acestora pentru efectuarea plăților de către beneficiar. Cu toate acestea, în rezultatul analizei privind controlul volumelor și costul lucrărilor efectuate, în baza documentelor s-a constatat că încălcând prevederile pct.8 din Hotărârea sus-numită a fost majorat neargumentat costul lucrărilor efectuate. Din suma totală de 23,6 mln lei, prezentată spre achitare, suma neargumentată și nejustificată pe primul trimestru al anului 2001 a alcătuit 6,9 mln lei, sau 28 la sută.

Majoritatea actelor de efectuare a lucrărilor de restabilire a rețelelor electrice conțin exagerări (majorări neargumentate ale cifrelor), precum și includerea în componența volumelor de lucrări a costului materialelor și carburanților, care anterior a fost achitat de la buget, încălcarea modului de calculare a costului lucrărilor de construcție-montaj și comiterea unor greșeli aritmetice. Astfel, majorări ale costului efectuării lucrărilor de restabilire a rețelelor electrice au avut loc în județele: Soroca – de 3496,3 mii lei (40,0 la sută); Orhei – de 1972,0 mii lei (17,0 la sută); Edineț – de 705,4 mii lei (29,0 la sută); Bălți – de 211,5 mii lei (31,5 la sută) și Ungheni (sect. Călărași) – de 40,7 mii lei (66,6 la sută).

Conform prevederilor pct. 10 din Hotărârea Guvernului nr. 1250 din 14.12.2000, prefecturile și consiliile autorităților publice locale, în comun cu Ministerul Afacerilor Interne, n-au asigurat în deplină măsură paza valorilor materiale în perioada executării lucrărilor de lichidare a efectelor dezastrului. Ca rezultat, în primul trimestru au fost furate 32,2 tone de conductoare (sârmă, oțel, aluminiu, izolatoare) în sumă de 957,2 mii lei, inclusiv la S.A. "Red-Nord" – 21,9 t (de 656,3 mii lei) și la S.A. "Red-Nord-Vest" – 10,3 t (în sumă de 300,8 mii lei).

N-a fost repartizat la finanțarea lucrărilor de lichidare a consecințelor calamităților naturale ajutorul umanitar acumulat la contul valutar special de la Trezorerie în sumă de 127,6 mii dolari SUA (1672,4 mii lei) și de la contul special în lei - 21,1 mii lei.

De către Comisia guvernamentală pentru Situații Excepționale (V. Cosarciuc) s-au încălcat prevederile pct. 11 din Hotărârea Guvernului nr. 1250 din 14.12.2000, la Direcția Generală pentru Rezervele Materiale nefiind stocate ajutoarele umanitare străine, destinate lichidării consecințelor calamităților naturale și repartizate de către Comisia pentru ajutoarele umanitare la propunerea Comisiei guvernamentale pentru Situații Excepționale, ceea ce a dus la lipsa de control privind evidența strictă și utilizarea eficientă a ajutoarelor umanitare primite.

Astfel, ajutorul umanitar primit din Republica Belarus – 15 vagoane cu piloni de beton pentru rețele electrice de tensiune înaltă, acordat Republicii Moldova și distribuit conform listei aprobate la ședința Comisiei guvernamentale pentru Situații Excepționale din 09.01.2001 de către fostul viceprim-ministru dl V. Cosarciuc – 1110 piloni în sumă de 371,4 mii lei, inclusiv la S.A. "Red-Nord" or. Bălți – 598 piloni în sumă de 198,5 mii lei și la S.A. "Red-Nord-Vest" or. Donușeni – 512 piloni în sumă de 172,9 mii lei, n-au fost reflectați în evidența contabilă la Direcția Generală pentru Rezervele Materiale. Atrage atenția asupra faptului că în timp ce costul unui pilon livrat din Republica Belarus constituia 34 dolari SUA, costul pilonilor analogici (CB-105), livrați de către S.R.L. "Ferren-M" prin intermediul S.R.L. "Minisem", alcătuiește 57,9 dolari SUA pentru o unitate, adică cu 70 la sută mai mult.

De asemenea n-a fost stocat și luat în evidența contabilă la Direcția Generală pentru Rezervele Materiale ajutorul umanitar primit din partea Fundației "Counterpart International" în valoare de 635,2 mii USD (două containere cu echipament medical, consumabile, dispozitive pentru bucătărie și îmbrăcăminte), acesta fiind repartizat direct de către dl V. Cosarciuc Comisiei municipale Bălți pentru asistența umanitară pentru distribuie instituțiilor sociale și păturilor socialmente vulnerabile din localitățile ce au suferit de pe urma calamităților naturale care, la rândul său, trebuia să informeze Comisia guvernamentală, în termen de o lună, despre distribuie și utilizarea lui la destinație. Din suma totală de 635,2 mii USD Comisia municipală Bălți a prezentat controlului darea de seamă privind distribuie bunurilor materiale numai în sumă de 41,9 mii USD, inclusiv jud. Bălți – 22,9 mii USD, jud. Soroca – 9,4 mii USD și jud. Orhei – 9,6 mii USD, iar pentru diferența în sumă de 593,0 mii USD darea de seamă lipsește.

La 29.12.2000 de către DPCSE a fost primit ajutor umanitar acordat Republicii Moldova de către Inspectoratul Protecției Civile a județului Iași (România) în sumă totală de 63,6 mii lei (îmbrăcăminte și încălțăminte, plapome, combustibil, butelii voiaj și conserve din carne și fructe) pentru județele afectate de calamitățile naturale. Conform Hotărârii Comisiei nr.65 din 24.01.2001 și informației prezentate de către conducerea județelor, precum și listei aprobate de către fostul director general dl C. Antoci, din suma totală distribuită județele au primit bunuri materiale numai de 27,3 mii lei, iar diferența de 36,3 mii lei, inclusiv îmbrăcăminte de 31,8 mii lei și produse alimentare în sumă de 4,5 mii lei au rămas nerepartizate la depozitul DPCSE (or. Strășeni).

Până în prezent nedistribuite au rămas și 50 tone de zahăr, primit de către Direcția Generală pentru Rezervele Materiale din Polonia ca ajutor umanitar.

Comisia pentru ajutoarele umanitare, prin Hotărârea nr.54 din 29.11.2000, a luat decizia de a elibera din rezervele materiale 220 tone de benzină (5,26 lei – un litru) în sumă de 1485,0 mii lei, pentru lichidarea consecințelor calamităților naturale din 26-28 noiembrie 2000: Ministerului Industriei și Energeticii – 90 tone; Departamentului Protecție Civilă și Situații Excepționale – 45 tone; Ministerului Afacerilor Interne – 10 tone; Ministerului Transporturilor și Comunicațiilor – 45 tone; Ministerului Sănătății – 10 tone; Ministerului Apărării – 20 tone.

De către ministere au fost prezentate dări de seamă privind repartizarea acestei cantități de benzină întreprinderilor și instituțiilor care au luat parte la lichidarea calamităților din nordul republicii, lipsind actele de utilizare conform destinației. Din cantitatea totală de 45 tone de benzină în sumă de 303,8 mii lei și repartizată DPCSE de către fostul director general dl C. Antoci - 13,5 mii litri au fost stocați la depozitul central al DPCSE și ulterior folosiți de subdiviziunile sale. Aceeași situație s-a creat și cu donația făcută de către "Lukoil-Moldova" S.R.L. (10,0 mii litri de motorină și 5,0 mii litri de gaz pentru butelii). Astfel, de către DPCSE la depozitul central au fost rezervați 4,0 mii litri de motorină.

Cantitatea de motorină preconizată pentru expediere în localitățile afectate de calamități a fost repartizată de către DPCSE (dl C. Antoci) cu încălcarea Hotărârii Guvernului nr.1250 din 14.12.2000. Din 61,2 mii litri de motorină în sumă de 300,0 mii lei (prețul unui litru - 4,90 lei), primită de la Agenția Ecologică, la depozitul central al Departamentului până în prezent se află 11,4 mii litri.

Pentru lichidarea consecințelor calamităților naturale, prin Dispoziția Direcției Generale pentru Rezervele Materiale nr.123 din 29.11.2000 "Cu privire la eliberarea bunurilor materiale din Rezerva de mobilizare pentru lichidarea consecințelor calamităților naturale", Administrația de Stat a Aviației Civile a eliberat din Rezerva de mobilizare cu titlu de deblocare a Departamentului Protecției Civile și Situații Excepționale 25 tone de petrol avia (30,6 mii litri de gaz lampant la prețul de 4,5 lei pentru un litru) în sumă de 137,5 mii lei.

Din această cantitate a fost eliberat petrol avia: județelor Soroca – 4,5 mii litri, Orhei – 16,7 mii litri; în total – 21,2 mii litri în sumă de 95,4 mii lei, iar 9,4 mii litri până în prezent se află la depozitul central al DPCSE. În rezultatul controlului s-a stabilit că petrolul avia (gazul lampant) n-a fost primit de către prefectura județului Orhei și nici de către Direcția Protecției Civile Orhei, dar a fost depozitat la PANIFICOOP Rezina și luat la evidență de către acest agent economic, care nu este destinat. În baza ofertei de la URECOOP Rezina, din gazul lampant primit (13,7 tone în sumă de 75,2 mii lei) pentru vânzare au fost repartizate 10,7 t în sumă de 59,6 mii lei la întreprinderile de cooperare din or. Rezina și or. Șoldănești, deși Ministerul Finanțelor a achitat din buget suma de 137,5 mii lei Direcției Generale pentru Rezerve Materiale. La 01.07.2001 soldul de gaz lampant nerepartizat constituia 2,9 t în sumă de 16,0 mii lei. La gazul lampant primit ca ajutor umanitar și repartizat în rețeaua de comerț s-a calculat un adaos comercial în sumă de 12,1 mii lei. Suma de 75,2 mii lei – costul gazului lampant transmis nelegitim PANIFICOOP Rezina, din iresponsabilitatea prefecturii județului Orhei (fost prefect dl A. Spivacenco) și Direcției Protecției Civile Orhei (șef dl I. Druță) n-a fost folosită pentru lichidarea consecințelor calamităților naturale din 26-28 noiembrie 2000, dar a rămas în gestiunea realizatorilor, nefiind achitată furnizorului.

Guvernul României, prin Hotărârea nr. 1255 din 07.12.2000 cu modificările ulterioare, a acordat Republicii Moldova un ajutor nerambursabil sub formă de energie electrică echivalent cu suma de 1000,0 mii dolari SUA.

Conform informației vicedirectorului general al ÎS "Moldelectrica" dl I. Negură, în lunile ianuarie-februarie 2001, Guvernul României a livrat Republicii Moldova 18,0 mln Kwt de energie electrică ca ajutor nerambursabil, care a fost primită de către Ministerul Industriei și Energeticii și repartizată în felul următor: S.A. "Red-Nord" – 11,7 mln Kwt în sumă de 650 mii dolari SUA și S.A. "Red-Nord-Vest" - 6,3 mln Kwt în sumă de 350 mii dolari SUA. Ministerul Industriei și Energeticii (scr.nr.0101-229 din 03.03.01 semnată de fostul ministru dl I. Leșanu) neîntemeiat a estimat energia electrică primită cu prețul de 4,45 cenți un Kwt la suma de 811 mii dolari SUA, pe când reieșind din suma ajutorului umanitar primit (1000,0 de dolari SUA) costul unui Kwt constituie 5,55 cenți. Sursele bănești acumulate de la realizarea energiei electrice au rămas nelegitim la dispoziția S.A. "Red-Nord" (manager, dl Gh. Pelin) și S.A. "Red-Nord-Vest" (director-manager dl A. Vengher), nefiind repartizată la lichidarea consecințelor calamităților naturale din 26-28 noiembrie 2000.

De menționat că ajutorul nerambursabil (umanitar), în valoare de 1000,0 de USD, acordat de către Guvernul României, n-a fost gestionat de către Guvernul Republicii Moldova. Mai mult decât atât, MIE n-a trecut energia electrică prin Comisia pentru ajutoarele umanitare acordate Republicii Moldova și n-a declarat-o până în prezent la Departamentul Vamal. Toate acestea au dus la încălcarea pct. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 301 din 27.03.97 "Cu privire la instituirea Comisiei pentru ajutoarele umanitare acordate Republicii Moldova".

În contradicție cu prevederile art. 9 (2) din Legea privind rezervele materiale de stat și de mobilizare nr. 589-XIII din 22.09.95, fără garanție, Guvernul Republicii Moldova, prin Hotărârea nr. 36-6 din 16.02.2001 (act secret), a dat indicație Direcției Generale pentru Rezervele Materiale de a elibera din rezerva de mobilizare agenților economici subordonați MIE 7108 piloni în sumă de 5602,4 mii lei.

Până în prezent Ministerul Finanțelor n-a achitat din fondul de rezervă al Guvernului costul a 22 de acumulate în sumă de 41,8 mii lei eliberate din rezerva de stat fără garanție, ca împrumut.

Încălțările și neajunsurile stabilite de control sunt o consecință a nerespectării de către persoanele cu funcții de răspundere (fost viceprim-ministru dl V. Cosarciuc) - a Hotărârii Guvernului nr. 1250 din 14.12.2000, ceea ce a dus la neutilizarea integrală și folosirea contrar destinației a mijloacelor bugetare și a ajutoarelor umanitare acordate pentru lichidarea consecințelor calamităților naturale din 26-28 noiembrie 2000.

Iar acum, iubite cititorule, te rog să compari cifrele de milioane deturnate sau irosite în mod iresponsabil de fostul vicepremier Valeriu Cosarciuc cu sumele oferite de către acesta pentru susținerea concursului „Moștenire”. Ai făcut comparația? Simți diferența? Prin urmare, vezi bine că eroul nostru nu a sărăcit și nici nu a rămas în pierdere prin donarea câtorva sute de dolari pentru respectivul concurs.

Stimați cititori, aș putea zice și eu precum că aici orice comentarii ar fi de prisos. Dar consider că ele sunt chiar foarte necesare. Pentru că astfel de fapte lumea trebuie să le comenteze, să le întoarcă pe toate părțile și, mai ales, studiindu-le să ia aminte să nu mai admită ca astfel de persoane să mai ajungă vreodată în Parlament și în Guvern.

Am zis.

Pe curând.

FLUX, 8 august 2008